مَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْل

الحمد للہ والمنۃ کہ کتاب مستطاب جاری تذکرہ ہائے انبیائے کرام علیہم الصلوٰۃ والسلام المسمّٰی بہ

عجائب القصص
معروف بہ

گلزار موسیٰ علیہ السلام

سنہ ۱۳۵۹ھ

(من تصانیف)
مولوی محمد دلپذیر سلمہ اللہ تعالیٰ

حسب فرمائش شیخ الٰہی بخش محمد جلال الدین تاجران کتب کشمیری بازار لاہور

در مطبع دی اتحاد پریس بل روڈ لاہور طبع شد

حمد باری تعالیٰ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

حمد خداوند پاک نوں لکھ ہزار کروڑ
لکھ لکھ کاغذ کاغذی لاکھاں دفتر جوڑ
اس میدان بے اوڑکے کیاں ڈھاڈھا دوڑ
گھاہ انگوری سبزیاں ہر شئے بھوئیں پھوڑ
اوہنوں پوجن والڑا سبھنیاں کمیں کھوڑ
غیراں دے محتاج دی کدیں نہ منڈی لوڑ
کسے نہ طاقت کردی نال اُسدے انجوڑ
جنہوں اپنے دوستاں عزت کری بے اوڑ
موسیٰ نوں کڈھ ندی تھیں بخشے منصب ووڑ
کیتی جد قارون نے موسیٰ نال اجوڑ
سیتا اُسدے حکم دا کون سکے ادھوڑ
چاہے تاں سکھ واسواں دیوے دُکھ چھوڑ
پلو چہ وچھڑے میلدا پلو چہ دے وچھوڑ
ہر شے اُسدے عشق وچ بجھ بجھ ہووے سوڑ

اج تک جسدی صفت نوں کسے نہ چاڑیا توڑ
اوڑک قلماں بھنّکے گئے سیاہیاں روہڑ
لاجھلے نے سبھ دے دِتے لک تروڑ
بولن حمد خدائیدی پتھر تے سکروڑ
مشرک اوسنوں چھوڑکے پھرے منیدا روڑ
جسنوں تکیہ ربدا اوسنوں کجھ نہ تھوڑ
ہک پل وچہ منگا لقاں دیندا بھن مروڑ
ہر دشمن دی قہر تھیں گردن دیندا توڑ
سن لشکر فرعون نوں پل وچہ دتا بوڑ
سن گھر بار زمین وچہ دتا رب گھسوڑ
جو اوہ چاہے سو کرے کوئی نہ سکدا ہوڑ
جے چاہے بن داروآں کھلجا دن دکھوڑ
ہک پلو چہ چھوڑ اوڑا عمراں دے بہوڑ
توں بھی کدی تے غافلا دلدی اکھ اگھوڑ
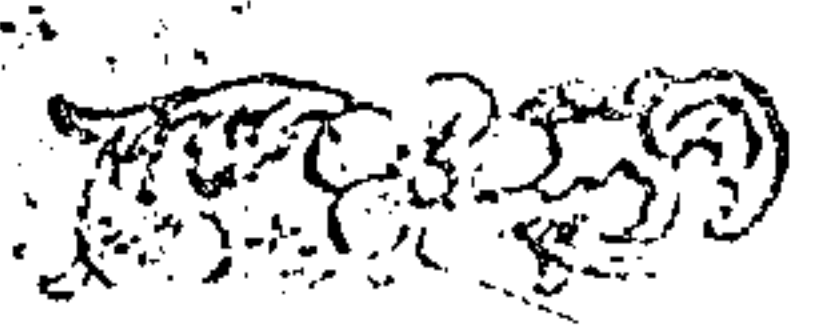
جاگ پنیرا ستیا نیندر غفلت چھوڑ
خدمت وچہ رسول دی واگ دلیندی موڑ

نعت سید المرسلین و خاتم النبیین محبوب رب العالمین احمد مجتبیٰ محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ والہ واصحابہ وسلم

سید احمد مجتبےٰ نبیاں دا سردار
رحمت عالم سرجیا خالق سرجنہار
کل خلقت تھیں رب نے کیتا بزرگوار
مہر نبوت مہر تھیں بخشی بخشنہار
سر چھتر لولاک دا گل اقرا دے ہار
کامل مرسل بھیجیا رب نے کر مختار
شمس رسالت نبی دے ماری جاں چمکار
پھیلیا دین محمدی ہر جا ڈنکے مار
ٹھینس ہوئے گڑھ کفر دے اڈے شرک بیمار
چوویں طبقیں روشنی چانن تے لشکار
چڑھیا چن توحید دا اندر عرب دیار
نوبت بجی محمدی ہیئے جگیں گھمکار
سنتے اگلے دین سب اپنے وقت گذار
جھوٹھے بت کفار دے ڈگے منہ دے بھار
کیتا جنہاں مقابلہ نال سید ابرار
حاسد دشمن دین دے کیتے مار خوار
وچ بہشتاں جاوسن اوسدے فرمانبردار
بہت پیارے رب نوں اوسدے تابعدار
جو کوئی دوست اوسدا رب دا دوستدار
او محبوب خدائیدا شافع روز شمار
تائب ہو کے ڈگدا جو اوہدے دربار

جسدی خاطر رب نے کیتا کل سنسار
رہبر ساری خلق دا امت دا غمخوار
فخر رسل والانبیا سبھ دا زیب سنگار
عالی جسدا مرتبہ وچ عالی سرکار
بخشی رب حضور تھیں عظمت دی دستار
جسدے دین متین دی دھم پئی چودھار
ہوگئے دور جہان دے کفر انھیر غبار
نٹھے بھاجاں کھا کے باطل دین کفار
کل ملکیں اسلام دا گرم ہویا بازار
شعلے نور ظہور دے گئے عرش تھیں پار
ساری بنب ولائتیں حضرت دے انوار
سن سن رہنے چھوڑ کے نٹھے چور چکار
سوہنا دین محمدی کیتا رب بیدار
سوگ پئے گھر کافراں رودن زار و زار
اوڑک اوہانس گئے ہار گئے سردار
جنہاں نبیاں اوسنوں ہوئے علم بردار
کھاون دھکے دوزخیں بے فرمان مکار
دشمن خاص خدائیدے جو کرسن انکار
رکھے ویر جو اوہنا ندا رب اوتھیں بیزار
چھٹن اوسدی حرمتوں لاکھاں او گنہار
پاک کرے رب اوسنوں بھاویں بدکار

لاکھاں عیب کمائے کے آون بدکردار
جس مجلس وچہ نبی دا ہووے ذکر اذکار
حاضر ہوون نت فرشتے اوہوں بنھ قطار
ختم ہووے اوہ ذکر جاں جاون پھیر سدھار
یا رب اوپر زمین دے بندے نیکوکار
حکم قرآن حدیث دا سُندے ہو ہشیار
ہکنی آئے سنندی دل وچہ نیت دھار
ہکنی سُندے شوق تھیں چھڈ اپنے کم کار
راہ جاندے ہک عارضی ٹھہر گئے زہوار
ایڈ محابہ نبی دا سمجھو ذرہ وچار
پڑھے درود رسول تے جو مومن ہکوار
ڈٹھا جس رسول نوں دل دا زنگ اتار
مدح رسول کریم دی کرنی ہے دشوار
جے کر نبی نہ ہوندا دنیا وچہ اظہار
سورج چن نہ ہوندے نہ کوئی لیل نہار
بھر سمندر نہر نا چشمے ٹھنڈے ٹھار
نا برسات نہ راحتاں نہ کوئی سبزہ زار
نہ ایہہ شہر آبادیاں نہ کوئی جنگل بار
جمن مرن نہ ہوندا نہ ہوندے روزگار
دوزخ اتے بہشت دی ہوندی خبر نہ سار
کوئی چیز نہ ہوندی عالم وچہ اشکار
آدم جن ملائیکاں حوراں خوش رخسار
جتنی خلق جہان وچہ رب دی پیداوار
منے حکم ملائیکاں کر کے ادب ہزار
شان بیان رسول دا ہووے نہیں شمار

کرے بہشتی او سدا کلمہ استغفار
شیطوں اوس مکان تھیں رہندا دُور فرار
سُن سُن ذکر محمدؐ دی سبھ ہوندے سرشار
وچہ جناب خدائیدی ہوندے عذر گذار
تیری تیرے نبی دی کرن بیٹھے گفتار
رُدھے وعظ کلام وچہ سبھ گھر بار وسار
ہکنی مارے شرم دے پھاس گئے لاچار
ہک ایویں تقدیر نے دتے بنھ کھلار
حکم ہووے ہن سبھنوں بخش دتا یکبار
جسدا صدقہ عاصیاں بخشے ربّ جبار
دس خدا واری رب اوسنے رحمت کرے نثار
جیونکر اوسنے دیکھیا مولے دا دیدار
جسدے قدم مبارکوں پایا عرش قرار
زمیاں تے اسمان نہ کردا رب غفار
تاریاں بھری اکاس تے نہ کھڑدی گلزار
وچہ دریاواں مچھلیاں کردا کون شکار
نہ میوے نہ ڈالیاں نا کوئی باغ بہار
نہ ایہہ گنج نہ دولتاں نہ ایہہ درم دینار
نہ ایہہ خلق نہ خلق دے ہوندے کاروبار
نا جنت دیاں نعمتاں نہ دوزخ دی نار
جے نہ ہوندا رب دا حضرت نال پیار
سبھ کجھ خاطر نبی دی کیتا رب تیار
ہر شئے پاک رسول دی کیتی تابعدار
پڑھین درود رسول تے دل تھیں خوب سنوار
جبرائیل امین بھی جسدا خدمتگار

وانگ نقیباں دوڑ دا اگے پکڑ مہار
جیتھے نبی نہ پہونچیا کوئی صفار کبار
ہیں عاجز کی بنی وی بولاں صفت پوکار
لکھ صلوات رسول تے سن ازواج اطہار

جسدن اوپر براق دے چڑھ ہیا شاہ اسوار
پہوتا اوس مکان تے سرور بے تکرار
جسدی صفت قرآن وچ کیتی رب ستار
چل پڑ ہیرا لکھئے پاک نبی دے یار

مدح چہار یار و اصحاب کبار رضی اللہ تعالیٰ عنہم اجمعین

چارے یار رسول دے چارے ارکان
چارے تھم اسلام دے چارے فخر زمان
چارے ولی خدائیدے چارے اہل عرفان
چارے صاحب عدل دے سچیاں دے سلطان
جنہاں خاطر دین دی لائے بہت تران
آپس وچ دوستی جنہاندی ہک جان
جنہاں بعد رسول تھیں کیتا حکم روان
پہلا یار رسول دا ہے بوبکر پچھان
نال نبی دے غار وچ کیتا جس مکان
دوجا یار رسول دا حضرت عمر جوان
لدھا یار میاں تھیں سیدھے بے ایمان
تیجا ذوالنورین ہے حضرت بن عفان
کردے شرم ملائکہ شرم حیادی کھان
چوتھا دوست نبی دا شاہ علی مردان
انبر ویکھ بہادری ہویا سرگردان
بہت پیارے نبی دے ایہ چار جانان
وچ توریت انجیل دے لکھے خاص نشان
رہن رکوع سجود وچ پیش خدا یزدان
چہریاں اندر انہاندے نیکی ہوگ عیان

اللہ صاحب جنہاں دا کیتا عالی شان
چارے ڈیوے دیندے روشن وچ جہان
چارے عابد متقی نیک تہجد خوان
جنہاں راہ خدائیدے نال کیتے قربان
کتنے نال کفار دے کیتے مسلمان
جو نا منّے اونہاں نوں سو احمق نادان
تخت خلافت جنہاں نوں دتا رب رحمان
صدق نال رسول دے آندا جس ایمان
شاہد جسدے حال دی ہے آیت فرقان
جسدے زیر حکم ہون تھیں ملی بلند اذان
سایہ اوسدا ویکھ کے نسّن بھج شیطان
سچی پیارا رب دا شاہ ولی عثمان
موجب لوح محفوظ دے کیتا جمع قرآن
جسنوں فتح خدا کرے تے دلی ہر میدان
لحمک لحمی نبی دا جسدے حق فرمان
آپ خدا نے جنہاں دے کیتے وصف بیان
ایسے یار محمدی ہوسن نیک دھیان
غالب اوپر کافراں تے طالب رضوان
ایہ اصحاب رسول دے ہر کوئی لوے پچھان

آپس دے وچہ الفتوں نیک سلوک کمان
ایہہ تعریفاں جنہاں نوں بخشیاں رب سبحان
جو کوئی حق وچہ اونہاندے کرسی برا گمان
لکھ لکھ شکر خدائیدا ہور کروڑ احسان
جو صحاب رسول دے سارے خورد و کلان
عاشق پاک رسول دے بوذر تے سلمان
سارے تارے دین دے جیوں تارے اسمان
ہووے دائم رب دی رحمت تے غفران
رضی اللہ انہاں تھیں راضی رب مدام
دو ہتے پاک رسول دے حسن حسین امام
جتنی آل رسول دی سب دے اسیں غلام
خویش اقارب نبی دے جو صاحب اسلام
ہور جو تابع نبی دے پیر فقیر ابدال
کل رسولاں انبیاں رحمت ہر ہر حال
کل محدث نبی دے روشن چند مثال
مومن مسلم مرد زن صاحب نیک خصال
کل مداح رسول دے شاعر نیک خیال

ہک دوجے دی دوستی مردیاں تیک نبھان
کون اونہاندے شان وچہ حرف وٹّے انسان
بیشک اوسدے دین وچہ ہوویگا نقصان
مینوں بُرے عقیدیوں بخشی رب امان
سبھناں دا میں گولڑا جو خادم دربان
سن مشتاق اویس میں ساریاں تھیں قربان
شان صحابہ دیکھ کے سارے ڈٹب جان
اوپر تمام صحابیاں ہر ویلے ہر آن
ورضوا عنہ رب تھیں راضی اوہ تمام
ہووے اوپر اُنہاندے لکھ درود سلام
سن اولاد تمام تے برسے رحمت عام
حمزہ تے عباس نوں بخشے رب علام
اوپر شہیداں ساریاں رحمت جل جلال
عالم فاضل مجتہد پاون فضل کمال
ہور مفسر فضل تھیں رہن سدا خوشحال
بخشے رب تمام نوں اپنی رحمت نال
سنّے پذیر فقیر دے رہن ہمیش نہال

مناجات مصنف

یارب تیرے فضل دی مینوں سدا امید
دیہیں پناہ ہو سختیوں یارب پاک مجیب
کر کے کرم جناب تھیں میرے کٹ جنجال
دین دُنی دیاں حاجتاں میریاں آپ مٹا
بخش ترقی دین وچہ عملوں بخشیں داد
سچی توبہ بخش جو ہووے تدھ قبول

اوپر میرے حال دے رحم کریں جاوید
دو جگ وچہ آسودگی مینوں کریں نصیب
نال ذریعے فضل دے ہر یک آفت ٹال
غیراں دی محتاجیوں مینوں لئیں بچا
صدقہ اپنی ذات دا نیک کریں اولاد
عمل کرائیں صاحبا جو ہوون مقبول

دیویں رزق حلال جو خرچاں اوپر حلال ۔ نہیں تاں ایسے رزق تھیں تنگی بہتاں حال
مینوں اپنے فضل تھیں دیہہ ایسی گذران ۔ جس وچہ میرے دین نوں نا پہنچے نقصان
شاکر کر وچہ نعمتاں یارب پاک شکور ۔ صابر دے وچہ مصیبتاں تیرا نام صبور
بولاں سخن زبان تھیں جس وچہ تدھ رضا ۔ جس گل وچہ ناراض توں اوہ گل نہ کردا
جس رستے تدھ ٹورنا اس رستے پر ٹور ۔ باجھوں رستے حق دے راہ نہ دکھاں ہور
شیطنوں دی بدراہیوں دیویں آپ امان ۔ نال ہدایت اپنی محکم رکھ ایمان
دنیا تے وچہ آخرت مول نہ کریں خوار ۔ دوہیں جہانیں فضل تھیں بخشیں عیش بہار
بخشیں سکھ آرام جو تہیں تھیں کرے نہ دور ۔ نعمت تیری کھا کے نہ ہوواں مغرور
غافل کرے نہ تدھ تھیں ایسا بخش آرام ۔ ہر دم تیری یاد وچہ کٹاں عمر تمام
دکھ نہ دیویں مالکا نہ ایسا آزار ۔ جس وچہ تیری بندگی چھوڑاں ہو لاچار
جو کجھ تیری طرف تھیں آوے خوشی ملال ۔ صبروں شکروں طاعتوں شاد رکھیں ہر حال
بخش تمامی حاجتاں اپنے حسب پسند ۔ جیوں توں راضی مالکا تیوں میں بھی خورسند
عذر کراں وچہ امر دے کیا میرا مقدور ۔ ہیں راضی ہر حال تے جو تینوں منظور
مر دیوار سلامتی بخشیں نال ایمان ۔ کلمہ طیب بول کے کراں حوالے جان
کریں عذاب نہ قبر دا مینوں اندر گور ۔ باجھوں تیرے فضل دے آس نہ کوئی ہور
کریں سمندر حشر دا میرے بھانے ہاتھ ۔ بخشیں اپنے فضل تھیں پاک نبی دا ساتھ
بخش میرے ماں باپ نوں جنت وچہ مقام ۔ بخش میرے استاد بھی دوست خویش تمام
بخش فرزنداں میریاں نالے بخش اصول ۔ بخشیں میری بنت نوں صدقہ بنت رسول
بخش حیات ممات سب زوجہ تے فرزند ۔ بخش میرے منظور[۱] نوں یارب قدر بلند
کل دعائیں میریاں کر مقبول حضور ۔ صدقہ پاک حبیب دا بخشیں تمام قصور
جو جو وچہ جناب ہیں کیتی عرض دعا ۔ سن میرے فرزند دے مینوں کریں عطا
فضل کریں کل مومناں جتنے اہل ایمان ۔ بخشیں کل جہاں دے جملہ مسلمان
جتنی امت نبی دی اول آخر تاں ۔ سبھے پاپ فقیر دے سبھ تے رحم کما

سبب تالیف

اس تھیں پچھے دوستو کہاں سبب تالیف ۔ جیوں کر اس کتاب نوں کیتا میں تصنیف

[۱] نام فرزند مصنف

اگے اس کتاب نوں مسلم کیا بنا
ہویا پرانا شعر او گذر گئے کئی سال
نالے اُس گلزار وچہ ڈٹھا بعض مقام
خبر نہیں اوہ شروع تھیں ہیسن ڈھٹھوں لا
اکثر جس کتاب نوں مدت گذرے دور
آپ مصنف جیوندے جد تک اوپر جہان
پچھوں صحت غلط دا کرے نہ کوئی خیال
مکھی اوپر دیوندے کاتب مکھی مار
صحت کنندے سرسری مارن کجھ نگاہ
چھاپیاں والے چھاپ کے اونویں ہتھ پھڑان
آپو اپنے پیٹ نوں بھر لیندا ہر کو
بہت کتاباں غلط جو ہویاں ایسے طور
چھوڑ پدیر ایہہ تذکرہ کر نہ طول طوال
جد تک تیری زندگی کر لے صحت کمال
نہ تدھ آ کے دیکھنا نہ کرنی پڑتال
کجھ کاتب کجھ صحت گر غلطیاں دیسن ڈال
باقی ماندہ لطف جو رہندا ہوگ زوال
مویاں پچھے سبھ دی بول وُنجے ہڑتال
کون بیگانی چیز نوں رکھدا ہو سنبھال
سونپ پدیرا سب نوں اپنے شعر مقال
آکھ سنا تالیف دا کھول بیان شتاب
مسلم دی گلزار جاں ہوئی بہت تصنیف
شیخ الٰہی بخش جو صاحب نیک یقین
نامی وڈے صحاف اُتے تاجر اہل وقار
بیٹوں اس گلزار دا اونہاں کیتا فرمان

اللہ صاحب اوسنوں بخشے نیک جزا
نویں نویں اشعار دا سبھ نوں ہویا خیال
واقعہ ہویاں غلطیاں بہت خواص عوام
یا پھر پچھوں کسے نے لکھیاں نال خطا
چھاپے اندر غلطیاں واقعہ ہون ضرور
تد تک اوہ تصنیف دا رکھدے آپ دھیان
ہر کوئی آپو اپنا مطلب لوے نکال
بھاویں وچہ مضمون دے ہووے غلط ہزار
اصلی صحت کرن دی ہول نہ رکھدے چاہ
تا جم پرت نہ دیکھدے اونویں ویچی جان
بھاویں اگوں وہٹڑی جاندی زندگی ہو
اگوں معلم رب نوں کس کیتا کم چوڑ
رہن صحیح تصنیف دا ساباں باجھ محال
پچھوں نہیں تھیں صحت دا کرنا کس خیال
تیری بھی تصنیف دا ہوسی ایہو حال
رفتہ رفتہ شعر دی دیون بیخ نکال
پڑھنے والے اوسدی دیسن لذت گال
زینت ہر اک چیز دی ہوندی ماپیاں نال
ماپیاں بن اولاد دا کون پچھے احوال
کل تیری تصنیف دا حافظ جل جلال
جیونکر تدھ ایہہ جوڑنی کیتی شروع کتاب
کہیا بیٹوں دوستاں کر توں ایہہ تصنیف
نالے بیٹا اونہاں دا شیخ جلال الدین
کرن دوکان لاہور وچہ کشمیری بازار
موسیٰ نبی کلیم دا اس وچہ ذکر بیان

اگے قصص الحسنین یوسف دی گلزار ۔ کیتی خاطر اونہاں دی پچھلے سال تیار
اوس تھیں پہلے جوڑیا حضرت دا اند کور ۔ ہے گلزار محمدی نام جدہاں مشہور
ہور احوال الآخرت بھی زینت اسلام ۔ معجز پاک رسول دے کیتے ہیں ارقام
حافظ دا کجھ ترجمہ تحفہ کسب بے نظیر ۔ بھی عم دی تفسیر تے ہار بے دلپذیر
اُس ہدیئے وچہ آوندے رنگو رنگ بیان ۔ خوان یغما نام اوس ہے مشہور جہان
کئی رسالے ہور بھی کیتے ہیں منظوم ۔ کجھ چھاپے وچہ آگئے کجھ قلمی مرقوم
قرآن مجید دا ترجمہ لکھیا اسے سال ۔ کارن خاص پنجابیاں ہویا بہت سوکھال
تحت اللفظی ترجمہ کیتا خوب آسان ۔ بہت معارف کئی جگہ کیتے وچہ بیان
جس آیت دی سمجھ نا آوے بالتسہیل ۔ حاشیئے اندر اوسدی کر دتی تفصیل
پڑھو پڑھاؤ مومنو کرکے خوب دھیان ۔ دوہیں جہانیں دوستو نعمت عجب قرآن
ہن ہیں کیتی شروع ایہ موسیٰ دی گلزار ۔ انشاء اللہ ہووسی ایہ بھی جلد تیار
اس وچہ بہت پیغمبراں آونگے حالات ۔ حضرت عیسیٰ تیک جو گذرے نیک صفات
یارب صدقہ نبی دا صدقہ آل رسول ۔ کریں پذیر فقیر دی کل محنت مقبول

آغاز کتاب گلزار موسیٰ در نسب نامہ حضرت موسیٰ علیہ السلام وظلم فرعون بے عون

آ قلمے میدان وچہ اوہوں کھول زبان ۔ موسیٰ نبی کلیم دا کر احوال بیان
اوہ پیغمبر رب دا تے مقبول خدا ۔ جسنوں عاصا قدرتی کیتا رب عطا
ید بیضا دا معجزہ ہویا اُس اکرام ۔ کیتی باجھ وسیلیوں اللہ نال کلام
شان کلیمی رب تھیں تاہیں ہویا نصیب ۔ وچہ وڈیاں پیغمبراں کیتا رب حبیب
کرو سبھی نبی کلیم دی تینوں دیاں سُنا ۔ ہیسی پت عمران دا موسیٰ نبی خدا
بیٹا اوہ یصہر دا عالی نسب بلند ۔ اوہ بیٹا قاہث دا لاوی دا فرزند
لاوی پت یعقوب دا ہیسی مرد خدا ۔ چھیویں پشت یعقوب تھیں موسیٰ بنیاں جا
باراں پت یعقوب دے ہیسن عالی جاہ ۔ ہویا یوسف انہاں تھیں شہر مصر دا شاہ
اگے قصہ اوسدا کیتا ہیں مرقوم ۔ یوسف دی گلزار نوں ویکھ کریں معلوم

جد یوسف نوں مصر وچہ ملیا بابل جا
مصروں باہر اُنہاں نوں بخشے جُدا مقام
کل اولاد یعقوب دی اوسوچہ ہوئی آباد
وچھ لکھ کتنے آدمی سن اولاد یعقوب
حضرت ابراہیم دا رکھن سارے دین
اوسے اوپر عمل اوہ کردے رہن مدام
جدتک یوسف جگ تے کیتا حکم احکام
پچھے اوس تھیں مصر وچہ ہور ہویا اک شاہ
نام اوسدا قابوس سا ہیسی پیت ولید
اسرائیلی قوم نوں لگا دکھ پوچان
سب اولاد یعقوب نوں کہندا پاس بلا
کرو اطاعت مجھ دی پوجو بُت تمام
سنکر اسرائیلیاں دِتا صاف جواب
حضرت ابراہیم دا سانوں دین قبول
جیوں سانوں فرما گئے اپنے بزرگوار
رستہ حق خلیل دا سانوں ہے مطلوب
اوہا اساڈی جد ہے سچ اُنہاندا دین
سنیاں جددل جواب ایہہ اوس حاکم قابوس
کون تسیں ہو آدمی ایڈے وڈے امیر
معلم سانوں تساں دی جد اولاد تمام
بردا کر بازار تھیں آندا اُوس وہاج
اصلی اوہ غلام سی آ وکیا بازار
اسرائیلی تسیں سبھ اوسدی ہو اولاد
جو میں دساں پیروی کریو اوہ قبول
بہجوں تکلیفاں اونہانوں دتیاں اوس شیطان

سدّے اوس کنعان تھیں سارے خویش بھرا
دار حرم اوس شہر دا یوسف رکھیا نام
حضرت اسرائیل دی بہت ودھی اولاد
رہندے اندر مصر دے ایہہ سارے محبوب
جیوں حضرت یعقوب دی آہی شرع متین
اسرائیلی اُنہاں نوں سدّن لوک تمام
تدتک اندر مصر دے رہیا امن آرام
کر کر ظُلم پلید نے کیتا ملک تباہ
بیٹھا اوپر تخت دے جاں ایہہ تخم پلید
ابراہیمی دین دا دشمن ہوئیا آن
جے کر چاہو بہتری شرک قبولو چا
نہیں تاں سبھنے پکڑ کے مار کراں قتلام
اسیں نہ ہرگز منّدے تیرا دین خراب
کراں اطاعت رب دی اوپر شرع رسول
ہرگز اسیں نہ اوس تھیں کرسکدے انکار
جیونکر عمل کما گئے یوسف تے یعقوب
باطل تیرے دین تے کیونکر کراں یقین
غصّے دے وچہ آئیکے کہن لگا منحوس
جد اپنی تھیں اساں دا جانوں دین حقیر
ساری عمر عزیز دا یوسف رہیا غلام
کی ہویا جے اوسنوں ملیا کجھ دن راج
نال محبت شاہ نے کیتا چا مختار
میرے تسیں غلام ہو کہن لگا بدذات
ایہہ اوسدے دین نوں کسے نہ منیا ہول
سبھ اولاد یعقوب دی کیتی بندیوان

جد تک رہیا جیوندا اوہ ظالم بدکار
آخر ہویا جگ تھیں اوہ مردود لعین
بعضے کہن قابوس دا ہیسی ایہہ بھرا
دونویں پُت ولید دے آہے ایہہ شیطان
بعضے کہن فرعون دے پوتا مصعب نام
بیٹھا اوپر تخت دے جاں فرعون پلید
مویا سی ہِک لعنتی لوک ہوئے مشکور
بُت اپنی تصویر دا کیتا اوس تیار
میں ہاں رب تساڈڑا اعلیٰ میرا شان
بُت خانے وچ اپنا دس بُت ٹکا
کتنی خلقت ظالم تھیں کیتی اوس گمراہ
دو قوماں وچ مصر دے ہیسن لوک تمام
جو اولاد یعقوب دی سی مقبول حضور
دوجے لوک تمام جو قبطی اوہ بچھان
سبطی کسے نہ منیاں اوسنوں ہول خدا
وچ جناب خدا کیندی کرن ہمیش سوال
محکم رکھیں شرع تے ثابت نال ایمان
چایا ظالم فرعون نے باہر حد بیان
ڈٹھا جد فرعون نے سبطیاں دا ایہہ حال
کیتا حکم لعین نے اندر ملک تمام
جنہ ہو ویون مجھ نوں میرے بے فرمان
مشکل کاراں اُنہاں نوں دسدا دن تے رات
پکڑ وگاری لاوندا عورت مرد تمام
قبطیاں دی تعظیم اوہ کردا عزت نال
سب اولاد یعقوب دی کیتی خدمتگار

سُکھ دا ساہ نہ اونہاں نوں دیندا لعین بدکار
اوس پچھے فرعون پھر ہویا تخت نشین
مصعب اُسدا نام سی وڈا اہل جفا
دادا انہاں دوہاں دا ہیسی ملک ریان
دادا ملک ریان سی ربنوں علم تمام
ایہہ ظالم قابوس تھیں کردا ظلم مزید
اوسدے نالوں ودھ کے پایا اس فتور
پوجو میرے بُت نوں کہندا اوہ مردار
لوکو اوپر مجھ دے لے آؤ ایمان
اکثر اوسدے خوف تھیں اوسنوں پوجن جا
ڈر دے مارے اوس تھیں لین نہ اُچا ساہ
سبطی ہِک سدیوندے ہِکناں قبطی نام
سبطی وچ جہان دے ہوئے اوہ مشہور
قبطی سبھ فرعون تے لے آئے ایمان
کرن عبادت رب دی دلوں بجانوں لا
یا رب ساڈے دین دا آپ ہوویں رکھوال
وچ تیری توحید دے نا پاویں نقصان
ربّا اوسدے کفر تھیں دیویں آپ اماں
نہیں ایمان لیاونے ہرگز میرے نال
جو نہ منیوں آن کے کرے سجدہ سلام
اوپر سبطی قوم دے لادتا تاوان
بہت بے عزتی اُنہاں دی کردا اوہ بدذات
سخت مشقت اُنہاں تھیں لیندا بد انجام
سبطیاں دی بے حرمتی کردا بہت بحال
لیندا ہر دم انہاں تھیں قبطیاں دے کم کا

سبطیاں دے اوہ گھراں تھیں ہوئی اک ظہور
نکل محلہ اُنہاں دا دِتا ساڑ جلا
بھی ڈٹھس ہک خواب وچہ وڈا سپّ عظیم
اڈیا مونہہ ڈراوناں شوکے گھت کہا
نلے ڈٹھا اوس نے سُفنے وچہ اسرار
دُکھ آہے دوا وس نوں کیتے رب عطا
رِکھی وچوں نکل دا روغن زرد کمال
دیندا جس بیمار نوں روغن اوہ کھوا
ڈٹھا اندر خواب دے اُس کافر شیطان
سایہ ہویا اُنہاں دا اوپر کل جہان
فجرے اُٹھ نجومیاں لینا پاس بلا
دیکھ کتاب نجومیاں دسّی ایہہ تعبیر
ہووے گا ہک مصر وچہ لڑکا پیدا آ
تینتھے تیری فوج تے غالب ہوسی اوہ
اوسدی پاروں تدھ تے آسی وڈا زوال
سُنیا جد فرعون نے ایہہ تعبیر بیان
سد منگایاں شہر تھیں دایاں اوس تمام
جو کوئی عورت حاملہ سبطیاں اندر ہو
جد کوئی لڑکا اُنہاں دا ہووے پیدا وار
لڑکی مول نہ کسے دی دیو گزار و آپ
سبھ دایاں نوں سدکے دِتا حاکم سُنا
جس نے میرے حکم دی خوب کیتی تعمیل
قصہ کوتاہ دایاں کیتی ایہو کار [illegible]
قدرت ہوئی رب دی حکمت خاص حکیم
کئی ہزاراں اُنہاں تھیں سبطی ہو گئے فوت

وچہ محلے قبطیاں پایس آن فتور
محل مکان فرعون دے کیتے سبھ صفا
تخت دوالے اوسدے ہویا آن مقیم
تخت محل سبھ اوسدے گیا موہیں وچہ پا
جیوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے اذکار
جنہاں پاروں اوسنوں ہنسے لوک خدا
دوجے وچوں نکل دا سی روغن لال
نزُنت خدا دے فضل تھیں پاندا اوہ شفا
دونویں دُکھ اوہ زمین تھیں اوڈ چڑھے آسمان
ڈٹھا جد فرعون نے سخت ہویا حیران
کہندا میرے خواب دا دیہو بیان سُنا
سُندے بیٹھے اوسدے سبھ امیر وزیر
اسرائیلی قوم تھیں وڈا قابل کار
اک اکلا تدھ تھیں شاہی لیسی کھوہ
توں مرسی اوہ جیوسی لیسی ملک سنبھال
فکر پیا دل اوسدے کنب گیا شیطان
حکم سنایا سبھ نوں سنوں خواص عوام
گھر گھر اوسدے حمل دی پوری خبر رکھو
اوسے ویلے اوسنوں جاری دیندا مار
نال محبت اوسنوں پالن مائی باپ
پیتر اسرائیلیاں گھر سے دیو گرا
دسیاں بہت انعام میں نہیں تاں کراں ذلیل
ستھ ہزاراں اُنہاں دا لڑکا دِتا مار
اندر اسرائیلیاں ہوئی [illegible] وبا عجب نسیم
فکر پیا آ قبطیاں غالب ہو گئی موت

کہن لگے فرعون نوں ہکدن قبطی آ
چھوٹے بچے اونہاں دے تدھ کیتے قتلام
جیکر وادھا اُنہاں دا تُدھ نہ ڈتا ہون
گو ہا گو بر آپ نوں سٹنا پوسی سب
ایہہ گل سُن فرعون نوں آگیا دِلوں قیاس
کہن لگا ہک سال دے لڑکے کرو معاف
اوس تھیں بعد فرعون نے رکھیا ایہہ معمول
اندر سال معاف دے جمیا سی ھارون
قتل کرے جس سال وچہ اوہ مردود لئیم
دوہاں نوں پیغمبری بخشی پاک خدا
بند کیتا جس سال نوں جھوٹھے رب جنڈال
واہ واہ قدرت ربدی واہ واہ اوہ قدیر
وچہ خلا جے دیکھیا لکھیا ہور بیان
پچھن لگا اونہاں تھیں اوہ فرعون مکار
کہندے علم نجوم تھیں ہوندا ہے معلوم
آ وسی ماں دے پیٹ وچہ تِن دہاڑیاں تیک
سُنکر ایہہ فرعون نے کیتا حکم روان
گھر گھر او پر اُنہاں دے بھیجے چوکیدار
خوب حفاظت اُنہاں نے کیتی ترے دن رات
ہو ون لکھ حفاظتاں لکھ ہو ون رکھوال
جس ساعت وچہ ربدی آجاوے تقدیر
ایسی حکمت ایہی کیتی رب رحمان
بابل نبی کلیم دا ہے سی جو عمران
سوندا سی فرعون جاں راتیں ہو مُردار
اوسدن بھی عمران سی اوسدا پہریدار

پئی وبا وچہ سبطیاں دے تے موت کھپا
وڈے مارے موت نے ہوئی سُنج تمام
باجھ اُنہاں دے ساڈی خدمت کرسی کون
تُوں بھی گھر وچہ بیٹھکے نہ بن بہسیں رب
خنّاساں دی بات نوں لیندے من خنّاس
قتل کرو ہک سال دے حکم سنایوس صاف
سال چھڈے تے سال دے بال کرے مقتول
بھائی نبی کلیم دا وڈا پُت خاتون
جمیا اوسے سال وچہ موسےٰ نبی کلیم
قادر دی تقدیر نوں سکدا کون ہٹا
سچے رب نے سر جیا موسے اوسے سال
پیش اوسدی تقدیر تے کیا عاجز تدبیر
کیتی جدوں نجومیاں اوہ تعبیر عیان
کہدا اوہ لڑکا ہو وسی جگ وچہ پیدا وار
اجے پدر دی پشت وچہ ہیگا اوہ معصوم
ایہہ کجھ ساڈے علم تھیں معلم ہوندا ٹھیک
اتنے روز جماع تھیں سبطی روکے جان
جمع نہ ہو ون مُول اوہ خُوب رہو ہوشیار
ایپر نہ تقدیر دی ھرگز ٹلدی بات
غالب امر خدا ئیدا کوئی نہ سکدا ٹال
سبھدیاں اکھیں بنھ کے پھیر وِنجے تکبیر
سُن میں تینوں اوسدا دساں کھول بیان
رہندا سی فرعون دا رات دنے دربان
ایہو پہرہ اوسدا دیندا ہو بیدار
سُتّا اندر نیند دے اوہ مردُود مکار

موقعہ یا خاتون بھی جو زوجہ عمران
بعضے آکھن ہور بھی عورتاں ہیسن نال
آہی گھر فرعون دے جو بی بی ذیشان
نام اوسدا سی آسیہ وڈی نیکو کار
پنج زناں دی صفت ہے کیتی نبی خدا
دوجی ماں مسیح دی مریم جسدا نام
چوتھی مائی فاطمہ رض بیٹی نبی حضور
سنوں حقیقت عورتاں رل مل کے بھول
جداوہ واپس ہوئیکے باہر لگیاں جان
لئی پچھان اوس اپنی بی بی اہل صفا
آپس دے وچہ دوہاں دا ہویا جسدم میل
نیندر وچہ فرعون سا کیتا انہاں جماع
واپس آئی گھراں نوں بی بی نیک صفات
دل اندر فرعون نوں آیا فکر کمال
دسو کہاں اوس طفل دی بینوں کوئی گل
دیکھ ستارا انہاں نے دتا ایہہ جواب
ایہہ گل سن فرعون نوں لگا بہتا غم
جمع کرو سب دائیاں جو وڈیاں ہشیار
جس عورت دے پیٹ وچہ ویکھن حمل نشان
جدوں تولد اوہناں ہووے کوئی بال
جیکر پیدا انہاں دی بیٹی ہووے کو
سنکر حکم سپاہیاں ترت کیتی تعمیل
اسرائیلی قوم وچہ گھر گھر دایاں جا
جس عورت نوں حمل دا ہووے کجھ نشان
ہک ہک قبطی ہویا گھر گھر اوپر تعین

نال کسے اتفاق دے پہنچی اوس مکان
آیاں گھر فرعون دے صاحب نیک خصال
اسرائیلی قوم تھیں ہے سی مسلمان
کیتی جسدی صفت ہے آپ سید ابرار
ہک حضرت خاتون ہے جو موسیٰ دی ما
ہور خدیجہ رض تیسری حرم رسول انام
پنجویں بی بی آسیہ جسدا ایہہ مذکور
آیاں اوسدن مان نوں بی بی آسیہ کول
بوہے وچہ فرعون دے بیٹھا سی عمران
نال اشارے اوسنوں وچوں ایا بلا
خواہش ہوئی نفسدی قادر رب نے ول
آیا ماں دے پیٹ وچہ موسیٰ نیک شعاع
خبر نہ ہوئی کسے نوں باجھ خدا دی ذات
فجرے سد نجومیاں پچھن لگا حال
آیا ماں دے پیٹ وچہ یا نہیں آیا حل
آگیا ماں دے پیٹ وچہ اج اوہ طفل جناب
سد سپاہی حکم ایہہ کیتا اوسے دم
سبطیاں دے اوہ گھراں وچہ ونج کرن نروار
کرن حفاظت اوسدی رکھن خوب دھیان
پت ہووے تاں اوسنوں قتل کرن اس نال
زندہ چھوڑو اوسنوں قتل نہ مول کرو
دایاں لے کے سبھ نوں کردے ونج دلیل
ہر عورت دے پیٹ نوں ویکھن ہتھ لگا
پہرا رکھن اوسدا قبطی بے ایمان
جس گھر بیٹا جمدا کردے قتل لعین

موسیٰ دی جد ماں نوں دایاں ڈٹھا جا — حمل نشانی اونہاں نوں معلم ہوئی نہ کا
نہ کوئی اوسدے پیٹ وچہ معلم ہووے چیز — وڈا شکم نہ ہویا قدرت رب عزیز
ساری مدت حمل دی ایویں گئی وہا — ھرگز اوسدے حمل نہیں کوئی نہ واقف سا
بی بی نوں بھی کدی نہ ہوئی کجھ تکلیف — ہر نبیاں دے حمل دی ہی ایہہ صفت شریف
جد مائی دے شکم وچہ آئے ختم رسل — رنج مصیبت اُنہاں نوں گئی تمامی بھل
دینہ دینہ خوشیاں شادیاں فرحت تے آرام — آکر دے وچہ خواب دے حوراں ملک سلام
حضرت مریم آسیہ بی بیاں نیک صفات — کرن مبارکبادیاں آ دن اوہ ہر رات
جاگے تیرے بخت نی لائے بھاگ حضور — رب نے تیرے شکم وچہ بھیجیا اپنا نور
سُن سُن بی بی آمنہ ہووے شکر گزار — ایویں سن خاتون نوں خوشیاں لکھ ہزار
ہویا جد تولید دا آکر وقت قریب — آکھ پذیرا کس طرح کھلے نیک نصیب

تولد شدن حضرت موسیٰ علیہ السلام

ہک دن گھر وچہ آپنے مائی نبی کلیم — روٹیاں بیٹھ پکاوندی سنتوں یار فہیم
نرم جیہا کجھ درد زہ معلم ہویا آ — اوسے ویلے جمیاں موسیٰ نبی خدا
عرش فرش تک روشنی ہوئی وچہ جہان — نازل ہویا زمیں تے چن بالا آسمان
روشن گھر عمران دا ہویا نور و نور — حضرت خاتوں دیکھ کے بہت ہوئی مشکور
ایسے سی فرعون دا دل وچہ خوف کمال — روز سپاہی آ جیکے گھر گھر کردے بھال
جبکہ کوئی آ گیا کرن تلاش پلید — ویکھ میرے فرزند نوں کرسن مار شہید
کرے دعائیں رب نوں یارب پاک خدا — بیٹا میرا لئیں توں ظالم کنوں بچا
بیٹھی اسے فکر وچہ سی حضرت خاتون — آ گئے ویکھن واسطے اوہ کافر ملعون
بوہے اوپر کھڑے سن بی بی سنی آواز — آکھے یارب تدھ بن ہور نہیں ہمراز
تیرے باجھوں کس نوں دساں میں احوال — توہاں میرے پت دا حافظ ہیں ہر حال
ایہہ گل آکھ زبان نہیں بی بی قدر بلند — بلدے وچہ تنور دے ڈال دتا فرزند
خالی دیگ تنور تے دتی ہک چڑھا — اچراں تائیں آ گئے ظالم اہل جفا
دائی نوں سد وائیکے معلم کیتا حال — کہن لگی اوہ دیکھ کے شبہہ نہ اک روال

ڈھا وچہ تندور دے اُنہاں نہ پاکے جہات
جاں اوہ سارے ویکھ کے اوتھوں ہوگئے دور
پائی جہات تنور وچہ بی بی نال دھیان
قدرت رب تھیں ہو گئی آتش ٹھنڈی ٹھار
ویکھ حضرت خاتون نے آندا شکر بجا
مونہہ سر چم عزیز دا لایا سینے نال
کیتا کرم کمال تدھ باہر حد بیان
اپنی طرفوں پُت نوں بیٹھی ساں ہیں ہار
پھر بھی تدھ ہے پالنا میرا ایہہ عزیز
بیٹھی اسے فکر وچہ کردی سوچ وچار
اوسے وقت خاتون نوں رب کیتا الہام

بی بی تائیں دیکھ کے چلے گئے بدذات
تاں حضرت خاتون نے ڈٹھا آن تنور
آتش دے وچہ کھیڈ دا لڑکا امن امان
جیوں کر اوپر خلیل دے نار ہوئی گلزار
پاکے ہتھ تنور تھیں بچڑا لیا اوٹھا
صدقے تیری ذات تھیں یارب جل جلال
یارب تیری قدرتوں میں صدقے قربان
فضلوں پھیر جناب تھیں دتا تدھ دوبار
تیرے باجھوں مالکا کون کرے تجویز
نالے خوف فرعون تھیں رووے زار و زار
جیوں کر شاہد حال ہے ربدی پاک کلام

وَاَوْحَيْنَآ اِلٰٓى اُمِّ مُوْسٰٓى اَنْ اَرْضِعِيْهِ ۚ فَاِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَاَلْقِيْهِ فِى الْيَمِّ وَلَا تَخَافِىْ وَلَا تَحْزَنِىْ ۚ
اِنَّا رَآدُّوْهُ اِلَيْكِ وَجَاعِلُوْهُ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ۝

یعنے طرف خاتون دی بھیجیا حکم خدا
جاں پھر بنوں اوسدا ہووی خوف ملال
خطرہ کریں نہ اوسدا نہ ہوویں دلگیر
اسیں لیاواں پرت کے اوسنوں تیری کول
سُن کر حکم خدائیدا بی بی صاحب دین
رات پئی تاں بیٹھ کے کردی ایہہ تجویز
راتو رات صندوقچہ دیوے اوہ بنا
نکل گھروں دھرکھان نوں چلی جدوں ان
شکل وڈیرے مرد دی ہتھاں وچہ ہتھیار
کہیا اوسنوں سد کے بھائی اوستاکار
بہت اچھا فرمایا حضرت جبرائیل
سارا کم صندوق دا کیتا ترت تیار

ایہہ جو اپنے بال نوں اپنا دودھ پلا
دیویں اس فرزند نوں وچہ دریا دے ڈال
بے غم ہوکے اوسنوں ڈال دئیں وچہ نیر
کراں پیغمبر اوسنوں نبیاں دیوچہ ٹول
ہوشاکر در رب دے کیتا دلوں یقین
لبھے جے دھرکھان کو صاحب عقل تمیز
پا اُس وچہ فرزند نوں دیراں ندی رڑھا
جبرائیل فرشتہ آیا بن دھرکھان
جاناں بی بی دیکھ کے ہے ایہہ کوئی نجار
کر دے ہک صندوقچہ مینوں جلد تیار
آکے گھر خاتون دے ترت کیتی تعمیل
کُنڈے قبضے لا کے گیا اڈاری مار

ہور روایت اس جگہ ہیگی ہک مشہور
آندا بد خاتون نے اوہ دھرکھاں بُلا
معلم ہو گیا اوسنوں سارا حال احوال
ستر بھراں بخشیاں اوسنوں قسم چوا
نال اوس دھرکھاں نوں ستر بھر نکال
جد ہمسائے اُنہاں دے پکڑ لئے دینار
دساں جے فرعون نوں ہیں ایہ بھیت تمام
کر کے قصد فرعون دل ہویا جدوں تیار
گل نہ موہوں نکل دی ہویا سخت حیران
پھر چلیا پھر ہو گیا گونگا اوسے دم
ہووے جد بدنیت اوہ مول نہ سکدا بول
آخر پیچھے رب تے لے آیا ایمان
پہلے نبی کلیم دا ہویا ایہو مرید
مائی نبی کلیم نوں خوب نوہا دھوال
کیتا نرم صندوق نوں روئی ہیٹھ وچھا
آخر اوہ صندوقچہ کر کے پختہ بند
مگر بھیجی بھین کلیم دی بیٹی جو عمران
مگرے مگر صندوق دے کردی وچ دھیان

وچہ خلاصے انبیا جیوں کر ہے مذکور
ہک ہمسایہ اُنہاں دا اوسنوں دیکھ گیا
بی بی جاتا متاں ایہ دیوے بھیت نکال
بھیت اساڈا کسے نوں باہر کہیں نہ جا
اُجرت دیکے ٹوریا بڑی تواضع نال
گھر جا کے بدنیت ہو لگا کرن وچار
وڈی دولت مجھ نوں دیسی اوہ انعام
گونگا کیتا رب نے بولن تھیں لاچار
توبہ کیتی جدوں پھر کھولی رب زبان
کرن روایت ست دفعہ کیتوس ایہو کم
جاں پھر تائب ہوندا کردا سخن اڈول
دیکھ نبی دا معجزہ ہویا مسلمان
دیکھ تماشا قدرتی لیا ایمان خرید
اوپر سوہنا ریشمی دتا ہک رومال
لاکے عطر کلیم نوں دتا وچہ سنوا
روہڑ دتا وچہ نیل دے بی بی نے فرزند
حضرت خاتوں اوسنوں کیتا ایہ فرمان
جیوں ایہہ آیت رب نے بھیجی وچہ قرآن

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ عَنْ جُنُبٍ وَّهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝

یعنی بھین کلیم نوں کہندی اوسدی ما
پاسوں پاسوں دیکھدی کردی گئی دھیان
جد حضرت خاتون نے وچہ دریائے نیل
اگوں اوس دریائے تھیں سی ہک نہر روان
رُڑھ کے اوہ صندوقچہ نکل تنوں دریا
ٹکیا جا اوہ صندوقچہ نال محل دیوار

مگرے مگر صندوق دے توں بھی تکدی جا
کافر کسے نہ اوسدی کیتی مول پچھان
پا دتا صندوق اوہ کر کے بڑی دلیل
اوس اوپر فرعون دا آہا محل مکان
اوس نہرے وچہ آ پیا جیوں کر حکم خدا
وانگ آواز صندوق دے آیا سی ٹھکار

کافر اوس دم تخت تے بیٹھا وچ محل ‏ کنیں اوسدی آیا اوہ آوازہ چل
جلدی بی بی آسیہ بھی فرعون لعین ‏ آکے اوتر محل تھیں دلو چہ کریں یقین
گیا دیکھن صندوق ہک لگا نال دیوار ‏ کنیں ساڈی پیا ہے اِسے دا کمکار
لگا پھڑن صندوق نوں اوہ کافر فرعون ‏ نٹھا دو صندوق اوہ ہتھ نہ اوسدے پون
پھڑنا بے ایمان دا ناہا رب منظور ‏ اوہ صندوق فرعون تھیں تاہیں ہو گیا دور
آخر بی بی آسیہ ربدی برکت نال ‏ پا کے ہتھ صندوق نوں آندا جلد نکال
پھر کافر صندوق نوں کھولن لگا آ ‏ مول نہ کھلا اوسنہیں زور رہیا بہوں لا
پھر بھی بی بی آسیہ منہ تھیں کلمہ بول ‏ اوہ صندوق فرعون نوں جھٹ دکھایا کھول
ڈٹھا وچ صندوق دے لڑکا صورت مند ‏ ہو کے اوسدے سامنے دیکھ نہ سکدا چند
ایسی صورت اوسنوں بخشی رب غفور ‏ گھر سارا فرعون دا ہو گیا نور و نور

حکایت دختر فرعون

سی اک دھی فرعون دی سوہنی باجھ شمار ‏ مرض برص تھیں چڑھدی رہندی سی بیمار
کارن کرن علاج دے آئے کئی حکما ‏ ایپر اوسدی مرض نوں اثر نہ کرن دوا
آخر سد نجومیاں پچھدا اک دن نال ‏ کہن نجومی ہوندا معلم ایہہ احوال
اس روگن دے روگ دی ہور نہ کوئی دوا ‏ زندہ شے ہک نکل سی نیل کنوں دریا
جاسی مرض تمام ایہ لب اوسدی دبنال ‏ چل پذیرا دیکھے قدرت جل جلال
نبی کلیم صندوق تھیں ہویا جد اظہار ‏ سوہنی صورت دیکھ کے ہر کوئی کرے پیار
نال محبت چاوندی دختر جو فرعون ‏ حضرت موسےٰ او ستے لالاں لگاون
لگا اوسدے بدن تے اوسدا جدوں لعاب ‏ مرض تمامی اوسدی ہو گئی دور شتاب
بی بی آسیہ دیکھ کے بہت ہوئی خوشحال ‏ کہن لگی فرعون نوں بہت محبت نال
اس لڑکے دیاں لبا نوچہ کیڈی ہے تاثیر ‏ جس تھیں تیری دھی دا ہو گیا صاف سریر
صاحب ڈٹے کمال دا ہوندا ہے معلوم ‏ بیٹا کر کے پالئے ایہہ سوہنا معصوم
مگر فرعون لعین دے ناہا کو فرزند ‏ سُنی جدوں ایہ بات اس بہت ہویا خورسند
رل نجومی آکھدے عرض سنو سرکار ‏ ایہو لڑکا تساں دی مٹی کرے خوار

تیریاں ایہ وڈیایاں دیسی گھول تمام
تخته چاسی تدھ دا رہن نہ دیسی نام

اسدے قتل کران تھیں نہ کرھ گز دیر
جے ہن قتل نہ ہوئیا پچھوں تاسی پھیر

ایہ گل سن فرعون پھر بی بی آسیہ پاس
آ کر حال سنا وندا دلوچ کریں قیاس

مینوں کہیا نجومیاں قتل کرو ایہہ بال
ایہو لڑکا دشمنی کرسی تیرے نال

بی بی کہیا اساں نوں نہیں ایہ بات قبول
اسدے قتل کراں وچ میں نہیں راضی مول

بے فرمان نہ جاپ دا جاپے فرماں دار
ایسی ویسی ایس تھیں مول نہ ہوسی کار

آکھے لگ کے آنہاندے اسنوں مول نہ مار
بیٹا کر کے پالئے اسنوں نال پیار

ایہو خبر قرآن وچہ دتی جل جلال
سنو پذیر فقیر تھیں آیت معنیاں نال

وَقَالَتِ امْرَاَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوْهُ عَسٰى اَنْ يَّنْفَعَنَا اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ط

کہن لگی فرعون دی بی بی نیک اصول
اس اکھیں دی ٹھنڈ نوں قتل نہ کریو مول

شائد سانوں کدی ایہہ دیوے نفع پوچا
یا پھر اسنوں اپنا بیٹا لواں بنا

نہیں سی معلم اُنہانوں ہرگز اصلی حال
وڈا ہو کے کریگا کیا کجھ ساڈے نال

کرن روایت آسیہ تاں ایہ لایا زور
موسیٰ دی اوساک سی بات نہیں کوئی ہور

چاچے جائی بھین اوہ حضرت موسے دی
تاہیں ایڈ سفارشاں اُسدیاں کردی سی

آخر اوسدے قتل تھیں ہٹ رہیا فرعون
کرے دلیل ہن اسنوں دودھ پلاوے کون

لونڈیاں گھل کے شہر تھیں دایاں لیاں بلا
موسے نوں اوہ اپنا رہیاں شیر پلا

ایپر اوسنے کسیدا مول نہ پیتا شیر
تک حالت فرعون ایہہ بہت ہویا دلگیر

مریم بھین کلیم دی اوتھے سی موجود
کہن لگی فرعون نوں دل وچہ ہو خوشنود

جیکر دائی واسطے کرو مینوں فرمان
سد لیاواں جائیکے دائی ہک سجان

وڈی قابل کار اوہ دائی نیک ضمیر
نال محبت اسنوں خوب پلاسی شیر

دتا حکم فرعون نے جلدی نال خوشی
تاں پھر بھین کلیم دی مائی کول گئی

کہندی ساڈے حال تے کیتا کرم خدا
چل اپنے فرزند نوں اماں دودھ پلا

دایاں بہت بلائیاں اوس فرعون شریر
ایہہ دودھ نہ کسے دا پیندا میرا ویر

کہیا ہیں فرعون نوں عجز نیاز سنا
آکھو تاں ہک ہور ہیں دائی لواں بلا

کہیا اوس بلا کہ کے جلدی لے آ نال
تاں میں اُسدے حکم تھیں آئی تدھ بلان
توں بھی اپنے حال نوں مت کریں اظہار
سُنکے ماں کلیم دی بہت ہوئی خوشحال
کیا دیکھے جو دایاں بیٹھیاں جمع کثیر
جد موسےٰ نوں انبڑی لگی دودھ پلان
تد حضرت خاتون نے کیتی دلوں دلیل
ہاتف کیتا رب نے چپ رہو مت بول
دیویں صبر زبان نوں کریں نہ مول کلول
سُنکر حکم خاتون نے رکھی بند زبان
ڈٹھا جد فرعون نے پیندا دودھ کلیم
دودھ پلایا کریں توں اسنوں نال پیار
ایہہ گل سُن خاتون نے لڑکا لیا اُٹھا
دودھ پلاوے پُت نوں پالے خوشیاں نال
یا رب تیری ذات ہے سبھ تھیں بہت بلند
سچے وعدے تدھ دے سچا توں رحمان
جے لکھ برساں کراں میں تیری حمد ثنا
پہلوں وچ تنور دے پایا میں فرزند
پھیر رُڑھایا ندی وچ کر کے تیری آس
جس ظالم دے خوف تھیں پھری چھپاندی میں
ہکے تے اوسدے قتل نوں پھردا اوہ تیار
اوہا اوسنوں ویکھ کے ہوندا ہن قربان
واہ واہ تیریاں حکمتاں یا رب پاک الاہ
کردی شکر خدائے دا بی بی نیک لقا
نالے بیٹا اپنا پالے نال پیار

مت کے اوسدا شیر ایہہ ہووے ہو خوشحال
ایہہ تیرا حال میں کیتا نہیں بیان
مت سمجھ اوہ تھے جائیکے ظاہر کریں پیار
گھر فرعون لعین دے آئی دختر نال
حضرت موسےٰ کسے دا مول نہ پیوے شیر
حضرت موسےٰ پی لیا واہ قدرت سبحان
دسّاں ہیبت فرعون نوں پاوان قدر جلیل
رکھ دلے دی دلے وچ ہیبت نہ ہرگز کھول
اپنے ہتھیں پالسیں بیٹا اپنے کول
نہیں تاں جیکر بولدی ہوندا کجھ نقصان
کہن لگا خاتون نوں نال زبان حلیم
دیساں تینوں روز میں اجرت ہک دینار
نال خوشی دے گھر انہوں آئی حضرت سدھا
کر کر شکر خدائیدا ہوندی بہت نہال
کیسی حکمت نال تدھ میل دتا فرزند
یا رب تیری وحدتوں میں صدقے قربان
شکر تیرے احسان دا ہوندا نہیں ادا
امن امان نکالیا تدھ میرا دلبند
کیسی حکمت نال تدھ آندا میرے پاس
اوہا اسدا خیر خواہ فضل کیتا [illegible]
اسدے تجھے مار یا لڑکا سٹھ ہزار
اجرت دینچے پرورش لگا آپ کران
دشمن دے گھر اساندی لائی جس تنخواہ
جسنے گھر دے وچ بیٹھیاں دتی موج [illegible]
نالے نت فرعون تھیں لے لیندی [illegible]

رات دنے فرزند نوں رکھے چھاتی نال
بہت پیار کماوندا کافر بد انجام
برس دناں دا جدوں پھر ہویا نبی کلیم
ہکدن چاک فرعون نے گودی لیا اُٹھا
بوسے دیندے چُمدا بہت ہوندا خوشحال
حضرت موسےٰ چھوپلی نال دلیل قوی
جھوسا دیکے وال کچھ وچوں لئے اکھیڑ
کافر ویکھ کلیم ول ہو گیا لوہا لال
دشمن جاپے مجھ دا ایہو بال ضرور
ہنے اساڈے نال ایہہ لگا شور جگان
بہتر ہے جے ایسنوں ہنے کرو مقتول
کہیا بی بی آسیہ سُن توں میری گل
پیون والا شیر ہے لڑکا اجے اجان
کتنے اسرائیلیاں مارے تدھ فرزند
تے جیکر ہک بال ایہہ کریں نہیں مقتول
نالے اسرائیلیوں ناں جاپے ایہہ بال
ایہہ معصوم بے عیب ہے عقل نہ اس روال
ہیبا سی فرعون دا اوتھے خاص وزیر
جلدی وچہ حضور دے دو منگواؤ تھال
پھر دونویں اس بال دے اگے رکھو چا
جے ایہہ پکڑے موتیاں جانوں ہے دانا
رکھے پیش کلیم دے اونویں دونویں تھال
موتیاں والے تھال نوں لگا ہتھ لگان
پھیٹر کے ہتھ کلیم دا اگ وچہ دتا پا
اس آتش دے اثر تھیں جیبھ گئی کجھ جل

اٹھویں دن فرعون نوں آوے سدا خیال
اوسے نبی کلیم دا موسےٰ رکھیا نام
یا کجھ گھٹ ودھ ایس تھیں جانے رب علیم
کرے محبّت اوسنوں سینے نال لگا
ایہہ فرزند پیارڑا تھیسی ساڈے نال
ہتھ اُٹھا کے اوسدی داہڑی پکڑ لئی
دوجے ہتھوں اوسنوں دتی کھم چپیڑ
کہندا اسدّ جلاد نوں جلدی غصے نال
جنے میرے ملک وچہ پایا انت فتور
جیکر ہویا وڈیرڑا بہت کرے نقصان
پھر دیہو شمشیر جے زندہ رہے نہ مول
چنگی مندی بات دا اسنوں اجے نہ ول
قتل کراویں ایسنوں کدھر گیو وہیان
اگے تھیں نا ہو گیا تیرا شان بلند
تیرا فخر تے شان جو گھٹ نہ جاسی مول
اسدے قتل کراں دا رکھیں ٹھپ خیال
ویکھ لیہو ازمائیکے کسے طریقے نال
اوس ہاماں فرعون نوں دسی ایہہ تدبیر
ہک بھراؤ اگ تھیں دوجا موتیاں نال
جے ہویا بے سمجھ ایہہ لیسی اگ اُٹھا
ایہہ گل سن فرعون نے تھال لئے منگوا
حضرت موسےٰ ویکھ کے بہت ہویا خوشحال
جبرائیل حضور تھیں بھیجیا ربّ رحمان
موسے منہ وچہ پا لیا اک انگار اُٹھا
تاہیں وڈیاں ہویاں اٹک کے کردا گل

کہیا بی بی آسیہ تک ہن اسدا حال … پکڑ لئی اس بال نے آتش متھاں نال
ایویں کردے بالڑے ایہو انہاندی کار … ویکھ احوال فرعون نوں ترت آیا اعتبار
دلوں ارادہ قتل دا دور کیتا فرعون … جسنوں رکھے آپ رب اوسنوں مارے کون
کرے حوالے ماں دے موسے نوں ملعون … لیگئی گھر فرزند نوں پھر حضرت خاتون
عمر انہاندی جدوں پھر ہوئی ستاراں سال … کتنے نوکر خدمتی رہن ہمیشہ نال
سیر کرن وچہ مصر دے جاوے نبی مدام … اگوں خلقت ویکھ کے نیوں نیوں کرے سلام
آکھن ہے فرعون دا ایہ پیارا فرزند … جانن اسے واسطے اوسدا شان بلند
کیا جانن ایہہ آپ ہے صاحب شان رئیس … موسے نال فرعون دی کد ہو سکدی ریس
اوہ مانند پشاب دے ہے ایہہ شیر مثال … معلم ہوسی خلق نوں کسے زمانے نال
جاں پھر نبی کلیم دی عمر ہوئی ویہہ سال … اندر قصص الانبیا جیوں لکھیا احوال
کیتا تد فرعون نے شادی دا سامان … دتا ویاہ کلیم نوں نال ہزاراں شان
پتر دو کلیم دے پیدا ہوئے بھرا … ہک دا نام حرثون سی دوجے دا لقا
موسیٰ پاس فرعون دے رہیا سی تریہہ سال … اگوں سنیو دوستو ہجرت دا احوال

ہجرت کردن موسیٰ علیہ السلام از مصر

کرن روایت مصر وچہ موسے نبی کلیم … اوپر اسرائیلیاں کردا رحم عظیم
نال کفاراں دشمنی کرے اجوڑ ہزار … تے فرعون کلیم دا الٹا کرے بدکار
اوپر اسرائیلیاں کردا ظلم ہمیش … اکھیں ویکھ کلیم دی کوئی نہ جاندی پیش
اوہ موسیٰ دی قوم تے کردا ظلم پلید … موسے اوسدی قوم دی لیندا خوب رسید
ہک دن اندر مصر دے ہویا نبی روان … کیا ویکھے دو آدمی لڑدے اکس مکان
سی ہک قبطی قوم دا کافر بے ایمان … اسرائیلی دوسرا صابر مسلمان
نام اوسدا سی سامری مومن نیکوکار … اُسنے ویکھ کلیم نوں کیتی زار پکار
یا موسے ایہہ مجھ تے کردا ظلم یہود … لکڑیاں میریاں ظلم تھیں کھسدا ہے مردود
حضرت اوسنوں آکھیا اے قبطی بدکار … چھڈ دیہہ اسدیاں لکڑیاں چنگا نہیں تکرار
بس نہیں لکڑیاں چھوڑدا کہندا اے ابالت … باپ تیرے فرعون دا ہے مینوں فرمان

پھر حضرت نے آکھیا سنکر اوسدی گل — حکم نہیں فرعون دا زوری پوناں گل
چھڈ دیہہ اسدیاں لکڑیاں منّ میرا فرمان — پھر بھی کہیا نہ منیاں کافر بے ایمان
مکا ہک کلیم نے ماریا غصے نال — کافر اوپر زمین دے ڈگا ہو بےحال
ڈگدیاں سار پلید دی نکل گئی سی جان — بالن لے کے سامری ہویا ترت روان
پچھوں نبی کلیم نوں بہت لگا افسوس — ناحق ایویں ماریا ایہہ قبطی بیدوس
توبہ تائب ہووندا اگے پاک جناب — جیونکر خبراں دیوندی ربدی پاک کتاب

رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ فَاغْفِرْ لِیْ فَغَفَرَ لَہٗ اِنَّہٗ ھُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ ۵

یارب اپنی جان تے ظلم کمائیاں میں — بخش گناہ تقصیر توں بخشش والا ہیں
جاں ایہہ نبی کلیم نے کیتی زار پوکار — بخشدا تا رب اوسنوں ہوا اوہ بخشنہار
ماریا جدوں کلیم نے قبطی نامعقول — حضرت موسےٰ ماروا کسے نہ ڈٹھا مول
چپ چپاتے مار کے ہوگئے جدوں روان — پچھوں مردہ اوسدا لوکاں ڈٹھا آن
پوہتی خبر فرعون نوں بھیجی اوس سپاہ — پکڑ لیاؤ ڈھونڈ کے قاتل نوں ہمراہ
دوڑ سپاہیاں شہر وچ کیتی بہت تلاش — پتہ نہ لگا انہاں نوں پئی اکلی لاش
دوجے دن پھر صبح نوں موسیٰ نبی خدا — ڈردا ڈردا شہر وچ اونویں پھریا آ
اوہا سبطی سامری پھر ہک قبطی نال — لڑدا وچ بازار دے ڈٹھا نبی احوال
ویکھ نبی نوں سامری پھر کیتی فریاد — حضرت کہیا کریں توں ایویں نت فساد
نال انہاں دے تدھ دا زور نہ سکدا چل — روز لڑائی نال کے مینوں پاویں گل
اوگری چاٹ کلیم نے اوس قبطی دے ول — سامری جاتا مجھ نوں لگا کرن قتل
اوچی بول پوکاردا سبطی ہو ہوشیار — مارن لگوں مجھ نوں کل گیوں جیوں مار
یعنی جیوں تدھ ماریا کل اوس قبطی نوں — مینوں بھی اس وانگ اج مارن آیوں توں
چاہندا ہیں توں مصر وچ ہووے میرا زور — کوئی میرے سامنے بول نہ سکے ہور
جاں ایہہ گلاں کیتیاں سامری اچا بول — قبطی دشمن دین دا سندا ہیسی کول
نال شتابی دوڑیا اوہ قبطی بد ذات — دسی جا فرعون نوں اوس کلو کی بات
قتل ہویا اوہ کل جو کہندا اوہ ملعون — اج اوہ تیرے پت تے ثابت ہوگیا خون
کہن لگا فرعون جے اوسدا ایہہ فتور — بھاویں میرا پت ہے کرساں قتل ضرور

ناحق مینوں آن کے کیتا اوس بدنام
بس نہیں اسنوں آکھیا کردا پھر قتل ام
بدلہ اسدے خون دا اوتھیں لواں قصاص
جمع ہوئے اس بات تے کل امیر خواص
کیتی جاں فرعون نے پکی ایہہ تجویز
موسیٰ نوں ونج دوڑ کے دسیا شخص عزیز
اے موسیٰ دربار وچہ ہوئی ایہہ صلاح
تینوں اج فرعونئے کرسن مار تباہ
فاخرج پس توں نکل جا نس کے ہوویں تھاں
چنگے کارن تدھ نوں میں ایہہ کہندا ہاں
موسیٰ اوس جوان تھیں سنکے اتنی بات
ہجرت کرکے مصر تھیں ٹرپیا عالی ذات
فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا ڈردا نکل گیا
نالے اگے رب دے کردا ایہہ دعا

قَالَ رَبِّ نَجِّنِیْ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِیْنَ ط

کرے سوال جناب وچہ یا رب پاک خدا
ظالماں دی اس قوم تھیں مینوں لئیں بچا
مدین شہر اک مصر تھیں آہا دس کوہ دور
اک آکھن ست روز دا آہا پندہ ضرور
قصد کیتا اوس شہر دا موسیٰ نبی خدا
اپر اوسدے راہ تھیں ہوئیا نہ واقف سا
اوپر توکل ٹر پیا ایہہ گل موہوں بول
مینوں رب دکھاوسی سدھا رستہ ٹول
ست دناں وچہ جنگلاں کیتی واہو واہ
سدھا مدین شہر نوں آندا پاک الاہ

رسیدن حضرت موسیٰ برچاہ شہر مدین و ملاقات حضرت شعیب علیہ السلام

مدین دا اک کھوہ سی شہروں باہروار
ستویں دن اوس کھوہ تے پہنچیا نبی غفار
کیا دیکھے کجھ آدمی لے کے ایڑ مال
کھلے پلاون اوہناں نوں پانی ڈول نکال
بھی ڈٹھیاں دو لڑکیاں صورت مند جوان
اوہ بھی لیکے بکریاں اٹھے کھلیاں آن
چلے گئے اوہ آدمی پانی جدوں پلا
کھلیاں اوندیں لڑکیاں ڈٹھیاں نبی خدا
پچھیا حضرت اوہناں تھیں دسو اپنا حال
کیوں نہیں تسیں پلا ندیاں اپنا ایڑ مال
تاں پھر دسی نبی نوں اوہناں حقیقت کھول
طاقت ناہیں اسانوں کڈھنے کارن ڈول
نالے ایہہ چرواں جو دشمن اساں قدیم
رکھ جاون اوہ کھوہ تے پتھر وڈا عظیم
جاں بندے رل کے پتھر اوہ اٹھان
تاں اوہ اپنے مال نوں پانی آن پلان

اسیں نہ ھر گز سکدیاں پتھر اوہ اوٹھا
ہے پیغمبر رب دا ساڈا باپ شریف
اوس کولوں بھی نال دی ہووے نہیں سنبھال
سُنکر حالت اونہاندی موسے نبی کلیم
اک اکلیاں کھوہ تھیں پتھر کر لیا اٹھا
پھر اوہ پتھر چاڑے کے اپنیاں ہتھاں نال
تھکا ماندہ راہ دا ہے سی رب دا شیر
پرت گیاں اوہ لڑکیاں ہو کے خوشی خرام
کرے دعائیں رب نوں یارب پاک قدیر
گیاں جد اوہ لڑکیاں اپنے بابل کول
سُنکر نبی شعیب نے وتا ایہہ جواب
تاں ہک لڑکی اُنہاں تھیں آئی موسے ول
تاں جو دیوے تدھ نوں اجرت میرا باپ
نال حیا دے اتنی کیتی اوس کلام
سُنکر نبی خدائے دا ہویا اُٹھ روان
کہیا صفورا راہ دی تینوں خبر نہ مول
پچھے میرے لگ کے آتوں میرے نال
کہیا نبی کلیم نے سچی تیری گل
جے میں پچھے لگ کے چلاں با دستور
اڈیاں تیریاں آوسن میری وچ نگاہ
اس کارن میں چل دا اگے کنڈ ولا
سُنکر بی بی بات ایہہ کیتی دلوں وچار
جس نے اتنی بات دا کیتا دلوں خیال
اوڑک اوتھوں چل کے آئے اسی مقام
جھل سلام شعیب نے بہت تواضع نال

دکھیا گھٹیا مال نوں پانی لواں پلا
نام شعیب ہے اوسدا بڈھا بہت ضعیف
اسیں مشقت مال دی جالاں جت کت جال
آیا طرفے کھوہ دے کر کے ترس عظیم
سارا ایڑ اونہاں دا دتا خوب پلا
اوپر اوسے کھوہ دے رکھد تا فی الحال
نالے بھکھا پیٹ تھیں پھر بھی اپڈ دیر
موسے ہیٹھ درخت دے کیتا وچ آرام
میں تیرے انعام دا ہاں محتاج فقیر
آکھ سنایا باپ نوں ذکر تمامی کھول
سد لیاؤ اوسنوں جا کے نسیں شتاب
سدیا میرے باپ نے گھر ساڈے توں چل
جو تدھ ساڈے مال نوں پانی لاہیا آپ
آہی شرم حضور اوہ کہن صفورا نام
اگے اگے اوسدے ٹریا نیک جوان
منکے اگے ٹرن تھیں راہوں جائیں بھل
تا جو تینوں راہ دی کرنی پوے نہ بھال
ایپر پچھے تدھ دے میں نہیں سکدا چل
پوسی تیرے بدن تے میری نظر ضرور
نامحرم نوں دیکھنا ہے گا سخت گناہ
جبکر بھلاں راہ تھیں مگروں دئیں بتا
ہے ایہہ کوئی پارسا بندہ نیکو کار
ایویں اسدے ہووسن سبھے نیک افعال
موسے نبی شعیب نوں کہیا آن سلام
اپنے پاس بہا کے پچھیا سب احوال

کون کوئی کس شہر تھیں آیوں اس مکان دس بزرگا اساں نوں اپنا نام نشان
بہتر موسےٰ آپنا دسیا حال تمام آیا ہاں میں مصر تھیں موسےٰ میرا نام
پلیا گھر فرعون دے باپ میرا عمران قبطی والا ماجرا کیتا سبھ بیان
کارن میرے قتل دے ہویا فرعون تیار تاں میں اوس تھیں نس کے آیا گھتی مار
سُنکر نبی شعیب نے کہیا خوف نہ کھا ظالماں دی توں قوم تھیں آیوں جان بچا
بولی پھیر شعیب دی بیٹی نیک خصال جسنے نبی کلیم نوں سدآندا سی نال
بابا اپنے کول ایہہ رکھ لے توں مزدور چنگی دیسی نوکری جے ہووے منظور
ہے ایہہ شخص امانتی نالے صاحب زور استھیں بہتر اسانوں نوکر کوئی نہور
کہیا نبی شعیب نے تک کے بیٹی ول بیشک سدے زور دی من لئی میں گل
اک اکلیاں کھوہ تھیں پتھر لیوس اُٹھا جسنوں چالی آدمی مشکل سکدے چا
ایپر کویں امانتی اسنوں جاتا تیں کہیا صفورا راہ وچہ معلم کیتا میں
پچھے میرے ٹُرن تھیں کیتا اس انکار تا جو تیرے پیر میں دیکھاں نہ اتنکار
نامحرم نوں دیکھنا روا نہ جانس مُول تاہیں جاتا شخص ایہہ ہے کوئی مقبول
سُنکر نبی شعیب نے کیتی دلوں وچار دیوےگا پیغمبری اسنوں رب غفار
کرکے سوچ شعیب ایہہ کہندا موسیٰ نُوں جویں قرآن مجید وچہ پڑھیا ہوسی توں

قَالَ اِنِّیْۤ اُرِیْدُ اَنْ اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَیَّ هٰتَیْنِ عَلٰۤى اَنْ تَاْجُرَنِیْ ثَمٰنِیَ حِجَجٍۚ فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَۚ وَمَاۤ اُرِیْدُ اَنْ اَشُقَّ عَلَیْكَؕ سَتَجِدُنِیْۤ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ مِنَ الصّٰلِحِیْنَ۝

کہیا شعیب کلیم نوں ہے میرا منشا تینوں بیٹی اپنی دیواں ہک پیارا
کراں نکاح اس شرط تے اُسدا تیرے نال ایہہ جو میری نوکری اداکریں اٹھ سال
جے دس برساں کریں توں خدمت خوش حال ہوسی اوپر اساں دے اوہ تیرا احسان
نہیں چاہندا ہیں حد توں دیواں تجھ تکلیف انشاءاللہ پاوسیں مینوں مرد شریف
کہیا نبی کلیم نے اسنوں نال پیار تیرے میرے وچہ ایہہ ہوچکا اقرار
جیہڑی مدت دوہاں تھیں ہیں ہک کراں ادا میرے اوپر زیادتی پھیر نہ ہووے کا
بھنی جے میں نوکری کراں تیری اٹھ سال یا دس برساں رہاں میں اپنی مرضی نال

اس تھیں وَدھ نہ نوکری مینوں دیسیں مول
کہیا نبی شعیبؑ نے ہو جا توں بے غم
کہیا نبی کلیم نے محکم رکھ دلیل
اوڑک لیا شعیب نے موسےٰ تھیں لکھوا
لکھ لکھا کرا کے ساری گل تمام
نال صفورا ہو گیا آپ دا عقد نکاح
اس تھیں پچھے سنوں جو باقی دا اذکا
آہا پاس شعیب دے جنتی اک عصا
رفتہ رفتہ آیا پاس شعیب نبی
آیا نبی شعیب نوں دل دے اندر چا
موسےٰ نوں فرماوندا اوہ مقبول خدا
کر دیساں میں تدھ نوں عاصا ایہ عطا
اوس عاصے وچہ ایہہ سی حکمت وڈی کمال
ویکھ کرامت نبی نے کہیا موسیٰ نوں
لیجا باہر بکریاں عاصا رکھیں کول
طرف فلانی جوہ دے نہ لیجاویں مال
جے اوس پاسے بکریاں توں لے گیوں چران
لے کے ایئڑ ٹر پیا موسیٰ نبی خدا
اپنی طرفوں مال نوں رہیا بہتیرا موڑ
بیٹھ گیا اک جگہ تے اوڑک ہو لاچار
جے کوئی آوے اژدہا ماریں مندسُول
ایہہ گل کر کے سوں گیا موسےٰ اوسے دم
ہو گیا ناگ مثال اوہ عاصا فرماں دار
جاں پھر اوتھے جاگ کے ڈٹھا نبی کلیم
نال خوشی دے گھر انہوں آندا مال سنبھال

متکے اپنے قول نوں پھر جاویں توں ہول
پھرنا اپنے قول تھیں نہیں مومن دا کم
ہے ساڈے اس قول دا اللہ پاک وکیل
اٹھ برساں میں ہر وچہ اجڑ دیاں چرا
بیٹی نبی کلیم نوں کر دتی اکرام
بی بی نبی کلیم نوں ملی حسب دلخواہ
ایئڑ چارن واسطے موسےٰ ہویا تیار
آدم صفی اللہ نوں اوّل ملیا سا
پیغمبراں دے ورثیوں اُنوں ملیا سی
عاصا ایہ کلیم نوں میں ہن دیواں چا
عاصا ایہ زمین بھیں جے توں لویں اٹھا
سُنکر بات کلیم نے عاصا لیا اُٹھا
نبیاں باجھ نہ اوسنوں سکدا کوئی اٹھال
ملسی تدھ پیغمبری مرسل ہوسیں توں
چائیں ایئڑ جائے کے جوہ چنگیری ٹول
رہندے اوتھے اژدہا باشک ناگ کمال
کھا جاسن اوہ مال نوں بہت کرن نقصان
منع ہوئی جس طرف تھیں اوتھے نکلیا جا
ایسپر اوسے جوہ وچہ گیاں زور و زور
عاصے نوں فرماوندا خوب ہیں ہشیار
ایئڑ دے وچہ اوسنوں پون نہ دیویں مول
آیا باشک ناگ اک ویکھ خدا دے کم
اصلی باشک ناگ نوں اوسے سٹیا مار
موبا پیا میدان وچہ وڈا سپ عظیم
اگے نبی شعیب دے دسیا سبھ احوال

سنکر نبی شعیب نے کیتا پک یقین ۔ ایہہ پیغمبر ہو وسی رب دا خاص امین
جتوں چاہے پھیر اوہ مال لیجاوے چھیڑ ۔ شینہ سپ اُسدے مال نوں کوئی نہ سکدا چھیڑ
برساں چار کلیم نے جدوں چرایا مال ۔ کہیا نبی شعیب نے اُسنوں پنجویں سال
اے موسیٰ اس سال جو بکریاں دیون پھل ۔ نر تیرے تے مادیاں آپ لیاں میں ول
جو کوئی بکرا جمسی تیرا کرساں مال ۔ چھیڑیاں جمن بکریاں لیساں آپ سنبھال
قدرت رب کریم دی ایسی ہوئی آ ۔ نر جائے سبھ بکریاں مادی ہوئی نہ کا
لے رہی سارے سال دی موسیٰ پیداوار ۔ چھیویں سال شعیب نے الٹ کیتا اقرار
جو انواری بکریاں سویاں نال سبب ۔ نر میرے تے مادیاں تینوں ولیاں سب
ایہہ بھی سال کلیم نوں آیا ڈاڈھا ور ۔ جو جمن سب مادیاں ہک نہ جمیاں نر
حضرت موسیٰ مادیاں لیاں سبھ سنبھال ۔ اگوں نبی شعیب نے کہیا ستویں سال
بچے کالے رنگ دے جمن گے ہن جو ۔ سارے تینوں دیوساں میں نہیں لینا کو
ات واری بھی رب نے کیتا ایسا کم ۔ بچے کالے رنگ دے پیدے تمامی جم
مل گئے نبی کریم نوں اوہ بھی سارے پھل ۔ اٹھویں سال شعیب نے ایہہ ٹھہرائی گل
ہوون جو اس سال دے بچے ابلق رنگ ۔ اوہ بھی سارے تدھ نوں دیساں رکھ نہ سنگ
پھر بھی قدرت رب دی جو جمے اس سال ۔ سبھے ابلق رنگ دے کیتے ذوالجلال
چھوں برساں وچ پھل جو پیدا کیتے رب ۔ موسیٰ نبی کلیم دے ملک ہوئے اوہ سب
دونا نبی شعیب تھیں ہویا اوسدا مال ۔ دو برساں تک ہور ایہہ رہیا اوتھے چرال
جاں دس برساں ہر وچ دتا مال چرا ۔ رخصت لئی شعیب تھیں نال پیار عطا
نال صفورا لونڈیاں بہت ہویاں اکرام ۔ کتنا مال شعیب تھیں ہور ڈھیہا انعام
اِٹھ بھیڈاں بکریاں ملیاں باجھ شمار ۔ رخصت کیتا سوہریاں عزت نال ہزار

مراجعت موسیٰ علیہ السلام از شہر مدین بہ جانب مصر و مشرف شدن بہ شرف نبوت

شوق ہویا جد وطن دا اُٹھیا دلوں خیال ۔ چل کے اپنی ماں نوں ملئے خوشیاں نال

بھی بھائی ہارون دا کریئے چل جمال
مدّت ہوئی نکلیاں گذر گئے دہ سال
بدلے ظالم فرعون تے آیا کجھ وبال
ہو گئے لے ظالم تھیں شہر کئی حڑ نال
سبطی ساڈے کس طرح کردے ہوسن حال
دشمن سجن ہور جو آہے محرم حال
اگے نبی شعیب دے کیتا عرض سوال
دتا حکم شعیب نے جا ہو خیری نال
نالے دتیاں لونڈیاں بھی لونڈے رکھوال
کرے سلام دعائیاں مال اسباب نکال
جیونکر تینوں ٹوریا کر کے مالا مال
اللہ بیلی آکھ کے چلّے قدم اوٹھال
اک منزل جاں چل کے شہر دں آئے دور
پے گئی رات انھیرڑی رستہ ملے نہ کا
گھلا حکم خدائے تھیں وڈا انھیر طوفان
سرد ہوائیں چلیاں بارش پیا زور
نالے آہی حاملہ بی بی نیک صفات
سردی چاروں طرف تھیں کردی مارومار
پتھراں اوپر مار دا پتھر نبی خدا
بھی چقماقاں ساڑ کے رہیا پتھیر اگھل
غصّے تھیں چقماق نوں پرے دگایا دور
اے موسیٰ اج مجھ نوں ناہیں حکم خدا
سنکر نبی خدائیدا بیٹھا ہو حیران
نالے چل کے دیکھئے شہر مصر دا حال
ویکھاں کیہڑے رنگ وچہ وسدے جھنگ سیال
یا اوہ اوسے حال تے کردا ظلم کمال
دیکھاں اوس کمذات نوں پوسی کدو بال
تنگ کردے سن اونہاں نوں قبطی گھنڈ گوپال
معلم کریئے چل کے ہریک دا احوال
رخصت بخشو مجھ نوں ہو کے تسیں نہال
ایہہ لے بی بی اپنی ایہہ لے مال سنبھال
راضی کر کے ٹوریا موسیٰ نوں سسرال
شالا قایم تساں ندا رہے سدا اقبال
ایویں شالا تسیں بھی سدا رہو خوشحال
آن پئے راہ مصر دے ٹھڑی مسافر چال
جیوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے مذکور
اوتر اوسے جگہہ تے ڈیرا کیتا چا
سخت انھیرا ہو گیا وچہ تمام جہان
نالے اوتوں بدلاں آ پائی گھنگور
درد جنن دا اوسنوں ہویا اوسے رات
اگ نہ لبھے ڈھونڈیاں بہت ہوئے لاچار
متکے نکلے کسے تھیں آتش کجھ ذرا
ایہیر مول نہ نکلیا اگی دا ہک پھل
حکم ربے تھیں بولیا اوہ چقماق ضرور
جے میں اگ نکال کے تینوں دیواں چا
چاروں طرفے دیکھ کے لگا کرن دھیان

چمکیا شعلہ نور دا طرف پہاڑ کوہ طور
حضرت موسے سمجھیا آتش ہے پر دور

قَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْٓا اِنِّيْٓ اٰنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّيْٓ اٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُوْنَ

کہندا اپنے اہل نوں موسے نبی خدا — تسیں تمامی ٹھہر کے امن کرو اس جا
ڈٹھی ہے میں چمک دی آتش شعلے مار — اوتھوں جا کے راہ دی لے آواں میں سار
یا انگیار اگ دا لیاواں ہک اٹھا — تسیں تمامی سیک کے جاناں لئو تپا
ایہہ گل کہکر انہاں یقیں ہویا نبی روان — ایڑ اہل عیال نوں چھوڑیا اس مکان
ہکو عاصا اپنا لے گیا طرف اجاڑ — جھتی کوہ اس جگہ یقیں ہیسی طور پہاڑ
ایہپر اوسنوں جاندیاں دیر نہ لگی مول — ہک پل اندر پہنچیا اللہ دا مقبول
جاں نیڑے اس اگ دے پہوتا نبی کلیم — کیا دیکھے اک رکھ ہے وڈا بلند عظیم
وانگ درخت عناب دے اسدی کہن مثال — سوہنا ہرا درخت سی سبز تمامی ڈال
اوپر ہر ہر ڈال دے چمک رہیا سی نور — موسے دل وچ سمجھیا ہے ایہہ اگ ضرور
چن چن کنڈے لکڑیاں بدھیاں اوہ عصا — تا جو انہاں نال میں لیساں اگ جلا
بنھ کے مٹھا اوتانوں کیتا نبی حضور — بھجکے ہوری شاخ تے جا چڑھیا اوہ نور
جاں کیتا اس شاخ تے عاصا دوجی وار — اوپر تریجے شاخ دے جا ماری چمکار
ایویں جیہڑی شاخ ول عاصا کرے نبی — نس کے ہوری شاخ تے نور چمکدا سی
کرے تعجب دلے وچ موسیٰ ہو لاچار — خبر نہیں ایہہ کیا ہے اسچا گہ اسرار
نالے اچن چیت اک کنیں پیا آواز — جیونکر کوئی بلاوندا دوست محرم راز
چاروں طرفے دیکھیا کر کے خوب دھیان — نظری کوئی نہ آوندا جن ملک انسان
کس دا ایہہ آواز ہے دل وچ کرے وچار — اوسے طور آواز اوہ آیا دو ترن وار
ہو متعجب پچھدا اللہ دا مقبول — ہیں توں کون بلاوندا نظر نہ آویں مول
اگوں سنی آواز ایہہ موسیٰ نبی کلیم — جیونکر وچ قرآن دے کہیا رب رحیم

فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِيَ يٰمُوْسٰى اِنِّيْٓ اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ اِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

یعنی ہوئی آواز جو میں ہاں تیرا رب — پس توں جتی آپنی لاہ کھاویں جھب
ہیں توں پاک میدان وچ جسدا نام طویٰ — جتی پا کے آونا ایتھے نہیں روا

بڑی مقدس جگہ ایہہ آیوں وچ حضور
چاہیئے اس مکان دا کرنا ادب ضرور

دیکھاں میرے نور دا ہر جا ہویا ظہور
تینوں اساں دکھایا لیکھے اپنا نور

جد موسیٰ نوں غیب تھیں ہوئی ایہہ پکار
اوسے ویلے ادب تھیں جتیاں کھلا اوتار

کیتس نال پیار دے سجدہ شکر ادا
سجدے اندر بول دا رب دی حمد ثنا

اوسے وقت پیغمبری بخشی رب رحمان
اے موسیٰ ہیں تدھ نوں چنیاں وچہ جہان

جو کجھ وحی سناوسی تینوں حکم احکام
اوسے اوپر چلناں کرناں عمل تمام

بر حق ہیں معبود ہاں منیں ہو خوشنود
میرے باجھوں ہے نہ ہور کوئی معبود

کر میری توں بندگی قایم رکھ نماز
ہور علاوہ اس تھیں کھولے کتنے راز

معجز نبی کلیم نوں کیتے رب عطا
عاصا سپ بنایکے دتا پیش وکھا

تا جو پھر جس وقت ایہہ ہووے سپ دی ڈول
موسے اوسنوں ویکھ کے مول نہ کھاویں ہول

کیتا حکم خدائے نے حضرت موسیٰ نوں
کیا ہے تیرے ہتھ وچہ دس اسانوں توں

عاصا ہے ایہہ مجھ وا کھیا نبی خدا
اوپر اسدی ٹیک دے تکیہ لواں لگا

نالے پتّر درخت ہیں جھاڑ لواں اس نال
کارن اجڑ اپنے جو ہے میرا مال

ہور علاوہ اہناں تھیں دیندا کتنے کم
کراں وساہ نہ اسدا کول رکھاں ہر دم

کیتا حکم حضور تھیں قادر جل جلال
اے موسے توں اسنوں اپر زمیندے ڈال

سٹیا عاصا اپنا موسے اوپر زمین
اوسے ویلے ہو گیا اوہ ثعبان مبین

یعنی بنگے سپ اوڈرن لگا فی الحال
حضرت موسیٰ ڈر گیا اوسدی دہشت نال

حکم ہویا نہ ڈریں توں اسنوں پکڑ نسنگ
کر دیوانگے اسیں اوہ عاصا پہلے رنگ

سنکے حکم خدائیدا پھڑیا نبی کلیم
پھر اوہ عاصا ہو گیا قدرت رب کریم

اس جاگہ اک ہور بھی ڈٹھی میں تقریر
وچہ خلاصے انبیا ذکر جویں تحریر

آیا خوف کلیم نوں ویکھ جدوں ثعبان
کیتا دوڑن واسطے جتیاں طرف دھیان

اگوں جتیاں نبی نوں سخت ڈرایا ہور
دونویں پولے ہو گئے بچھو کالے بھور

اس وچہ حکمت رب دی آہی اک پچھان
سنوں تساں نوں کھول کے اوہ بھی کراں بیان

آیا جد کوہ طور نوں آتش ویکھ کلیم
تدوں صفورا نبی نوں کھیا با تعظیم

سپ اٹھوئیں ہووندے اندر اس میدان
رکھنا پیر سنبھال کے جاناں نال دھیان

موسیٰ نے فرمایا عصا میرے کول
جُتّی عاصے اوپر جاں نبی کیتا دھروس
اوپر بھروسے جنہاں دے جیری کالی رات
موسےٰ نوں تعلیم ایہہ دتی ربّ غفار
میرے باجھ نہ کسے دا کریں بھروسہ مُول
سُنوں بیان اوہ سپ جاں عصا ہو گیا پھیر
جانّس ایہہ کوئی رب دا آہا عین اسرار
پھر موسیٰ نوں رب نے کیتا ایہہ فرمان
یعنی وچ گریبان دے ہتھ اپنا توں ڈال
ہوسی خوب سفید اوہ سوہنا باجھ شمار
ڈالیا ہتھ کلیم نے موجب حکم خدا
سُورج نالوں اوسدا غالب ہویا نور
موسےٰ نوں ایہہ معجزے کیتے رب عطا
کرن روایت جدوں اوہ عصا نبی کلیم
ست سو وند ڈراونے ہوندے تُرت عیان
پرچھیاں ونگوں بدن تے سخت تکھی وال
اوس عصے وچ معجزے آہے ہور ہزار
موسےٰ نوں جاں رب نے بخشے ایہہ نشان
اے موسےٰ میں تدھ نوں دتا نبی بنا
ہے اوہ میرے حکم تھیں سرکش تے گمراہ
جیکر تیں تھیں معجزہ طلب کرے اوہ کا
نالے ید بیضا دا ظاہر کریں نشان
سُنکر حکم خدائے دا موسیٰ کرے سوال
نالے بیوی جنہ دی ہیگی اوس مکان
جس میں جاواں پھر نوں طرف فرعون کار

نالے پیریں جُتیاں مینوں کیہڑا ہول
اللہ صاحب دوہاں دی تورا وکھائی آس
اوہا یار ڈراونے ہو گئے بڑی آفات
میرے باجھ نہ کسے نوں جانی مددگار
بناں توکل رب دی آس رکھن مجہول
حضرت موسےٰ ویکھ کے پھر ہو پیا دلیر
کامل قدرت اپنی کیتی رب اظہار
اُسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ آیۃ جویں قرآن
نکلے گا اوہ ہویکے روشن چند مثال
ہرگز مول نہ اوسنوں ہوسی کوئی آزار
ہو گیا تُرت سفید اوہ خوبی حد نہ کا
اوہا وچ جہان دے ید بیضا مشہور
اک عصا تے دوسرا معجزہ ید بیضا
حکمیں نال خدا دے بندا سپ عظیم
پیر بہتر اوسدے ہاتھیاں دا انگ نشان
پتھر نوں بھی بھن کے چور کرن فی الحال
ید بیضا تھیں ہوندا روشن کل سنسار
دے کے شان پیغمبری کیتا ایہہ فرمان
جا کے توں فرعون نوں میرا حکم سنا
توں میری توحید تھیں کراوسنوں آگاہ
عصا سپ بنائیکے اوسنوں دیئیں دکھا
کافی تیرے واسطے ایہ دونویں برہان
آیا چھوڑ اوجاڑ وچ میں اپنا سب مال
اک اکلی بار وچ ہوسی اوہ حیران
پچھوں میرے مال دی کون لوے گا سار

حکم ہویا توں اُنہاں دا فکر نہ کر کجھ مول ۔ میں ہاں حافظ اُنہاں دا اے میرے مقبول
جنت تھیں میں بھیجیاں حوراں خوش رخسار ۔ بی بی تیرے کول اوہ رہسن خدمتگار
دایاں وانگوں وسدا کرن سبھو کم کار ۔ نالے بیٹا تدھ دا پالن نال پیار
باقی بھیڈاں بکریاں جو ہے تیرا مال ۔ کُل جناور اُنہاں دے کیتے میں رکھوال
کرن حفاظت اونہاں دی شیر اتے بگھیاڑ ۔ تیرے نالوں ودھ اوہ پلسن وچہ اُجاڑ
ایہہ گل سُنکر آکھدا موسیٰ نبی کلیم ۔ یا رب تیرے حُکم نوں کیتا میں تسلیم
ایپر میں فرعون دا کیتا سی ہک خون ۔ خوف کراں مت مجھ نوں مارن اوہ ملعون
نالے وقت کلام دے میری اڑے زبان ۔ ویر میرا ہارون ہے بڑا فصیح لسان
گھل توں میرے نال اوہ محرم یار رفیق ۔ تاں جو میری بات دی اوہ کرسی تصدیق
ہویا حکم حضور تھیں کہیا جل جلال ۔ قوّت دیساں تدھ نوں بھائی تیرے نال
غالبہ کرساں تساں دا اوپر اس جہول ۔ سن لشکر اوہ تسانوں پہنچ نہ سکی مول
غالب ہوسو اونہاں تے دونویں تسیں بھرا ۔ نالے جو کوئی تساں دے تابع ہوسی آ
سن فرمان جناب تھیں موسیٰ نبی کلیم ۔ کیتے پنج سوال ایہہ اگے ربّ رحیم

رَبِّ اشْرَحْ لِيْ صَدْرِيْ ۝ وَيَسِّرْ لِيْ أَمْرِيْ ۝ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِيْ يَفْقَهُوْا قَوْلِيْ ۝ وَاجْعَلْ لِّيْ وَزِيْرًا مِّنْ أَهْلِيْ ۝ هَارُوْنَ أَخِيْ اشْدُدْ بِهٖ أَزْرِيْ وَأَشْرِكْهُ فِيْ أَمْرِيْ ۝ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيْرًا وَّنَذْكُرَكَ كَثِيْرًا إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا ۝

پہلا وچہ جناب دے کیتا ایہہ سوال ۔ یا رب میرا حوصلہ کریں فراخ کمال
تنگ نہ ہوواں جلد میں سُنکر مندے بول ۔ یا رب اپنے فضل تھیں سینہ میرا کھول
دوجا کریں جناب تھیں میرا کم آسان ۔ تریجا اپنے فضل تھیں کر دے صاف زبان
اٹکاں نہیں میں بول دا وقت بیان کلام ۔ سمجھن میری بات نوں لوک خواص عوام
چوتھا جو ہارون ہے میرا اسکا ویر ۔ کر دے یا رب اوسنوں میرے پیش وزیر
زور میرا مضبوط کر اوسدی سنگت نال ۔ پنجواں میرے کم وچہ کر اسنوں بھنجوال
مینوں بھی پیغمبری کیتی تدھ عطا ۔ اُسنوں بھی کر نبی توں یا رب پاک خدا
تا جو پاکی تدھ دی کریئے بہت بیان ۔ دسیئے جا فرعون نوں جو تیرا فرمان

دونویں تینوں رل کے یاد کراں بسیار | ہین توں ساڈے حال دا یارب دیکھن ہار
جاں ایہہ عرضاں کیتیاں موسیٰ وچ حضور | حکم ہویا درگاہ تھیں عرض تیری منظور
قد اوتیت سؤلک فرمایا جل جلال | اے موسیٰ ہین تدھ نوں دتے سبھ سوال
سینہ تیرا کھولیا کیتا کم آسان | اڑ نسیں نہیں کلام وچ ہیتی صاف زبان
کیتا بھائی تدھ دا تیرے پیش وزیر | جا ہو دونویں رل کے طرف فرعون شریر
کرو نصیحت اوسنوں دونویں تسیں بھرا | متکے اوس مردود نوں آوے خوف خدا
سنکر حکم خدائیدا موسیٰ ہویا روان | جتھے ٹبر چھوڑیا آیا اوس مکان
ڈٹھا اہل عیال دا آن تباہی حال | شیر درندے نال دے بیٹھے ہو رکھوال
سوہنا بیٹا رب نے کیتا پیدا وار | آیاں اسدے واسطے حوراں خدمتگار
بی بی نوں پھر نبی نے کیتا حال بیان | تینوں ہے پیغمبری بخشی رب رحمان
کیتا حکم جناب تھیں ملیوں پاک خدا | جا فرعون لعین نوں میرا حکم سنا
ہن میں اوسنوں چلیا رب دا حکم بجان | بی بی نے فرمائیا جا ہو میں قربان
اندر حکم خدائیدے دیر نہ کریو موال | کرو حوالے رب دے سانوں با قبول
تاں پھر اوتھوں ٹریا موسیٰ نبی شتاب | سونپیا اللہ پاک نوں سارا مال اسباب
ہکو عصا ہتھ وچ آندا اپنے نال | چھوڑیا وچ اجاڑ دے باقی اہل عیال

آمدن حضرت موسیٰ علیہ السلام در مصر و دعوت کردن فرعون را

آوڑیا وچ مصر دے موسیٰ وقت عشا | پہلوں اپنی ماں دی قدمیں لگا آ
ملیا پھر ہارون بھی نال کمال پیار | اک دوجے نوں ویکھ کے ہوئے شکر گزار
مریم بھین کلیم دی نالے باپ عمران | دونویں ہو گئے فوت سن راوی کرے بیان
دوہاں بھایاں بیٹھ کے کیتی بات کلام | جو کجھ حالت سفر دی دسی کھول تمام
حال نبوت اپنا دسیا نبی کلیم | کر پیغمبر بھیجیا مینوں رب رحیم
نالے تیرے واسطے لیتا حکم خدا | اوسنوں بھی پیغمبری کیتی رب عطا

وچ نبوّت دوہاں نوں کیتا رب نیک
بخشیا مینوں رب نے معجزہ ید بیضا
جاں میں اپنے ہتھ نوں ڈالاں وچ گریبان
عاصے نوں میں زمیں تے جیکر دیواں ڈال
اژدہا سپ اوہ بنے گا قدرت نال خدا
ہور ہزاراں معجزے آ ستھیں ہون ظہور
تینوں مینوں دوہاں نوں کیتا رب فرمان
حکم اساڈا اوسنوں جا کے دیہو سنا
بھائی نوں جد نبی نے دسیا ایہہ احوال
دم دم شکر گزار دا بہت ہویا مشکور
پھر ہوئی تاں اٹھ کے دونویں ویر بھرا
اگوں اوس پلید نے کیتی ایہہ تدبیر
رستے وچ ہمیش اوہ بدھی رکھدا شیر
جو کوئی اوس مکان تے نیڑے لنگھدا جا
موسے تے ہارون جاں پہنچے اوس مقام
وانگ مریداں سبھ نے آندا ادب بجا
اوپر مکان فرعون دے پہنچے جاں مقبول
کنڈا پکڑ ہلایا موسیٰ صاحب نور
فکر پیا فرعون نوں کنب گیا بد ذات
کیا دیکھے جو کھڑے ہیں دو کوئی عجب جوان
کون تسیں کیوں آ گئے ایتھے رہے کھلو
حضرت موسیٰ آکھیا سنا اسدی گل
بھیجیا سانوں رب نے دے اپنا فرمان
من لے وحدت رب دی جو سچا معبود
ہک روایت ہور ہے وچ قصص الانبیا

دونویں آئیں خدائے نوں بہت ہوئے نزدیک
نالے کتنے معجزے پائے وچ عصا
روشن اسدے نور تھیں ہوسی سب جہان
وڈا سپ عظیم اوہ بن جاسی فی الحال
جتنے کافر مصر دے سبھ ہو جاسی کھا
غالب اوپر کافراں ہوساں اسیں ضرور
دونویں جا فرعون نوں کریو وعظ بیان
کرو نصیحت اوسنوں میری طرف بلا
سن حضرت ہارون بھی بہت ہویا خوشحال
فضل اساڈے حال تے کیتا رب غفور
چلے طرف فرعون دی کر کے یاد خدا
رہندا جس مکان تے آہا اوہ شریر
تا جو دشمن اوسنوں کوئی نہ جاوے گھیر
کھلے ہوندے شیر اوہ دوروں دین ڈرا
اگوں شیراں نبیاں نوں کیتا ادب سلام
امن سلامت انہاں تھیں لنگھے نبی خدا
بالاخانے وچ اوہ بیٹھا سا مجہول
ہلیا سب مکان اوہ پیا محلیں شور
چاندی پردہ کھول کے ہیٹھوں پاندا جھات
پچھن لگا انہاں تھیں اوہ مردود شیطان
آئے کسدے حکم تھیں مینوں جلد کہو
اسیں رسول خدائیدے آئے تیری ول
آئے اسدی طرف تھیں تینوں اسیں بلان
سنکر بات کلیم دی چپ ہویا مردود
آیا جاں فرعون ول موسیٰ نبی خدا

درا وسدے تے بیٹھیاں گزر گئے دو سال　　کیتے لوک فرعون ول کر چکا ارسال
آکھو جا فرعون نوں ساڈی اینی گل　　دو پیغمبر رب نے بھیجے تیرے ول
امر نصیحت اُنہاں دا سُنتوں باہر آ　　یا پھر اوہناں دوہاں نوں اپنے کول بلا
جو دربان فرعون دے نالے ہور غلام　　سمجھ نوں نبی خدا کہیدا دیندا ایہہ پیغام
سُنکر اگوں مسخری کردے اوہ مجہول　　اندر جا فرعون نوں کوئی نہ کہندا مول
ٹھٹھیاں دیوچ اُنہاں دی دیون گل ونجا　　آکھن ہے کوئی انہاں نوں مرض بری سودا
ہک دن سی ہک مسخرہ پاس فرعون غلام　　دسیا جا فرعون نوں اوسنے حال تمام
کہن لگا دو باولے ہین کوئی سرکار　　دو برساں تھیں آ رہکے بیٹھے ڈیرے دار
آکھن سانوں رب نے بھیجیا نبی بنا　　آئی طرف فرعون دی لے کر حکم خدا
تیرے باجھوں اوہناں نے رب بنایا ہور　　جانن اپنے رب نوں تیتھیں صاحب اور
آکھن ساڈا رب ہے پالنہار جہان　　پیدا کیتے جسنے زمیاں تے اسمان
ایہہ گل سن فرعون نے کہیا ہو بیتاب　　پکڑ لیاؤ اوہناں نوں میرے کول شتاب
جاں پھر اُنہاں پکڑکے حاضر کیتے آن　　موسے تائیں دیکھ کے لیا فرعون پچھان
آکھن لگا نبی نوں ہو کے بہت خفا　　جیونکر وچ قرآن دے دتی خبر خدا

اَلَمْ نُرَبِّكَ فِيْنَا وَلِيْدًا وَّلَبِثْتَ فِيْنَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِيْنَ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِيْ فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكَافِرِيْنَ ۝

کیا میں نہیں سی پالیا تینوں کتنے سال　　بیٹا کر کے اپنا رکھیا اپنے نال
کتنی مدت موج وچ رہیوں اساڈے کول　　اوڑک لگوں ساڑنے بول اولے بول
کیتا تدھ اوہ کم جو کر گیوں ساڈا خون　　ہیں وڈا بے شکر توں کہن لگا ملعون
قدر نہ پائیو نی اساں دا ہویوں بے فرمان　　قبطی ساڈا مار کے کیتوں اک نقصان
اُلٹا ساڈے نال توں پاون آیوں شور　　کریں نصیحت اساں نوں ہو کے ساڈا چور
حضرت موسےٰ آکھیا اوسنوں کر اقبال　　بیشک میں تھیں خون اوہ ہویا غلطی نال
کوئی ارادہ قتل دا میرا نا ہا مول　　نا میں اوسنوں جانکے کیتا سی مقتول
مارا سی میں اوسنوں مُکا ہک ضرور　　مر گیا اوسے نال اوہ ہویا ایہہ قصور
ایہہ اوس قصور دا لازم نہیں قصاص　　کیتا اوسدے جرم تھیں مینوں رب خلاص

بخشدنی تقصیر اوہ مینوں رب غفار
نٹھا ساں اس شہر تھیں تاں میں جلدی نال
ہن اوہ میرا رب نے ڈتا خوف ہٹا
نالے مینوں بخشیا اوس نے حکم احکام
پچھیا پھر فرعون تے کون تیرا ہو رب
پالنہار جہان دا ہے اود رب رحمان
مشرق مغرب تیک ہے اوہا پالنہار
خالق رازق خلق دا ہے اوہ رب غفار
اوسے باجھوں ہور نہ ہے کوئی معبود
توں بھی اوسے رب دی من قبولیں توحید
سنی جدوں فرعون نے موسیٰ دی تقریر
ہے ایہہ کوئی باولا پاگل تے بیکار
جو کجھ آگے تساں نوں معلم میرا دین
نا ایہہ کوئی رسول ہے نا کوئی ہور خدا
جو ایہہ آکھے منہ تھیں جانوں سبھ واہیات
جیکر ہوندا نبی ایہہ دل وچ کرو دھیان
دولت عزت مرتبہ ہوندا اس کمال
کجھ فوقیت ایسدی نظر نہ آوے مول
موسیٰ نوں پھر آکھدا اوہ پلید بلا
بندی خانے تدھ نوں کرساں بندیوان
موسیٰ کہیا بات ایہہ ہرگز ہوگ نہ مول
اوپر رسولاں کسے دا مول نہ چلدا زور
ہاں خوف خدا ایدا رکھن اوہ مدام
میں بھی تینوں رب دے آیا حکم سنان
کلمہ میرے نام دا پڑھ دوں نال یقین

بخشنوالا اوگناں ہے اوہ بخشنہار
ہیسی میرے قتل دا کیتا تدھ خیال
مرسل کرکے بھیجیا مینوں پاک خدا
داخل وچ پیغمبراں کیتا میرا نام
حضرت موسےٰ آکھیا جسدی خلقت سب
جاری جسدا حکم ہے وچ زمیں اسمان
اوسے دا محتاج ہے کل عالم سنسار
تیرا میرا سبھ دا اوہا سر جنہار
لایق ہر یک واسطے اوسنوں کرن سجود
آکھنے تیرے واسطے کرن آہیں تاکید
مجلس اندر اپنی لگا کہن شریر
منکے اسدی بات نوں کرو کوئی اعتبار
اوسے اوپر آپنا رکھنا تساں یقین
میرے باجھوں کس نے ڈتا نہیں بنا
من لائق ایسدی مول نہ کوئی بات
میرے نالوں ایسدا ہوندا اچا شان
نالے فوج فرشتیاں ہوندی اسدے نال
مونہہ تھیں گیاں مار کے بن داکویں رسول
جیکر میرے باجھ تدھ پھڑیا ہور خدا
نہیں تاں نال یقین دے مینوں رب پچھان
کیتا مینوں رب نے اپنا خاص رسول
مولا باجھوں انہاں تے غالب کوئی نہ ہور
دسن اپنے رب دے رات دنے احکام
من لے وحدت ربدی اسنوں ہک پچھان
من رسالت مجھ دی پکڑ اساڈا دین

ایہہ گل سُنکے آکھدا اوہ کافر مجہول
کلمہ تیرا پڑھساں میں نال یقین صفا
حضرت موسیٰ آکھیا نال حلیم زبان
چار چیزاں رب تدھ نوں دیسی ایس جہان
دوجا کل جہان تے مشرق مغرب تیک
تیجا تیری عمر نوں دیسی رب ودھا
جتنی عیش اوس عمر وچ کرسیں ہو شاداب
چوتھا اندر آخرت تینوں رب علام
جیکر ایہہ سب نعمتاں ہون تینوں منظور
سُنکر اگوں آکھدا اوہ مردود خراب
رہن دیہو موقوف اج مہلت کرو عطا
سُنکر اتنی بات نوں موسے تے ہارون
پچھوں اوس فرعون نے سد ہامان وزیر
کہندا مینوں ہور کجھ حاجت ناہیں ہول
بھاری خواہش ایہو ہے ہوواں پھیر جوان
سُنکر اگوں آکھدا اوہ ہامان تباہ
اگے رہیوں سدا وندا آپ خدا معبود
رب سدا کے پھیر ہن بندہ لگوں سدان
تاں تے تیرے ملک وچ پوسی وڈا فتور
جیکر تینوں شوق ہے ہوواں پھیر جوان
ملے جوانی تدھ نوں ایسی کراں دوا
ایسی اوہ ترکیب ہے میرے تائیں یاد
سن کہیا فرعون نے ایہو مینوں لوڑ
راتیں اوس ہامان نے اک خضاب بنا
فجری جاں فرعون نے کیتی اُٹھ نگاہ

جے میں تیرے رب دی وحدت کراں قبول
کیا دیوے گا مجھ نوں تیرا پاک خدا
جے توں میرے رب تے لے آویں ایمان
اول مردیاں تیک توں رہسی سدا جوان
کرسی تینوں بادشاہ واحد لاشریک
سو برساں دی زندگی کرسی ہور عطا
روز قیامت اوسدا ہوسی نہیں حساب
دیسی وچ بہشت دے سوہنا عجب مقام
نال ثنا بی من توں وحدت رب غفور
نال وزیراں سوچ کے دیساں کل جواب
بھل گے میں اسباب وا دیاں جواب سنا
ٹر آئے گھر آپنے جیوں کہیا ملعون
آپس دے وچ مشورہ لگا کرن شریر
صرف جوانی واسطے وحدت کراں قبول
اس کارن میں رب تے لے آواں ایمان
میں تینوں اسباب دی دیندا نہیں صلاح
ہن توں اگے غیر دے کرسیں کویں سجود
کجا پوسیں خلق وچ ٹھٹھے کرے جہان
شوکت شان جو تدھ دا سب ہو جاسی دور
کر دیساں اک رات وچ میں ایہہ کہیا ہامان
نال جواناں پھیر توں چہرہ لیسیں لا
جاں میں کر دکھلاوساں ہو جاسیں توں شاد
جے ہو پواں جوان میں پھیر نہ کوئی لوڑ
داہڑی تے فرعون نوں سُنیاں دتی لا
داہڑی ساری آپنی پائی اوس سیاہ

راضی ہو یا دیکھ کے حاصل ہوئی مراد
سد ہامان شیطاں نوں کہندا آفرین باد

شاباش تیرے عقل نوں کیتو خوب جوان
ہن ہنوں کجھ ہول نہ لوڑ رہی ایمان

سہے سی لوڑ شباب دی اوہ ہو گئی وصل
ہن ہیں کاہنوں منّا ہیگا رب رسول

جاں ہن موسیٰ آئیکے کرے سوال جواب
جھوٹھا کر کے اوسنوں کرساں ہار خراب

مقولہ مصنف عفی اللہ عنہ

ہر منکر دا ایہو ہے دنیا تے دستور
امن اسائیش دیکھ کے ہوجاون مغرور

جسنوں وچ جہان دے دیوے رب آرام
ذکر عبادت رب دی دیندا چھوڑ تمام

مطلب دنیا واسطے ہر گل کرن قبول
ہوجاوے جد کم اوہ پھیر نہ منن مول

جاں کوئی مشکل انہاں نوں آجاوے درپیش
تسبیح پکڑ مسیت دے بن بہندے درویش

اللہ اللہ کردیاں گذرد نجے دن رات
باجھوں ذات خدائیدے بھاوے کوئی نہ بات

جسویلے اس سختیوں دیوے رب نکال
اوسیویلے انہاں نوں آون برے خیال

ہویا وانگ فرعون دے مطلب جدوں حصول
یاد نہ رہیاں تسبیاں بھلا رب رسول

گذر گیا طاعون جاں بچ رہے بیمار
پھیر مسیتی وڑن نہیں کرن نمانے عار

آکھن نال علاج دے ساں نوں ہوئی شفا
نہیں تاں ساڈی مرض ایہہ نیندی نجھ اٹھا

یاد نہ آوے اونہاں نوں اللہ دا احسان
نال عنائیت اوہنی دتی جس امان

جدتک اوسدی طرف تھیں صادر حکم نہ ہو
باجھوں امر خدائیدے کم نہ ہوندا کو

جے کر اوس جناب تھیں ہووے نافرمان
کوئی چیز نہ کسے نوں دیندی نفع زبان

کیتا سی فرعون نے دل وچ ایہو خیال
ہو گئے نال خضاب دے میرے کالے بال

اس کم اندر رب دا دخل نہیں کجھ مول
ہن ہیں کاہدے واسطے مناں رب رسول

ایہو طریقہ انہاں دا ہوندا جو دولتمند
رب نبی دے حکم نوں کردے نہیں پسند

جانن ساڈے کول ہے وافر دولت مال
طرف عبادت رب دی مول نکرن خیال

چیز کسے دی مول نہ گھر ساڈے وچ تھوڑ
روزے اتے نماز دی کیہڑی ساں نوں لوڑ

پڑھن نمازاں لمیاں جو ہوون محتاج
ساں نوں گھر وچ اپنا ڈھیا حکومت راج

ایسے اوک فرعون دے نال برابر جان
توبہ باجھوں انہاں نوں دوزخ ملے مکان

چھوڑ پذیرا انہاں نوں کرے ہدایت رب
موسے تے فرعون دا حال سناوین جھب

آمدن حضرت موسیٰ وہارون علیہ السلام روز دیگر نزد فرعون و ظاہر کردن معجزات خود و جمع کردن فرعون ہمہ ساحران خود را برائے مقابلہ اعجاز موسیٰ

دوجے دن پھر فجر نوں موسیٰ نبی جُدا
آیا پاس فرعون دے لے کے نال بھرا

ویکھ شتابی نبی نوں کہندا اوہ بخیل
کیا ہے اپنے رب دی تیرے پاس دلیل

پہلوں اپنا معجزہ مینوں کوئی دکھا
جے توں سچا نبی ہیں ہرگز دیر نہ لا

سنیاں نبی کلیم نے اوسدا جدوں سوال
دِتّا اوپر زمین دے اپنا عاصا ڈال

سُٹیا عاصا نبی نے جسدم اوپر زمین
اوسے ویلے ہو گیا اوہ ثعبان مبین

لمّاں اسّی گز اوہ ہویا سپ کمال
اڈیا منہ ڈراوناں ڈاڈھی دہشت نال

ست سو ندڑ اوسنے وڈے بے انداز
پوندا شور جہان وچ جاں اوہ کرے آواز

گردن اوپر وال جو آہے ست ہزار
نیزیاں وانگوں کھڑے اوہ قدرت رب غفار

ہاتھیاں وانگوں اوسدے پیر بہتر جان
صورت اوسدی ویکھ کے ڈر جاوے انسان

جتھے اُسدے منہ تھیں پوندی آہی جھگ
دیوے ساڑ زمین نوں جیوں لکڑی نوں اگ

گھاہ انگوری کدی نہ ہوندا اوتھے مول
لگے جس انسان نوں مردا اوسے سول

یا بیماری برص دی جاندی اسنوں ہو
ہرگز اوسنوں فائدہ کرے علاج نہ کو

جسو ویلے اس شکل دا بنیاں اوہ ثعبان
طرف مکان فرعون دی ہویا دوڑ روان

راہ وچ جو سن آدمی بھی حیوان شمار
ہیٹھاں اوسدے لتڑ کے مر گئے ست ہزار

پھر آ تخت فرعون دا لگا منہ وچ پان
نگلن لگا اوسنوں سنے محل مکان

ہک لب ہیٹھاں تخت دے اُسنے رکھی آ
دُوجا رکھیا ہوٹھ اوس اوپر محل سرا

ویکھ فرعون لعین نے تختوں ماری چھال
آکھن لگا نبی نوں کر کے عجز کمال

آیا ہیں توں اسانوں رب دا حکم سنان
یا آفت مجھ اٹھیکے آیوں اساں کھپان

جیکر سانوں دسنا ہے نہ دھ حکم خدا　　ڈک لے آفت آپنی تخم نہ ساڈا جا
رکھیا ہتھ اوس سپ تے پیغمبر نے فی الفور　　اوسے ویلے ہو گیا عاصا پہلے طور
ویکھ نبی دا معجزہ خلق ہوئی حیران　　ایپر منّن کویں اوہ جو بھارے شیطان
بیٹھا اوپر تخت دے جا فرعون مکار　　کیتا ید بیضا پھر پاک نبی اظہار
سورج نالوں چاننا ہویا دون سوا　　محشر وانگوں خلق وچ شور ہویا برپا
طاقت رہی نہ کسے نوں ویکھے اکھیں کھول　　آن پیا فرعون نوں دلوچ ڈاڈھا ہول
کہندا نبی کلیم نوں منت نال ہزار　　جلدی ہتھ چھپا ایہہ خلقت نوں نہ مار
تاں پھر لیا کلیم نے ہتھ کرتے وچ پا　　اگے وانگوں ہو گیا اوسدا ید بیضا
ویکھ تماشہ آکھدا اوہ فرعون پلید　　جیوں کر آئی خبر ایہہ وچ قرآن مجید

قَالَ لِلْمَلَاءِ حَوْلَهٗٓ اِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيْمٌ يُّرِيْدُ اَنْ يُّخْرِجَكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَاْمُرُوْنَ قَالُوْٓا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَآئِنِ حَاشِرِيْنَ يَاْتُوْكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيْمٍ ۝

مجلس وچ فرعون دے آہے جو سردار　　آکھن لگا اونہاں نوں اوہ مردود مکار
ہے کوئی جادو ساز ایہہ صاحب عقل شعور　　بیشک جادوگر بڑا اسنوں علم ضرور
چاہندا ہے تسانوں دیسوں دیئے نکال　　کھسے ملک تساڈڑا اپنے جادو نال
کیا ہن اسدے واسطے تسیں کرو فرمان　　دسو مینوں سوچ کے کہندا بے ایمان
کہن لگے فرعون نوں کل وزیر امرا　　دوہاں بھراواں نال توں مہلت کجھ ٹھہرا
نالے قاصد آپنے شہریں بھیج ضرور　　جمع کرن ہر ملک تھیں ساحر جو مشہور
ہر اک جادو ساز جو کامل تے ہشیار　　کر کے جمع تمام نوں لیاون وچ سرکار
آپے ڈر کے اونہاں تھیں ہوسن ایہہ زبون　　نس جاونگے ہار کے موسے تے ہارون
ایہہ تجویز فرعون نوں آئی بہت پسند　　مہلت نبی کلیم تھیں لئی دہاڑے چند
رخصت ہو فرعون تھیں بدا خاص رسول　　وچ عبادت رب دی ہویا جا مشغول
پچھوں اُس مردود نے قاصد ترت بھجا　　ساحر اپنے ملک دے لئے تمام سدا
جمع کیتے فرعون نے ساحر چار ہزار　　ہک دوجے تھیں سب اوہ جادو وچ ہشیار
کیتا حکم تمام نوں سد کے وچ حضور　　تن سو برساں تسانوں رکھیا میں مسرور

پرورش کیتی تساں دی تا خرچ تمام
اج ہن میرے سر تے بنی مصیبت آ
موسے سانوں آ ایکے کیتا بہت خوار
ہوندا ڈاہڈی بلا اوہ سپ عظیم کمال
جیکر اوسنوں روکئے شہروں دیو نکال
سنکر کہیا ساحراں تیرے اسیں غلام
ایسیر جادوگری دا چاہیئے کجھ اسباب
دتا حکم فرعون نے سدّ وزیر امرا
جتنا خرچ ضرورتی لین خزانیوں سب
قصہ کوتاہ ساحراں جادو چار ہزار
خبر دتی فرعون نوں صاف کرو میدان
ہیسی بڑا میدان ہک چوڑا بے انداز

اج تک ناہیں تساں نوں دسیا کوئی کام
نال کسے تجویز دے اوسنوں دیہو ہٹا
جادو دا ہک سپ اوہ کردا وڈا تیار
سانوں نت ڈراوندا آکر اوس دے نال
دیوانگا میں تسانوں بہت لکھے اوڑک نال
کرساں ایہہ تجویز سب لوڑ نہیں انعام
جے اوہ لے دیہو اسانوں کرساں کم شتاب
کل خزانہ اُنہانوں حاضر کرو چا
جادو دے سامان دی کرن تیاری جھب
اندر چھپیاں ہٹیاں کیتا سبھ تیار
موسے نال مقابلہ ہووے جس مکان
جمع ہوئے آس جگہ تے سارے جادوگر

مقابلہ ساحراں باحضرت موسیٰ علیہ السلام

ہویا آن مقابلہ وقت دوپہر تیار
موسے تے ہارون بھی آئے وچ میدان
اگے جادوگراں نے طلسم کئی بنا
ظاہر وچہ سپ انہاں دے دسن رسیاں نوانگ
موسے تائیں ویکھ کے کہن لگے سحّار
توں ڈالینگا زمیں تے عاصا پہلے یار
حضرت موسیٰ اُنہانوں کہیا نرمی نال
تاں پھر اُنہاں ڈالیاں رسیاں وچ میدان
اچن جیتی سپ اوہ بن گئے جادو نال
ڈرن لگا کجھ دل وچ موسیٰ نبی خدا
غالب ہیں توں انہاں تے عالی تیرا شان

سجے کھبے کھڑے سن لشکر کئی ہزار
ہکو عاصا کول سی ہور نہ کجھ سامان
چار ہزاراں سپ دا رکھیا ڈھیر لگا
ڈالن جدوں زمین تے ہندے با شتاب ناگ
پہلوں کسے نے آپنی کرنی ہے گی وار
یا پھر ڈالاں آپ میں جو ہے سانوں درکار
پہلوں رسّے اپنے تسیں دکھاؤ ڈال
نالے اپنیاں لاٹھیاں طلسم دے سامان
طرف نبی کلیم دے دوڑ بہنے لجال
ہویا حکم جناب تھیں ہرگز خوف نہ کھا
سٹ دے عاصا اپنا جلدی وچ میدان

جو کجھ کیتا اُنہاں نے جادو نال کمام
سُنا کہ حکم خدا ہُیدا حضرت نبی کلیم
ستر ھزار اُس سپ دا سر بنیاں فی الحال
چار ہزار اوہ سپ جو کیتا اُنہاں تیار
ہور اسباب جو اُنہاں دے آہے اوس مکان
بھکھا جاپے اجے اوہ پیٹ نہ بھریا مُول
فکر پیا فرعون نوں سخت ہویا بیتاب
نٹھا جاندا دیکھ کے کہہ دے لوک خیال
جیکر سچا ہوندا اُسدا کیوں مجہول
کرن روایت سپ جاں آیا طرف محل
اوچا کر کے اوسنوں سٹیا وچہ ہوا
نام نشان مکان دا باقی رہیا نہ کہ
شور پیا وچہ مصر دے نٹھی خلق تمام
تاں پھر نبی کلیم نوں کیتا حکم خدا
جے ہک ساعت ہور ایہہ رہیا اسے حال
کھا جاسی کل ملک دے آدم تے حیوان
سچا کیتا رب نے تینوں نال دلیل
سُنا کہ حکم جناب تھیں موسیٰ نبی خدا
ویکھ نبی دا معجزہ جادو ساز تمام

عاصا تیرا اُنہاں نوں جاسی نگل تمام
سٹیا عاصا آپنا بنیاں سپ عظیم
ستر ہزاراں مونہہ سی ہر ہر سر دے نال
بکے تھے سب نوں نگل گیا یکبار
کوئی چیز نہ اوسنے چھوڑی وچہ میدان
طرف محل فرعون دے ٹریا اوسے سول
دہشت کھا کے تخت تھیں چلیا نس شتاب
جھوٹھا رب سداوندا ہے سی ایہہ چنڈال
معلم ہویا اسنوں طاقت کجھ نہ ٹول
دھرتی سنے مکان نوں ہیٹھوں لیا اُتھل
کندھاں کوٹھے بنگلے دتے سبھ اوڈا
خلقت ساری ویکھ کے رہی تعجب ہو
جتول جاوے دوڑ کے کر دیندا اقلام
لے ہن عاصا آپنا جلدی پکڑ اوٹھا
پلو چہ سارے مصر دی دیسی بیخ نکال
اندر مصر نہ چھوڑسی باقی کوئی مکان
جھوٹے جادو ساز اوہ ہوئے سبھ ذلیل
پکڑ لیا اوس سپ نوں ہویا ترت عصا
اگے نبی کلیم دے ہنوں نیوں کرن سلام

وَاُلْقِیَ السَّحَرَۃُ سَاجِدِیْنَ ۝ قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝ رَبِّ مُوْسٰی وَھٰرُوْنَ

ڈالے گئے سجود وچہ ساحر بے فرمان
موسیٰ تے ہارون دا جو ہے پاک خدا
خبر ہوئی فرعون نوں ساحر تیرے سب
موسے تے ہارون نوں جاتا اُنہاں نبی
تد فرعونے اُنہاں نوں ایہہ گل کہی بلا

کہندے سچے رب تے آندا اساں ایمان
منی وحدت اوسدی نال یقین صفا
ہو گئے منکر تدھ تھیں ہن لیو نے رب
پیش اُنہاں دے رب دے سجدہ کرن سبھی
سجدہ کریو مجھ نوں ہیں ہاں تساں خدا

اونہاں کہیا رب ہے ساڈا رب غفار — جو ہے سارے جگ دا رازق سرجنہار

کر پیغمبر بھیجیا جس نے وچ جہان — موسیٰ تے ہارون نوں ظاہر بخش نشان

اوہا ساڈا رب ہے حق اتے تحقیق — اُسدے باجھوں کسے نوں کجھ نہیں توفیق

ایہہ گل سُنکر اُنہاں نوں کہندا بد انجام — موسےٰ دا رب تساں نوں ویسی کیا انعام

تاں پھر کہیا اُنہاں نے نال یقین صفا — بخشیگا اوہ اسانوں سارے عیب خطا

زوری ساتوں تدھ جو کیتا سی گمراہ — ہُن اوس جادوگری تھیں منگاں اسیں پناہ

شالہ پھر اُس کفر دے جائیے نہ نزدیک — مَن لیا ہُن اساں نے واحد لاشریک

غصّے ہو کے اُنہاں نوں کہندا اوہ پلید — جیکر تساں خدا ایہدی من لئی توحید

دیوانگا میں تساں دے ہتھ تے پیر کٹا — اُلٹا کر کے سبھ نوں سولی دیاں چڑھا

جا نوگے پھر کون ہے کردا سخت عذاب — معلم ہوسی تسانوں سارا عیب صواب

سُنکر اگوں آکھدے سب کجھ اساں قبول — تیرے پچھے لگ کے نہ ہوواں مجہول

جو کجھ مرضی تدھ دی کرے ساڈے نال — بدلہ تیرے ظلم دا لے سی جل جلال

دنیا دے وچہ کریگا راج حکومت توں — ساتوں ورجے ملن گے روز قیامت نوں

اوڑک جد فرعون نوں ہویا پاک یقین — ہُن ایہہ نہیں قبول دے میرا باطل دین

سدّ جلاد کٹاوندا اونہاں دے ہتھ پیر — پھیر اُنہاں دے قتل دا ظالم چایا ویر

سولیاں اوپر چاڑھ کے دتے سارے ٹنگ — بولن وحدت رب دی جیوں جیوں ہوئے دن تنگ

پڑھ تکبیراں آکھدے رب نوں حمد ثنا — داناؤں شاہ منصور دے ہویا عین لقا

موتوں خوف نہ کھاوندے جو ہیں طالب رب — کلمہ پاک الائیکے گئے بہشتیں سب

موسےٰ تے ہارون بھی گھر اپنے نوں جا — اندر یاد خدا اُسدے شاغل ہوئے آ

حالات فرعون

استھیں بعد فرعون دا دساں کجھ احوال — جیونکر اُسنے جگ تے کیتا ظلم کمال

سبھ اولاد یعقوب نوں کیتا اوس لاچار — مشکل کاراں اُنہاں تھیں لیندا نال بگار

حضرت موسےٰ اوسنوں بہت رہے سمجھا — ایپر اوس پلید نوں سمجھ نہ آوے کا

اُلٹا نبی کلیم نوں کہندا اوہ بیداد — پایا میرے ملک دا وچہ آکے تدھ فساد

کھسنا چاہیں مجھ تھیں تخت حکومت جاہ
جاواں گا ہیں فلک تے ربّ نیر بد گول
جھوٹھا سچا تدھ دا محکم کرکے حال
ہکدن پھر ہامان نوں کہن لگا مکار
ہووے بہت بلند اوہ اوچا بے انداز
چڑھ جاواں اسمان تے اوچا محل بنا
مینوں ہے اوہ جاپدا جھوٹھا تے کذاب
سُنکر حکم فرعون دا اوس وزیر ہامان
اٹّاں خوب پکا کیکے رکھ دتی بُنیاد
ہیں اگے اوس تھیں پچھے سے مکان
اتنا اوچا لے گیا اوہ مینار اوسار
راج اتے مزدور جو اوتے لگ دا جا
جیکر کدیں کھلو کیکے لگدے اٹ لگان
ست برساں مینار اوہ ہوندا رہیا تیار
ہویا جدوں تیار اوہ کیتا حکم خدا
جنہاں کاریگراں اوہ کیتا سی معمور
کیتا جنہاں تیار سی اوسدا سبھ سامان
ایپر اوس مردود نوں سمجھ نہ آئی مول
جاں اس گل نوں بیتیاں گذر گئی یہ سال
ڈگ پئی کنگھی ہتھ تھیں کیتی بُری دعا
سن لئی اوس ملعون نے بی بی دی ایہہ بات
شاید ہیں توں آسیہ وچوں مسلمان
بی بی نے فرمایا اسوچہ شک نہ مول
اتنی مدت تدھ تھیں رکھیا بھید چھپا
ایہہ گل سُنکر آکھدا اوہ فرعون لعین
جادو سحر دکھائیکے خلق کریں گمراہ
کل حقیقت اوسنوں دساں تیری کھول
پھر میں آپے آکیکے سمجھاں تیرے نال
کر توں میرے واسطے ہک محل تیار
جستھیں میں آسمان دا ہوواں واقف راز
موسیٰ بن عمران دا آواں دیکھ خدا
ویکھ آواں جد اوسنوں معلم ہوگ شتاب
محل بناون واسطے ترت کیتا سامان
اوسے کیتی جاگ وچہ پکی اٹ ایجاد
پختہ عمارت اوسدی شروع کیتی ہامان
ٹھیر نہ سکدا اوستے کوئی استاکار
کھڑا نہ ہوون دیوندی اوسنوں مُول ہوا
سخت ہوا دے زور تھیں اُڈ جاندی تھی کھان
خرچ کیتی فرعون نے دولت بابہت شمار
ماریا پر جبریل نے وتا سبہ اوڈا
ہوگئے سب ہلاک اوہ راج اتے مزدور
زندہ رہیا نہ انہاں تھیں کوئی وچہ جہان
کر دا ظلم جہان وچہ اوہ کافر مجہول
ہک دن بی بی آسیہ بیٹھ چھوڑاوے وال
یا رب توں فرعون دا تختہ پٹ اوٹھا
غصے ہوکے اوسنوں کہندا اوہ بدذات
موسے تے ھارون تے آندا تدھ ایمان
کیتا چالی برس تھیں میں اسلام قبول
ہن میں اپنے دین نوں ظاہر کیتا چا
موسے تے ھارون دا چھوڑ شتابی دین

سونے دا گھر تدھ نوں دیساں میں بنوا   چھوڑ اونہاں دے دین نوں مینوں من خدا
کہیا بی بی آسیہ توبہ استغفار   سونے دا گھر تدھ تھیں نہ مینوں درکار
لعل اتے یاقوت دا سوہنا عجب مکان   دیسی وچ بہشت دے مینوں رب رحمان
اگوں اوس پلید نے دتا ایہہ جواب   کرساں تینوں قتل میں کر کے سخت عذاب
بی بی نے فرمایا کرھاویں مقتول   موسیٰ دے میں دین تھیں ہرگز مڑاں نہ مول
تاں پھر اوس ملعون نے ترت جلاد بلوا   دتا اوپر زمیں دے بی بی نوں لٹوا
ننگا کر کے بدن نوں کپڑے سبھ اوتار   ہتھیں پیریں اوسنوں میخاں دتیاں مار
کر چومیخا اوسنوں کہندا پھیر لعین   کر لے میری بات نے ہن بھی لوں یقین
چھوڑ عقیدہ اپنا تینوں لواں بچا   کہیا بی بی آسیہ ہک سچ خدا
دے لے میرے بدن نوں توں تکلیف آزار   دل میرے دی بات دا ناہیں توں مختار
دکھ عذاب سریر دا تینوں سب مباح   رکھساں ولدی واگ میں میری جویں صلاح
اتھیں بعد فرعون پھر اوتھوں ہو گیا دور   اندر قصص الانبیا جیونکر ہے مذکور
حضرت موسیٰ دا نگ ہک آیا کوئی جوان   بی بی تائیں دیوندا ایہہ خوشخبری آن
کہن لگا اے آسیہ تینوں قرب کمال   ہے اسوقت حضور تھیں بخشیا جل جلال
کھولے در افلاک دے تیرے کارن رب   تینوں کھلے اوڈیکدے ہیں فرشتے سب
جو کجھ ہن اسوقت توں رب تھیں کریں دعا   دیسی حاجت تدھ دی خالق پاک خدا
تا پھر بی بی آسیہ ربنوں کرے سوال   جیونکر خبر قرآن وچ دتی رب جلال

إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

کہندی بی بی آسیہ یا رب پاک خدا   اپنے کول بہشت وچ میری جگہ بنا
بخش نجات فرعون تھیں جو ہے اہل جفا   ستمگراں دی قوم تھیں مینوں آپ بچا
ترت دعا منظور ایہہ ہوئی وچ جناب   اکھیں اگوں رب نے کیتا دور حجاب
ڈٹھا وچ بہشت دے اپنا عجب مکان   کلمہ وحدت بول کے رب نوں دتی جان
ہو گئی بی بی آسیہ دا نگ حسین شہید   لعنت اوپر فرعون دے رہسی دا نگ یزید
چالی سال فرعون نوں موسیٰ تے ہارون   رہے کفر تھیں موڑدے نہ مڑیا ملعون

ہک دن حضرت اوسنوں آ کے وعظ سنان ۔ بیٹھے ہیسن اوسدے سبھ وزیر ارکان
غصے ہو کے آکھدا اوہ مردود پلید ۔ نت اسانوں آکھدے دسدا ایہہ توحید
چھوڑ دیو مینوں کراں میں موسیٰ نوں قتلام ۔ نہیں تے مذہب تساندا دیسی بدل تمام
پایا اوہ وچ زمین دے پاسی وڈا فساد ۔ جادو کر کے ملک نوں کر دیسی برباد
چاہیے اوسنوں پکڑ کے کرنا قتل ضرور ۔ جیکر زندہ چھوڑیا پاسی وڈا فتور
حضرت موسیٰ آکھیا جو ہوون گمراہ ۔ دائم مینوں اونہاں تھیں دتی رب پناہ
ہیبرے اوپر کسے دا مول نہ چلے زور ۔ بھاویں اتنی فوج توں کریں اکٹھی ہور
نال وزیراں جدوں اوس کیتی ایہہ تجویز ۔ حاضر سا اسوقت ہک مومن اہل تمیز
نام اوسدا خرقیل سی بندہ نیکوکار ۔ موسیٰ دا صندوق سی کیتا جس تیار
بعضے کہن صندوق اوہ گھڑیا جبرائیل ۔ بعضے کہن بنایا ہے سی اوہ خرقیل
کہن لگا فرعون نوں رب دا اوہ مقبول ۔ حضرت موسیٰ رب دا ہے برحق رسول
قتل کرن دی اوسنوں تیری نہیں مجال ۔ اوسدا مددگار ہے قادر جل جلال
بہتر ہے توں اوسدا کر لے دین قبول ۔ نہیں تاں کرے ہلاک اوہ تینوں ہنے سول
ایہہ گل آکھ فرعون نوں ہویا ترت روان ۔ آکھ نہ سکیا اوسنوں کجھ اوہ بے ایمان
اسنتھیں بعد فرعون دی اندر قوم پچھان ۔ سی ہک بندہ رب دا مومن اہل ایمان
کرے نصیحت اونہانوں اوہ مقبول جناب ۔ خوف کراں میں تساں تے آوے متاں عذاب
جیونکر نوح دی قوم تے بھیجیا رب طوفان ۔ ایویں متکے تسانوں غرق کرے رحمان
یا جیوں عاد ثمود دی ہوئی قوم ہلاک ۔ یا جیوں پچھے اونہاں تھیں لوک ہوئے بیباک
وانگ اونہاندے تسیں بھی ہو مت مغرور ۔ چھوڑ درستی ظلم دا ناہو مغرور
جیکر ہویا تساں تے رب دا قہر نزول ۔ پھیر خدا دے حکم تھیں نس نہ سکو مول
نا کوئی باجھ خدا دے سکے تساں بچا ۔ پکڑو دین کلیم دا منو ہک خدا
جدوں نصیحت اوسنے خوب سنائی کھول ۔ چپ ہوئے مردود سب کوئی نہ سکدا بول
اوڑک جاں پھر اونہانوں وعظ کلام سنا ۔ آدن لگا گھر انہوں موسیٰ نبی خدا
قبطی سارے اوٹھ کے گئے نبی نوں گھیر ۔ کارن قتل کلیم دے ہوئے سب دلیر
بد ہے رہندے شہر جو آہے اوس مکان ۔ جیونکر پچھے اونہاں دا کیتا ذکر بیان

چھٹ گئے اوہ شیر سب قدرت نال خدا | قبطیاں نوں اوہ پاڑ کے گئے تمامی کھا
حضرت موسےٰ اِنج کے گھر نوں آئے دوڑ | پوہتی خبر فرعون نوں ہوئی تڑتی چوڑ
نوکر تیرے پکڑ کے شیراں کھادے پاڑ | موسےٰ تے پچھے خلق دی ہوئی آن اوجاڑ
اسے کارن چھوڑیا "بدھا" اوسنوں آزاد | نالے اوسدی قوم نوں پاندے پھرن فساد
دیون گے اوہ جگ تھیں تیرا نام مٹا | نالے تیرے بتاں دی پوجا دیہن چھوڑا
ایہہ گل سن فرعون نوں آیا جوش کمال | کہندا بیٹے انہاں دے کرساں مار حلال
اسرائیلی قوم تھیں جو کوئی لڑکا ہو | قتل کراواں انہاں نوں ہول نہ چھوڑاں کو
عورت کوئی انہاں دی قتل نہ کرساں ہول | جنے بیٹے انہاں دے سب کرساں مقتول
اگے بھی فرعون نے کیتی ایہو کار | قتل کرایا ظلم تھیں لڑکا ستر ہزار
وچ چلے سنہ کجھ قتل تھیں پائی اوس ٹھنڈیر | پھر ہن اوسے ظلم تے بدھا لک شریر
بیٹے اسرائیلیاں لگا قتل کران | سب اولاد یعقوب نوں بنی مصیبت آن
ہک دن نبی کلیم نوں کردے عرض تمام | تیرے تے پچھے اسیں بھی ہوئے بے آرام
جیکر تسیں نہ مصر وچہ اوندے یا مقبول | اتنا سخت عذاب نہ سانوں ہوندا ہول
نال تساڈے آوندے ایہ ظالم بیداد | اگے ناہوں اساں تے کردا ظلم زیاد
حضرت موسےٰ انہاں نوں کہیا نرمی نال | یاری منگو ربّ دی صبر کرو ہر حال
ویکھاں کسنوں ملک دا وارث کرے خدا | وعدہ میرے ربّ وا نیڑے ڈھکا آ
کرسی دشمن تساڈے جلدی رب ہلاک | ملک حکومت تساں نوں دیسی خالق پاک
صبر تحمل انہاں نوں دسیا نبی کلیم | صبروں شکروں تساں نوں ملسی اجر عظیم
کتنی مدت انہاں نے کیتا صبر کمال | ہرگز نا فرعون نوں آیا ترس خیال
مظلوماں دا صبر جاں ہویا آن قبول | کیتا اسدے ملک تے رب نے قہر نزول

بیان آیات بینات مطابق ایں آیت شریف

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ الخ

موسیٰ نوں نو معجزے کیتے رب عطا | اوّل عصا بخشیا دوجا ید بیضا
کیتا انہاں دوہاں تھیں جد فرعون انکا | نازل قہر نشانیاں کیتیاں رب قہار

پہلوں بھیجیا مصر وچ رب نے قحط وبال
میوے باغ زراعتاں سبھ ہویاں ویران
ہوگئی خشک زمین سب بارش ہوگئی بند
شاغل ربّ دی یاد وچ مومن نیکوکار
بے صبری تھیں کافراں کلمل آئی جان
اڈرک قوم فرعون دی حضرت موسیٰ پاس
اے موسےٰ توں آپنے رب تھیں منگ دعا
لے آوانگے اسیں پھر نال تیرے ایمان
حضرت موسےٰ ربّ نوں کیتا عرض سوال
بارش ہوئی مصر وچ تن سو کوہاں نیک
اوہا جہے مردود داوہ رہے بے ایمان
پھر اوہ آکر آکھدے حضرت موسےٰ نوں
ہٹے تیرے ربّ نوں نالے تیرا دین
حضرت موسےٰ رب تھیں منگی پھیر دعا
کہیا نبی کلیم نے کر یہو دین قبول
ٹڈیاں دی پھر رب نے غیبوں بھیجی دھاڑ
سبزی اوپر زمیں دے نظر نہ آوے کاء
ٹڈیاں ہتھوں آئے کے سخت ہوئے لاچار
سجے ہن ٹڈیاں ملک تھیں تسیں کراؤ دور
حضرت موسےٰ عرض پھر کیتی وچ جناب
پھر بھی کافر کسے نے نہ آندا ایمان
چوتھی واری رب نے بھیجی ہور بلا
برتن بھانڈے کپڑے جتول کرن نگاہ
ڈڈھ ڈڈھ کھادن کافراں جُسّے نیلو نیل
پھر آ نبی کلیم دے ہوئے منت زار

کوئی جنس زمین دی نا ہوئی تن سال
مرن لگے آ بھکھ تھیں بندے تے حیوان
ہر اک چیز پیاس تھیں پھرنے نکالی ڈند
صبر دتا رب اُنہاں نوں جیونکر روزے دار
گئے وانگوں ہوکدے پھردے بے ایمان
رو رو نال فریب دے کرن لگے ارداس
جے توں دیویں اساں تھیں قحط وبال ہٹا
ویکھ تیرا ایہہ معجزہ ہوساں مسلمان
دور ہٹایا ربّ نے سارا قحط وبال
اپیر اُنہاں نہ منیاں واحد لاشریک
بھیجیا پھیر خدائے نے اوپر تنہاں طوفان
جے ساتھیں طوفان ایہہ دور ہٹاویں توں
اوپر رسالت تدھ دے کرساں اسیں یقین
دُور ہویا طوفان اوہ قدرت نال خدا
اپیر پھر بھی دین تے کوئی نہ آیا مول
باغ زراعت اُنہاں نے دتی سب اجاڑ
پتّر شاخ درخت سب کیتے اونہاں صفا
تاں پھر نبی کلیم نوں کہندے رل کفار
دلوں بجا نوں تساندا دین کراں منظور
ٹڈیاں رب جہان تھیں کیتیاں دور شتاب
ہتھوں جادوگری دی اُلٹی تہمت لان
چیچڑیاں نے جگ وچ دتا شور مچا
کندھاں اتے زمین بھی آوے نظر سیاہ
ہوئے اس عذاب تھیں ڈاڈھے تنگ ذلیل
آ ہیئے تیرے دین نے چیچڑیاں نوں توں مار

کیتی پھیر جناب وچہ موسےٰ عرض دعا
جاں پھر قوم کفار نے پایا امن آرام
موسےٰ تائیں آکھدے رلمل اوہ مجہول
جادوکر کے اسانوں دیں اینا دین
تاں پھر ہور عذاب ہک آیا پنجویں وار
پیر دھرن دی جگہہ نہ خالی دسّے مول
برتن آٹے روٹیاں نال ڈڈاں بھرپور
جے ہک مارن ڈڈو اوہ پیدا ہون ہزار
اگے وانگوں آئے کے کہن لگے بذات
کرساں تیری پیروی ہوسے مسلمان
کرے دعا جناب وچہ موسےٰ نبی کلیم
مایا جدوں آرام پھر کرن لگے انکار
چھیویں واری قہر پھر بھیجیا ربّ علّام
خون ہویا دریا بھی چشمے تے تالاب
جو کوئی قوم فرعون تھیں پانی پیندا جائ
اسرائیلی قوم تھیں جیکر ہووے کود
دیکھ اُنہانوں آوندے جد کافر ملعون
قدرت دیکھ خدائیدی بہت ہوئے حیران
کر کوئی تجویز توں پانی صاف کرا
سُنکہ اگوں آکھدا اوہ فرعون دجال
آکھو جا کر اوسنوں پانی کردے صاف
اوڑک سارے آئیکے حضرت موسیٰ پاس
قصہ کوتاہ نبی نے کیتی پھیر دعا
پھر بھی اُنہاں بدی منی نہ توحید
رب دی طرفوں قہر جاں نازل ہوندا آ

حکم رب تھیں تجھڑیاں ہویاں سبھ فنا
ہو گئے اپنے عہد تھیں منکر اوہ تمام
بیشک تیرے سحر وچہ شک نہیں کچھ مول
او پر تیری بات دے سانوں نہیں یقین
پیدا ہویاں جگ وچہ ڈڈاں بیحد شمار
کافر اس عذاب تھیں ہوئے سخت ملول
لذت کھان پکان دی ہوئی انہاں تھیں دور
اوڑک پاس کلیم دے آئے ہو لاچار
جے ہن اس آفات تھیں سانوں ملی نجات
مناں صدق یقین تھیں جو تیرا فرمان
ڈڈاں سب موقوف اوہ کیتیاں ربّ رحیم
منکر ہو گئے عہد تھیں اوہ مردود نفار
جتنا پانی مصر دا ہو گیا لہو تمام
ندیاں نالے وگڑ کے ہو گئے سب خراب
ہوندے خون تمام اوہ چشمے تے دریا
اوہا جیہا صاف اوہ پانی معلم ہو
اگوں پانی سب اوہ ہوندا خونوں خون
رلمل آ فرعون نوں کہندے بے ایمان
پانی باجھوں اساندی ہوسی جان ہوا
موسےٰ لہو بنایا پانی جادو نال
پھر نہ تیرے دین دا کریئے اسیں خلاف
رو رو عرض گذاردے گل کپڑا منہ گھاس
پانی سارا مصر دا کیتا ربّ صفاء
اگے وانگوں سخن تھیں مڑ گئے سب پلید
ڈر کے نبی کلیم دے پیریں دگدے جا

کرے کلیم دُعا جاں زحمت ہووے دور
کتنی واری واقعہ ایو بن بنیاں آن
موسیٰ تے ھارُون نے کیتی پھیر دعا
امن اسائش دیکھ کے ہو گئے ایہہ مغرور
میٹ اُنہاندے مال نوں کرکے قہر نزول
جدتک سخت عذاب نہ رہے اُنہانوں مل
لے آون ایمان نہ ھرگز اوتھوں تیک
وچہ جناب خدایند دے ہوئی قبول دعا
سونا چاندی اُنہاندا ہور جو مال اسباب
بھانڈے برتن کپڑے میوے ہور اناج
مرغی جبکہ اُنہاندی آنڈے دیندی کو
سخت مصیبت اُنہانوں آئی ایہہ درپیش
جیکر ہُن ایہہ اساندی سختی دیہو ٹال
کر کر منتاں زاریاں بہت ہوئے بیحال
کراں دعا ہُن منّاں ایہہ ہوون مسلمان
ایہہ گل سوچ کلیم نے کیتی پھیر دُعا
ایپر پھر بھی کافراں نہ آندا ایمان
دیکھ تمام نشانیاں جاں اوہ ڈرے نمول
لے چل راتیں کڈھ کے اپنی فوج تمام
اُس تھیں بعد فرعون بھی لیکر فوج مزید
تینوں تیری قوم نوں دیساں پار اتار
سُن فرمان جناب تھیں موسیٰ نبی خدا
کرو تیاری کوچ دی چھوڑو مصر مکان
دشمن ساڈے دین دے جتنے ہینگے سب
اوس تھیں پچھے مصر وچہ آداں ہو خوشحال

اوسے طور کفار پھر ہو جاندے مغرور
ایپر قوم فرعون دی نہ آندا ایمان
یارب توں ہُن انہانوں دے کوئی ہور سزا
اپنے دولت مال دا کردے ہین غرور
اس دولت دا مان نہ پھیر دکھاون مول
تدتک یارب اُنہاندے سخت رکھیں توں دل
جدتک سخت عذاب ایہہ دیکھن نہ کو لیک
نازل اوپر کافراں کیتا طمث خدا
سب کچھ پتھر ہو گیا قدرت رب وہاب
پتھر کیتے رب نے سخت ہوئے محتاج
اوسے ویلے ترت اوہ پتھر جاندے ہو
اورک نبی کلیم نوں کہندے آ بدکیش
ترت ایمان لیاوساں آسیں تساڈے نال
تاں پھر نبی کلیم نوں آیا دلوں خیال
نہیں آپے اہنانوں کرسی رب ویران
ھرشے اگلے حال تے کیتی پھیر خدا
لگے نبی کلیم نوں جادوگر کہن ان
موسے دے ول رب نے کیتا وحی نزول
اوپر کنارے نیل دے ونج کرو آرام
مگر تساڈے پھڑن توں دھاوا کرے پلید
فوج سنے فرعون نوں کرساں غرق خوار
اندر اپنی قوم دے دیندا حکم سُنا
اوپر کنارے نیل دے چل گئے گذران
اندر دریا نیل دے غرق کریسی رب
کراں عبادت رب دی امن اسائش نال

نالے ظلم فرعون تھیں سانوں ملے نجات — آکھ پذیرا کویں اوہ غرق ہویا بذات

غرق شدن فرعون علیہ اللعنۃ معہ قوم بہ دریائے نیل

اندر قصص الانبیاء راوی کرے بیان — حضرت موسے کوچ دا کیتا جد فرمان
رلمل اسرائیلیاں کیتی ایہ تجویز — اول جا فرعون نوں کہندے اہل تمیز
دے کجھ سانوں مانگواں زیور درم دینار — کارن اکس ویاہ دے سانوں ہو درکار
بعد ویاہوں دیوساں ہر شے تینوں موڑ — اک دو دن دیواسطے ہیگی سانوں لوڑ
راضی ہو فرعون نے حکم دتا فی الحال — جتنی حاجت تسانوں لہو خزانیوں مال
حاجت اپنی ٹور کے دینا پھر پرتا — کھول خزانہ انہاندے اگے رکھیا چا
نال جواہراں جڑے جو زیور قیمتدار — چن چن وچوں انہاں نے آندے باجھ شمار
نالے نقدی بہت کجھ آندا قرض اٹھا — دولت دنیا مال دی کسر نہ چھوڑی کا
پھر ہامان وزیر نوں لاگو ہوئے آن — نالے قبطی شہر دے ہیسن جوار کان
آندے سب دے گھراں تھیں بہتے زیور منگ — نال بہانے سبھ نوں خوب کیتو نے تنگ
کسے تونگر انہاں تھیں نہ کیتا انکار — اگے بھی لیجاوندے ہیسن کتنی وار
حاضر کیتا سب نے کر کے ادھا خیال — بہت اکٹھا کر لیا اسرائیلیاں مال
سبھ اولاد یعقوب دی چھ لکھ مرد پچھان — باجھوں لڑکے عورتاں راوی کرے بیان
ناویں ماہ محرموں ہوئے سبھ تیار — ادھی راتیں اٹھ کے ہوساں ایسیں فرار
اوسے راتیں مصر وچ ہوئی شروع وبا — رودھے اندر ماتماں قبطی اہل جفا
موسے تائیں رب نے موقعہ دتا خوب — کڈھ لیاندے مصر تھیں سبھ اولاد یعقوب
کر دتا ہارون نوں لشکر دا سردار — راتو راتیں نیل تے لتھے ڈیرے مار
اوپر کنارے نیل دے ہیسی اک میدان — اوترے اوس میدان وچہ سارے اہل ایمان
فجر ہوئی تاں قبطیاں ڈٹھا جاں احوال — اسرائیلی مصر تھیں کر گئے سبھ اوجال
نس گئے سانوں ٹھگ کے ہوئی کویلے سار — جا اگے فرعون دے رنے دھاہیں مار
لٹیا اسرائیلیاں سانوں لا کے گھات — مال اساڈے منگ کے نٹھے راتو رات
سنکر خبر فرعون نے کیتا بگل دراز — باراں کوہ تک اوسدا جاندا سی آواز

سن آوازہ بگل دا، جمع ہوئی سب فوج
ست لکھ فوج فرعون دی ہوئی ترت تیار
ہر ہر سپہ سالار دی ست سو فوج پچھان
ایہہ سب لشکر جوڑ کے اوہ فرعون لعین
تن منزل دا پندھ سی مصروں اوہ میدان
دھاوا کر کے فوج دا اوہ مردود خدا
دیکھ اُنہاں نوں آکھدا فوجاں نوں للکار
نظر پئی جد اُنہاں نوں آوندی فوج کفار
دشمن ساڈے آگئے تگڑوں کر کے زور
لسّن دی کوئی راہ سانوں اتھوں مول
حضرت موسےٰ آکھیا فکر نہ کر یو کا
اوسے وقت جناب تھیں آیا جبرائیل
اے موسےٰ دریا تے عاصا اپنا مار
ماریا عاصا نبی نے پاٹ گیا دریا
موسیٰ دی سب فوج سی باراں قوماں جان
ساری فوج کلیم دی لنگھ گئی جد پار
فکراں وچہ فرعون بھی کردا لکھ دلیل
کہندا اپنی قوم نوں مکروں اوہ بیداد
جادو نال اس نیل وچہ رستے لئے بنا
مڑ مڑ ایہو ہیں قوم نوں کہندا اوہ شیطان
آپ دلیو چہ خوف تھیں سوچاں کرے ہزار
ایہو دلیلاں سوچدا ہیسی اوہ ملعون
بن صورت اک مرد دی آگیا جبرائیل
ہیسی ہیٹھ فرعون دے گھوڑا اوڈا شریر
داخل کیتی وحی نے گھوڑی وچہ دریا

پاس فرعون لعین دے لشکر ماری موج
سوا امرا وچہ فوج دے کیتا سپہ سالار
کیتا ساری فوج دا سپہ سالار ہامان
پکڑن چلیا اُنہاں نوں دوجے دن بیدین
لشکر نبی کلیم دا بیٹھا جس مکان
دوجے دن اوس جگہ دے نیڑے پہنتا جا
ملو جوانوں دوڑ کے پکڑو، چھوڑ فرار
موسےٰ تائیں آکھدے رل مل سارے یار
اگوں نظری آوندا ہے دریا دا شور
پکڑ لیسن اسانوں اوہ کافر جہول
سانوں اوپر اوسدے دیسی فتح خدا
موسےٰ تائیں حکم ایہہ بھیجیا ربّ جلیل
تینوں تیری فوج نوں اسیں لنگھاواں پار
باراں رستے ہو گئے قدرت نال خدا
لنگھی باراں راہاں تھیں اک اک قوم پچھان
ہتھ ملیندے رہ گئے دشمن سب اورار
بلےّ وانگوں دیکھدا اوپر کنارے نیل
دیکھو موسے کیڈ ہے جادو وچہ استاد
لے کے اپنی قوم نوں لنگھ گیا دریا
منکے معجزہ جان کے لے آون ایمان
ڈوب مراں مت نیل وچہ جیکر لنگھاں پار
کیونکر جا کے پھڑاں میں موسیٰ تے ہارون
گھوڑی تے اسوار ہوا اوپر کنارے نیل
گھوڑی نوں اوہ دیکھ کے مگر بھنّا بے پیر
گھوڑا بھی اوہ نیل دچہ مگر سے آیا دھا

کس کس واگاں زور تھیں موڑ رہیا فرعون
زورو زور فرعون نوں لے وڑیا وچہ نیل
بگروں ہور فرشتیاں جلدی ہوا سوار
ڈال دتا وچہ نیل دے سب نوں زورو زور
پہنچ رہے وچکار اوہ جدوں ڈھکیندے آ
آ فرعون لعین جاں لگا غوطے کھان
موسیٰ دا معبود میں منیاں نال یقین
حکم ہویا درگاہ تھیں لے مردود پلید
اگے نہ اج نیک توں منے رب رسول
نالے جبرائیل نے کیتی دلوں وچار
متے توبہ ایسدی رب چا کرے قبول
چا کڑ تھوبہ اوسدے موتھ وچہ دتا تن
نالے اوتھوں دب کے دتا ہیٹھ گھار
ڈب موئے سب خارجی باقی رہیا نہ کو
اوپر کنارے نیل دے مومن اہل اسلام
ایپرا جے نہ مومناں آوے پک یقین
ہیسن اوسدے ظلم تھیں ڈردے بہت کمال
یارب لاش فرعون دی باہر کڈھ وکھا
نالے لاشاں ہور بھی دنیاں رب نکال
ہر ہک مومن رب دا ہوندا شکر گزار
دار حقی پٹ فرعون دی موسیٰ نبی خدا
پھیر ہامان پلید دی کیتی بہت تلاش
موئے تے ہارون پھر لیکر اپنی فوج
چھوڑ گئے کفار جو باغ محل مکان
قبضہ اسرائیل ہویا ہر ہر جا

ایپر یادی ویکھ کے مرڑے پیدا کون
تاں جاتا مردود نے ہویا کم ذلیل
دھک آندا فرعون دا لشکر چا یکبار
باقی کوئی نہ چھوڑیا رب نبی دا چور
پانی سارا رل گیا ہک ہویا دریا
کہندا ہیں ہن رب تے لے آندا ایمان
سچا اوسدا رب ہے سچا اوسدا دین
ہن توں ڈر کے موت تھیں منداہیں توحید
ہن تیرا ایمان ایہہ ہرگز نہیں قبول
کرن لگا مردود ایہہ توبہ مردی وار
ہووے تاں ایہہ لعنتی توبہ کرے نہ مول
بولن جوگا رہیا نہ قابو ہو گئی کھن
سنے تمامی فوج دے غرق ہویا مردار
دتے رب دے قہر نے دوزخ دے ول ڈھو
سبھہ دیاں لاشاں لڑھدیاں دکھن کھلے تمام
ہووے مت کے جیوندا اوہ فرعون لعین
حضرت موسیٰ رب نوں کیتا عرض سوال
حکم رب دے تھیں لاش اوہ کڈھ سٹی دریا
اسرائیلی ویکھ کے بہت ہوئے خوشحال
دشمن ساڈے رب نے پل وچہ دتے مار
گھوڑے اپنے واسطے لیندا اوہ اگے بنا
ایپر اوس مردود دی مول نہ لدھی لاش
آئے اندر مصر دے رحمت ماری موج
سب اولاد یعقوب نوں بخشے رب کمال
ساتھہ لئے فرعون دے سارے کل سردار

حضرت موسیٰ ملک نوں خوب کیتا آباد
شہر مصر تھیں کفر دی رب پٹی بُنیاد
اندر قصص الانبیا راوی کرے بیان
ہیسی جو فرعون دا خاص وزیر ہامان
نس آیا فرعون تھیں شاید اوہ مجہول
تاہیں اُسدی لاش دا بیت نہ لگا مول
آوڑیا اوہ مصر وچہ غرق ہوئے جاں سب
اوسدے تائیں اوندیاں انہاں کیتا رب
عاجز ہوکے دربدر کردا پھرے گدا
ہک دن اوسنوں پندیاں ڈٹھا نبی خدا
کیتی عرض کلیم نے پیش خدا رحمان
یارب ایہہ کیوں غرق نہ ہویا بے ایمان
حکم ہویا درگاہ تھیں دیکھو اسدا حال
انہاں ہوگے دربدر کردا پھرے سوال
جیونکر اسنوں جگ تے کیتا ہاں خوار
ڈُب مرنا اس حال تھیں بہتر وہ سے وار
شکر نبی کلیم نے آندا شکر بجا
دشمن ساڈے رب نے کیتے مار فنا
کرن روایت مصر وچہ جد ہویا آرام
قبضے نبی کلیم دے آیا ملک تمام
نال لتی گئے پھر وچہ میدان کوہ طور
چھڈ آئے سن جس جگہ بی بی اہل شعور
نالے کجھ غلام بھی بکریاں تے مال
جاکے حضرت اوہناں دا معلم کیتا حال
کیا دیکھن جو بکریاں کھلے چراون شیر
اگے ناہوں دونیاں ودھ ودھ ہویاں ڈھیر
بی بی تے فرزند بھی بیٹھے خوشیاں نال
امن سلامت نفر بھی امن سلامت مال
سارا مال اسباب جو آہا اوس مکان
سب کجھ اوتھوں مصر وچہ آندا امن امان
زندہ ہیسی مصر وچہ اج اُنہاں دی ما
خدمت اندر اُنہاندی سبھ کجھ رکھیا آ
حاضر کیتا مال بھی زن فرزند غلام
کیتا نبی کلیم نے مائی کول مقام
وعظ نصیحت خلق نوں کردا دن تے رات
اگوں سُنوں پڈ ایہ تھیں جیوں اُتری تورات

ذکر نازل شدن تورات بر حضرت موسیٰ علیہ السلام

جاں کجھ مدت مصر وچہ حضرت نبی کلیم
لوکاں تائیں دین دی آ کیتی تعلیم
اسرائیلیاں نبی نوں کیتا عرض سوال
رب تھیں منگ کتاب نوں سانوں جداکا ہاں
جس وچہ تیری شرع دے ہوون کل احکام
معلم ہووے اسانوں سب حلال حرام
حضرت موسےٰ رب تے ہویا عرض گذار
یارب کوئی کتاب توں میں تے جلد اتار
حکم ہویا میں تدھ تے نازل کراں تورات
روزہ رکھ کوہ طور تے آ رہو تریہہ دن رات

تاں پھر حضرت قوم نوں دتا ایہ جواب
تریہہ دن اوتھے رہن دا کیتا حکم خدا
امر نصیحت اوسدا سُننا نال تُسیں
سُنکر کہیا قوم نے بیشک سے منظور
ہوسی رب دی طرف تھیں جدوں کتاب نزول
تاں پھر ستر آدمی لے کر اپنے نال
ہیسی بڈھا اوہنا وچہ یوشع جوبن نوں
سبھناں تائیں نبی نے وضو غسل کرا
تریہہ دن راتیں رکھیا روزہ دن بھر رات
ستر بندے ہور جو آہے نال کلیم
چھپکڑ دا دن جدوں پھر آندا پاک خدا
موسےٰ نوں فرمائیا خالق پاک غفور
چھتے پیتر تساں نے ہوئے روزے دار
کیتی عرض جناب وچہ موسےٰ نبی کلیم
اتنے روز زبان تے چیز نہ لائی کو
چھتے ہیں اسواسطے پیتر منہ وچہ پیا
تاں پھر رب فرمائیا حضرت موسیٰ نوں
روزیدار دے منہ تھیں بہتری آوے بو
دس دن اگلے ہور توں روزہ رکھ دن رات
سُنکر حکم جناب تھیں موسےٰ نیک خصال
دس دن روزہ رب نے دتا ہور ودھا
سُنکر اگوں آکھدے موسےٰ نوں اوہ یار
جد تک اسیں نہ دیکھئے اکھیں نال خدا
ساڈوں بھی کوہ طور تے لیچل اپنے نال
حضرت موسیٰ اوہناں نوں آکھ رہیا ہر سُوں

چلیا ہیں کوہ طور تے رب تھیں لین کتاب
چھڈ چلیا ہیں تُساں وچہ اپنا خاص بھرا
کیتا ہیں ہارون نوں اپنا جانشین
ایہہ پر توں کجھ آدمی لیجا نال ضرور
دیکھن اکھیں اپنی شک نہ رہسی مول
آئے طرف کوہ طور دی موسیٰ نیک خصال
باقی سب جوان سن بندے گونا گوں
لے آندا کوہ طور تے پاک لباس پہنا
جیونکر حکم کلیم نوں کیتا رب دی ذات
تریہہ دن روزہ اونہاں بھی رکھیا با تعظیم
پت درختاں توڑ کے چھتے منہ وچہ پا
پایا دتا ایہہ تساں نے روزے وچہ قصور
باجھوں میرے حکم دے کیوں کیتی ایہہ گل
تریہہ دن روزہ رکھیا یا رب اساں مقیم
کیتا دلوں خیال مت منہ تھیں آوے بو
تاں جو اوہ مسواک دے ہوون جابجا
قسم مینوں ہے اپنی سن اے موسیٰ توں
مینوں عنبر مشک تھیں چنگی لگدی سو
اوس تھیں تہتے تدھ نوں دیساں من تورات
یاراں نوں فرماوندا جیہڑے آہین نال
اوتھیں بعد تورات پھر نازل کرے خدا
اوپر تیری بات دے نہیں ساڈوں اعتبار
تدتک ہرگز اساں نوں مول یقین نہ آ
دیکھاں اوسنوں ساہمنے من لواں تے امثال
تسیں خدا دی ذات نوں دیکھ نہ سکدے مول

کر لو میری بات تے تسیں تمام یقین
رہیا نبی خدا ایدا ہر چند زور لگا
تاں پھر بجلی اُنہاں تے بھیجی رب غفار
ستراں وچوں ہک نہ زندہ رہیا مول
کیتی عرض جناب وچ یا خالق وہاب
بھیجے میرے نال اوہ کر کے اُنہاں گواہ
جے ہن میرے نال ایہہ واپس پھیر نہ جان
کہن کدھرے اُنہانوں آیوں مار مکا
کر توں زندہ انہانوں یارب جل جلال
ہوئی نبی کلیم دی عرض دعا منظور
ده [۱۰] دن روزہ ہور پھر رکھیا با تعظیم
چالی روز کلیم نوں ہوئے جدوں تمام
باہجھ وسیلے وحی دے قادر ذوالجلال
سُنی کلام خدا ایدی جیسدم ستر وار
اوسے لذت عشق وچ اوٹھیا شوق لقا
نال محبت رب نوں کردا عرض سوال
دیکھاں تیری طرف میں نظر کراں ہکوار
سن ایہہ بات فرشتیاں کہیا موسے نوں
ہو کے بشر خدا ایدا منگیں توں دیدار
جلوہ ذات خدا ایدا جھل نہ سکدا کو
اس تھیں بعد جناب تھیں ہویا ایہہ فرمان
ڈٹھا طرف زمین دی موسے جاں اکوار
ڈٹھی تحت ثرا تک ساری مخلوقات
کر کے حمد خدا ایدی ہویا عرض گذار
دیہہ اپنا دیدار توں مینوں شوق کمال

ڈٹھے باجھوں مدہوش سا ڈا دین
ایپر اُنہاں کلیم دی بات نہ منی کا
سبھنانوں اوہ ساڑ کے گئی اچانک مار
حضرت موسیٰ دیکھ کے ہوئے بہت ملول
میں وچ اپنی قوم نوں دیساں کیا جواب
آئے لین کتاب ایہہ نال میرے ہمراہ
کرسن میرے اوپر اوہ سارے برا گمان
آندی ہے توریت تدھ لینے دلوں بنا
تاں جو پھیر ایہہ گھر انہوں جاون میرے نال
زندہ اوسے وقت اوہ کیتے رب غفور
جیونکر حکم جناب تھیں کیتا رب رحیم
جا اوپر کوہ طور دے کیتی پھیر کلام
ستر باتاں کیتیاں حضرت موسیٰ نال
لذت نبی کلیم نوں آئی باہجھ شمار
دل وچہ شوق دیدار دا غالب ہویا آ
یارب مینوں بخش توں اپنا پاک جمال
رَبِّ اَرِنِیْ آکھدا یارب دیہہ دیدار
اے بیٹے عمران دے ایہہ کی آکھیں توں
ایسی طاقت کسے نوں ناہیں اس دربار
اے موسیٰ ایہہ طمع توں دل اپنے تھیں دھو
اے موسیٰ توں زمیں ول کر اکوار دھیان
آئے نظر زمین دے جتنے سب اسرار
ویکھ تعجب ہوندا نبی علیہ الصلوٰۃ
یارب تیری خلق دا ناہیں انت شمار
تاں پھر حکم جناب تھیں کیتا جل جلال

دیکھ طرف اسمان دی اپنا دل پرچا ۔ تاں پھر نبی کلیم نے ڈھٹا نظر اٹھا
کل پیدائش فلک دی رنگا رنگ اسرار ۔ ہوئی عرش مجید تک سب قدرت اظہار
ویکھ تمام اسرار اوہ موسےٰ نبی کلیم ۔ کردا عرض سوال پھر اگے ربّ رحیم
یارب تیری خلق ہے بھاویں لکھ کروڑ ۔ ایہہ مینوں اوسدی مول نہیں کجھ لوڑ
دیہہ اپنا دیدار توں جسدی مینوں چاہ ۔ آرِنی آرِنی آکھدا موسےٰ وچ درگاہ
اس تھیں بعد آسمان تھیں طرفوں خالق پاک ۔ ستر ہزار فرشتے آئے ہیبناک
گھیر اگھت کلیم نوں لگے اوہ ڈران ۔ ہمت اسنوں ویدار دا جاوے بھل ہیبان ڈران
آکھن لگے اوسنوں سن اے ابن نسائ ۔ چاہندا ہیں توں ویکھنا پاک جمال خدا

یَا ابْنَ النِّسَاءِ الْحُیَّضِ اَتَطْمَعُ فِیْ رُؤْیَۃِ رَبِّ الْعِزَّۃِ

حائض ماں دے پیٹ تھیں ہو کے پیدا ہوا ۔ ربّ جلیل جبّار دا طلب کریں دیدا
جد ایہہ سخن فرشتیاں کہیا سخت ڈرا ۔ حضرت موسےٰ خوف تھیں ڈر کے بیٹھ گیا
ساعت پچھوں پھیر جاں دلوں آیا جوش ۔ آرِنی آرِنی بول دا عشق کیتا بیہوش
پھیر فرشتے ہور رب بھیجے ستر ہزار ۔ شیراں وانگوں اُنہاندی شکل ڈراونہار
اوسے طور کلیم نوں اوہ بھی گھیرا پا ۔ اوہا لفظ پوکار کے ہر چند رہے ڈرا
سُنکر نبی کلیم کجھ ساعت جاوے جال ۔ آوے دلوں جوش جاں کردا پھیر سوال
ست واری ایہہ نبی نے کیتی عرض پکار ۔ یارب خالق آپنا دیہہ مینوں دیدار
ستے وار فرشتیاں کیتا ایویں شور ۔ بہت ڈرایا اوسنوں کر کر شکلاں ہور
ایسے حضرت عشق بھی جسدے پوے خیال ۔ نال ڈراویاں اوسدا جاون بہت محال
اوڑک ستر ہزار پھیر خرقہ پوش جوان ۔ ڈٹھے اپنی شکل دے موسےٰ اوس مکان
ہتھیں عاصے سب نے پکڑے وانگ کلیم ۔ آرِنی آرِنی بولدے سارے مرد فہیم
حضرت موسےٰ اُنہا نوں کیتی جدوں نگاہ ۔ ہو متعجب آکھدا ایہہ کی سِر اِلٰہ
میرے وانگوں آگئے موسیٰ کئی ہزار ۔ کردا عرض سوال پھر مولے دے دربار
یارب ہے کوئی ہور بھی باجھ تہاں مقبول ۔ میرے وانگوں جسنوں ہووے قرب قبول
حکم ہویا درگاہ تھیں سُن اے ابن عمران ۔ میرے قرب حضور تھیں بلیا تینوں شان
تُدھ جاتا مخلوق وچ میرے جیہا نہ کا ۔ تیرے جیہے ہزاریں پل وچ دیاں بنا

سن ایہہ بات کلیم پھر بیٹھ گیا کجھ دیر
ساعت پچھوں عشق نے پکڑا اوٹھایا پھیر

وچہ درگاہ خدائیدے لگا کرن پوکار
رَبِّ اَرِنِیْ مالکا مینوں دیہہ دیدار

تاں پھر خالق پاک نے کیتا ایہہ فرمان
جیونکر شاہد حال ہے آیت وچہ قرآن

قَالَ لَنْ تَرَانِیْ وَلٰکِنِ انْظُرْ اِلَی الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَکَانَهٗ فَسَوْفَ تَرَانِیْ

یعنی حکم جناب تھیں ہویا ایہہ نزول
دنیا وچہ توں مجھ نوں دیکھ نہ سکیں مول

جیکر مینوں شوق ہے غالب ہویا آ
کرکے نظر پہاڑ ول پہلے توں آزما

جیکر مینوں دیکھ کے قائم رہیا پہاڑ
تاں پھر توں بھی مجھ دا دیکھ سکیں دیدار

جاں پھر طرف پہاڑ دی جلوہ کیتا رب
جھل نہ سکیا تاب اوہ ٹوٹے ہویا سب

ذرہ قدر وکھالیا ربّ نے اپنا نور
ریزہ ریزہ ہوئیکے اڈ گیا کوہ طور

حضرت موسےٰ دیکھ کے ڈگا ہو بیہوش
اوستھیں بعد دیدار دا پھیر نہ آیا جوش

مقولہ شاعر

دیکھو اجکل دوستو بہت فریبی پیر
گیاں لافاں مار دے شرم نکرن شریر

وچہ جاہلاں بیٹھ کے آکھن اوہ مکار
ساونوں ہر دم رب دا حاصل ہے دیدار

پی پی بھنگاں اپنی رہیٔ نہ ہوش حواس
واصل بنن خدائیدے جہڑاں دین گواس

بھنڈے اتے نماز دے نیڑے جان نہ مول
آکھن قرب حضور دا ساتوں سدا حصول

وچہ زنا شراب دے رہن سدا مشغول
کہن مرید جو ساندا پیر وڈا مقبول

ظاہر ہووے نشہ اوہ باطن ہوندا شیر
کردا دودھ شراب نوں ایسا ساڈا پیر

بعضے پیر بتاوندے جائز اساں زنا
آسن دے وچہ بیٹھیاں ہوندا خاص لقا

اوس منزل وچہ اسانوں ہوندا قرب حضور
جو کجھ موںہہ تھیں آکھئے سب ہوندا منظور

ہووّن کول مرید جو جاہل تے بیدین
سن سن اوس بکواس نوں کردے سبھ یقین

جیکر ہووے عقل کجھ انہاں مریداں پاس
سمجھن اصلی بات نوں کرکے دلوں قیاس

موسےٰ نوں جد رب دا نہ ہویا دیدار
ست لکھ جس کلام بھی کیتی وچہ شمار

باجھ فرشتے جد دل اس کیتی آپ کلام
خواہش طلب دیدار تھیں ہویا بے آرام

کتنی واری رب نوں کیتا عرض سوال
یارب مینوں بخش توں اپنا پاک جمال

لَنْ تَرَانِیْ اوسنوں کیتا حکم خدا
دنیا اندر تدھ نوں ہوندا نہیں لبھتا

موسیٰ نوں جد حکم ایہہ کیتا ربّ غفار
وسّو بھنگی پوستی پان کویں دیدار

ہاں البتہ اونہاں نوں مدد کرے شیطان
اپنی شکل دکھائیکے کرواوے ایمان

تاہیں بے فرمانیاں کردے ہو مغرور
پوست بھنگ شراب وچ رہن سدا مخمور

جیکر ہوندا اونہاں نوں رب دا قرب حصول
ہرگز باہر شرع تھیں پیر نہ دھردے مول

غیر شرع جو ہوئیکے پھیر سداوے پیر
جانوں اوسدا پیشوا ہے شیطان شریر

خارج دین ایمان تھیں ہے اوہ پیر شیطان
سمجھے حق جو اوسنوں سو بھی بے ایمان

روز قیامت دوزخیں دھکے کھان پلید
کھوتیاں دانگوں ہنگسن ایسے پیر مرید

چھوڑ طپلی پر اس بات نوں نہ کر طول کلام
حق دا ہووے پیر جو اوسدا اسیں غلام

رجوع بہ قصہ

جاں پھر ہوش سنبھالیا حضرت نبی کلیم
توبہ کردا روئیکے اگے ربّ رحیم

یا رب توں سبحان ہیں پاک تیری ہے ذات
میں توبہ اسبات تھیں دیہہ مینوں تورات

اوسیوقت جناب تھیں جلدی ربّ جلیل
بھیجیا طرف بہشت دے حضرت جبرائیل

لے آ اوتھوں جائیکے تختی ستر ہزار
ہووے خاص زمردوں زینت باجھ شمار

تاں پھر جبرائیل نے نال شتابی جا
ستر ہزاراں تختیاں حاضر کیتیاں آ

قدرت والی قلم نوں حکم دتا رحمان
لکھ توریت ہن اونہاں تے جو میرا فرمان

لکھی اوپر اونہاں دے سورت ہک ہزار
ہر سورت وچہ آیتاں ایسے قدر شمار

ہر اک آیت اوسدی اتنی لمبی جان
جتنی سورت بقر ہے لمی وچہ قرآن

اندر ہر ہر آیتے دہ ہزار سو جان وعید
دہ ہزار سو وعدہ لکھیا قدرت آپ مجید

لکھی مدح محمدی ربّ نے وچہ تورات
عالماں دی تعریف بھی جو ہیں نیک صفات

چار ہزار فرشتیاں اوہ توریت اٹھا
اگے نبی کلیم دے دتی آن ٹکا

ڈٹھا جد توریت وچہ حضرت نبی کلیم
عالماں دی تعریف ہے لکھی ربّ رحیم

کیتی عرض جناب وچہ موسےٰ نبی خدا
یا رب کیہدی امتوں ہوسن ایہہ علما

ہویا حکم جناب تھیں طرفوں ربّ رؤف
امت نبی محمدؐ دوں ہوسن ایہہ موصوف

بہتر تیری امتوں اوسدی امت کل — ہوسی رہبر جہاں دا حضرت ختم رسل
کیتی عرض کلیم نے یا رب پاک خدا — اندر میرے وقت دے غیراں کریں عطا

اَلْوَقْتُ وَقْتِیْ وَالْعَطَاءُ لِغَیْرِیْ

ایہہ تاں میرا وقت سی لینے دا انعام — کیا باعث جو ہور نے کیتا تدھ اکرام
میری امت وچہ اوہ کر توں یا رحمان — جیندی تدھ توریت وچہ کیتی صفت بیان
حکم ہویا درگاہ تھیں سن اے نبی کلیم — تیرے اوسدے شان وچہ ہیگا فرق عظیم
تیرا شان کلیم ہے اوسدا شان حبیب — تیرے نالوں اسانوں ہے اوہ بہت قریب
جد تک اوسدے اوپر توں آنے نہ ایمان — تد تک وچہ پیغمبری تینوں ہے نقصان
سنکر حکم جناب تھیں موسیٰ بن عمران — اوپر ختم المرسلیں لے آیا ایمان
اس تھیں بعد کلیم پھر لے توریت کتاب — رخصت ہو کوہ طور تھیں آیا مصر شتاب
نالے ستر شخص اوہ ہیسن جہڑے نال — آئے اوہ بھی مصر وچہ سارے ہو خوشحال
لگے جیونکر قوم دا ڈٹھا آ کر حال — سنوں پذیر فقیر تھیں اوہ بھی سبھ احوال

احوال گوسالہ پرستی قوم موسیٰ علیہ السلام

جسدن طرف کوہ طور دی گیا کلیم خدا — چھوڑ گیا ہارون نوں اپنا جا بجا
پچھوں اوس تھیں ہو گئی خلقت بے فرمان — کوئی نہ سندا اوسدا وعظ کلام بیان
وچہ اونہاندے سامری آہا اک سنیار — سونے دا ہک اوسنے کیتا بت تیار
وچھے وانگوں اوسدی آہی شکل تمام — اس وچھے نوں پوجدے لوک خواص عوام
گائیں وانگوں بولدا جسدم کرے آواز — بولن اندر اوسدے ہیگا سی ایہہ راز
غرق کرن فرعون نوں جسدن جبرائیل — گھوڑی اوپر سوار ہو آیا اوپر نیل
جتھے قدم ٹکاوندی گھوڑی اوہ یکبار — تازہ گھاہ اوس جگہ تھیں ہوندا پیداوار
دیکھ کرامت سامری کیتا دلوں قیاس — شاید جبرائیل ایہہ جاپے بیوسواس
موسیٰ دی امداد نوں بھیجیا پاک الٰہ — تاہیں اسدے کھوج تھیں پیدا ہوا گھاہ
کر کے دلوں قیاس ایہہ سامری مرد چالاک — اس گھوڑی دے کھوج تھیں پکڑ لئی کجھ خاک
رکھی اپنے کول اوس مٹی اوہ چھپا — کسے دیہاڑے ایس تھیں جادو لواں بنا

جاں موسیٰ کوہ طور تے لین گیا تورات
لوکاں تائیں آکھدا ویہہ دن گئے وہا
سنے تمامی دوستاں ہویا اوپر کوہ طور
ایہہ گل سن کے لوک سبھ بہت ہوئے مغموم
تاں پھر جھب جھب سامری وچھا ہک بنا
اوس مٹی دے زور تھیں ربّ دی قدرت نال
اس وچہ حکمت ربّ دی آہی ایہہ جہان
کیہڑا اوپر توحید دے رکھدا صدق یقین
اسے حکمت واسطے دتا ربّ بولا
جاں اوہ وچھا سامری کیتا سب تیار
جے موسیٰ دے مرن وچہ شک تساں نوں کا
اوس کولوں اس امر دی کر لوو تصدیق
لوکاں تائیں گھیر کے آندا اُس نے ران
گائیں وانگوں بولدا اوہ وچھا مردود
موسیٰ دا تے لبھاندا ہی سی ایہو خدا
قصہ کوتاہ سب نے آندا دلوں یقین
کر کر وعظ ہارون بھی رہیا بہتیرا ہوڑ
جاں پھر آیا مصر وچہ موسیٰ لے تورات
باراں مومن رہ گئے اندر مصر تمام
وچہ عبادت ربّ دی جا ہوئے مشغول
حضرت موسیٰ انہاں دا ڈٹھا جاں احوال
چنگا میری جگہ توں ہویوں جانشین
غصے ہو کر اوس دے سر دے پکڑے وال
ویرا امبڑی جا ساں نہ ہو ایڈ خفا
اپنی طرفوں بہت میں کیتا وعظ بیان

ویہہ دن پچھوں سامری شروع کیتی ایہہ بات
ہن تک موسیٰ آپنی خبر نہ بھیجی کا
مینوں اوس دی خبر سب دتی رب غفور
آکھن حالت انہاں دی کویں کراں معلوم
اوہا مٹی اوس دے منہ وچہ دتی پا
گائیں وانگ آواز اوہ کرن لگا فی الحال
دیکھاں لبھے کون ہن ہوندا بے ایمان
کیہڑا اوسنوں دیکھ کے ہو جاندا بے دین
نہیں تاں کدی نہ بولدا باجھوں حکم خدا
لوکاں تائیں آئے کے کہن لگا مکار
آؤ اوس دا رب میں دیواں نشاں دکھا
تاں پھر میری بات بھی جانو حق تحقیق
کڈھ صد دکھایوس انہاں نوں وچھا بے ایمان
سن کر کہیا انہاں نے ہے ایہو معبود
ایہہ موسیٰ بھل کے اوتول گیا سدھا
پوجن لگے اوسنوں چھڈ موسیٰ دا دین
ایہہ وچھا انہاں نے پکڑیا زور و زور
ڈٹھے آ کر قوم دے بہت برے حالات
اونہاں بھی کوہ قاف تے کیتا [illegible]
باقی ہو گئی قوم سب مشرک تے بدل
سد بھائی ہارون نوں کہندا غصے نال
تیری وچہ موجودگی خلق ہوئی بے دین
تاں حضرت ہارون نے کہیا نرمی نال
پکڑ نہ میرے وال توں ہر وچہ دوس کا
ایہہ زور و زور ایہہ ہوئے نافرمان

پھر گئی میری بات نہ کیتی نہاں قبول
جو کجھ کہندا سامری کر دے اوہ منظور
اوسے ساری قوم نوں کیتا ہے گمراہ
ایہہ گل سن ہارون نوں موسیٰ دتا چھوڑ
کیوں تدھ میری قوم وچہ پایا شور فساد
لین گیا توریت میں اوپر طور پہاڑ
وچھا رب بنائیکے رہیوں پوجاندا تول
سنکر اگوں سامری کیتا حال بیان
ہنوں اپنے جیونے دتی ایہو صلاح
قصہ کوتاہ سامری دسیا جدا احوال
یارب ہیں اسباب وچہ بہت ہویا حیران
بھاویں ہے ایہہ سامری ہتھیں لیا بنا
ایہہ کوئی تیری طرف تھیں ہیا آزمائیش سب
جسنوں چاہیں آپ توں کر دیویں گمراہ
توہاں میرا یار ہیں دوست مددگار
حکم ہویا درگاہ تھیں حضرت موسےٰ نوں
میرے باجھوں غیر نوں جاتا تدھ رکھوال
تاہیں تیری قوم سب ہوئی بے فرمان
سنکر حکم جناب تھیں موسیٰ نبی خدا
بیشک ہیں تھیں ہو گیا بھارا ایہہ قصور
حکم ہویا منظور ہے تیری عرض سوال
رہن نہ دیہو مصر وچہ کوئی بے ایمان
جیکر شہروں نکلنا کرن نہ اوہ قبول
ہک دوجے نوں کرن اوہ آپس وچہ قتل عام
سنکہ حکم خدا کیہا موسیٰ نبی کلیم

بڈھا مینوں جانکے خوف نکر دے مول
اوسے وچھا ساز کے پایا سب فتور
اوسے بت پوجائیکے کیتی خلق تباہ
سامری نوں پھر سد کے کیتے لعن کروڑ
وچھا بت پوجائیکے دین کیتا برباد
پچھے میرے خلق نوں دتا تدھ وگاڑ
کسدی مرضی نال ایہہ کیتا کم زبون
کیتا جویں تیار سی وچھا اوس شیطان
وچھا ہک بنائیکے لوک کراں گمراہ
حضرت موسےٰ رب نوں کردا عرض سوال
اس وچھے بیجان نوں دتی کس زبان
کیا قدرت سی اوسنوں لیندا آپ بلای
توہاں ہر ہک امر دا مالک ہیں یارب
جسنوں چاہیں مالکا بخشیں سدھا راہ
بخشش میرے حال تے کرائے بخشنہار
کیوں سونپی ہارون نوں امت اپنی توں
اوپر توکل رب دی آیا نہ خیال
جیکر مینوں سونپیدوں نہ ہوندا نقصان
تائب ہو کر آکھدا ربا بخش خطا
ہن توں میرے صاحبا کر توبہ منظور
ایسے اپنی قوم نوں شہروں دیو نکال
جنہاں وچھا پوجیا ہوگئے بے فرمان
قتل کرادیو سبہ نوں ہک نہ چھوڑو مول
ایہو سزا ہے سبہ دی جو کفار تمام
اندر اپنی قوم دے کیتی ایہہ تعلیم

جد تک ہووو تسیں نہ آپس وچ مقتول
ایہہ گل سُنکر قوم نے نہ کیتا انکار
پھڑ تلواراں ننگیاں ہک دوجے ول دھا
پیو پتراں وچ آئیکے شور ہویا برپا
ستر ہزاراں ہو گئے کافر اوہ قتلام
توبہ کیتی انہاں نے پیش نبی دے آ
اس تھیں بعد کلیم نے تختیاں اوہ تورات
حکم کیتا ایہہ تختیاں رب دی پاک کلام
پڑھو تسیں سبھ اسنوں ربدی ایہہ کتاب
سُنکر اگوں آکھدے دو کم ہون نہوں
جبکہ پڑھاں کتاب نوں عملوں رہاں کنا
موسیٰ نے فرمایا دونویں کرو ضرور
تاں پھر جبرائیل نے حکمے نال خدا
تنبو وانگوں مصر تے دتا آ کر تان
جاتا دل وچ سبھ نے ہی ایہہ قہر نشان
ڈر کے ساری خلق جاں بہت ہوئی حیران
پڑھو کتاب توریت نوں نالے کرو عمل
ایہہ گل سُنکر بعضیاں آندا صاف یقین
بعضیاں مارے خوف دے موہوں کیتا اقرار
جاں خلقت اس طور تھیں ہوئی مسلمان
جنہاں دل تے جان تھیں کیتا دین قبول
صرف جنہاں اقرار سی کیتا نال زبان
حضرت موسیٰ انہاں نوں کہندا پاس بلا
ہویا رب دی طرف تھیں موسے نوں فرمان
گناہ خلافی قسم دا جانی جسم کرا

تد تک ہرگز تساندی توبہ نہیں قبول
آپس وچ لڑن نوں ہوئے سبھ تیار
آپس اندر سبھ نے دتی تیغ چلا
کرے لحاظ نہ کسے دا کوئی بھین بھرا
باقی جیہڑے رہ گئے لے آئے اسلام
کیتا نبی سوال پھر بخشی رب خطا
رکھیاں اگے انہاندے نبی علیہ الصلوٰۃ
لکھے اوپر جنہاں دے اللہ دے احکام
نالے کریو عمل بھی پاؤ اجر ثواب
ہک کم بیشک دوہاں تھیں کرساں اسیں قبول
جیکر کیتا عمل تاں پڑھنا ہے دشوار
ایہہ انہاں دوہاں نوں کیتا نا منظور
آندا اوپر انہاں دے ہک پہاڑ اُٹھا
خلقت ساری دیکھ کے لگی دہشت کھان
آیا اوپر ڈگ کے ساڈی بیخ اُٹھان
حضرت موسے انہاں نوں کیتا ایہہ فرمان
تاں ایہہ رب دے حکم تھیں آفت جاسی ٹل
دلوں زباں نوں ہو گئے مومن صاحب دین
ایہہ وانگ منافقاں دلوں رہیا انکار
ہویا دور پہاڑ اوہ دتی رب اماں
وچ عبادت رب دی ہو کے اوہ مشغول
پوجن لگے پھیر اوہ وچھا بے ایمان
قسم خدا دی تساندا وچھا دیاں جلا
جیونکر بن مسعود تھیں راوی کرے بیان
وچھے اوپر رکھ کے دیہو اگ لگا

جاں اوہ وچھا اُنہاں دا جل جاوے بھر سب
ست اونا وچہ نیل دے ٹوٹے کرکے جھب

سُنکے حکم کلیم نے جمع کرایا گھاہ
جاکر وچھا اونہاں دا کیتا ساڑ سواہ

ذرّہ ذرّہ کر اوسدی خوب اڈائی خاک
جا دریائے نیل وچہ کیتا روہڑ ہلاک

پوجن والے اوسدے آہے جو شیطان
جنھے وچھا روہڑیا آئے اوس مکان

نال محبّت پیوندے پانی اوسدا جا
بھر بھر بھانڈے اوسدے رکھن گھریں لیا

جو اوہ پانی پیوندا نال محبّت چاہ
اوسے ویلے ہووندا اوسدا بدن سیاہ

مردا اوسے مرض وچہ دوتن ہزاں تاک
اسے طور پلید اوہ ہوئے سب ہلاک

سامری اوپر رب دا ہویا قہر نزول
دُور دراڈا شہر تھیں رہندا اوہ مجہول

نا کوئی ملدا اوسنوں نا اوہ ملدا آپ
جے اوہ ملے کسے نوں چڑھدو ہانوں تاپ

اسے کارن پھرے اوہ نٹھا وانگوں چور
بندہ مٹھے اوسدے کوئی نہ لگدا ہور

باقی زندہ رہے جو مومن مُسلمان
حضرت موسے اُنہاں نوں کیتا ایہہ فرمان

لکھو پڑھو کتاب نوں منّوں نال یقین
عمل کرو سب ایستے قایم رکھو دین

جلدی جلدی مومناں لکھ لئی تورات
مرد زناں سبھ اوستے عمل کرن دن رات

اگے ہن قارُون دا آکھ سناواں حال
جیونکر ہویا غرق اوہ بےفرمان دجال

بیان قارُون ملعون

نقل ہوئی تورات جاں کہیا نبی کلیم
لوکو ایس کتاب دی بہت کرو تعظیم

رکھو اپنے گھراں وچہ اسنوں زینت نال
لوکاں کہیا یا نبی ساڈے کول نہ مال

جیکر دولت مال کجھ ہوندا ساڈے گھر
کردے خرچ کتاب تے ایسیں بہتیری زر

دولت باجھوں کس طرح زینت کراں کتاب
تاں پھر جبرائیل نوں گھلیا ربّ وہاب

موسے نوں آ آکھدا یا محبوب الاہ
وچھے نوں تدھ ساڑیا لیکے جہڑا گھاہ

ہے اوہ پیدا ہووندا وچہ دریائے نیل
اوسنوں جلد منگا توں کہیا جبرائیل

تانبے نوں اوس گھاہ تھیں سونا کرسیں سب
جے پیتل تے پاوسیں چاندی ہوسی سب

ہے اوہ تینوں کیمیا بخشی رب کریم
رکھو ایس کتاب نوں سارے کر تعظیم

موسیٰ نے جبریل تھیں جاں ایہہ سنی بات
خدمت وچہ منگاوندا جلدی قلم دوات

یوشع نے قارون ول کیتا خط تحریر
ہے دریائے نیل وچہ قسم فلانی گھاس
سی حضرت کالوت ایہہ خاوند مریم جان
یوشع پُت کالوت دلے ہے سی قدر بلند
تابعدار کلیم دے دونویں صاحب دین
سُنوں حقیقت دوستو دل وچہ کرو قیاس
پڑھیا مطلب پایا حال ہویا معلوم
نال نجوم اوس گھاس دا معلم کیتا حال
معلم ہویا اوسنوں ہے ایہہ کیمیا خاص
سونا رہے بناوندا اصر دم لیل نہار
باغی ہو گیا نبی تھیں اوہ کافر بدذات
کردا سی توریت تے پہلوں عمل تمام
اتنی دولت ہو گئی وافر اوسدے پاس
کُل خزانے اوسدے اتنے آہے جان
بعضے راوی آکھدے سٹھ شتر دا بھار
دوماسے دے وزن وچہ آہی ہک کلید
ستر خزانہ کھولدے ہک ہک کنجی نال
بھریا نال غرور دے ہویا جدوں امیر
کرنا عمل توریت تے اوس نے دتا چھوڑ
ہک دن نبی کلیم نوں کیتا حکم خدا
دیوے صدقہ مال دا جیہڑوں میرا فرمان
جا کر اوسنوں آکھیا سن توں میری بات
عاکل ہو توریت دا چھوڑ نہ میرا دین
سنگی بنے نہ توڑ دا ایہہ دُنیا دا مال
نہیں تاں اگلی دولتوں رہ جاسیں محروم

بھی حضرت کالوت ول لکھی ایہہ تحریر
جلدی اوہ منگوائیکے بھیجو میرے پاس
موڈی جو بھین سی راوی کرے بیان
تے قارون کلیم دے چاچے دا فرزند
یوشع بعد کلیم دے ہویا تخت نشین
جد اوہ خط کلیم دا گیا اُنہاں دے پاس
آہا اوہ قارون کجھ واقف علم نجوم
ہے ایہہ کس کم آوندا کردا داوں خیال
اوسیوقت نشان اوس ڈھونڈ منگایا گھاس
ایہو گھر وچہ بیٹھ کے رہے کریندا کار
نہیں تاں اگے اوسنوں یاد آہی توریت
سکھ لئی جد کیمیا چھوڑ دتا اسلام
جویں روایت دوستو کیتی ابن عباس
کنجیاں صرف جنہاندیاں جاندے سٹھ جوان
آیا ستر اوٹھ دا وچہ توریت شمار
ایڈی دولت آنکے کیتی جمع پلید
گنوں خزانے اوسدے کرکے آپ خیال
منکر ہویا دین تھیں دوزخ لیا شریر
کوئی دین اسلام دی رہی نہ ہرگز لوڑ
جاکے توں قارون نوں دسیں کلام خدا
سُن موسےٰ تے قارون دل ہویا ترت روان
تینوں رب فرمایا دے توں مال زکواۃ
دولت دا کر فخر نہ ثابت رکھ یقین
ہرگز مول نہ جاوسی دولت تیرے نال
وچہ اندہیری قبر دے جا کر سیں معلوم

کڈھ زکواۃ اس مال دی کرکے جلد حساب
جا بنو اینوں قلعہ ہک کرکے ایہہ خیال
باغی ہو کر قلعے وچہ بیساں تدوں پناہ
آکھ دیہو قارون نوں جاکر اتنی بات
گنے تمامی مال نوں جتنے بنن ہزار
جبکہ حق خدا ئیدا مول نہ کریں ادا
سنکر حکم خدائیدا حضرت موسیٰ پھیر
سنکر اگوں آکھدا حضرت موسیٰ نوں
کہیا نبی کلیم نے سنکر اسدی بات
جتنا دیسیں اوس تھیں دوتاں تیناں مال
ایہہ گل سنکر نبی نوں کہندا اوہ بدذات
اتنا کہہ کر نبی نوں اوٹھ گیا گھر ول
دیساں دہ سو اشرفی تینوں میں انعام
مجلس وچہ کلیم نوں جاکے کرے بدنام
عورت سی بدکار اوہ من لئی اوس گل
جتھے نبی کلیم سی کردا وعظ بیان
ہیسی اگے وعظ وچہ شروع ایہو مذکور
سن اگوں فرعون نے کہیا مجلس وچ
نال بیگانیاں عورتاں کرنا آپ زناہ
ثابت تیرے اوپر جے ہووے ایہو خطا
حضرت نے فرمایا جے میں کراں حرام
کہیا تدھ قارون نے کیتا تدھ زناہ
سد عورت نوں آکھیا دس تمامی حال
عورت تائیں نبی دا معلم ہویا شان
میرے نال قارون نے کیتا ایہہ اقرار

سنکر حکم قارون ایہہ نٹھا اٹھ شتاب
جنگ کرسی جدا آکھے موسیٰ میرے نال
پھر موسیٰ نوں حکم ایہہ کیتا پاک لاہ
دیوے ہزار دینار تھیں ہک دینار زکواۃ
اتنے کسے غریب نوں دیوے دینا
ہوسی اوپر تدھ دے نازل قہر خدا
جا کہیا قارون نوں مول نہ کیتی دیر
میرے مال زکواۃ دا ضامن ناہیں توں
ہے ایہہ حکم خدائیدا کڈھ شتاب زکواۃ
بھی جنت دیاں نعمتاں دیسی جل جلال
سانوں ایہہ منظور نہ ہرگز تیری بات
ہک عورت نوں سد کے ایہہ سکھلاندا گل
نالے زیور کپڑے مفت کراں اکرام
کیتا میرے نال ہے اسنے فعل حرام
آندی اوہ قارون نے حضرت موسیٰ کول
لے آیا قارون اوہ عورت اوس مکان
بچو تسیں زناہ تھیں چھوڑو فسق فجور
کیوں تدھ آکھے خلق نوں ناحق کیتا زچ
لوکاں تائیں آکھنا ہے ایہہ بڑا گناہ
تاں پھر تیرے واسطے کیہڑی ہوگ سزا
واجب تیرے واسطے کر دینا سنگسار
لے آیا ہاں نال میں عورت ایہہ گواہ
موسیٰ جو کجھ فعل ہے کیتا تیرے نال
مجلس اندر اوسنے کیتا ایہہ بیان
موسیٰ نوں جے کریں توں مجلس وچہ خوار

دیساں تینوں سو اشرفی تینوں میں انعام
ایہہ پر مینوں قسم ہے جھوٹھ نہ آکھاں مول
عورت ایہہ گل آکھ کے اوتھوں گئی سدھار
یارب میرے حال دی تینوں خبر تمام
سجدے تھیں سر چک توں کہیا رب غفار
حکم تیرا سب منسی نال ادب زمین
کہندا پھیر قارون نوں موسیٰ نیک صفات
سنیاں جد قارون نے ہویا اٹھ روان
پکڑ شتابی ایسنوں حکمے نال غفار
نگل گئی قارون نوں گٹیاں تیک زمین
کرن لگا قارون پھر رو رو زار پکار
غصے ہو پھر زمین نوں کیتا نبی خطاب
یاراں سنے زمین وچ دھسیا گوڈیاں تیک
اے موسیٰ توں زمین نوں کر اتنا فرمان
حضرت موسیٰ زمین نوں کہیا تریجی وار
دھنسی تاہیں پھیر اوہ دسے کل ملعون
لالچ میرے مال دا تینوں ہویا آن
مال خزانے ویکھ کے میرے پیوں خیال
ایہہ گل سن کے نبی نوں آیا جوش کمال
پکڑ شتابی ایسنوں ہووے غرق لعین
اچراں نوں جبریل نے حکمیں نال خدا
کیتا حکم زمین نوں موسیٰ آخر دار
دوست بیلی ایسدے ہور جو محل مکان
اوسے وقت زمین سنے آہندا حکم بجا
نگھر گیا زمین وچ سب کجھ لیکے نال

نالے زیور قیمتی ہور پوشاکاں عام
میرے نال زناہ نہ کیتا اس مقبول
سجدے وچ کلیم نے کیتی زار پکار
تینوں اس قارون نے تہمت کیتا بدنام
تیری اساں زمین سب کیتی تابعدار
پاوے سزا زمین تھیں ایہہ قارون لعین
جھوٹھا لائق سزا دے لکھیا وچ تورات
حضرت موسیٰ زمین نوں کیتا ایہہ فرمان
ہور تمامی اوسدے جو ہیں تابعدار
ہور تمامی اوسدے تابعدار لعین
سبھے ہن چھٹاں پھیر نہ کرساں ایسی کار
چھوڑیں نہیں پلید نوں چنگا کریں حساب
موسیٰ نوں پھر آکھدا اوہ مردود کلیک
چھوڑے جند ساڈیوں ہوگ تیرا احسان
کچھ مٹھا ہاں انہاں نوں نکلن نال ہوا
تاں پھر نبی کلیم نوں کہن لگا قارون
تاہیں تینوں زمین وچ لگوں غرق کراں
کر کے اسنوں غرق میں دولت لواں سنبھال
کیتا حکم زمین نوں جلدی غصے نال
تاں پھر موڈھیاں تیک اوہ دسے پھر زمین
سارا مال قارون دا اوسے ڈھٹھا آ
کر لے غرق قارون نوں سن دولت گھر بار
دنیا اوپر ایسدا چھوڑ نہ کجھ نشان
دنیا تے قارون دی چیز نہ چھڈی کا
گندی مجلس سب نوں لے گندی ہے نال

فقر تکبر رب نوں ہرگز نا منظور — ڈگا سر دے بھار اوہ جو ہویا مغرور
حاجت نہ کجھ کہن دی جانے سارا جگ — اوچا نام سدائیا پئی موہیں وچ اگ
سمجھاں والے سمجھ سن تیری ایہہ تقریر — ہن عامل مقتول دی کر حالت تحریر

قصہ عامیل مقتول

اسرائیلی قوم تھیں آہا ہک جوان — نام اوسدا عامیل سارا وی کرے بیان
دولت مال بے اوڑکا آہا اوسدے پاس — ایہہ پر بے اولاد سی دلوچ کریں قیاس
سی ہک لڑکا اوسدے بھائی دا فرزند — اوہ چاچے دے مال دا رہندا خواہشمند
رات دنے اوہ دلیوچ کردا ایہو خیال — مارسٹاں میں ایسنوں دولت لواں سنبھال
اوڑک اکدن اوسنے راتیں موقعہ پا — چاچے تائیں جا بیٹھکے دتی تیغ وھا
لاش اوٹھا کر اوسدی جلدی راتو رات — شہروں باہر جا بیٹھکے سٹ آیا بدذات
گذر گئی اوہ رات جاں ہوئی فجر عیان — پچھدا پھرے فریب تھیں اوسدا پتہ نشان
آکھے دوجے روز دا ہیں نہیں ڈھاہ مول — ڈھونڈن کارن آدمی بھیجدے نے ہر سول
ہر ہر پاسوں ڈھونڈ کے کردے پھرن تلاش — اوڑک باہر شہر تھیں لدھی اوسدی لاش
نیڑے اوس مکان دے رہندے جیہڑے لوگ — جھوٹھا دعوے انہاں تے دتا اوسنے ٹھوک
چاچا میرا انہاں نے مار کیتا قتلام — تاں پھر نبی کلیم نوں کہندے لوگ تمام
یا موسیٰ تو عرض کر اللہ دے دربار — ماریا جس عامیل نوں ہوجاوے اظہار
جبکر معلم ہو گیا کیتا جس قتلام — دین تیرے دی پیروی کرساں اسیں تمام
منکر اوسدے دین تھیں آہے اوہ مچل — جدم سر تے آبنی کرنا پیا قبول
اس تہمت وچ جدوں اوہ گئے وچار بھال — آ اقراری ہووندے حضرت موسےٰ پاس
اس تہمت تھیں اسانوں جیکر لویں نکال — سبھہ ایمان لیاوساں اسیں تساڈے نال
حضرت موسےٰ آکھیا جے رب نوں منظور — اسیں تساڈے واسطے کرساں عرض ضرور
جاں پھر وقت دعا دا ہویا آن قریب — کیتی عرض کلیم نے اگے رب مجیب
یا رب توں عامیل دا قاتل کریں ظہور — چھٹن ایہہ جو آدمی پکڑے باجھ قصور
کیتا حکم کلیم نوں تاں پھر رب جلیل — قدرت تھیں میں کرانگا زندہ ایہہ عامیل

آپے اوہ بتلاوسی جس نے کیتا خون
آکھ اونہانوں جائیکے گاں ہک کرن حلال
حضرت موسیٰ نے اُنہانوں دِتا حکم سنا
آکھن لگے گاں اوہ ہووے کیہڑے رنگ
پچھیا نبی کلیم نے حکم ہویا ایہہ نال
نا بڈھی نا بکر اوہ ہووے عین جوان
نا کوئی اوسنوں داغ ہو نہ کوئی ہور قصور
کھول سُنایا اُنہانوں حلیہ نبی تمام
کتھوں ایسی شکل دی لبھے سانوں گاں
اوسے ویلے آگیا حضرت جبرائیل
آکھن لگا اُنہانوں فکر نہ کریو کا
اندر اسرائیلیاں جو ہے شخص فلاں
جے ہے خواہش تسانوں جاہو اُسدے کول
چمڑا اوسے گاں دا جتنا سر تا پا
جیکر ہووے تسانوں قیمت ایہہ منظور
ایہہ گل کہکے اونہانوں ٹر گیا جبرائیل
سی ہک بندہ رب دا عابد نیکوکار
گھر اوسدے ہک پُت سی لڑکا نیک نصیب
جنگل وچہ اوہ گاں اس جاکے دتی چھوڑ
یارب میری گاں ایہہ رکھیں امن امان
کر رہیا جد سونپنی حاضر ہوئی موت
چردی رہی اوجاڑ وچہ کجھ مدت اوہ گاں
ہویا جدوں جوان اوہ عابد دا فرزند
چُن لے آوے لکڑیاں جنگل وچوں جا
جتنی قیمت اوسنوں ہووے روز وصول

ظاہر ہوسی اوسدا قاتل اوہ ملعون
مارن اوپر لاش دے اوسدی جیبھ نکال
ذبح کرو ہک گاں نوں کیتا امر خدا
پچھدے سانوں رب تھیں کریاں ذبح نسنگ
گوہڑے پیلے رنگ دی ہووے سوہنی گاں
نا کھوہ جوئی کسے نے نہ اوہ ہالن جان
رنگت اوسدی ویکھ کے لوک ہوون مسرور
سُنکر اگوں آکھدے ہی ایہہ مشکل کام
جد تک ہووے خبر نال ڈھونڈاں کیہڑی تھاں
مشکل ڈٹھا انبیاں دی بھیجیا رب جلیل
گاں ہک ایسے قسم دی ویواں ہیں بتلا
چاہندا ہے اوہ ویچنی ایہو سکوں گاں
قیمت بھی ہیں اوسدی کہاں تسانوں کھول
نال روپیاں تساں تھیں لیسی اوہ بھرا
جاہو جلد خرید کے کر لو ذبح ضرور
اگوں سنوں پڑھیں نہیں گائیں دی تفصیل
اسرائیلی قوم تھیں صالح بزرگوار
نال گاں نوں ہک موٹی قسم عجیب
سونپ خداوند پاک نوں عرض کرے ہتھ جوڑ
دیویں میرے پُت نوں ہوسی جد اوہ جوان
گھر دے اندر آ سکے ہو یا نشرابی فوت
نال حفاظت رب نے رکھی بے نقصان
خدمت اپنی ماں دی کردا خوب پسند
ونیجے آ کے شہر وچہ سر تے بالن چا
جتنے تن بنا ونڈا اللہ دا مقبول

ہک حصہ اوہ ماں نوں دیوے نت ہمیش
تریجا حصہ کھائیکے آپ کرے گذران
ہک دن اوسنوں ماں نے آکھ سنائی گل
او سوچہ تیرے باپ نے چھوڑی سی ہک گاں
جا توں اگے رب دے کریں سوال دعا
جنگل وچہ اوس جائیکے کیتا جدوں سوال
سورج وانگوں چمکدا اوسدا بدن صفا
مائی اسدی دیکھ کے کہندی اسنوں بول
ایسیر طاقت مول نہ خرچوں ہاں لاچار
ویچن کارن جدوں اوہ آیا طرف بازار
پچھن لگا اوسنتھیں دس گائیں دا مل
کہیا فرشتے اوسنوں سن اے نیک جوان
دسیا اوس عامیل دا سارا جو مذکور
اس گائیں دی انہانوں حاجت سخت کمال
چمڑا بھر دینار توں قیمت دئیں سنا
سن ایہہ بات جوان نے گاں آندی پیا
گاں اوسدی اوہ ویکھ کے بہت ہوۓ شاداب
کہیا اوس جوان نے جو ہے اسدی کھل
سنکے قیمت انہاں نے گاں لیاندی کھول
چمڑا لاہ کے اوسدا نال دیناراں بھر
لاش منگا عامیل دی موسیٰ نبی خدا
رکھی اوپر لاش دے جاں اوہ جیبھ کلیم
مجلس اندر بول کے کہندا اوہ مقتول
خاص بھتیجے ظلم ایہہ کیتا میرے نال
لالچ پچھے مجھ نوں کیتا اس قتل تمام

دو جا رب دے نام تے کھاجاون درویش
کرے عبادت رب دی ہویا نیک جوان
ونجہ فلانی جوہ وچہ مشکل ہووے حل
تیرے کارن رب نوں سونپ گیا اس تھاں
اوہا امانت تدھ نوں دیسی موڑ خدا
حاضر ہوئی گاں اوہ حکم خدا دے نال
پکڑ شتابی اوسنے آندی گھر ہلا
جے ہوندی توفیق تاں رکھدے اپنے کول
تریں دیناریں جائیکے ویچدیں بازار
آدم شکل فرشتہ بھیجیا رب غفار
کہیا اوس جوان نے ترن دیناراں گل
اتنی قیمت نال توں مول نہ ویچیں گاں
حضرت موسےٰ آوسی تیرے کول ضرور
لیسی تینوں انہاں تھیں بہنا اسدا مال
آپے تینوں دین گے ہوکے خوشی رضا
اچر انہوں اوہ لوگ بھی ملے ڈھونڈیدے آ
پچھن لگے ایسدی قیمت بول شتاب
نال دیناراں بھر دیہوا ایہو مکیندی گل
کیتی ذبح لیا کے حضرت موسےٰ کول
دتی قیمت اوسدی اوس مالک دے گھر
گائیں دی جیبھ کدھ کے دیندا اوپر لگا
زندہ ہوئی لاش اوہ قدرت رب رحیم
مینوں کسے غیر نے قتل نہ کیتا مول
تاں جو اسنوں مار کے دولت لواں سنبھال
ناحق ہوری کسے نوں کرو نہیں ... نام

اتنی بات سنائیکے فوت ہویا پھر جب ‏/ اس حیلے اُس تہمتوں چھٹی خلقت سب
بدلے اوس عامیل دے موسے نبی خدا ‏/ پکڑ بھتیجا اوسدا تا قتیل کرا
مال اسباب جو اوسدا حضرت نبی کلیم ‏/ وچہ فقیراں عاجزاں کیتا سب تقسیم
اس تھیں پچھے لوک اوہ ہوئے مسلمان ‏/ اوپر نبی کلیم دے کے آئے ایمان
ویکھ نبی دا معجزہ منی وحدت رب ‏/ نہیں تاں گاؤ پرست اوہ ہین اگے سب
اس تھیں اگے عوج دا آکھ سناواں حال ‏/ اندر قصص الانبیا جیونکر ہے احوال

رفتن موسیٰ علیہ السلام بدیار شام و قتل کردن عوج بن عنق را و اسیر شدن قوم آں ذات در میدان تیہہ مدت چہل سال

ہک دن نبی کلیم نوں رب کیتا فرمان ‏/ وطن قدیمی تساں دا آہا ملک کنعان
پھر میں کیتا تساں نوں ملک مصر دا شاہ ‏/ ہن ایہہ مرضی اساں دی کہیا پاک الاہ
کوچ کرو جب مصر تھیں جا ہو شام دیار ‏/ کرو حکومت آپنی مارو قوم جبار
سنیا جدوں کلیم نے رب دا ایہہ فرمان ‏/ لیکے اپنی قوم نوں ہویا ترت روان
جسدم نیڑے شام دے سارے پوہنچے آن ‏/ کڈھے حضرت قوم تھیں باراں مرد جوان
بھیجے طرفے شام دی جاسوساں دے طور ‏/ ساتوں حالت ملک دی آن دسو فی الفور
وسدے کیہڑے حال وچہ اوہ کافر منحوس ‏/ ہوئے روانہ شام ول اوہ باراں جاسوس
پوہنچے نیڑے شہر دے جاں اوہ سب جوان ‏/ ڈٹھا اُنہاں عوج نوں بیٹھا ہک مکان
سی اوہ پتر عنق دا راوی کرے بیان ‏/ نام صفورا ماں دا دوہتا آدم جان
بعضے اوسدی ماں دا ناواں عنق نشان ‏/ آدم دی اوہ دھی سی باپ ہو یا سبحان
وڈا قد اور عوج سی ویکھ ڈرن انسان ‏/ ساڑھے تریہہ ہزار گز لمبا سی شیطان
جدوں زمانے نوح دے آیا سی طوفان ‏/ بچیا قوم کفار تھیں ایہو بے ایمان
سوچ کرو پھر جسدا اڈا ہووے قد ‏/ تن سو گز طوفان وچہ اوہ ڈب سکدا کد
کل سمندر اوسنوں آؤندا گٹیاں تیک ‏/ چوٹی اوسدی ہوندی سورج دے نزدیک
ہتھاں نال سمندروں مچھیاں لئے نکال ‏/ اوچی کرکے مچھلی بھنّے سورج نال

تن ھزاراں برس بھی اوپر پنجسو سال — اوسدی عمر بتاوندے لوچہ کریں خیال
لیکر حضرت آدموں حضرت موسیٰ تیک — اوپر اس جہاں دے زندہ رہیا کو لیک
سنوں حقیقت شہر وچہ جدوں گئے جاسوس — عوج اُنہانوں دیکھ کے پکڑ لیا منحوس
پا کر تے دی باہنہ وچہ آندی عورت پاس — کڈھ دکھایوس اوسنوں لوچہ کریں قیاس
مینوں پکڑن واسطے آئے ایہہ جوان — گھٹاں جے وچہ ہتھ دے سبھے ہی مرجان
عورت کہندی انہانوں ھرگز مول نہ مار — کرسن تیرے زوردا جا اُملکیں اذکار
عوج اُنہانوں چھوڑیا نٹھے لیکر جان — موسےٰ اگے عوج دا دسیا کل بیان
موسےٰ کہیا قوم نوں نا ایہہ دسنا حال — مت اوہ ڈر کے شام ول جان نہ ساڈے نال
چوری اُنہاں قوم نوں کیتا حال بیان — سُنکر ساری قوم دے بھل گئے اوسان
کہندے حضرت شام ول اسیں نہ جاندے مول — کاہنوں نوری جائیکے کریئے موت قبول
حضرت موسیٰ آکھیا ساڈی نصرت ہمیش — ساڈے نال کفار دا زور نہ جاندا پیش
اپنا حکم چلاوساں زیر کراں ملعون — جیونکر اگے زمیں وچہ نگھر گیا قارون
آخر ساری قوم نے دتا صاف جواب — جیونکر خبر قرآن وچہ دتی رب وھاب

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّ فِيْهَا قَوْمَ جَبَّارِيْنَ وَاِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوْا مِنْهَا فَاِنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَا فَاِنَّا دٰخِلُوْنَ

یعنی کہیا قوم نے اے موسیٰ سردار — رہندی ہے اس شہر وچہ ڈاڈھی قوم جبار
داخل ہوواں اسیں نہ ھرگز اوتھے جا — جدتک اوتھوں نکل نہ جاوے قوم جفا
جیکر اوتھوں نکل اوہ جاون لوک تمام — تاں پھر داخل اسیں جا ہوساں اندر شام
یوشع تے کالوت دو آہے وچہ سردار — اندر ساری قوم دے وڈے نیکو کار
موسیٰ تے ہارون جاں دوئیں گئے سدھا — اونہانوں پیغمبری کیتی رب عطا
آکھن لگے قوم نوں دوئیں ایہہ مقبول — مارو قوم جبار نوں کنڈ نہ کریو مول
حملہ کر دروازیوں پوؤ انہاں تے دھا — اوپر اُنہاندے تسانوں دیسی فتح خدا
کرو توکل رب دا چھوڑو ضد فساد — جیکر تساں یقین ہی چلکے کرو جہاد
کر کر کوشش اُنہانوں بہتے رہے سمجھا — ایپر ھرگز قوم نے بات نہ منی کا
موسےٰ تائیں آکھدے ہو کر بہت ملول — جدتک اوتھے رہن اوہ اسیں نہ جاواں مول
ہے اوہ قوم عمالقہ صاحب زور کمال — توں تے تیرا رب جا لڑو انہاندے نال

قصہ کوتاہ قوم نے دتا جدوں جواب
حضرت موسےٰ انہاں تھیں ہو کے بہت خفا
یارب میری قوم ایہہ قابو رہی مول
ہک بھائی ھاروں ہے میرا فرماں دار
نازل کرتوں اِنہاں تے یارب کوئی سزا
حکم ہویا وِچہ شام دے کرنا دخل مقام
پھرسن اندر جنگلاں سرگردان ملول
سُنکر حکم جناب تھیں موسےٰ نبی خُدا
دونویں بھائی شام ول ہوئے اُٹھ روان
موسےٰ تے ہارُون جاں چلے شام دیار
فجروں لیکر شام تک کیتی واہو واہ
ڈیرا کیتا. رات نوں اندر اِک میدان
کیا ویکھے اوہ قوم سب قدرت نال خدا
اوتھے ٹرے پھر مصر دا رستہ اوتھوں بھال
ہوئی جبدم صبح پھر اوٹھی قوم تمام
کر کر سوچاں دلے وِچہ بہت ہوئے حیران
سارا دن وِچہ جنگلاں بھج بھج ہوئے خوار
فجر ہوئی تاں اُٹھ کے کیتا جدوں دھیان
کتنی مُدت حال ایہہ رہیا اُنہاں دا نال
کرکر بینڈے جدوں اوہ یان دوالے جہات
آخر دل وِچہ سب نوں آئی ایہہ بچار
حضرت یوشع آکھدا ایہو بات ضرور
کریو اگے رب دے توبہ استغفار
اندر اس میدان دے ہو سب مقیم
اُسدے باجھوں تسانوں رستہ ملے نہ کو

اسیں نہ ھرگز شام وِچہ ہوندے وِچ خراب
اگے رب رحیم دے کیتی بری دُعا
ھرگز میرے نال ایہہ جان نہ کسے سُول
دُوجا اپنی جان ہے ہور نہ کوئی یار
بے حکماں دے سنگ تھیں سانوں کریں جدا
چالی برساں اِنہاں نوں کیتا اساں حرام
بے فرماناں اوپر توں کر افسوس مول
لنبے نال ھاروں نوں ٹریا پکڑ عصا
بعد اُنہاں تھیں قوم دا میتھیں سنوں بیان
قوم تمامی مصر نوں ہوئی اُٹھ تیار
کر کر بینڈے سفر وِچہ ہوئے حال تباہ
گذر گئی اوہ رات جاں ہوئی فجر عیان
جتھے موسےٰ چھوڑیا بیٹھے اوسے جا
رات پئی تاں پھیر اوہ ستی خوشیاں نال
نظری آیا اُنہاں نوں اوھا پھیر مقام
آخر ترتیجے روز اوہ ہوئے پھیر روان
تھکے ماندے رات نوں سُتے وِچہ اجاڑ
نظری آیا اُنہاں نوں اوھا پھیر مکان
خرچ تمامی سفر دا مُکا اسے حال
اوہا ترنگر کٹیاں اوہا کالی رات
بُری دُعا کلیم تھیں ہوئے اسیں خوار
تساں جو اوسدے حکم وِچہ کیتا ایڈ قصور
منگے ایہہ تقصیر چا بخشنے رب غفار
جدتک مارنہ عوج نوں آوے نبی کلیم
اینویں بھج بھج رات نوں مول ہلاک نہ ہو

آخر اوس میدان وچہ بیٹھے ڈیرے مار
چھتی کوہ میدان اوہ لماں ہیسی جان
چالی برساں رہے اوہ اندر اوس میدان
چھوڑ پئیا انہاں نوں اندر اسے حال
ٹرپا جسدم قوم تھیں موسےٰ نبی غفار
بیٹھا باہر شہر تھیں کرکے ربدی آس
غصے نال کلیم نوں کہندا اوہ شیطان
مارن آیوں مجھ نوں جاپے نال دلیل
ایہہ گل آکھ پہاڑ ہک آندا اوس اُٹھا
سٹن لگا نبی تے جاں اوہ چک پہاڑ
ہکو عاصا ماریا اوسنوں نبی کلیم
دہ گز قد کلیم دا راوی کرے بیان
دہ گز اوپر اچھلیا موسیٰ نبی خدا
ہو بیہوش زمین تے ڈگا اوسے نال
لاش ڈگی جد عوج دی اندر اوس اُجاڑ
کتنی مدّت رہی اوہ اندر اوس میدان
ہکو ہڈی پشت دی آہی ایڈ بلاء
چالی برساں بعد جاں یوشع نبی امام
اوہا ہڈی عوج دی یوشع نے منگوا
کتنی مدّت نیل تے بنی رہی اوہ پل
حضرت موسیٰ عوج نوں ہویا مار روان
ڈٹھا آ کر قوم نوں بیٹھی امن امان
آکھن لگا آنہانوں نال زبان پکار
ہن تے چلو شام ول ماراں قوم جبار
تاں پھر کہیا قوم نے اسے بدسے مقبول

اگے ربّ رحیم دے کردے استغفار
عرض اٹھاراں کوس سی تیہہ نام پچھان
چھ لکھ آہا آدمی راوی کرے بیان
موسےٰ نبی کلیم دا آکھ سُنا احوال
منزل منزل چل کے آیا شام دیار
خبر سُنی جد عوج نے آیا موسیٰ ایتھ
کس ارادے اوپر توں بیٹھوں اس مکان
جیوں اگے فرعون نوں ڈوب دتو وچہ نیل
حملہ کر کے زور تھیں آیا موسےٰ دا
حضرت موسیٰ اوسنوں لیا شتابی تاڑ
ڈگا منہ دے بھار اوہ قدرت رب رحیم
دہ گز لماں اُنہاندا عاصا ہے سی جان
تاں گِٹے تے عوج نوں عاصا لگا جا
اندر اوسے ساعتے مویا ہو بے حال
نظری آوے دُور تھیں وانگ بلند پہاڑ
گل گیا اوتوں ماس جاں ہوئے ہڈ عیان
لکھیا جسدا ذکر ایہہ وچہ قصص الانبیاء
ملک جباراں فتح کر آیا مصر مقام
اوپر دریا نیل دے دتی پل بنا
لنگھ کر اوستھیں آدمی آون جاون کل
جتھے اوسدی قوم سی آیا اوس میدان
حضرت موسیٰ دیکھ کے بہت ہویا حیران
حکم ربے تھیں عوج نوں آیا ہاں میں مار
کراں حکومت اپنی دُور ہوون کفار
سانوں اس اجاڑ تھیں رستہ ملے نمول

جان نہ ہویا مصر ول ہوئے اتھائیں قید
بیٹھ رہے اس جگہ تے ہو کے نا اُمید

اندر اس اُجاڑ دے گذرے کتنے سال
بھکھاں آساں جالیاں خرچ ہویا سبھ مال

سُنکر نبی کلیم نے پیش جناب خدا
خاطر اپنی قوم دی کیتی عرض دُعا

مُوسیٰ تائیں ربّ نے کیتا ایہہ فرمان
چالی برساں قید ایہہ جسن اس میدان

ڈر کے اوپر جہاد دے گئے نہ تیر بنال
حکم عدولی کرے جو ایہو اُسدا حال

راوی کہندا جگہ اوہ سی ایسی ویران
کھاون دی کوئی چیز نہ لبھے اوس مکان

تنگ نہائت بھکھ نے کیتی ساری قوم
پھیر نبی نوں آکھدے جاں گذری کجھ یوم

سانوں ڈاڈھا آکھکے کیتا بھکھ ہلاک
لے دے کھانا اسانوں طرفوں خالق پاک

حضرت موسیٰ رب نوں کیتا عرض سوال
یارب کھانا بخش توں قوم ہوئی بیحال

ہوئی وچہ جناب دے ایہہ مقبول دعا
مَن سلوٰی اسمان تھیں بھیجے نت خدا

مَن ہک میوہ عجب سی دھنیاں قدر جہان
راتیں وانگ تریل دے برسے وچہ میدان

چُن چُن فجرے اوسنوں کھاوے قوم تمام
بہتی لذت دیوندا شیر من عجب طعام

سلوٰی بھی ہک قسم دے پنکھی ہیسن یار
وانگ کبوتر اُنہاں دا گوشت لذتدار

دیگر ویلے بہن اوہ قوم دوالے آ
بیٹھے رہندے شام تک قدرت نال خدا

رات پوے تاں اوہنانوں پکڑن لوک شتاب
کھاون نال آرام دے کرکے خوب کباب

کتنی مدّت رہے اوہ کھاندے ایہہ طعام
آ پھر تابش دھپ تھیں ہوئے بے آرام

کہندے نبی کلیم نوں سایہ رب تھیں منگ
گرمی سانوں دھپ دی بہت کریندی تنگ

کیتی عرض کلیم نے تُرت ہوئی منظور
بدّل سائے واسطے بھیجیا ربّ غفور

دُھپ دے ویلے اوہنانوں سایہ کرے مدام
پانی باجھوں پھیر آ تڑفے لوک تمام

ہک دن نبی کلیم نوں کردے پھیر سوال
پانی سانوں لے دیہو کولوں ربّ جلال

کیتی عرض کلیم نے وچہ رب دی درگاہ
تاں پھر نبی کلیم نوں کہیا پاک الٰہ

جا اوس پتھر اوپر توں عاصا اپنا مار
جاری ہوسی اوس تھیں پانی باجھ شمار

اوس پتھر تے ماریا عاصا نبی کلیم
باراں چشمے اوس تھیں کیتے ربّ رحیم

پانی ملیا قوم نوں بہت ہوئی مشکور
دسّاں ایہہ اک تسانوں قدرت ربّ غفور

جدوں اُنہاں دے کپڑے میلے ہون جناب
گلوں لاہ کے اگ وچہ دیون ڈال شتاب

خوب سفیدی پکڑدے میل ہووے کل دور — نہ سڑدے نہ پاٹدے قدرت رب غفور
لڑکا لڑکی اُنہاں دا پیدا ہوندا جو — کپڑے گلوچہ ہوندے ننگا جمے نہ کو
جیئوں جیئوں وڈے ہوندے اوہ اُنہاندے بال — ودھ ودھ جاون اُنہاندے کپڑے نالو نال
ہک دن عرض الاوندے اگے نبی خدا — منّ سلویٰ جو اسانوں دتی رب غذا
اسدے بدلے ہور کجھ دیوے رب غفار — اوہ شئے جیہڑی زمین تھیں ہووے پیداوار
ساگ ہووے تے ککھڑیاں بھی مسراندی دال — ہووے کنک پیاز جے کھاواں ہو خوشحال
غصے ہو کے قوم نوں کہیا نبی غفور — اجے تساڈیاں خواہشاں مول نہویاں دور
اگے اپنی خواہشوں پایا کیا نقصان — مرضیاں اپنیاں پھیر ہن لگے تسیں جتان
جے اسجائی تساندی نہ ہووے گذران — جا ہوواس اجاڑ تھیں ہوری کسے مکان
جے ہے طاقت تسانوں چھڈو ویکھو ایہہ جا — ایسی وچہ اجاڑ دے کیوں پھاتھے ہو آ
شہر کسے وچ جائیکے ڈیرا کرو تمام — جو کجھ اوتھے منگسو ملے تسانوں عام
ایہہ گل سُنکر نبی تھیں چپ گئے سبھ ہو — پھیر مخالف امر دے چیز نہ منگی کو
گذر گئے تریہہ سال جاں اندر اوس میدان — موسے تے ہارون نے چھوڑیا ایہہ جہان
اگے ذکر وفات دا کرساں چل اظہار — پر موسے تے خضر نوں میل لوایا ہک وار
جتنی قوم کلیم دی آہی اوس مقام — اندر چالی سال دے ہو گئی فوت تمام
باقی جیہڑی اُنہاندی رہی پچھے اولاد — چالی برساں بعد اوہ کیتے رب آزاد
نکلے اوس میدان تھیں فضل خدا دے نال — ہن موسیٰ تے خضر دا آکھ سناواں حال

ذکر ملاقات حضرت موسیٰ و حضرت خضر علیہ السلام

ہے سی کم کلیم دا کرنا وعظ مدام — ڈسّے اندر خلقت دے جو رب دے احکام
ہکدن اوس میدان وچہ کردا وعظ بیان — سر تے ابر سفید نے سایہ کیتا آن
دیکھ فضیلت نبی نے کیتا فخر عیان — دُنیا اندر کون ہے جو میرا ہم شان
سبھ تھیں بہتر مجھ نوں علم دتا رحمان — مینوں افضل سبھ تھیں کیتا وچہ جہان
یاد مینوں توریت ہے ساری نوک زبان — ایڈی وڈی جسنوں چالی اوڈھاٹھان
پہنچی ایہہ گل نبی دی اندر پاک جناب — غیرت یاروں رب نے کیتی جھڑک شتاب

اے موسیٰ ایہہ بات توں صبر کر ہوں نہ آکھ
جا مل حضرت خضر نوں کیتا حکم خدا
کیتی عرض کلیم نے وچہ رب دے دربار
حکم ہویا جس جگہ تے ملن دو دریا
مجمع البحرین ہے اوسجا گہہ دا نام
حضرت موسیٰ رب تھیں سُن کے پتہ نشان
کھاون کارن نے لئی مچھی ہک بھنوا
چلدے چلدے آگئے اوپر اوس دریا
وضو کر دیاں اُنہاں تھیں ڈگا قطرہ آب
تھیلی وچوں نکل کے بھج وڑی دریا
اوسجا گہہ تھیں جدوں کجھ گئے اگیرے چل
یوشع تائیں آکھدا مچھلی جلد نکال
سُن کے موسے آیا واپس اوسے جا
ماری نبی کلیم نے وچہ دریا دے چھال
اگوں قدرت رب دی ڈٹھا وچہ دریا
اوس گنبد وچہ کھڑا سی خضر علیہ السلام
فارغ جدوں نماز تھیں ہویا اوہ مقبول
پچھیا بعد سلام دے موسیٰ تھیں احوال
اچن چیت اک جانور قدرت نال خدا
چونج بھر اوس دریا تھیں پیتا اُس نے آب
اے موسیٰ جو علم ہے مینوں تینوں سب
اینویں ہے اوہ علم سب اگے علم خدا
تدھ جاتا ہیں سبھ تھیں جاناں علم دو ہیک
ہک مینوں ہک تدھ نوں دتا علم خدا
خضر کہیا ہے باطنی علم جو پایا ہیں

بندے بہیرے تدھ تھیں جنگت چنگیرے لاکھ
علم فضیلت اسنوں کیا کیا ہوئی عطا
کتھوں ملسی خضر اوہ مینوں رب غفار
اوتھوں تینوں ملے گا اوہ مقبول خدا
جا کے مل توں اوسنوں اندر اوس مقام
یوشع تائیں نال لے ہویا ترت روان
حضرت یوشع چائی تھیلی اندر پا
کیتی وضو ساز کے اوتھاں نماز ادا
مچھلی تائیں پہنچیا زندہ ہوئی شتاب
اسپر نبی کلیم نوں صبر کر خبر نہ کا
آئی یاد کلیم نوں مچھلی والی گل
تاں اوس نبی کلیم نوں دسیا سارا حال
اوہا مچھلی تاریاں لیندی وچہ دریا
تاں جو مچھلی پکڑ کے جاندی لواں نکال
پانی اوپر کھڑا ہک گنبد اوسے جا
شاغل وچہ نماز دے اندر اوس مقام
کہیا سلام کلیم نے کیتا اوس قبول
تاں پھر نبی کلیم نے آکھ سنایا حال
اوڈا اوڈدا آیا اوپر اوس دریا
حضرت خضر کلیم نوں لگا کہن شتاب
ہور تمام جہان نوں جو بخشیا رب
چونج بھر پینی لیگیا جیوں قطرہ دریا
توں تے میں وی جانے اللہ دے نزدیک
موسے کہیا اپنا مینوں علم سکھا
جے دکھلاواں تدھ نوں صبر نہ کرنا ئیں

موسیٰ کہیا جے کدیں چاہیا ربّ رحمان
صبر دِل ہوساں مُول نہ تیرا بے فرمان

کہیا حضرت خضر نے بہتر موسےٰ نوں
بھاویں جو کجھ کراں میں پرت نہ پچھیں توں

بھاویں تیرے عقل وچ جاپے اوہ قصور
دخل نہ دیویں مُول توں جے سکھنا منظور

آخر دونویں ٹُر پئے کر پکے اقرار
اوّل دونویں جا ہوئے کشتی تے اسوار

کشتی اوپر کلیم نوں خضر رہیا جد چاڑ
تختہ پٹ کے خضر نے کشتی چھوڑی پاڑ

حضرت موسےٰ دیکھ کے کیتا جھٹ سوال
بوڑن لگوں خلق نوں ایہہ کی گیا خیال

خضر کہیا میں کہیا سی صبر نہ کرنا تیں
حضرت موسےٰ آکھیا بھُل گیا ہاں میں

جاں پھر اوتھوں چل کے گئے اگاہاں یار
اچن چیت اک خضر نے لڑکا چھڈیا مار

پھر موسےٰ نے آکھیا ایہہ کی کیتی کار
خضر کہیا توں اپنا بھُل گیوں اقرار

کہیا سی میں نہیں تدھ کرنا صبر قرار
حضرت موسےٰ آکھیا معاف کرو ایہہ وار

دونویں اوتھوں ٹُر پئے آیا اک گراں
لوکاں کولوں اُنہاں نے کھانا منگیا تاں

کسے نہ ہرگز اُنہاں نوں کھانا دتا مُول
داخل ہوئے شہر وچ دونویں اوہ مقبول

پھر دیاں پھر دیاں اُنہاں نے ڈٹھی اک دیوار
بہت پرانی کندہ اوہ ڈگنے اوپر تیار

لگ پیا آپے کندہ اوہ بہتر خضر بنان
خوب مرمت اوسنوں کیتا نال دھیان

حضرت موسیٰ ویکھ کے کہندا اتنی وار
اُجرت باجھوں پھیر توں لگ پئیوں کس کار

جے کر اجرت نال توں کردوں ایہو کام
اوہناں پاسوں خرچ کے لیندے مُل طعام

خضر کہیا اس کم دا تینوں نہیں شعور
تیرے میرے وچ ہُن پیا فراق ضرور

منع کیتا اس بات تھیں تینوں کتنی وار
علم اساڈا ویکھ کے جرنا ہے دشوار

سُن تینوں ہر بات دا دساں کھول بیان
کشتی پہلی وار جو کیتی میں نقصان

بہت بچارے آدمی کشتی اوہ چلان
محنت کرکے اوستھیں کتنے عاجز کھان

ظالم سی اک بادشاہ پیا اُنہاں دے پس
ثابت کشتی دیکھ کے زوری لیندا کھس

اس کارن میں اوسنوں دتی عیب لگا
بجّل تک کے بادشاہ مُول نہ لیسی آ

دوجا اوہ جس بال نوں کیتا میں قتل تمام
ماپے اوسدے نیک سن اوپر راہ اسلام

جے اوہ وڈا ہوندا پھڑدا کفر ضرور
واقف کیتا مجھ نوں پہلے ربّ غفور

ماپیاں نوں بھی ڈوبدا ہوندا آپ خوار
اس حکمت دے واسطے میں اوہ چھوڑیا مار

بچن ماپے اوسدے پاون نیک جزا
دھی ہک اسدے عوض دیسی انہاں خدا

اوسدی نسلوں ہووسن ستر نبی عیان
تریجا اوس دیوار دا بھی تھیں سنیں بیان

اسدے مفت بناں وچ حکمت ایہو کلیم
مالک اوس دیوار دے آہے دو یتیم

باپ انہاں دا مرگیا بزرگ نیکو کار
آہی ہیٹھ اوس کندھ دے دولت باجھ شمار

ڈگ پوندی اوہ کندھ تاں ضائع جاندا مال
اساں بنایا اوسنوں حکم خدا دے نال

وڈے ہوکر اپنی دولت لین سنبھال
باطن ساڈا علم ایہہ سمجھن بہت محال

تدھ کیوں اپنے دل وچ کیتا فخر کمال
ون پوتے آدمی کیتے جل جلال

یاد رکھیں پھر کدی نہ ایسا کریں خیال
مت کسے غرور تھیں آویں ہیٹھ وبال

دوجا رب بن کسے نوں نا کوئی کریں سوال
جھیڑے ہٹے حضور تھیں بُرے انہاندے حال

دو ترن ہور نصیحتاں موسیٰ نوں سمجھا
ہتر خضر کلیم تھیں غائب ہوکے گیا

آیا نبی کلیم پھر اندر اوس میدان
جتنے اوسدی قوم سب بیٹھی سرگردان

آندے سنکے نبی دی کردے استقبال
پچھن لگے آپ کے خضر ہوراں دا حال

جو کچھ سکھیا علم ہے تساں انہاں تھیں جا
اوہ بھی حضرت اساں نوں سارا دیہو سنا

حضرت کہیا علم اوہ ہے بہتا دشوار
باجھ پیغمبر کسے نوں ہووے نہ اظہار

چھوڑ پڑیا ذکر ایہہ نہ کرنی بات
دس مجلس نوں نبی نے پائی جویں وفات

ذکر وفات حضرت موسیٰ وہارون علیہ السلام

لائق ہر ہک صفت دے واحد ذات خدا
اوسدے باجھوں کسے نوں ہرگز نہیں بقا

ناکوئی رہیا جگ تے ناکوئی رہسی مدام
آخر سبھ نے موت دا پینا ہک دن جام

سَے برساں دے جیوے آخر ہونا فوت
جو گھڑیا تن بھناں جو جمیاں تس موت

سنوں حقیقت دوستو راوی کرے بیان
موسیٰ تے ہارون جاں اندر اوس میدان

تریہہ برساں وچ قوم دے کیتا وعظ کلام
ہک دن جبرائیل نے آندا ایہہ پیغام

موسیٰ نوں فرماندا حضرت جبرائیل
بھیجیا ایہہ پیغام ہے تینوں رب جلیل

روز فلانے اوس وقت وچ فلانی جا
دنیا تھیں ہارون نوں لیناں اساں اٹھا

ایہہ گل سنکر نبی نوں دل وچ رہی اڈیک
اوڑک وعدہ جد ہویا اوہ آ پہنتا نزدیک

لے کے نال ہارون نوں موسےٰ نبی خدا
ہے سی اوسے باغ دا ربّ کیتا فرمان
کیا اوہ سوہنا باغ سی زینت تھیں بھرپور
ڈٹھا جد ہارون نے آیا بہت پسند
موسیٰ نوں فرماوندا ایہ کیا جگہ عجیب
اتنی بات ہارون جاں کیتی نال بھرا
نال پیار ہارون دی قبض کیتی اوس جان
لتھے کہن زمین وچہ لتھی تخت سمیت
دیکھ حوالہ باغ تھیں موسےٰ ہویا روان
کہندا اج جہان تھیں فوت ہویا ہارون
سنکر اگوں قوم نے نہ کیتا اعتبار
حضرت موسےٰ آکھیا جانے پاک خدا
کہندے جے تدھ آپ نہ کیتا اسنوں خون
تاں پھر اگے ربّ دے کیتی نبی دعا
ملک حضوری لاش نوں آکے کہن شتاب
سانوں کجھ اس لاش تھیں پتہ نہ لگدا مول
جد تک سانوں لاش نہ دسے آپ پوکار
حضرت موسےٰ رب تھیں منگی پھیر دعا
اوسے وقت جوابیا اسنوں رب غفور
بھیجی اللہ پاک نے میرے اوپر موت
اتنی گل جاں کر رہیا ہوئی جند ہوا
ویکھ حوالہ قوم نوں آیا تدوں یقین
ہویا فوت جہان تھیں جاں حضرت ہارون
کرے خلیفہ اپنا اوسنوں نبی کلیم
تن برساں اس بات تھیں پچھے عزرائیل

دور مکان ہک باغ وچہ آئے دویں بھرا
تاہیں لے ہارون نوں آیا اوس مکان
دھریا اوسوچہ تخت ہک قدرت ربّ غفور
اوپر اوسے تخت دے بیٹھا قدر بلند
بہنا چاہیئے اس جگہ آئے نال نصیب
بھیجیا ملک الموت نوں اوسے وقت خدا
تخت سنے پھر لاش اوہ اوڈ چڑھی اسمان
اگوں معلم رب نوں کیونکر اصلی بھیت
آکے اپنی قوم وچہ کیتا حال بیان
گھتّ وچھوڑا کر گیا میرا حال زبون
کہن لگے ہارون نوں آپ آیوں تھوں مار
میں نہیں ہرگز ماریا اپنا ویر بھرا
چل وکھا اوہ اسانوں لاش کتھے ہارون
یارب توں ہارون دی لاش انہاں دکھلا
تاں پھر لوکاں دیکھ کے دتا ایہہ جواب
کیونکر جاناں تدھ ایہ کیتا نہ مقتول
تدتک تیرے اوپر نہ مول کراں اعتبار
ہکواری ہارون نوں یارب پھیر جوا
بولیا میرے ویر دا ہرگز نہیں قصور
ختم حیاتی ہوگئی تاں میں ہویا فوت
ملک حضوری لے گئے پھر اوہ لاش اٹھا
باقی حالت تسانوں عرض کرے مسکین
موسےٰ دا ہک بھانجا سی یوشع بن نون
موسےٰ وانگوں اوسدا آہا خلق عظیم
آیا پاس کلیم دے ملک الموت وکیل

پچھن لگا اوس تھیں موسیٰ نبی خدا
کرن زیارت محمدؐ دی آیوں میرے کول
تاں پھر نبی کلیم نوں کہیا ملک الموت
پچھیا میری جان توں کدھ ہیں کیہڑے راہ
کہیا نبی کلیم نے اس اساڈے وات
سُنکر عزرائیل نے کیتا پھر بیان
تاں پھر عزرائیل نوں کہیا نبی غفور
تاں پھر عزرائیل نے کہیا ہتھاں دے راہ
حضرت موسیٰ سے آکھیا سُنکر اُسدی بات
سُنکر عزرائیل نے کیتا پھر بیان
تاں پھر عزرائیل نوں کہیا نبی غفور
سُنکر عزرائیل نے کیتا پھر مقال
غصے نال کلیم نے دتا پھر جواب
رہندا اجے جناب وچہ میرا ایک سوال
ایہہ گل سُنکر ہو گیا واپس عزرائیل
یارب اگے تدھ دے حاجت نہیں بیان
تاں پھر نبی کلیم نوں رب کیتا فرمان
کیتی عرض کلیم نے یارب پاک خدا
ایہہ اک سوال ہے میرا وچہ حضور
اوتھے جا کے تدھ دی بولاں حمد ثنا
ہویا حکم جناب تھیں عرض تیری منظور
گیا اوپر کوہ طور دے ہویا پاک لقا
یا رب میرے بعد جو ہے میری اولاد
تنگ نہ رکھیں رزق تھیں یا رب پاک غفور
دیویں پناہ حرام تھیں کھاون رزق حلال

کیونکر آیوں دوستا مینوں حال سُنا
یا میری جند لین نوں دس حقیقت کھول
آیا ہیں جند لین نوں ہوسیں تو اج فوت
کہندا موہنہ دے راہ تھیں جتھوں نکلے ساہ
کیتی نال خدا ایدے پوری چھ لکھ بات
اکھیں دے راہ تساں دی قبض کریساں جان
انہاں اکھیں کوہ طور تے ڈٹھا رب دا نور
جان نکالاں تساں دی سُن اے نبی الٰہ
انہاں ہتھاں نال ہیں لکھی ہے تورات
پیراں دے راہ تساں دی قبض کریساں جان
انہاں پیراں نال ہیں گیا اوپر کوہ طور
جان نکالاں تساں دی حکم خدا دنال
اجے نہ دیندا جان میں جا توں پر شتاب
جد تک کراں نہ عرض اوہ تیری کیا مجال
کیتا حال بیان سب اگے رب جلیل
مینوں دوست تساڈا لین نہ دیندا جان
رہنا چاہیں اجے توں اوپر ایس جہان
ہیں راضی ہر امر تے تیری جو ہیں رضا
چاہندا ساں آ کوار میں جاواں [پھر کوہ طور]
دیکھاں تیرے نور دا پھر رکھیا دار لقا
آ اوپر کوہ طور دے ڈٹھا اساڈا نور
ہتھ اٹھا جناب وچہ لگا کرن دعا
فضل کرم تھیں آپ توں ہر دم رکھیں شاد
کریں انہاں دے اندر دل کل کدورت دور
ہوویں آپ رفیق توں امت میری نال

سُنکر عرض کلیم نوں کہیا ربّ غفار
اے موسےٰ توں زمیں تے عاصا اپنا مار

ماریا اوپر زمیں دے عاصا نبی خُدا
جاری ہویا قدرتوں اوسجائی دریا

حکم ہویا ہن مار توں عاصا اوپر آب
پانی اوپر ماریا عاصا نبی شتاب

اُسدے ہیٹھوں نکلیا پتھر اک سیاہ
اوستے عاصا مار توں کیتا حکم اِلاہ

پتھر تے جاں ماریا عاصا نبی کلیم
کیڑا اوستھیں نکلیا قدرت ربّ رحیم

کردا ذکر خدائیدا نال زبان فصیح
موہنہ وچہ ساوا گھاس تے پڑھدا ایہہ تسبیح

سُبحانَ مَن تَرانی وَتَسمَعُ کَلامی وَتَعرِفُ مَکانی وَتَرزُقُنی فی قَلبِ حَجَر

سُبحان اللہ پاک ہے یارب تیری ذات
میں عاجز ناچیز نوں دیکھیں توں دن رات

جانے میری جگہ توں نالے سنیں کلام
روزی ہیں پہنچاوندا پتھر وچہ مدام

کیڑے دے ول دیکھ کے موسیٰ نبی کلیم
لگا کرن قیاس کجھ کہیا ربّ رحیم

اے موسیٰ کس بات تھیں پیا دلیلیں جا
میں رازق ہر چیز نوں رزق دیاں پہنچا

کیڑے جو وچہ پتھراں اوہ بھی مینوں یاد
بھکھی رہے طعام تھیں کیوں تیری اولاد

باقی اُمّت تدھ دی میری پیداوار
میں پیدائش اپنی دیواں کویں وسار

راضی ہو کوہ طور تھیں موسیٰ بن عمران
واپس اپنی قوم ول ہویا پھیر روان

رستے اندر اوس نے ڈٹھے ست جوان
ہین قبر نکال دے اوپر اک مکان

حضرت موسیٰ دیکھ کے گیا اُنہاندے ول
پچھدا کِسدی قبر ہے مینوں دسّو گل

آکھن لگے نبی نوں کرکے ڈاڈھی غور
ہے اک دوست ربدا اُسدی ہے ایہہ گور

توں بھی کر امداد کجھ پاسیں بہت ثواب
نال اُنہاندے لگ پیا موسیٰ نبی شتاب

ہوئی قبر تیار جاں موسےٰ نوں فرمان
مالک ہے اس گوردا تیرے جیہا جوان

داخل ہو کے دیکھ کھاں پوری ہے کہ ناں
حضرت موسیٰ گور وچہ داخل ہویا تاں

ویکھن لگا لحد نوں ہوگئے وچہ دراز
چنگی لگی جگہ اوہ کہندا نال نیاز

ربّا میرے واسطے ہوندی ایہو گور
اوسے ویلے ایلچی ربّ نے دتا ٹور

سیب بہشتی قبر وچہ آندا ملک الموت
سُنگھیا جدوں کلیم نے اوتھے ہویا فوت

دتّا غسل فرشتیاں حکموں ربّ رحیم
کفن پہنا اُس گور وچہ کیتا دفن کلیم

پوہتا وچہ جناب دے موسیٰ عالی ذات
ڈیڑھ سو برساں عمر سی پائی جدوں وفات

کد تک رہنا جگ تے آخر ہونا فوت ۔ ویکھ پیا نڈا سر تے کھلی تکیندی موت
کی ہویوں جے چار دن آہیوں مشہور ۔ توں بھی اکدن جگ تھیں کرنا کوچ ضرور

ذکر خلاص شدن قوم موسےٰ علیہ السلام از میدان تیہہ و جنگ کردن یوشع علیہ السلام با قوم جباران وغیرہ

موسیٰ دی ہن قوم دا اُسنوں تمامی حال ۔ بعد نبی تھیں اوسنگھ بندے ہے ست سال
پورے چالی برس جاں اوتھے گئے وہا ۔ یوشع نوں پیغمبری کیتی رب عطا
یوشع نوں پھر حکم ایہہ کیتا رب قدیر ۔ میں ہن تیری قوم دی بخشندی تقصیر
جاؤ شام دیار نوں مارو قوم جبار ۔ فتح ملے گی تساں نوں کافر جاسن ہار
یوشع لے کے قوم نوں ہویا ترت روان ۔ اندر شام دیار دے داخل ہوئے آن
غازی تیغ چلاوندے قتل کرن گمراہ ۔ جو نہ مسلم ہووندا کردے مار فناہ
جو ایمان لیاوندا اوسنوں دیون چھوڑ ۔ باقی ہر کفار دی گردن دیندے توڑ
فتح ہوئی اسلام دی اندر ملکے شام ۔ ہور اگے اک شہر سا ایلیا اوسدا نام
اوسدے وچ بھی بہت سی رہندی قوم جبار ۔ اوسجا گہہ بھی مومناں جا ماری تلوار
بہتے کافر ڈردیاں لے آئے ایمان ۔ فتح تمامی مومناں دتی رب رحمان
اوتھوں بلغا شہر نوں آئے مسلمان ۔ اوتھے ہے سی بادشاہ بالق نافرمان
پوہتی اوسنوں خبر جاں آیا کوئی غنیم ۔ کردا آن مقابلہ لے کے فوج رجیم
خوب دکھایاں طاقتاں کل یوشع دی قوم ۔ کافر نال مقابلہ رہیا کتنے یوم
نت شکستاں کھاوندا اوہ بالق کفار ۔ پھر دوجے دن آکے کردا جنگ تیار
فوج تمامی اوسدی ہوئی بہت ذلیل ۔ ایپر مسلماناں سب تاڑے وچہ دلیل
چھ ماہ پورے اُنہاں دا ہوندا رہیا جنگ ۔ آخر کیتوس کم ایہہ ہکدن ہو کے تنگ

بد دعا کردن بلعم بن باعور در حق یوشع علیہ السلام

رہندا اسی ہک آدمی اندر اوس مکان ۔ زاہد عابد پارسا صابر مسلمان

پہنچا اوہ باعوردا بلعم اوسدا نام
جو کجھ کرے سوال اوہ وچہ جناب خدا
سنے وزیراں بادشاہ آیا اوسدے کول
کر توں میرے واسطے ربدے پیش دعا
بلعم کہندا ہے اوہ ربدا خاص رسول
بھلا کرو تاں تسیں بھی ہووو مسلمان
سنکر اگوں آکھدا بالق شاہ لعین
جے توں میرے واسطے کرسیں نہیں دعا
بلعم کہیا کدی نہ منّاں تیری گل
کہندا اسنوں جائیکے اوہ بالق شیطان
دیواں گا میں تدھ نوں دولت درم دینار
کرے اساڈے واسطے وچہ حضور سوال
عورت جا کر آکھدی اے بلعم باعور
کر توں اوسدے واسطے ربدے پیش دعا
عورت دی بھی بات نہ کیتی اوس منظور
خدمت اندر آئیا بالق شاہ شریر
جمع کرو کجھ شہر تھیں عورتاں صورتمند
لشکر وچہ غنیم دے بھیجیو فی الحال
جد اوہ فعل حرام وچہ جا ہوون مشغول
اس حیلے تھیں تساں نوں ہوسی فتح نصیب
اوسیویلے پنجسو عورتاں جلد منگا
یوشع والی قوم وچہ کیتیاں جلد روان
غازی کسے نہ اوہنا نوں کیتی مول نگاہ
بعض روائت اُنہاں تھیں کیتا کئی زنا
ستر ھزاراں آدمی مویا نال طاعون

اسم اعظم دا ورد اوہ کردا رہے مدام
کر لیندا منظور سی اوسدی رب دعا
نال ادب دے آکھدا بلعم نوں اوہ بول
یوشع کولوں اساں نوں دیوے فتح خدا
بری دعا اسواسطے میں نہیں کردا مول
اوپر یوشع نبی دے لے آوو ایمان
اسیں نہ ہرگز اوسدا کدیں قبولاں دین
اسیویلے تدھ نوں سولی دیاں چڑھا
تاں پھر بالق آیا عورت اوسدی کول
خاوند تیرا من دا نہیں میرا فرمان
میری خاطر اوسنوں توں جا کہو ہکوار
رب اساڈے سراں تھیں یوشع دیوے ٹال
کیوں بالق دی بات توں کردا نہیں منظور
یوشع کولوں اوسنوں دیوے فتح خدا
آخر بالق شاہ نوں سدیا بلعم بعور
تاں پھر بلعم بعور نے دسی ایہہ تدبیر
خوب سنگار دو اُنہاں نوں حسن ہووے دوچند
اوہ بدکاری کرنگے اوہناں زناں دے نال
حملہ کرکے اوہناں نوں ترت کرو مقتول
آئی بہت پسند ایہہ بالق نوں ترکیب
گہنا گٹّا اوہناں نوں خوب طرح پہنا
ایپر تنہاں زناں تھیں دتی رب امان
کل تجویزاں اوسدیاں کیتیاں رب تباہ
اوسے ویلے اُنہاں تے بھیجی رب وبا
ساعت اندر قوم دا ہویا کم زبون

حضرت یوشع ربّ نوں کیتا عرض سوال
رباّ ساڈی قوم نوں ایہہ کی پیا وبال

ہویا حکم جناب تھیں شامت ہور نہ کا
شخص فلانے تساں تھیں کیتا فعل زنا

جد تک عورت مرد اوہ ہوون نہ مقتول
تد تک ایویں قوم تے رہسی قہر نزول

سُنکر حکم جناب تھیں یوشع نبی امام
اوسے ویلے دوہاں نوں پکڑ کیتا قتلام

مارے گئے اوہ جدوں پھر زانی مرد تے نسا
دور ہویا طاعون اوہ کیتا فضل خدا

اکس زناہ دی شامتوں ایڈ ہویا نقصان
کیوں نہ ہن طاعون تھیں جگ ہووے ویران

مقولہ مصنف

اکثر مرض طاعون دی ہوندی نال زنا
جتھے پاوے پیر ایہہ دیندا پنج اُٹھا

جیوں جیوں آن زناہ تے لوکاں پایا زور
تیوں تیوں مرض طاعون بھی آن مچایا شور

نہیں تاں سے بیماریاں ہویاں وچ جہان
نہیں سی اسدا کدی بھی سنیا نام نشان

اجکل وچ جہان دے دیکھو ہر ہر جا
لاکھاں خلق طاعون نے کیتی مار فنا

کتنے شہر اُجاڑ کے کیتے اس برباد
چاروں طرف جہان وچ ہویا شروع فساد

اگے جیکر ملک تے پوندا کدی وبال
ورلے ورلے آدمی مردے ہیضے نال

اوہ بھی نت نہ آوندا نہ ہوندا ہر تھاں
چھوڑیا نہ طاعون ہن خالی کوئی گراں

اگے وچ جہان دے پوندی کدی وبا
ہن خالی طاعون تھیں سال نہ گذرے کا

اگے کدی بخار بھی ہوندا عرصے نال
گھر گھر ہن طاعون دا ہویا آن سوکال

تھوڑی بہتی مرض جے اگے ہوندی کو
جھب جھب پھیرا پائیکے رخصت جاندی ہو

ہن ایسی اس مرض دی ہوئی علیک سلیک
موڑے اوپر ڈنگورڑی نت سلام علیک

ایہہ سب شامت جگ تے وسّی نال زناہ
ایپر پھر بھی کسے نوں نا ہیں شرم حیا

ایسی نڈر ہوگئی خلقت بے فرمان
سب کجھ اکھیں ویکھ کے پھر بھی فتنہ کھان

راتیں دنے حرام وچ رہن سدا مشغول
ویکھ عذاب زناہ تھیں توبہ کرن نہ مول

جیکر کوئی کرے بھی کوئی نال زبان
گذر گئے طاعون جاں پھیر اوہا کم جان

یاد نہ رہندی کسے نوں ہرگز پچھلی گل
کیا کجھ بدلے پاپ دے زحمت ڈھٹھی کل

ایسے کارن پھیر رب کردا قہر نزول
مت ہن زحمت ویکھ کے عبرت کرن قبول

ایسے پھر بھی اُنہاں نوں آوے نہیں شعور / جیوں جیوں رب ڈراوندا تیوں تیوں کرن قصور

نیک بندے طاعون وچ جے ہوون بیمار / فاسق فاجر دیکھ کے اُلٹ کرن تکرار

آکھن جیکر ایہہ بھی ہوندے نیکو کار / سانوں بھی طاعون ایہہ کردا مار خوار

ایسے پیڑے ساندے مُول نہ ڈھکدا آ / دُوروں سانوں دیکھ کے جاندا کنڈ ولا

ظاہر کرن بہادری اپنی بے فرمان / جانن نہ اسبات وچ ساڈا ہے نقصان

اس دے اندر ہوندی حکمت پاک خدا / نیکاں نوں رب پیار تھیں لیندا اجھب بلا

تاں جو متکے انہاں تھیں ہووے کوئی قصور / اگلا عزت بھرم بھی کر بیٹھن سب دور

اسے حکمت واسطے خالق پاک جناب / دُنیا اُتوں اُنہاں نوں لیندا سد شتاب

تالے جھیڑے رب دے بندے نیکو کار / نال اُنہاں دے رب دا ہوندا بہت پیار

دُنیا وچہ جے انہاں نوں جانے کجھ تکلیف / رہن نہ دیندا اُنہاں نوں اتھے رب لطیف

کسے بہانے اُنہاں نوں سدّے وچہ حضور / نا اہلاں دی صحبتوں کرے انہاں نوں دُور

اصلی حکمت ربّ دی جانن ناہیں مول / بے سمجھی دی شامتوں طعن کرن مجہول

بُریاں نوں اس واسطے مُہلت دیندا رب / کردے ہوون متاں ایہہ توبہ کسے سبب

یا اس کارن اونہاں نوں پکڑے نہیں شتاب / تاں جو عیب کمائیکے ہوون ہور خراب

جس ویلے ہو رہن اوہ پُورے بے فرمان / آ جاوے پھر اُنہاں تے ربدا قہر طوفان

جیکسے واری انہاں نوں ایسی ملے سزا / جیوں فرعون پلید دا چایا تخم خدا

دیکھو اندر مثنوی عارف مرد خدا / حضرت رُومی معنوی سچ گئے فرما

تو مشو مغرور بر حلم خدا
دیر گیرد سخت گیرد مر ترا

دیکھ سہارے رب دے ناہوویں مغرور / جتنا چر کا پکڑسی سخت کرے مقہور

کی ہویا جے چار دن تازہ کیتیو من / آیا اوسدا قہر جاں آکر دیسی بھنّ

کرلے موجاں غافلا کوئی دم ایس مکان / آپے لیکھا ہووسی چل کے اوس جہان

جے سئے برساں کریں توں اتھے فخر غرور / اوڑک اک دن ہوونا حاضر پیش حضور

چھوڑ پدر نصیحتاں نہ کر طول مقال
یو شعر ذاتے جنگ دا آکھ سُنا احوال ؎

رجوع بقصہ

سُنوں حقیقت جدوں اوہ زانی نامعقول
دُور ہوئی سب مرض اوہ ہویا امن آرام
پھرن دوالے عورتاں لا کے ہار سنگار
آخر بے امید ہو واپس آیاں سب
جے توں یوشع واسطے کریں نہ بُری دُعا
عورت تھیں سن بات ایہہ بلعم ہونا چار
یوشع دے حق جدوں اوس کیتا بُرا خیال
حملہ کر کے جدوں اوہ دوڑے بلعم ول
آکھن لگا آئیکے عورت نوں فی الحال
اوہ پیغمبر ربّ دا ہے مقبول خُدا
عورت اگوں آکھدی جے نہ کریں سوال
ایہہ گل سُن کے پھیر اوہ چلیا حجرے ول
بلعم نوں اوہ دوڑ کے لگے ڈنگ چلان
عورت تائیں جائیکے آکھن لگا پھیر
حضرت یوشع ربّ دا ہے مرسل مقبول
عورت اگوں آکھدی جے نہ کریں دعا
ہیسی عورت اوسدی صاحب حسن جمال
رناں کارن ہاریاں سو سو مکر بنان
سنیاں جدوں طلاق دا بلعم اوستھیں نام
اوڑک اُسدے پیار تھیں بلعم ہو لاچار
عورت تائیں آکھدا نہ ہو بہت خفا
سی ہک جا گہہ اوسدی اندر اوس پہاڑ
جاں اوہ شہروں نکل کے چلیا رخصت ہو
بلعم اوسنوں مار کے ٹور رہیا ہر سُول

حضرت یوشع پکڑ کے کر چھڈیا مقتول
کھڑے ہوئے پھر جنگ تے مومن اہل اسلام
پھیر نہ کوئی اُنہاں دا بنیاں خواستگار
پھر بلعم نوں آئیکے عورت کہندی جھب
تاں پھر مینوں چھوڑ دے توں طلاقاں پا
حجرے دیوچ جان نوں ہویا اُٹھ تیار
حجرے وچوں شیر دو نکلے قدرت نال
ڈر کے نٹھا حجرے یوں سخت ہویا بیکل
ہیں نہیں یوشع واسطے کردا بُرا سوال
ہیں نہیں اُسدے واسطے کردا بُری دُعا
میں نہیں ہرگز بولنا اوکا تیرے نال
اگوں کالے ناگ دو ورنے دے تے کھل
دہشت کھا کے اُنہاں تھیں نٹھا ہو حیران
کرتوں خوف خدائیدا نہ ہو ایڈ دلبر
بُری دُعا حق اوسدے کرنی روا نہ مول
مینوں دیہہ طلاق توں مکر نہ پیا بنا
رکھدا بہت پیار سی بلعم اوسدے نال
وڈے دانشمند ایہہ پلوچھ لیند یار [illegible]
کھاون پیون ہو گیا اوسنوں اشل حرام
گدھا ہک منگا ئیکے ہویا ترت سوار
چلیا طرف پہاڑ دی میں ہن کرن دعا
جتھے جا کے چلہ اوہ کردا وچہ اُجاڑ
رستے اندر جائیکے گدھا رہیا کھلو
ایپر اوہ ہک قدم نہ چلیا اونقوں ہُول

کر کر حیلے جدوں اوہ رہیا زور لگا
بلعم تائیں آکھدا نال زبان فصیح
کرن دعا پہاڑ تے ہرگز جا نہ مول
گدھے تھیں سن بات ایہہ بلعم بن باعور
اگوں راہ وچہ اوسنوں ملیا پھر شیطان
اے بلعم کس واسطے کردا نہیں دعا
بلعم کہیا مجھ نوں گدھے آندا موڑ
نالے مینوں جا پدا ہے ایہہ مندی کار
ایہہ گل سنکے آکھدا شیطوں بدانجام
معلم ہوندا عقل نہیں ہے ایہہ خر شیطان
آکھے لگ شیطان دے نہ توں عقل گوا
جیکر بالق شاہ نوں ہوئی فتح نصیب
ہوسی سارے ملک وچہ تیرا حکم احکام
بھی تینوں پیغمبری کرسی ربّ عطا
جاں ایہہ باتاں کیتیاں اوس شیطان لعین
پیر پیادہ چل کے آیا طرف پہاڑ
پوہتا جدوں پہاڑ تے لگا کرن دعا
حضرت یوشع قوم دا ڈٹھا جدوں احوال
یارب سانوں فتح دی آہی دل وچہ آس
اسے کارن لڑدیاں گذر گئے چھ ماہ
الٹا ساڈی قوم آکھاون لگی ہار
حکم ہویا اک شخص ہے بلعم اوسدا نام
پڑھ کے اعظم اسم اوس کیتا عرض سوال
حضرت یوشع عرض پھر کیتی وچہ جناب
عمل جو اعظم اسم دا ہووے اوسنتھیں دور

اوڑک گدھا بولیا قدرت نال خدا
تینوں اگے جان وچہ ہے نقصان صریح
نہیں تاں دوزخ جاوسیں مرسیں ہو مجہول
واپس ہو کے گھر انوں چلیا پرت ضرور
آکھن لگا اوسنوں بن صورت انسان
نیکی والے کم تھیں چلیوں مکھ بھنوا
کہندا کریں دعا نہ جیکر رب دی لوڑ
تاں مینں پچھاں پرت کے چلیا ہولا چار
گدھے نے بھی اسطرح کیتی کدی کلام
جسنے جنگے کم تھئیں تینوں آندا راہ
بیشک یوشع واسطے کرتوں بری دعا
تابع ہوسن تدھ دے سب امیر غریب
بالق بھی خود ہوسی تیرے پیش غلام
نالے عورت تدھ دی رہسی خوشی رضا
بلعم تائیں آگیا دل دے وچہ یقین
گدھا مول نہ آیا چھوڑیا وچہ اجاڑ
آئے وچہ شکست دے مومن اہل صفا
رونا اگے رب دے سر سجدے وچہ ڈال
رل مل قوم کفار دا اسیں کرانگے ناس
جباراں دی قوم نوں کرساں مار فناہ
ایہہ کی قدرت ہوگئی تیری یا غفار
اوسدے تائیں یاد ہے اعظم اسم کلام
ہوئی فتح کفار دی اوسدی برکت نال
ربا اوسدا مرتبہ اوسنتھیں کھس شتاب
ہووے پھیر نہ اوسدی کوئی دعا منظور

کیتا حکم جناب تھیں خالق پاک غفار
سُن فرمان خدا ئیدا یوشع نبی خُدا
اودھروں فوج کفار بھی آئی وچہ میدان
لگا کرن دعایاں بلعم بن باعور
دوہیں دھریں مقابلہ رنوچہ ہویا آ
ڈھوڑ چڑھی میدان وچہ آ چمکی تلوار
ڈر کے اندر قلعہ دے داخل ہوئے جا
داخل ہوئے قلعہ وچہ زوری اہل اسلام
حضرت یوشع دلے وچہ کیتی تدوں وچار
کل ہفتے دا روز ہے داخل ہونا آ
اینویں سی توریت وچہ ربّ دا حکم نزول
جیکر بھلکے لڑن نوں آئی قوم کفار
کر کے منہ اسمان ول یوشع کرے دُعا
اوسے ویلے ربّ نے کیتی عرض قبول
اتنے تائیں مومناں پھیر دتی شمشیر
کافر سارے پکڑ کے کیتے مار تباہ
فتح ہوئی اسلام دی اوپر قوم جبار
مال غنیمت اُنہاندا سارا جمع کرا
اندر قصص الانبیا لکھیا ہور بیان
قدرت رب دی اوسنوں اگ نہ لگی مول
ہیسی حکم توریت وچہ جتنا ہووے مال
رہجاوے اُس مال تھیں جیکوئی چیز الگ
معلم ہوندا تدوں ایہہ سارا ناہیں مال
جاں اوہ مال کفار نہ سڑیا آتش نال
اسدے وچوں کسے نے رکھیا کجھ چھپا

بلعم تیرے سامنے کرساں آیں خوار
کرے تیاری جنگ دی فوج تمام بلا
روز آہا اوہ جمعہ دا راوی کرے بیان
ایپر اسدی مول نہ ہوئی دُعا منظور
اللہ اکبر آکھ کے مومن پوندے دھا
بھاج پئی کفار نوں نٹھی قوم جبار
حضرت یوشع قلعہ نوں دتا توڑ گوا
لڑدیاں لڑدیاں اُنہانوں نیڑے ہوئی شام
جے کر ہوئی فتح نہ اج اجوکے وار
ہفتے دے دن اسانوں جنگ نہ مول روا
ہفتے دے دن جنگ تے مومن جان نہ مول
اساں نہ تیغ اٹھاونی سانوں لیسن مار
یا اللہ اج دو گھڑی دیویں دن ودھا
دو گھڑیاں رب ہور بھی دن نہ لاہیا مول
قبضے اندر کر لیا شہر تمامی گھیر
بُت خانے سب اُنہاں دے دتے ڈھا فنا
بالق تائیں رب نے کیتا مار خوار
موجب حکم توریت دے دتا سب جلا
مال غنیمت اُنہاندا لگے جاون جلان
حضرت یوشع ویکھ کے ہویا بہت ملول
سارا جمع کرائیکے اگ وچہ دینا جال
باقی دا اوہ مال بھی ہول نہ سڑیا اگ
اسدے وچوں کسے نے رکھیا کجھ نکال
حضرت یوشع دیکھ کے کیتا داوں خیال
تاہیں اسنوں اگ بھی اثر نہ کردی کا

لگا کرن تلاش پھر یوشع صاحب نور — نال ذریعے قرعے دے نکل پیا ہک چور
رکھیا سی کچھ مال اوس اپنے پاس لوکا — یوشع نے منگوا کیکے دتا سبھ جلا
مال غنیمت ورتنا ہیسی اُنہاں حرام — سانوں مال حلال ایہہ کیتا ربّ تمام
استھیں تپچھے گذریا بلعم دا جو حال — آکھ سناواں تسانوں بدی برکت نال

باقی حال بلعم بن باعور

یوشع تائیں فتح جاں دتی ربّ غفور — پاس اُنہاں دے آیا بلعم بن باعور
کرے سلام آنبی نوں کر کے ادب کمال — اوستھیں پچھے روئیکے کردا عرض سوال
یا حضرت میں تساں حق کیتی بُری دُعا — بخش مینوں تقصیر اوہ یا مقبول خدا
یوشع نے فرمایا میں بھی وچہ حضور — کیتی تیرے واسطے ہک دُعا ضرور
تاہیں تیری بزرگی دتی ربّ ہٹا — ہُن بھی تیرا مرتبہ ناہیں پیش خدا
ہک گل مینوں ہو بھی دیواں اسیں سُنا — باقی تیریاں حاجتاں ہوسن تن ادا
باجھ اُنہاں دے ہور جو کرسیں عرض سوال — کرسی مول قبول نہ قادر جل جلال
بلعم نوں اس بات تھیں لگا ڈاڈھا غم — عورت تائیں آکے کہندا اوسے دم
اے بدبخت نکاریئے ہیں توں وڈی بکار — مینوں وچہ جہان دے کیتا تدھ خوار
پیغمبر دے حق وچہ کیتا بُرا سوال — تیرے آکھے لگ کے سب کجھ بیٹھا گال
دُور کیتی سب بزرگی میری ربّ ودود — کر کر زُہد عبادتاں آخر ہویا مردود
ایہہ گل سُنکے آکھدی عورت بلعم نوں — تن سو برساں بندگی کردا رہیوں توں
اُسدے بدلے کجھ بھی پاسیں نہیں ثواب — بلعم اگوں اوسنوں دیندا ایہہ جواب
تن دُعائیں میریاں کرسی ربّ قبول — باجھ اُنہاں دے ہور نہ ہوسی کجھ مقبول
عورت نے پھر اوسنوں کہیا ہو مسرور — تن دعائیں تیریاں ہوسن جو منظور
کر توں میرے واسطے ہک ضرور دُعا — دو باقی دیاں رکھ توں اپنے کارن چا
کہیا بلعم بعور نے ایہہ گل ہوگ محال — رکھساں اپنے واسطے تینے اوہ سوال
روز قیامت کرانگا عرضاں پیش خدا — تاں جو مینوں لوے اوہ دوزخ کنوں بچا
عورت نے پھر آکھیا اوسنوں کرتاکید — میرے اوپر تدھ دا ہوگ احسان مزید

میرے کارن رب نوں کر توں عرض سوال / ملے جوانی مجھ نوں نالے حسن جمال
بلعم کہیا حسن دی تا ہو خواہشمند / اگے تیرا حسن ہے سب کولوں دوچند
پھر عورت تھیں مجھ نوں جاپیں توں خوش شرو / ایپر عورت اوسدی بات نہ منّے کو
آخر ہو لاچار اُس کیتی عرض دعا / یارب میری نار نوں کر توں حسن عطا
اوسے ویلے ہو گئی عورت پھیر جوان / حسن عجائب اوسنوں بخش کیتا رحمان
ایپر بلعم بعور دا ہویا روسیاہ / صورت اُسدی غضب تھیں کیتی رب تباہ
وچ موضح القرآن دے لکھیا ایہہ بیان / کُتّے وانگوں اوسدی لٹکی ہیٹھ زبان
جیونکر وچ قرآن دے دتی رب مثال / سگوں آیت لکھ کے تینوں دیاں کمال

فَمَثَلُهٗ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ

لکھیا بہت مفسّراں آیت ایہہ شریف / بلعم دے وچ حق دے بھیجی رب لطیف
یعنے پیغمبراں دی کتے وانگ مثال / چکو چھوڑو اوسنوں ہوکے ہر ہر حال
اینویں بلعم بعور تے ہویا قہر خدا / کُتّے وانگوں اوسنوں لگی ہوکن واد
پھرے نمانا ہوکدا لمی جیبھ نکال / بدل گئی رد اوسدی ہویا مندا حال
عورت اوسنوں ویکھ کے سخت ہوئی بیزار / اوسنے وکھرا اپنا رکھ لیا ہک یار
دیہاں راتیں کرے اوہ اوسدے نال زناہ / سڑدا اوسنوں دیکھ کے بلعم روسیاہ
غیرت دے وچ آ یکے رب نوں کرے سوال / یارب کر دے دور توں اسدا حسن جمال
جیہڑے مونہہ تھیں حسن دی کیتی اگے دعا / اوسے مونہہ تھیں آکھدا اسدی شکل وٹا
کُتیاں وانگوں اوسدی ہووے شکل تمام / جیونکر میں تھیں نس کے لگی کرن حرام
اوسے ویلے ہو گئی کُتی اوسدی نار / پُتّر دھیاں ویکھ کے رووَن زاروزار
نالے خلقت اُنہاں نوں آکھن لگی آ / دیکھو کتی ہو گئی ایہہ انساں دی ما
سُن سُن باباں خلق تھیں تنگ ہوئی اولاد / ڈُب ڈُب مردے شرم وچ کرن سنی فریاد
بابل تائیں آ یکے کہندے منگ دعا / صورت اصلی ماں نوں بخشے پھیر خدا
تاں لوکاں اوسنوں کیتا آ لاچار / لگا کرن دعا پھیر بلعم تد بھی وار
آہی جیہڑے حال وچ پہلوں میری نار / اوہو ہیں کر دے پھیر توں یارب پاک غفار
خالق نوں بدلاندیاں مول نہ لگدی دیر / ہو گئی پہلے حال تے عورت اوسدی پھیر

تنے عرضاں اُسدیاں ہونیاں سن مقبول
جیکر اُسدے اپنے ہوندے بخت بجا
ایسر خالق پاک نوں ایویں سی منظور
گھر وچہ دولت مال جے ہووے باجھ شمار
وانگ سکندر جہاں دا ہووے نا مقسوم
کر کرہ زہد عباداں بلعم تن سو سال
دُنیا اندر ہو گئی صورت وانگوں سگ
جو کوئی رب دے حکم تھیں ہوسی سرگردان
چھوڑ پلیدا ذکر ایہہ نا کر طول طوال
فتح ہوئی جاں نبی دی اوپر قوم جبار
داخل ہوو شہر وچہ سجدہ شکر منا
اگے استھیں رہے سن وچہ اجاڑ ویران
چالی برساں بعد جاں ہوئی فتح حصول
حطہ کہہ کے شہر وچہ داخل ہوؤ جا
یعنی حطہ آکھ کے داخل ہوئے جا
حنطہ آکھن کنک توں سن توں بدخصال
چالی برساں رہے سن اندر جس میدان
ہیسن اوہ اناج دے ڈاڈھے خواہشمند
حکم الٰہی اُنہاں جاں کردتا تبدیل
اوس وبا تھیں آدمی مویا ستّر ہزار
بعضے کہن اسمان تھیں آتش بھیجی رب
لکھیا بہت مفسّراں راوی کرے بیان
حضرت موسیٰ آپ سی زندہ وچہ سنسار
پچھوں یوشع ملک تے قبضہ کیتا جا
اوستھیں پیچھے آیا طرفے کوہستان

تتے جگہ اکارتھی ہویاں خرچ فضول
اپنے کارن رب تھیں بخشش منگدا جا
رحمت کولوں اوسنے رہنا ہیسی دور
جد تک ہون نصیب نہ جاوے سبھ بیکار
جا کے آبحیات تے رہ جاون محروم
ہکی بنفیر مانیوں سب کجھ بیٹھا گال
روز قیامت دوزخیں کھلی تکیندی اگ
ایہو حالت دیکھ سی رب دا بے فرمان
باقیماندہ آکھ توں یوشع دا احوال
یوشع تائیں حکم ایہہ کیتا ربّ غفار
نال بخشش واسطے کرو سوال دُعا
شہر وڈن دا نہیں سی حکم انہانوں جان
شہر وڑن دیواسطے ہویا حکم نزول
معنی اسدے بجھ توں ربّا بخش خطا
بعضیاں حنطہ آکھیا دتا لفظ وٹا
بخشش بدلے کنک دا کیتا انہاں سوال
ھرگز کنک نہ کھان نوں لدھی اوس مکان
تاہیں اُنہاں کنک نوں کیتا بہت پسند
سخت وبا اُس قوم تے بھیجی رب جلیل
تاں پھر رلمل قوم نے کیتی استغفار
ویکھ عذاب خدائیدا تائب ہوے سب
جسویلے ایہہ واقعہ ہویا وچہ جہان
اوسے کیتی فتح ایہہ جا کے قوم جبار
قتل کیتا کفار نوں دتے بت اوڈا
فتح کیتا پھر اُنہاں دا ملک تمامی آن

شہر عماد صیفون دو آہے طرفے شام ۔ اوتھے بھی جا اوسنے پائی فتح تمام

کر کے دین اسلام دا اسجا گہہ وچ زور ۔ اروی سلم پہاڑوں قوم لیا یا ٹور

حاکم جو اوسجگہ دا بارق اُسدا نام ۔ یوشع دی جاں اوسنوں ہوئی خبر تمام

خدمت اندر آئے کے ہویا مسلمان ۔ نالے اوسدی قوم سب لے آئی ایمان

اوتھوں مغرب طرف پھر یوشع آیا چل ۔ پنج شہر اُس ملک دے آہے مغرب دل

پنجے ہین بادشاہ کرن لگے اوہ جنگ ۔ آخر یوشع اُنہاں نوں کیتا ڈاڈھا تنگ

جاں یوشع دی فوج نے کھچ لئی صمصام ۔ نسّ کے غار پہاڑ وچ چھپے پنج تمام

حضرت یوشع دھا پیا اندر غار پہاڑ ۔ پنجے شاہ اوہ پکڑ کے سولی دتے چاڑ

اندر بعض روائتاں ایہہ بھی ہے منقول ۔ اندر اوسے غار دے پھاس ہوئے مجہول

حضرت یوشع ست برس جنگ کیتا وچ شام ۔ مار اکتیہ[۳۱] بادشاہ پائی فتح تمام

اوپر اسرائیلیاں ملک کیتے تقسیم ۔ جاری کیتا ہر جگہ دین اسلام کلیم

لوکاں نوں سکھلایا حکم احکام تورات ۔ نائب کر کالوت نوں پائی پھیر وفات

عمر اُنہاں دی اک سو ہور اُنہتر سال ۔ اگے ہن کالوت دا آکھ سناواں حال

ذکر حضرت کالوت علیہ السلام

وچ جامع تاریخ دے لکھیا ایہہ بیان ۔ سی حضرت کالوت دا باپ یوقنا جان

اوہ حضرت شمعون دا ہیکا سی فرزند ۔ اوہ بیٹیا یعقوب دا عالی قدر بلند

یوشع بعد کالوت نوں مرسل کیتا رب ۔ رکھیا اوس توریت تے عملدرآمد سب

جویں وصیت کر گیا یوشع نبی خدا ۔ کل جہاں اوسنے سر تے لیاں چا

جنہیں شہریں گیا ناں یوشع پاک امام ۔ جا حضرت کالوت نے کیتی فتح تمام

ملک سلم دا بادشاہ بارق جس دا نام ۔ یوشع دے جو وقت وچ لے آیا اسلام

پچھوں پھیر اوہ ہو گیا دین کنوں مرتد ۔ کل رعیت اوسدی کافر ہوئی اشد

خبر سنی کالوت نے ہویا ترت روان ۔ بارق تائیں جائیکے کیتا بندیوان

نالے ستر آدمی اوسدے خویش وزیر ۔ بارق سنے تمام نوں کیتا پکڑ اسیر

ہوئے قتل جہاد وچ کافر دس ہزار ۔ باقی طرف پہاڑ دے نس گئے مردار

بارق نوں کالوت نے کیتا جدوں اسیر
سنے وزیراں اوسنوں ایہہ دتی تعزیر

سبھدے ہتھوں انگلیاں دتیاں کٹ تمام
عاجز ہوئے کھان تھیں تھاں نال طعام

ٹکڑے کرکے روٹیاں دیہن انہاں نوں ڈال
کتیاں وانگ اٹھان اوہ ٹکڑے موہاں نال

ایسے حالت رہے اوہ سدا خوار خراب
بدلے اپنے کفر دے پاون نت عذاب

فتح کیتا کالوت نے جاں اوہ ملک تمام
آکے اندر مصر دے کیتا پھیر مقام

قوم جو اسرائیلیاں راوی کرے بیان
سٹھ برساں تھیں بعد پھر آئے مصر مکان

چالی برس اجاڑ وچہ رکھے قید خدا
دیہہ برساں وچہ شام دے لڑ دیا گئے وہا

اس تھیں پچھے مصر وچہ آئے اہل اسلام
کجھ مغرب ول جا رہے کجھ رہے وچہ شام

آ رہیا وچہ مصر دے پیغمبر کالوت
نام یوشاوش انہاں دا سی ہک پت سپوت

اُسدے تائیں اپنا کرکے جا نشین
فوت ہویا کالوت پھر کیتا عرش بریں

بعد اوسنتھیں خرقیل پھر کیتا رب علام
ہے ذوالکفل قرآن وچہ آیا جیدا نام

ذکر حضرت خرقیل بن ثوری علیہ السلام

نقل کرے تفسیر تھیں وچہ قصص الانبیا
شان وڈا خرقیل نوں دتا پاک خدا

عیسیٰ وانگوں معجزے اسدے بھی مشہور
نال دعا خرقیل دے جیون اہل قبور

بخشی جاں پیغمبری اوسنوں رب رحمان
اندر اسرائیلیاں کردا ایہہ فرمان

شام ولائیت کفر دا ہویا پھیر فساد
چلو نال کفار دے کریئے چل جہاد

سنکر اسرائیلیاں دتا صاف جواب
اسیں نہ ہرگز جنگ تے ہوواں گے خراب

کر انکار جہاد تھیں بیٹھے جدوں تڈا
قہر انہوں شہر وچہ ہوئی شروع وبا

سخت مرض طاعون دی بھیجی رب قہار
نکل گئے پھر شہر تھیں ڈر کے کئی ہزار

باہر شہروں نکل کے سو کوہ آئے دور
اوتھے بھی رب انہاں نوں پکڑ کیتا مقہور

ایسی رب آواز ہک بھیجی دہشتناک
ہیبت اسدی کھائیکے ہوئے سبھ ہلاک

رلن وچہ اجاڑ دے مردے باجھ شمار
دفن کرن تھیں انہاں نوں آن ہوئے لاچار

آخر مردے سبھ اوہ کیجا ڈھیر لگا
چار چوفیرے انہاندے دتی کندھ بنا

دھپ لگی جد انہاں نوں سڑ کر ہوئے سواہ
ڈر کے نسے موت تھیں کیتے رب فناہ

وچہ جامع تاریخ دے راوی کرے بیان ‏— حضرت ابن عباس تھیں کرے روایت جان
چار ہزاراں آدمی مویا وچہ شمار ‏— بصری حسن بتاوندا مویا اٹھ ہزار
ہور روایت وہب تھیں آئی وچہ اخبار ‏— مویا سی اوہ آدمی ویہاں چار ہزار
بیٹھا وچہ اعتکاف دے سی حضرت خرقیل ‏— دن ستویں اعتکاف تھیں اُٹھیا مرد جمیل
باہر آ خرقیل نے جدوں سنی ایہہ گل ‏— آیا اوس اُجاڑ وچہ طرف اُنہاندے چل
ڈٹھی حالت انہاندی ڈاڈھی حیرتناک ‏— گوشت پوست بدن تھیں جلکر ہویا خاک
خالی ہڈیاں دیکھ کے کیتی نبی دعا ‏— یارب خالق انہانوں قدرت نال جوا
اوسے ویلے رب نے زندہ کیتے سب ‏— جیونکر وچہ قرآن دے آیت بھیجی رب

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ خَرَجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوْفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوْتُوْا ثُمَّ اَحْيَاهُمْ الخ ترجمہ کیا نہیں ڈٹھا تدھ (یا محمدؐ) طرف انہاں لوکاں دی جو نکل گئے گھراں بیناں تھیں تے (آہے) اوہ ہزاراں ڈر موت دے تھیں ایس کہیا واسطے انہاں دے اللہ نے مرجاؤ (سو مرگئے) پھیر جوا دتا اونہاں نوں (اللہ نے)

قصہ کوتاہ جدوں اوہ دتے رب جوا ‏— زندہ ہو کے شہر وچہ داخل ہوئے آ
قبضے کیتے آ کے اپنے تھانوں مکان ‏— آپو اپنے گھراں وچہ وسن لگے آن
کدی کری خرقیل دے ہوون تابعدار ‏— کدی اُنہاں دے امر تھیں کر جاون انکار
آخر بُت بنا کے پوجن لگے آ ‏— رفتہ رفتہ سبھ نے دتا دین بھلا
کرن روایت جدوں اوہ آ کے زندہ ہو ‏— پھر بھی آوے اُنہاں تھیں مُردیاں والی بو
بھی اولاد جو انہاں دی ہووے پیداوار ‏— اونہاں تھیں بھی آوندی گندی بو مردار
آخر بت پرست جاں ہوئی قوم ذلیل ‏— ہجرت کر کے مصر تھیں کوچ کیتا خرقیل
ہے سی بابل شہر یک اندر شام دیار ‏— اوتھے ہوئے فوت اوہ مدت کجھ گزار
دجلے کول سنہ وچہ ہوئی انہاندی گور ‏— کتنی مدت نبی پھیر کوئی نہ ہویا ہادر

قصہ حضرت الیاس و الیسع علیہ السلام

سنوں تساں الیاس دا آکھ سناواں حال ‏— جیوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے احوال
کجھ مدت خرقیل تھیں پچھے کوئی رسول ‏— ہرگز مول نہ ہویا خلق ہوئی مجہول
بھاویں وعظ نصیحتاں عالم رہے سنا ‏— ایسیں لوکاں جاہلاں دل تے لیے نکا

اوسو یلے جو شام وچہ ہے سی شاہ آباد پوجا کارن بت اک اس کیتا ایجاد
اوس بت دے وچہ آ ٹکے وڑ بیٹھا شیطان جدوں مراد اس بت تھیں کوئی منگدا آن
بت وچوں شیطان اوہ دیندا ترت آواز اے بندے میں تدھ دی سن لئی عرض نیاز
اس سبھنوں سبھ نے چھوڑ دتا اسلام پوجن لگ پئے بت نوں چھوٹے بڑے تمام
رکھیا نام اس بت دا لوکاں بعل پچھان اوسدے تائیں پوجکے ہوئے بے ایمان
بعضے آکھن رن اک آہی خوش رخسار اندر اسرائیلیاں سوہنی باجھ شمار
بتاں تھیں بھی اوسدی آہی شکل ودھیک آذر دے بھی بت سن کیا اوسدے نزدیک
بعل اوسے دا نام سی آہی بہت حسین صورت اسدی دیکھ کے لوگ ہوئے بیدین
پوجا اوسے رن دی لوکاں پکڑی آ وحدانیت رب دی دتی اونہاں بھلا
تاں پھر رب العالمین لائق حمد سپاس کر کے مرسل اپنا بھیج دتا الیاس
سبھی اولاد ہارون تھیں ایہہ ربا مقبول آکھن لگا قوم نوں کیوں نہیں ٹردے مول

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَّتَذَرُوْنَ أَحْسَنَ الْخَالِقِيْنَ ۝

کیا تسیں اگے بعل دے کردیو زار پوکار چھڈ کے خالق اپنا سوہنا سرجنہار
جدوں نصیحت خلق نوں کیتی نبی اللہ سنے تمامی قوم دے مسلم ہویا شاہ
رکھیا اس الیاس نوں اپنے پاس وزیر کجھ دن پچھے پھیر اوہ کافر ہوئے شریر
کیتا پھر الیاس نے رب نوں عرض سوال نازل کر اس ناک تے یا رب قحط وبال
اوسویلے رب نے کیتی عرض قبول بند ہو گیاں بارشاں ہویا قحط نزول
چیز نہ کوئی جمدی روڑا لگا آن اکے آکے بھکھ تھیں بندے تے حیوان
لوک تمامی آن کے لگے کرن قیاس کیتی ساڈے حق وچہ بری دعا الیاس
جے ہن ملیا اسانوں مار کراں مقتول ایہہ سبھ شامت اوسدی ہویا قحط نزول
لوکاں تھیں الیاس نے جاں سنیاں ایہ حال جا کے کسے پہاڑ وچہ چھپ رہیا ست سال
سنیاں جاں پھر کافراں ہے اوہ وچہ پہاڑ چلے اسدے پھڑن نوں کٹھے ہو کے دھاڑ
سبھناں اوس پہاڑ تھیں کیتی بہت تلاش مول نہ لدھا کسے نوں پرت گئے بدمعاش
دوست اک الیاس دا بڈھا مسلمان اوہ بھی وچہ پہاڑ دے کردا سی گذران
اوس بڈھے دا لاڈلا ہے سی اک فرزند الیسع اوسدا نام سی سوہنا صورتمند

رکھدا بہت پیار اوہ نال نبی الیاس
اندر اوس پہاڑ جاں گذر گئے ست سال

تاں پھر حضرت شہر وچہ داخل ہویا جا
توبہ کرو کفر تھیں سارے اہل یقین

بُتاں کولوں تساں نوں نفع نہ ہوگ رواں
ایہہ گل سُنکے بتاں نوں اٹھ بھنے کفار

کر پا کر یو اساں تے اے ٹھاکر مہاراج
کر کر عرضاں تھک رہے سارے آخر کار

اوڑک سارے لوک دے آکر حضرت پاس
تینتھے تیرے رب تے لے آیے ایمان

فضل کیتا ربّ ملک تے بارش ہوئی نزول
اُلٹا اوسدے قتل نوں ہوئے سب تیار

حضرت گئے پہاڑ وچہ ڈٹھی قدرت کار
اوسے ویلے یسع نوں سدیا اپنے پاس

اپنی جگہ اوسنوں کرے خلیفہ چا
اتھوں تک الیاس داسی احوال تمام

ایہہ بھی کسے کتاب وچہ ڈٹھا ہے اذکار
رہندے اوپر زمین دے خضر تے الیاس

اگوں معلم ربّ نوں جیونکر اصلی بات
استھیں پہنچے کجھ ہیں یسع دا احوال

جدوں خلیفہ کر گیا یسع نوں الیاس
یسع ہمیشہ خلق نوں کردا وعظ بیان

بہت دکھائے معجزے کوئی نہ منے بول
جد تک رہیا جیوندا کردا رہیا پند

آخر گیا جہان تھیں ہاں رخصت ہو
خدمتگاراں وانگ اوہ ہر دم رہندا پاس

حکم ہویا الیاس نوں شہر وڑونی بحال
جاکر اندر خلق دے دسے حکم خدا

انشاءاللہ قحط نہ رہسی اوپر زمین
جے ہک بتوں پوجسو جاسی قحط وبال

کیتی اگے اُنہاندے جاکے زار پوکار
دُور ہٹاؤ قحط نوں رکھو ساڈی لاج

نفع نہ ہویا کجھ بھی ضائع گئی پوکار
جیکر جاوے قحط ایہہ اے حضرت الیاس

عرض کیتی الیاس نے پیش خدا رحمان
پھر بھی نہ اسلام نوں کیتا انہاں قبول

پھر فرمان پہاڑ دا ہویا دُوجی وار
سوہنا گھوڑا اکھلا ہک سازاں نال تیار

حکم الٰہی اوس نوں دس دتّا الیاس
چڑھ گھوڑے تے آپ اوہ غائب ہو گیا

لکھیا مجمل طور نہ کہتی بہت کلام
ہن تک زندہ جگ تے ہین پیغمبر چار

عیسیٰ تے ادریس دو چڑھ گئے اُپر اکاس
فوت ہوئے اوہ جگ تھیں پاکہ ہین [illegible]

آکھ سُناواں تساں نوں حکم خدا دیال
پچھوں ملی پیغمبری اوسنوں ہو سواں

ایپر کوئی نہ اوسنے لے آوے ایمان
کسے نہ اودسے امر نوں کیتا مول قبول

ایپر پڑھیا کافراں ہکو سبق اسند
ست سو برساں تیک پھر نبی نہ ہویا کر

اگلا حال شتاب ہن کرو پذیر رقم | یاری نال خدائیدی مُکدا تھیوے کم

قصہ حضرت حنظلہ علیہ السلام و احوال قوم آں

جاں سب خلقت ملک دی ہو گئی مجہول | تاں پھر حضرت حنظلہ بھیجیا رب رسول
آکر اوسنے خلق نوں دسیا راہ خدا | آن سنائے سبھ نوں جو احکام خدا
چھوڑو بُت پرستیاں حق پرست بنو | اوس واحد رب پاک نوں نال یقین منو
جس بنایا تُساں نوں اوسدی پوجا چھوڑ | پوجو آپ بنائیکے رب ولوں مُکھ موڑ
ایہہ گل سُنکے نبی نوں کہن لگے مجہول | بُرا کہیں جے ہٹا کراں پکڑ کراں مقتول
حضرت کہیا تُسیں جے پوجو بُت بنا | اوپر تساڈے بھیجسی قہر عذاب خدا
وچہ انہاں طیفور اک آہا شاہ منحوس | ناواں سُندے باپ دا ہیسی طغیانوس
اوس طیفور دے کول سن بارہ ہزار غلام | باقی فوج تے مال دا نہ سی کوئی انجام
اندر اپنی فوج دے آکھ دتا طیفور | جتھوں ملے حنظلہ کرنا قتل ضرور
حنظلہ نوں جسوقت ایہہ معلم ہوئی بات | رہندا مارے خوف دے گھر اپنے دن رات
باہر کدیں نہ نکلیا ڈردا نبی خدا | راتیں وعظ سناوندا کوٹھے اوپر جا
آکھ سناوے خلق نوں نال آواز بلند | جیکر لوڑ نجات دی سنو اساڈی پند
منو وحدت رب دی بُت نہ پوجو مول | نہیں تاں اوپر تساں دے ہوسی قحط نزول
راتیں دیہاں خلق نوں کہندا اسے طور | بھانویں اوسدے وعظ ول کوئی نہ کردا غور
راتیں ساری خلق دی ہووے نیند حرام | کیونکر ہن جنہاندے ہوون بد ایام
جھوٹا جانن اوسنوں نبی نہ سمجھن مول | کیوں جو ست سو برس نہ ہویا کوئی رسول
اسے کارن اُنہاندے ہو گئے قلب سیاہ | اتنی مدت کسے نہ دسیا رب دا راہ
جس بوٹے نوں ملے نہ پانی نالو نال | سڑ جاوے تاں پھیر اوہ سبز نہ ہوون ڈال
بارش کردی اثر نہ سڑ جاون جد کھیت | ہرے نہ ہوون مُڈھ جو سُکن جڑاں سمیت
ایہو مثال ہے بندیاں سنتوں اہل شعور | سنندے رہن جے وعظ اوہ رہندے نرم ضرور
کجھ مدت جد اُنہاں نوں پئے جاوے وچھوڑ | وانگ بے آبی بوٹ دے ہو جاون بھنگروڑ
مدت بعد جے رب دا آوے کوئی رسول | اوپرا لگے اُنہاں نوں کرن یقین نہ مول

جیونکہ حضرت حنظلہ کردا وعظ بیان
حضرت آکھے موت یقین نہوو بیباک
ست سو برس نہ اُنہاں یقین ہویا کوئی ہدین
رہیا حضرت حنظلہ بہت اُنہاں سمجھا
ہک دن اچن چیت پھر آیا قہر خدا
باقی جا طیفور نوں کردے زار پوکار
سُنکر شاہ طیفور نے مول نہ منی موت
لگا کہن او نیندرے آہے اوہ تمام
درو پوچا ہو اُنہاں نوں جا کے مینہاں نال
مُردیاں نوں اوہ جائیکے میداں وہن جیہو
وسیا جا طیفور نوں لوکاں ایہہ احوال
تدوں اُنہاں نے ڈرے مرن دا کیتا اوس یقین
باراں ہزار اُس قلعہ دا کیتا برج تیار
لوہے دی اک کوٹھڑی کیتی وچہ بنا
بُرجاں والیاں نوکراں کردا ایہہ فرمان
سبھے اکٹھے ہوئیکے آونوں جاناں گھیر
ایہہ گل کہہ کے اُنہاں نوں کہندا اوہ مجھول
راکھے میرے کھڑے ہین اتنے چوکیدار
باغی ہو کے موت تھیں اندر بیٹھا جا
وچہ قلعے دے روشنی کیتی باجھ شمار
بیٹھ رہیا جاں تخت تے. اندر اوس مکان
ویکھ اچانک ڈر گیا اوہ مردود خدا
پچھن لگا او ستھیں ہے توں کون جوان
کہیا ملک الموت نے ہیں ہاں عزرائیل
ایہہ گل سُن مردود اوہ ہویا عرضگذار

سُنکر قوم طیفور دی ہوئی بے فرمان
اچن چیتی تسانوں مت رب کرے ہلاک
اس کارن نہ موت دا آوے اُنہاں یقین
ایہہ ہرگز قوم نے بات نہ منی کا
کئی ہزاراں مر گئے کافر جان گوا
اج اساڈے مر گئے بندے کئی ہزار
کیوں جو ست سو برس وچہ کوئی نہ ہویا فوت
شاید اُنہاں نیند وچہ کیتا ہوگ آرام
جے ہوئے وچہ نیند دے اُٹھ بہسن فی الحال
اُنہاں وچوں اُٹھیا ہرگز مول نکو
زندہ کوئی نہ ہویا ہرگز مینہاں نال
اپنے کارن قلعہ ہک کرے تیار لعین
ہک ہک نوکر سب تے قتا اوس کھلار
لے کے اپنا تخت اوہ اسو وچہ بیٹھا جا
آوے ملک الموت جاں لین اساڈی جان
نال نشانی پکڑ کے واہ دیہی شمشیر
ہن اسجا کہ موت دا خطرہ رہیا نہ مول
ہن مینوں رب قلعہ وچہ کیونکر سکدا مار
ہر اک نعمت کھان دی اوتھے لئی منگا
غافل رہن نہ موت تھیں ہرگز دانا ہوشیار
ڈٹھا اچن چیت ہک ہیبتناک جوان
ہے سی عزرائیل اوہ آیا شکل وٹا
نال اجازت کس دی آیوں اس مکان
جان تیری دے لین نوں بھیجیا رب جلیل
کر بیٹھے احسان توں اج نہ مینوں مار

مہلت دے اگر وزدی مینوں یا مقبول
بھلکے جو توں آکھسیں عذر نکرساں ہول

ٹر گیا عزرائیل پھر یک دن مہلت پا
ہکدن اُسدی عمر سی رہندی اجے بقا

پچھوں اوس طیفور نے چوکیدار بلا
آکھن لگا اُنہانوں ہو کے بہت خفا

کیوں تساں ملک الموت نوں اندر دتا جان
اسے کارن تسانوں کیتا سی نگہبان

سنکر اگوں آکھدے سارے خفا نہ ہو
ایتھوں اندر لنگھدا اساں نہ ڈٹھا کو

خبرے کتھوں لنگھ گیا ساتوں خبر نہ مول
سن طیفور اس بات نوں ہویا بہت ملول

دیکھن لگا قلعے نوں نظر جو فیروں مار
نظر پیا سوراخ ہک اوسنوں وچہ دیوار

جاتس اس سوراخ تھیں وڑیا عزرائیل
بند کیتا سوراخ نوں اوس مردود بخیل

جا بیٹھا پھر تخت تے ہو بیخوف دلیر
ہن کوئی ملک الموت نوں رستہ ملنے پھیر

دوجے دن پھر دیکھیا جاں اُس نظر اٹھا
اوہا ملک الموت پھر حاضر ہویا آ

پچھن لگا اوسنوں ہو طیفور حیران
کیہڑے راہوں لنگھ کے آیوں اس مکان

ملک الموت نہ اوس نوں دتا کوئی جواب
چپ کر اُسدی جان نوں کیتا قبض شتاب

نالے چوکیدار جو آہے کئی ہزار
ہک پل اندر سبھ نوں مار کیتا مردار

غرق ہویا اوہ قلعہ بھی برج محل مکان
باقی رہیا نہ اُنہاں تھیں ہرگز نام نشان

ٹک گئے سب اُنہاں دے چشمے تے دریا
قہر خدا نے سبھ دا دتا تخم اُٹھا

جے لکھ کوٹ بنائیکے اندر چھپئے جا
موت نہ ہرگز چھوڑ دی آوے جدوں قضا

قَالَ اللّٰہُ تَعَالیٰ - اَیْنَمَا تَکُوْنُوْا یُدْرِکْکُّمُ الْمَوْتُ وَلَوْ کُنْتُمْ فِیْ بُرُوْجٍ مُّشَیَّدَۃٍ ؕ

رب فرماوے ہر جگہ ملے تسانوں موت
بھاویں کوٹیں وڑ بہو تاں بھی ہو سو فوت

دنیا تھیں طیفور جاں کیتا رب فناہ
ملک حکومت اوسدی ہوئی سب تباہ

اسرائیلی دیکھ کے بہت ہوئے حیران
اتنی خلقت رب نے مار کیتی ویران

کہندا حضرت حنظلہ چھوڑ و شرک فساد
نہیں تاں ایویں تسیں بھی ہو جا سو برباد

سنکر اسرائیلیاں دتا ایہہ جواب
تیری باروں اسانوں ہوندا قہر عذاب

جیکر ساڈے وچہ توں مول نہ رہندوں آ
ہرگز ساڈے اوپر نہ آوندی کوئی بلا

ایہہ گل کہہ کے ترت اوہ کرن ارادہ جنگ
نکل گیا پھر حنظلہ اوتھوں ہو کے تنگ

پچھوں رب نے اُنہاں تے کیتا قہر نزول
سپ وڈا ہک بھیجیا چھتی کوہاں طول

چار چو فیروں شہر نوں گھٹیا اونہاں آن
اُٹھیا دُھواں غیب تھیں قدرت خالق پاک
ہویا حضرت حنظلہ دُنیا تھیں پوشید
نس گئی سی شام تھیں بعضی قوم طیفور
نسن ویلے اُنہاں نے چھوڑیا ہتا مال
قبضے کیتا اُنہاں دا ملک مکان تمام
سُنیا قوم طیفور نے جدوں اُنہاں دا حال
نالے حضرت حنظلہ سُنیا گیا سدھا
ہوئے وچ پردیس دے اسیں نہایت تنگ
اوڑک اوتھوں ٹُریئے کرکے ایہہ تدبیر
ہیسن اسرائیلے غافل نہ مقتول
نال بیگانہ دیکھ کے کردے فخر عظیم
سُنیاں اسرائیلیاں آئی قوم طیفور
دوہاں طرفاں زور تھیں جنگ مچایا خوب
کھا کے بھاج میدان تھیں گئے تمامی نس
قبضہ کرکے شہر وچ داخل ہوئے آ
اسرائیلیاں کول سی ہک صندوق پچھان
اوہ بھی قوم طیفور تھیں بیٹھے ایہہ کھسا

ہو گئے اوپر اُنہاں دے ڈاڈھے تنگ مکان
ہو گئے دُھواں دھار تھیں اکثر لوگ حیران
وچ بہشتاں وسنوں بھیجیا ربّ مجید
مغرب دے ول جا رہے ہو سکے اوہ مغرور
پچھوں اسرائیلیاں اوہ سب لیا سنبھال
جاری کیتا اپنا ہر جا حکم احکام
سبھ اولاد یعقوب دی ہو گئی مالا مال
چلئے اپنے ملک تے قبضہ کریئے جا
چلئے اپنے دیس تے مریئے کرکے جنگ
کھس لوا نگے اُنہاں تھیں چل اپنی جاگیر
اندر فسق فجور دے رہن سدا مشغول
مستی اندر سر سے تے وچ آن عظیم
ساتھ اُنہاں دے لڑن نوں نکلے نال غرور
آخر اسرائیلئے ہو گئے مغلوب
ملک مکان طیفوریاں لئے انہاں تھیں کھس
مال اسباب جو اُنہاں دے بیٹھے سبھ دبا
تابوت سکینہ نام تس آیا وچ قرآن
سنیں توں اوہدا ماجرا تینوں دیاں سنا

کیفیت تابوت سکینہ

جاں موسےٰ دی قوم سی ہوئی بندیوان
حضرت موسےٰ رب تھیں کیتی تدوں دعا
حکم ہویا صندوق ہک کرکے جلد تیار
بھی دستار ہارون دی اسو وچ دیہہ ٹکا
نالے اُسو وچ رکھ توں تختیاں دو تورات

وچ میدان اجاڑ دے چالی برس حیران
یا رب میری قوم نوں فتح دئیں ہر جا
رکھ دے اُسو وچ اپنا عصا دے دستار
ہور جو من آسمان تھیں کھانا اوندا سا
نالے ہور پیغمبراں جو ہیں تحفہ جات

لین گیا توریت جاں موسیٰ نبی خدا
پوچھیا نگروں قوم نے وچھا ہک بنا

ڈٹھا آکر قوم دا موسے نے جد حال
سٹیاں اوپر زمین دے تختیاں غصّے نال

اوس ویلے دو تختیاں ٹٹ ہویاں دو نیم
حکم ہویا صندوق وچہ رکھ اوہ با تعظیم

رکھیا اوس صندوق نوں لشکر وچہ سنبھال
فتح ملے ہر جنگ تھیں اُسدی برکت نال

موسےٰ نبی کلیم نے سُنکر حکم خدا
دتا ایہی قوم نوں اوہ صندوق بنا

آہا اسرائیلیاں ایہہ دستور ہمیش
جاں کوئی مشکل اُنہاں نوں آجاوے درپیش

لیجاون صندوق اوہ اپنے نال اوٹھا
بھاویں کوئی غنیم ہو نسّے کنڈ ولا

کتنی مُدّت رہیا اوہ پاس تنہاں صندوق
اُسدی برکت اُنہاں تھیں ڈردی کُل مخلوق

جاں پھر اسرائیلیاں چائے فسق فجور
کھس لیا صندوق اوہ آکے قوم طیفور

لے گئے اپنے ملک تے اوہ صندوق اُٹھا
بُت خانے وچہ اپنے رکھ دتو نے جا

بتخانے دے بت جو آہے اوس مقام
اوپر اوس صندوق دے رکھے جوڑ تمام

دوجے دن جاں تکدے بتخانے وچہ جا
سارے بت صندوق تھیں ہیٹھاں ڈگے آ

آن لگے صندوق نوں ساڑن اوہ جھل
ایسپر اوس صندوق نوں اگ نہ لگی مول

رل مل آخر اوسنوں توڑن لگے سب
پھیر بھی اوہ صندوق نہ ٹٹا کسے سبب

لوہے دا صندوق سی راوی کرے بیان
دو گز چوڑا بجھ توں لمّاں تن پچھان

دو گز اُچا آکھدے ہیسی اوہ تابوت
ڈاڈھے پختے آہنی قفل لگے مضبوط

آخر اوسدے اوپر آ لگے کرن پیشاب
جیہڑا اوستے موترے پاندا اترت عذاب

سخت مرض ناسور دی اوسنوں جاندی ہو
کرے دوائیں سینکڑے کٹ نہ کردی کو

اوڑک اوسے مرض وچہ مرا اوہ مردود
ایسے حالت لعنتی بہت ہوئے نابود

آخر جاں صندوق تھیں ہوئے تنگ کمال
گڈے اوپر لدکے شہروں گئے نکال

چھڈ گئے صندوق نوں جاں اوہ شہروں دور
نوری ملک جناب تھیں بھیجے رب غفور

پکڑ فرشتے لگ اوہ حکمیں نال خدا
اسرائیلی حد وچہ گئے صندوق پوچائے

ہویا جاں شموئیل پیغمبر مرسل وچہ جہان
اوسنوں اوہ صندوق وچہ ملیا امن امان

حالت ہن شموئیل دی تنیوں دیاں سُنا
جیونکر ڈٹھا ذکر ہیں وچہ قصص الانبیاء

قصہ شموئیل علیہ السلام

اندر اسرائیلیاں سی ہک شخص غریب
گھر اوسدے دو عورتاں ہیسن نیک نصیب

ہک عورت دے بیٹڑے ہویا ہک فرزند
دوجی نوں اوہ آکھدی میرے بخت بلند

جنہوں خالق پاک نے کیتا پت عطا
تیرے وچوں مول نہ بیٹا ہویا کا

سنکر اگوں آکھدی دوجی نال نیاز
بے شک بے پرواہ ہے رب غریب نواز

ہکناں نوں بن منگیاں بخشے اوہ فرزند
منگیاں بھی نہ دیوندا ہکناں نوں دلبند

جے تینوں بن منگیاں ہویا پُت نصیب
مینوں بھی امید ہے دیسی رب مجیب

ایہہ گل کہہ کر اوسنوں عورت نیک صفات
سر سجدے وچ رکھ کے روئی ساری رات

عاجز ہو کر رب تھیں منگدی رہی دعا
یا رب اپنے فضل تھیں میری آس پوجا

ہوئی دعا قبول ایہہ وچ سچی سرکار
بخشیا رب نے اوسنوں بیٹا نیکوکار

رکھیا مائی باپ نے نام اوسدا شموئیل
ہوئی چالی برس جاں اوسدی عمر جمیل

بخش دتی پیغمبری اوسنوں رب غفار
اندر اسرائیلیاں ہویا اوہ سردار

لوکاں نوں آ ایکے لگا دین سکھان
اسرائیلی اوس تے لے آئے ایمان

ہیسن اگے دین تھیں ہو گئے اوہ گمراہ
تاہیں حالت اُنہاندی کیتی رب تباہ

بھیجیا سی رب اُنہاں تے کافر ہک غنیم
نام اوسدا جالوت سا سنتوں یار فہیم

گرد اُنہاندے شہر جو آہے بڑے شام
اول اوہ جالوت نے کیتے قبض تمام

آ پھر اسرائیلیاں لگا کرن اسیر
باقی جیہڑے رہ گئے نسٹھ گئے گھت وہیر

بیت مقدس شہر وچ جمع ہو کے اوہ آن
کہن لگے شموئیل نوں رل مل پیر جوان

ساڈے کول صندوق ہک ہیسی پر برکات
نام سکینہ اوسدا اوڈا [illegible]

ہر مشکل وچ اسانوں دیندا اسی اوہ کم
اوسدی برکت جنگ [illegible] سان ہر دم

ہوندی ہر میدان وچ سانوں فتح ضرور
ہن ساتھیں اوہ کھس کے لے گئی قوم [illegible]

جیکر ساڈے ہتھ اوہ آجاوے ہن پھیر
حملے نال خدا دے دشمن ہوسن زیر

کر توں ساڈے واسطے کوئی مقرر شاہ
اوسدے پچھے لگ کے لڑاں خدا دے راہ

لے آواں صندوق اوہ کر کے جنگ جہاد
پھیر جا کے ولا اوس نوں [illegible]

ایہہ گل سُن کے آکھیا اونہاں نوں شموئیل
جنگ کرن دا تُساں نوں جے ہووے فرمان
کہن لگے کیوں اسیں نہ کرساں جنگ جدال
بال بچے تھیں اسانوں کیتا اُنہاں جدا
تاں پھر رب دے حکم تھیں پاس نبی شموئیل
اوسدے نال برابری ہووے جسدا قد
نام اوسدا طالوت ہے کہیا جبرائیل
اندر اسرائیلیاں آہا ہک حیروال
ہک دن اوستھیں کسے دا ڈنگر گیا کھڑا
ہیسی بہت غریب اوہ مفلس تے کنگال
پاس نبی شموئیل دے آیا ہو لاچار
پچھیا حضرت اوستھیں کیا تیرا ہے نام
تاں پھر حضرت دیکھیا اُسنوں کر کے غور
نال لے اُسدا قد بھی ناپ لیا فی الحال
تاں پھر اپنی قوم نوں دتا نبی سنا

ہے امید ایہہ تساں تے بینوں نال دلیل
پھر گر تسیں نہ لڑو گے جا کے وچ میدان
دتا سانوں دشمناں وطنوں دور نکال
پھر کیوں نال مخالفاں جنگ نہ کرساں جا
عاصا ہک بہشت تھیں آندا جبرائیل
اوسنوں شاہ بناونا کیتا حکم صمد
اوسدی کرن تلاش پھر لگ پیا شموئیل
اجرت اوپر چگاوندا لوکاں دے اوہ مال
مالک ڈنگر اوستھیں قیمت منگی آ
قیمت بھرنی اوسنوں ہوئی بہت محال
نال سفارش متاں ایہہ دیون کم سنوار
کہن لگا طالوت ہے سن اے نبی کرام
ایہو ہوسی بادشاہ سمجھ لیا نے الفور
پورا عین برابری ہویا عاصے نال
جیونکر وچ قرآن دے بھیجی خبر خدا

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا

یعنی ایہہ گل اُنہاں نوں آکھی نبی الاہ
کہیا اسرائیلیاں دیہہ کجھ اساں ثبوت
اوستھیں اسیں ودھیک ہاں شاہی دے حقدار
حضرت کہیا رب نوں ہے اوہ بہت پسند
جسنوں چاہے اپنا بخشے ملک خدا
جاں حضرت شموئیل نے کیتا ایہہ بیان
کہیا اسرائیلیاں اسیں نہ مناں مول
جیکر ظاہر اوسدا دیکھاں کوئی نشان
تاں پھر کہیا اُنہاں نوں پیغمبر شموئیل

کیتا رب طالوت نوں اوپر تساڈے شاہ
کیونکر ساڈا بادشاہ ہوسکدا طالوت
نا اُس پلے مال ہے نہ اوہ دنیادار
بخش کشائش علم دی کیتا طاقتمند
جانے علم تمام اوہ لوکاں خبر نکا
منّوں شاہ طالوت دا سب تُسیں فرمان
باجھ نشانی اوسنوں کیونکر کراں قبول
جاناں اوسنوں بادشاہ من لواں فرمان
سنوں نشانی اوسدی ثابت نال دلیل

اوہ تابوت جو تساں تھیں دشمن لے گئے چھین — جس وچہ رب دی طرف تھیں ہے دلدی تسکین
نالے اوس وچہ ہور ہین کتنے تحفہ جات — موسے تے ہارون جو چھوڑ گئے سوغات
آوے اوہ تابوت جے لیاون ملک اوٹھا — ماے تساں گھر بیٹھیاں سکے نال خدا
جانوں پھر طالوت نوں اپنا شاہ دلیر — کہیا اسرائیلیاں بیشک منے پھیر
تاں پھر سد طالوت نوں نبی کیتا فرمان — جا توں باہر شہر تھیں طرف اوس میدان
اوتھے تینوں ملے گا اوہ تابوت صندوق — پکڑ لیاویں شہر وچہ دیکھے کل مخلوق
سنکے حکم میدان ول گیا جدوں طالوت — گڈی اوپر دیکھیا اوسنے اوہ تابوت
آندا پکڑ فرشتیاں اوسنوں اوس مکان — جیونکر پچھے اوسدا کیتا ذکر بیان
ڈٹھا جاں طالوت نے اوہ تابوت جمیل — دھک لیاندا شہر وچہ پاس نبی شمویل
اسرائیلی قوم نے ڈٹھا جاں احوال — کہن لگے طالوت ہی ہے صاحب اقبال
اک اکلا چھکے لے آیا تابوت — بیشک ساڈا بادشاہ ہو چکا طالوت
سارے اوسدے حکم دے ہوئے تابعدار — اپنے وچہ طالوت نوں کردا سردار
سبھنا نوں طالوت نے کیتا ایہہ ارشاد — چلو نال جالوت دے کریئے چل جہاد
سنکے اسرائیلیے ہوئے سبھ تیار — نال شتابی غازیاں پہن لئے ہتھیار
دتی ہک طالوت نوں زرہ نبی شمویل — نالے کیتا حکم ایہہ اوسنوں نبی جمیل
پوری ہوئی زرہ ایہہ اوپر جس جوان — مارے گا جالوت نوں اوہ اندر میدان

روانہ شدن بادشاہ طالوت ہمراہ فوج ہشتاد ہزار بجانب جالوت کافر برائے جنگ و قتل شدن جالوت از دست حضرت داؤد علیہ السلام

کوچ کیتا طالوت نے لیکر اپنی فوج — اسی ہزار جوان سی لشکر یاری موج
سنیا جد جالوت نے چڑھ آیا طالوت — کرے تیاری جنگ دی اوہ کافر جالوت
ہک لکھ اوس بھی اپنی کیتی فوج تیار — کھلے اوڈیکن لڑن نوں اوہ کافر مردار
رستے وچہ طالوت نے کیتا ایہہ فرمان — اندر اپنی فوج دے سبنوں تمام جوان
آوے گی ہک نہر ہن ساڈے اندر راہ — اوتھے آزمایش تساں دی کرسی پاک الاہ

پیہوے گا اوس نہر تھیں جو کوئی پانی رج
جس نہ چکھیا مول اوہ ہوگ میرا ہمراہ
چلدے چلدے نہر تے جس دم پہنچے آ
وانگوں آبحیات دے اوسدی کہن مثال
اکثر لوکاں رج کے آب لیا اوہ پی
پیتا ہے سی جنہاں نے رجکے اوتھوں آب
اٹھے ہی جد تساں ایہہ نا منیاں فرمان
بعض روایت جنہاں نے کیتا حکم عدول
پی پی پانی اوہناں دے وڈے ہو گئے پیٹ
نکل زباناں مکھ تھیں لٹکن باہر دار
رہ گئے نال طالوت دے چار ہزار جوان
ملے اوسدا باپ بھی نالے چھ بھرا
راہ وچہ ڈٹھے اوہناں نے پتھر تن پچھان
اوہناں تلئیں آکھدے پتھر اوہ ناگاہ
چل اسیں جالوت نوں کریاں مار فنا
پہنچے جاں پھر آ کے پاس جالوت شریر
ڈر کے اوسدی فوج تھیں اکثر مسلمان
تن سو تیراں آدمی باقی رہ گئے سب
کہن لگے طالوت نوں مومن ہو دلیر
کی ہویا جے رہ گئی ساڈی فوج قلیل

میرے وچوں نہیں اوہ آکھدا ناہیں اج
ایسے اک دو گھٹ دا ناہیں کوئی گناہ
پانی اوسدا فوج نے ڈٹھا خوب صفا
فوج تمام پیاس تھیں آہی تنگ کمال
بعضیاں پیتا مول نہ منیاں حکم صحی
کر دتے طالوت نے رخصت اوہ شتاب
اگے چل کے لڑو گے کی اند میدان
ہو گئے سب بیمار اوہ موئے ہندے سول
اوترے مول پیاس نہ تڑفن پئے نلیٹ
اوڑک اسے طور اوہ موئے ہو خوار
اک حضرت داؤد سی نال اوہناں دے جان
آخر اوتھوں ٹر پئے کر کے آس خدا
دتی رب نے اوہناں نوں قدرتاں نال زبان
سانوں نال اٹھائیکے لے چلو ہمراہ
تا حضرت داؤد نے پتھر لئے اوٹھا
ڈٹھی آ کر مومناں اوسدی فوج کثیر
دیکے لندا طالوت نوں ہوئے نس روان
اک لکھ اوسدی فوج سی دیکھو قدرت رب
اسیں خدا دے حکم تھیں دشمن کریاں زیر
بھانویں اوہ بسیار ہیں کریاں مار ذلیل

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۝

اکثر فوج قلیل دا گذریا ایسا حال
تھوڑیاں تائیں بہت تے دیندا فتح خدا
آئے جاں میدان وچہ لگے کرن دعا
ثابت رکھیں جنگ وچہ سانوں کر ہشیار

غالب ہوئی کثیر تے حکم خدا دے نال
صابر لوکاں نال اوہ ہوندا آپ سدا
ڈال اساتھے صبر توں یارب پاک خدا
بخش فتح امداد تھیں اوپر قوم کفار

ڈٹھی جاں جالوت نے تھوڑی فوج طالوت
اتنی بھاری فوج ہے میرے پاس تیار
تھوڑے لوک طالوت دے تن سو چند جوان
ایہہ گل سوچ طالوت ول بھیجیا اوس پیغام
بہتر ہے جو چھوڑ ایہہ باطل وہم خیال
ہو جا میری تابع من میرا فرمان
ایہہ گل سن طالوت نے بھیجیا ترت جواب
جلدی رن وچہ اپنا بھیج کوئی اسوار
تاں پھر اسدی طرف تھیں نکلیا اک جوان
ہتھاں اندر اوسدے نیزہ تے تلوار
آ میرے سامنے ہاں میں خود جالوت
ایہہ گل سن طالوت نے کہیا ہو دلیر
جا کے اوس مردود دا کٹ لیاوے سیس
نالے اوسنوں اپنی بیٹی کراں عطا
لڑنے وچہ جالوت سی وڈا زور آور جان
جاناں جاں طالوت نے قوم ہوئی سست
اچھاں توں اک مرد نے کیتا آن سلام
لڑساں اوسدے نال میں فکر نہ کر توں کل
تاں اوستھیں طالوت نے پچھیا ہو کے شاد
کہندا نسل یعقوب ہاں نام میرا داؤد
سی حضرت داؤد دا قد ملا نہ جان
ڈٹھا جاں طالوت نے اوسنوں کر کے غور
چھوٹی تیری عمر ہے نالے چھوٹا قد
اگے بھی توں کدیں ہیں لڑیا وچہ میدان
دو بھائی داؤد دے حاضر سن اوسجا

ہو متعجب شرم تھیں سوچ کرے جالوت
ہک لکھ پورا آدمی ہیگا وچہ شمار
نال انہاندے عار ہے لڑنا وچہ میدان
لائق ساڈے لڑن دے ناہیں تسیں تمام
کجھ نہ کھٹسیں جنگ تھیں لڑ کے ساڈے نال
نہیں تاں کریں مقابلہ آ کے وچہ میدان
غالب کرسی تساں تے سانوں رب جناب
ناہی ساڈے لڑن تھیں ہول نہ کھاون عار
کھوتے وانگوں ہینگیا آ کے وچہ میدان
گھوڑے اوپر سوار سا لگا کہن ونگار
ڈھیری کرساں پلک وچہ ساری فوج طالوت
اندر میری فوج دے ہے کوئی ایڈ دلیر
ادھی شاہی اوسنوں کرساں میں بخشیش
ڈردا اوس مردود تھیں ہول نہ بولیا کا
ناہیں اوسدے سامنے کوئی نہ ہوندا آن
جاون لگا آپ پھر اوس ول ہو کے چست
کہندا ایں جالوت نوں رنج کراں تمام
ہوسی میرے ہتھ تھیں اوہ کافر مقتول
کیا کجھ تیرا نام ہے کہندی ہیں اولاد
ہیں گے میرے ہور بھی چھ بھائی موجود
رلی نہ اجے پیغمبری چھوٹی عمر نکیان
کہندا نال جالوت دے لڑسیں توں کس طور
با جھ تجربے کس طرح ماریں گا مرتد
کہندا نال درندیاں لڑیا ہاں میں جان
کہندے ہرگز ایس نے جنگ نہ کیتا کا

ہے جالوت میدان داؤد ڈا تخبر کا
ایہہ گل سن طالوت نے جلدی زرہ منگا
پوری اُسدے بدن نے آئی زرہ پچھان
ہور کسے زرہ اوہ پوری ہوئی نہ مول
پوری ہوئی داؤد نوں کہیا تد طالوت
ایتھویں سی فرمایا پیغمبر شموئیل
عمل کیتا طالوت نے موجب اُس فرمان
نالے کیتا عہد ایہہ پکا اُسدے نال
راضی ہو کے تدھ نوں بیٹی دیاں ویاہ
سُن کے اس اقرار نوں زرہ لئی اوس پا
رستے وچ ول اوندیاں لدھے ہیسن جو
آوساں اندر جنگ دے سبیں تیا ڈے کم
جنہاں پتھراں لوط دی کیتی قوم ہلاک
پتھراں نے جد بول کے کہی حقیقت کھول
اوہا پتھر پکڑ ہن چلیا طرف کفار
آن کھڑا میدان وچ جاں حضرت داؤد
وسدا تیرے کول نہ مول کوئی ہتھیار
کہیا اوس ہتھیار دی بہتوں لوڑ نہ کا
کہیا پھر جالوت نے جنگا ہیں دانا
بادشاہاں دے نال جے کرنا ہو وے جنگ
کہیا نبی داؤد نے سن اے نافرمان
پتھراں دے سنگ مار دا کُتیاں نوں سر کو
جیکر اپنی زندگی تینوں ہے منظور
نہیں تاں ماریا جاوسیں ناحق وچ میدا
کہیا نبی داؤد نے نہ کر ایہہ خیال
کیونکر اُسدے نال ایہہ لڑسی ہوشیار
بدن اوپر داؤد دے ڈھٹی اوہ پہنا
کہندا قتل جالوت نوں کرسی ایہو جوان
سبھناں نوں پہنا کے دیکھ رہیا سموئیل
تیرے ہتھوں جنگ وچ قتل ہوسی جالوت
جسنوں آئی زرہ ایہہ پاسی فتح جمیل
زرہ پوا داؤد نوں بھیجیا وچ میدان
ماریں جے جالوت نوں رن وچ کر بحال
نالے ادھے ملک دا کرساں تینوں شاہ
ملے پتھر تن اوہ ہتھ وچ لئے اوٹھا
کہیا ہیسی اُنہاں نے سانوں چک لو
ماراں گے جالوت نوں چل آیں یکدم
اوہناں وچوں اسانوں رکھیا خالق پاک
چک حضرت داؤد نے رکھے ہیسن کول
باجھ اوہناں دے ہور نہ لیا کوئی ہتھیار
ڈٹھا جد جالوت نے کہن لگا مردود
کر ہیں کسدے نال توں میرے اوپر وار
پھتر تینوں مار کے دیساں ہیس اڈا
شاہاں نال مقابلہ پھر آیوں چا
پتھراں نال نہ اُنہاں دا لائیے ہرگز لنگ
ہیں ساڈے نزدیک توں کُتا بے ایمان
ایہہ گل سن جالوت نے کہیا غصے ہو
نال شتاب میدان تھیں ہو جا بہتے دور
وسدا ہیں کمزور توں لڑکا عمر نادان
آیا ہاں میں لڑن نوں حکم خدا دے نال

بخشی ہینوں اوسنے قوّت باجھ شمار
ایہہ گل آکھ داؤد نے پتھر جلد اوٹھا
گھوڑے اُتوں کنب کے ڈگا اوپر زمین
ہک روائت ہور ہے وچہ قصص الانبیا
لگا اوہ جالوت نوں سینے دے وچکار
لگی جاں جالوت نوں اوس پتھر دی چوٹ
ہک ٹکڑا جا پیا اوہ سجے طرف کفار
دوجا ٹکڑا فوج دے اندر ڈگا جا
بعضے کہن جو ترِن پتھر آہے پاس داؤد
ہک پتھر تھیں ماریا اوہ جالوت حرام
ویکھ ایہہ حال داؤد نوں کہن لگا طالوت
عالی قوت تدھ نوں بخشی رب غفور
اُستھیں پچھے دستوراوی کرے بیان
کہن لگے طالوت نوں اسرائیلئے آ
جیہڑا شخص جالوت نوں مار کرے قتلام
نالے اوسنوں اپنی بیٹی دیاں ویاہ
دے شاہی داؤد نوں ادھی نال صلاح
سُن کہیا طالوت نے ہے ایہہ بات محال
پیلا رنگ داؤد دا نالے کورا بھی
کہن لگا داؤد جے اوہ نہیں دیندا مول
ڈٹھا جد طالوت نے لشکر تے سردار
بادشاہی دا اوسنوں خوف پیا وچہ دل
ہووے تاں داؤد نوں ماراں کسے سبب
سُنکے خبر داؤد دا ایہہ آیا طرف پہاڑ
ستر بندے نال سن عابد نیکو کار

کرساں پتھر نال ہیں تینوں مار خوار
ماریا اوس جالوت نوں سر وچہ لگا جا
اوسے ویلے مرگیا اوہ مردود لعین
پتھر رکھ غلیل وچہ ماریا نبی خدا
اوتھے ہی مردود اوہ ڈگا ہو مردار
لگ گئے اوسنوں ہوگیا اوہ پتھر دو ٹوٹ
اوس پاسے دی فوج سبھ ڈگی ہو مردار
کجھ موئے کجھ خارجی نٹھے بھاجڑ کھا
تِنّے وکھو وکھ اوہ مارے نبی ودود
دوجیاں دوں نٹھیں دسدی ہاری فوج تمام
ماریا تدھ اکلیاں فوج سنے جالوت
تیرے باجھوں نہیں سی ایہہ میرا مقدور
فتح جدوں طالوت نوں دتی رب رحمان
نال اساڈے تدھ جو وعدہ کیتا سا
ادھی شاہی اوسنوں دیساں ہیں انعام
اوہ وعدہ ہن اپنا پورا کرے شتاہ
نالے بیٹی اپنی کر دے اوس نکاح
ہے گی بیٹی مجھ دی صاحب حسن جمال
ہرگز ایسے شخص نوں میں نہیں دیندا دھی
میں بھی بیٹی اوسدی کردا نہیں قبول
نال نبی داؤد دے رکھدے آہیں پیار
مت ہیں تھیں کھس لین اوہ نال ہوا دے زِل
پر کی چلدا اوسنوں جیہدا راکھا رب
مسجد ہک بنائیکے بیٹھا وچہ اوجاڑ
وچہ عبادت ربدی رہندے لیل نہار

دسیا ایہہ طالوت نوں اسرائیلیاں حال / ستر عابد رل کے گئی نبی دے نال
منگن ساڈے واسطے جے کر بری دعا / ہو جاساں برباد سب شاہی بہاں گھسا
اوسے وقت طالوت نے جد سنیاں ایہہ حال / چلیا طرف داؤد دے لشکر لے کے نال
جا ماراں داؤد نوں عابد کراں تباہ / راتیں پہنچا جائیکے پاس عباد نگاہ
گردے اوس مسیت دے بیٹھے گھیرا پا / کرن خیال مسیت وچ داخل ہوواں جا
ساتھیاں سنے داؤد نوں مارسٹاں فی الفور / قدرت ربی سب نوں نیندر کیتا زور
ایسا نیندر انہاں نوں غلبہ کیتا آ / سن لشکر طالوت نوں دتا رب سوا
جدوں عباد نگاہ تھیں نکلیا نبی شتاب / کیا ویکھے طالوت ہے سن لشکر وچ خواب
ہتھاں وچ طالوت دے سی ننگی تلوار / کھسی اوہ داؤد نے اوسنوں خبر نہ سار
پتھر اوپر نبی نے ماری غصے ہو / پتھر وچوں پاٹ کے ٹکڑے ہویا دو
ٹکڑے اوہ اٹھائیکے نالے اوہ شمشیر / بھی ہک کاغذ نبی نے جھٹ کیتا تحریر
بہیٹ اوپر طالوت دے رکھیا نبی خدا / نالے دیوا انہاں دا دتا جلد بجھا
کاغذ تے تحریر ایہہ کیتا نبی غفار / اے طالوت داؤد نے ایہہ تیری تلوار
پتھر اوپر مار کے ٹکڑے کیتے دو / جیکر تینوں ماردا جند نوں بہندوں رو
تینوں خبر نہ ہوندی دیندا کون امداد / کون تیرا غمخوار سی جو سُندا فریاد
واپس جانا تدھ نوں لائق ہی ہر سول / نال اساڈے لڑن دا قصد نہ کرتوں مول
دنیا آخر وچہ توں ناہو او گنہگار / دن چڑھے طالوت جاں پھر ہویا بیدار
کیا دیکھے جو پیٹ تے پیاں چیزاں چار / پتھر دے دو ٹکڑے کاغذ تے تلوار
نال تشتابی اوٹھیا بہت ہویا حیران / بیت مقدس طرف پھر اوتھوں ہویا روان
پھر کجھ بندے اوسنے بھیجے کنوں سپاہ / ساتھیاں سنے داؤد نوں کر لیو مار فناہ
مارن کارن انہاں نوں آکے اوہ مردود / نہیں سی وچہ مسیت دے اوس راتیں داؤد
باقی عابد انہاں نے قتل کیتے فی الحال / پھیر انہاں طالوت نوں جا دسیا احوال
سارے عابد اساں نے کر چھڈے مقتول / بچ رہیا داؤد ہک اوہ نہیں لدھا مول
غم لگا طالوت نوں جدوں سنی ایہہ بات / جس نوں آہا مارنا او ہا رہیا حیات
سد گھلیوس داؤد نوں آخر ہو لاچار / جو کجھ میں تھیں ہو گیا معاف کرے سرکار

جد قاصد داؤد نوں جا دتا پیغام
کہیا تد داؤد نے سُن کر حال تمام

کیتا ہے طالوت نے بڑا عظیم گناہ
ستر عابد اوسنے کیتے مار فناہ

مینوں بھی مروان داسی اوسدا مقصود
جا کے اُسنوں آکھدے نہیں آوندا داؤد

مہر عابد دے عوض وچہ جد توڑی اوہ مول
ہک ہک کافر فوج تھیں نہ کرسی مقتول

تد تک میں نہیں آوندا ہرگز اُسدے کول
دسّی قاصد جا سبھے کل حقیقت کھول

سُنیاں جد طالوت نے قاصد کنوں بیان
اپنے کوجھے عمل تھیں بہت ہویا پشیمان

موجب حکم داؤد دے چڑھیا طرف کفار
ستر کافر جانیسے کے کیتے مار خوار

نال کفار مقابلہ کیتا اوسنے آن
دونویں طرفاں لڑن نوں آیاں وچہ میدان

اچن چیت کفار دی طرفوں چُھٹا تیر
نکل گیا طالوت دے سینے وچوں چیر

اوسے وقت طالوت دی ہوئی جان ہوا
باقی لشکر اوسدا نٹھا بھاجڑ کھا

جد اُسدے مرجان دی خبر سنی داؤد
گھر اندر طالوت دے آیا ہو خوشنود

عقد کیتا داؤد نے بیٹی اوسدی نال
قبضے اندر کر لیا ملک تخت تے مال

ایہہ سبھ دتا نبی نوں صبر ول اجر خدا
شاہی تے پیغمبری کیتی رب عطا

بیشک مولے صبر تھیں دیندا اجر ضرور
آدم دا رب صبر تھیں کیتا عفو قصور

شان خلیلی صبر تھیں پایا ابراہیم
نوح نوں آپ بچایا صبر ول رب رحیم

حضرت یوسف صبر تھیں ہویا مصر دا شاہ
یعقوبے نوں صبر تھیں میلیا پت اللہ

رکھ پذیرا صبر تھیں توں بھی سب ول دھیان
تیری بھی رب کرے گا ہر مشکل آسان

بیان نبوت و خلافت حضرت داؤد علیہ السلام

سنوں حقیقت دس تو دل تھیں ہو مسرور
جیوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے مذکور

سی حضرت یعقوب دا وڈا جو فرزند
نام یہودا جس دا عالی قدر بلند

آہا اوسدی نسل تھیں پیغمبر داؤد
سوہنا بوٹا جگ دے وچہ لایا رب ودود

ملی حکومت ملک دی ہویا تخت نشین
رب خلیفہ اوسنوں کیتا وچہ زمین

وشددنا ملکہ کہیا وچہ قرآن خدا
ملک اوسدے نوں اکساں نے کیتا زور عطا

یعنی اوسدی سلطنت ہوئی صاحب زور
کوئی شاہ مقابلہ کرے نہ اُس دا ہور

جدوں حکومت اوہنوں بخشی رب جلال
ملی پیغمبری اوتھیں پچھے چالی سال

کامل مرسل اپنا کیتا رب غفور
نازل ہوئی اوستے پاک کتاب زبور

خوش الحانی اوہناں دی میں کراں رقم
وہندا پانی سندیاں ٹھہر وینجے یکدم

راوی کہندا پڑھن وچہ ایسے سن استاد
جہت تلاوت اوہناں نوں طرح بہتر یاد

خوش آوازے نال اوہ پڑھدے جدوں زبور
سننے کارن آوندے سب وحوش طیور

اڈدے پنچھی اوہناں دا سندے جدوں آواز
ڈگن تڑپ زمین تے نال کمال نیاز

پت درختاں سندیاں ہوندے زرد تمام
کنبن کل پہاڑ بھی سنکے پاک کلام

پڑھدے جدوں زبور اوہ نال زبان فصیح
پتھر پتھر چالی نال پڑھن تسبیح

کرن روایت جدوں اوہ لگدے پڑھن زبور
چالی کوہاں جاوندا اوہ آوازہ دور

سنکے اوس آواز نوں مومن ہون نثار
کافر ہوش بھلائیکے مردے ہو خوار

ایہہ سی پہلا معجزہ اگوں سنیوں دوم
لوہے نوں جد پکڑدے ہو جاندا سی موم

ایسی طاقت اوہناں نوں بخشی پاک خدا
نال ہتھاں دے لوہے دی لیندی زرہ بنا

آتش سندی اوہناں نوں حاجت ناہیں کو
نرم اوہناں دے ہتھ وچہ لوہا جاندا ہو

کرن روایت سب تھیں پہلے وچہ سنسار
زرہ لوہے دی جوڑکے کیتی اوہناں تیار

وَعَلَّمْنٰهُ صَنْعَةَ لَبُوْسٍ لَّكُمْ کہیا پاک خدا
کاریگری داؤد نوں دتی اساں سکھا

تاں جو کارن تساں دے کری لباس ایجاد
لوے بچاو تسانوں اندر جنگ جہاد

راوی کہندا زرہ جاں کری داؤد تیار
قیمت درماں چار سو ہوندی وچہ بازار

اتنے ملوں وچیکے درم کری تقسیم
دو سو درماں دیوندا جو محتاج یتیم

باقی دو سو درم جو سنتوں نال قیاس
ہک سو خویشاں دیوندا ہک سو رکھدا پاس

اوسے ہک سو درم تھیں آپ کری گذران
وچہ عبادت رب دی رہن سدا غلطان

تن طرحیں اپنا صرف کرن اوقات
ایہو طریقہ رکھیا جد تک رہے حیات

وچہ عبادت رب دی رہندے کجھ ایام
کجھ دیہاڑے اپنے کردے گھر دے کام

کجھ دیہاڑے خلق دا عدل انصاف کمان
جیو نگر عدل کماوندے تیہیں سنوں بیان

ذکر انصاف و عدل حضرت داؤد علیہ السلام

عدل اندر داؤد دے بہن کئی مذکور
ہک دن بڈھی عاجزہ عورت ہک ضعیف
خدمت وچ آیکے کرن لگی فریاد
میں بیچاری عاجزہ بڈھی اہل عیال
لئی آوندی ساں سر تے آٹا اوہ اُٹھا
بھکھے تھیں مرجان گے میرے چھوٹے بال
حضرت نے فرمایا سُنکے سب بیان
لے دیوان میں کس طرح آٹا کنوں ہوا
آٹا لے گئے بڈھڑی ہوئی جلد روان
بیٹھا اوہ داؤد وا ہے سی مرد خدا
بڈھی تائیں دیکھ کے لگا اوہ فرمان
تاں پھر بڈھی اپنا دسیا کل احوال
جا حضرت داؤد تے کیتی میں فریاد
اگوں اُنہاں فیصلہ کیتا ہے اس طور
ایہہ گل سُن سلیمان نے کہیا بڈھڑی نوں
آٹا منگن واسطے میں نہیں آئی مول
لئو قصاص ہوا تھیں بدلے اس نقصان
ایہہ گل سُنکر بڈھڑی مول نہ کیتی دیر
یا حضرت جی مجھ تے کیتا ظلم ہوا
آٹا لیکے کُتا نا راضی تھیاں نہ بل
تاں حضرت داؤد نے کہیا بڈھی نوں
دہ من آٹا تدھ نوں دیندا ہاں میں جا
آخر دہ من اوس نے آٹا لیا تولا
رخصت ہو دروازیوں باہر نکلی جاں
بڈھی کہیا تجھ نوں آٹا دہ من ہور

میں بھی اک دوا نہاں تھیں کردا ہاں مسطور
آئی پاس داؤد دے سن توں یار شریف
کر میرا انصاف توں ہیں تو صاحب داد
آٹا آندا میں سی بڑی مشقت نال
پئی ہوا از غیب تھیں آٹا گئی اوڈا
لے دے آٹا واؤ تھیں کرکے عدل کمال
میرا اوپر ہوا دے نہیں چل دا فرمان
اوس دے بدلے آپ میں آٹا دیاں چا
رستے وچوں اوسنوں مل پیا سلیمان
جسنوں بعد داؤد تھیں شاہی ہوئی عطا
اے مائی توں اپنا مینوں دس بیان
آٹا میرا اوڈ گیا ہے سی واؤ نال
لے دے آٹا واؤ تھیں توں ہیں صاحب داد
کولوں آٹا بخش کے مینوں دتا ٹور
جا حضرت داؤد نوں آکھ دوبارہ توں
کر میرا انصاف توں اے نبی مقبول
جو ہیں عدالت تساڈی کردی ہے فرمان
جا حضرت داؤد نوں ایویں کہیوس پھیر
موجب اپنے عدل دے اوسنوں دیہہ پھڑا
جلد تک پکڑ ہوا نوں عدل نہ کیتا [illegible]
چھوڑ تقاضا بڈھیئے راضی ہوجا توں
نال ہوا دے مجھ دا نہیں تعلق کا
راضی ہوکر گھراں نوں چلی قدم اوٹھا
پچھیا پھر سلیمان نے ہویا کریں بیاں
بخش نبی داؤد نے [illegible] دتا ٹور

پھر کہیا سلیمان نے ایہہ گل کریں قبول
جا حضرت داؤد نوں آکھ تریجی وار
کرو عدالت مجھ دی جیونکر ہے دستور
جدتک پورے طور نہ اوسنوں ملے سزا
بڈھی نے پھر جائیکے کہیا ایسے طور
اے بڈھی کس تدھ نوں بھیجیا ہے سکھلا
بڈھی نے پھر کھول کے دسیا کل بیان
تاں حضرت سلیمان نوں پیغمبر داؤد
کراں ہوا دی کس طرح میں کوئی تجویز
شکل مجسم ہووندی جیکر کدی ہوا
ہن میں اوسنوں کس طرح حاضر کراں بلا
تاں حضرت داؤد نوں کہن لگا سلیمان
جیکر وچہ حضور دے کریو تسیں دعا
تاں پھر حضرت رب نوں کیتا عرض سوال
کر مجسم واؤ نوں خالق پاک جناب
تاں پھر بڈھی واؤ تے دعوےٰ کیتا زود
پیش عدالت واؤ نے کہیا یا سرکار
حضرت نے فرمایا دس اسانوں حال
تدوں ہوا نے آکھیا سن اے نبی خدا
اوس کشتی نوں ہوگیا اک سوراخ نچھان
رل مل کشتی والیاں منگی ایہہ دعا
دیساں تیرے نام تے اس کشتی دا مال
تاں اوس ویلے مجھ نوں کیتا حکم خدا
کشتی دے سوراخ نوں جاکر کیتا بند
پیش عدالت واؤ نے کیتا ایہہ بیان

کیوں توں باجھوں فیصلے آٹا کریں قبول
میں نہیں راضی ہووندی آٹے تھیں سرکار
پکڑ منگوا ہوا نوں اپنے پیش حضور
میں نہیں راضی ہووندی یا محبوب خدا
سن حضرت داؤد نے چھپیا کرکے غور
کس نے تینوں بات ایہہ دسی سچ بنا
طرف تساڈی بھیجیا مینوں ہے سلیمان
اپنے پاس بلائیکے کہیا ہو خوشنود
اوہ نہیں پکڑی جاوندی اے فرزند عزیز
تاں تے اوسدا پکڑنا مشکل ناسی کا
اسدا کوئی وجود نہ کیونکر پکڑی جا
حاضر کرن ہوا دا بالکل ہے آسان
کر مجسم واؤ نوں حاضر کرے خدا
کیتی سی سلیمان نے آمین آمین نال
خدمت وچہ داؤد دے دتا بھیج شتاب
آٹے اپنے واسطے پیش نبی داؤد
امر خدا دے نال میں کیتی سی ایہہ کار
کیونکر کیتا کم ایہہ حکم خدا دے نال
کشتی اک قوم دی آہی وچہ دریا
پانی وڑیا زور تھیں ڈبن لگی آن
یارب جے ہن اساندی کشتی لئیں بچا
نذر منی ایہہ اُنہاں نے اگے رب جلال
اس بڈھڑی دا لیگئی آٹا میں چرا
رکھ لئی رب ڈوبنوں لوک ہوئے خورسند
عدل نبی داؤد دا اگوں کراں عیان

گند گئے کجھ روز جاں اوہ کشتی اسجا — گنڈھے لگی آئیکے حکمے نال خدا
کشتی دی داؤد نوں خبر ہوئی فی الحال — اوسے دم منگوالیا کشتی دا سب مال
اڈھا اوستھیں بخشیا بڈھی نوں ٹٹوا — باقی اڈھا لے گئے عاجز تے فقراء

نکتہ حاصل کلام

کرن روایت ہکدن پیغمبر داؤد — اوس بڈھی نوں سد کے پچھیا ہو خوشنود
اتنی دولت تدھ نوں بخشی پاک خدا — کیہڑا ایسا حکم تدھ اوسدا منیا
بڈھی کہیا مجھ دا عمل نہ کوئی مول — خبر نے کیہڑی عاجزی کیتی رب قبول
ایپر ہک دن آیا ہک فقیر کنگال — روٹی دا اُس مجھ نوں کیتا آن سوال
اوسدم میرے پاس سی ہک روٹی موجود — میں اوہ نام خدا ایدے دتی ہو خوشنود
کھا کر اوسنے آکھیا اجے نہ رجیا میں — دے کجھ مینوں ہور بھی اجر ملے گا تیں
میں کہیا پھیر اوسنوں ٹھیر ذرا اسجا — دانے پیہہ کے تدھ نوں روٹی دیاں پکا
تاں میں آٹا پیس کے آندا بنی خدا — لئی آوندی ساں گھر انہوں سر دے اوپر اٹھا
قدرت رب دی اسقدر گھلی سخت ہوا — رستے اندر مجھ دا آٹا گئی اوڈا
مینوں اوس فقیر دا آہا فکر کمال — پاس تیرے انصاف دا کیتا آن سوال
کیتی ہر غریب تے اللہ جل جلال — مینوں تیرے ہتھ تھیں ملیا اتنا مال
کرن روایت آئیا اوسدم جبرائیل — کہن لگا داؤد نوں کہیا رب جلیل
یا نبی اللہ آکھدے توں اُس بڈھڑی تائیں — ایہہ جو اتنے مال دی مالک ہوئی توں
اوس آٹے دے عوض ایہہ کیتا فضل خدا — جیہڑا آٹا تدھ دا لے گئی واؤ اوڈا
روٹی اوس فقیر نوں دتی سی جو تیں — رب فرمایا پھیر اوہ بدلہ لیسا ائیں
اوس روٹی دے عوض وچ ستر جنتی نان — روز قیامت تدھ نوں دیسی رب رحمان
جو ہک لقمہ کسے نوں دیوے نام خدا — ستر لقمے اوسنوں ملسی روز جزا
دنیا وچ بھی اوسنے ہووے فضل کمال — جیوں اوہ بڈھی عاجزہ ہو گئی مالا مال
ہک روٹی محتاج نوں دیوس جس بد نام — اوڈھی بیڑی مال دی رب کیتی اکرام
دتی چیز نہ کسے دی ضائع کردا رب — باقی ذکر داؤد دا آکھ پیارا جد کب

ذکر دیگر عدل بطور معجزہ

ہک دن اسرائیلیاں کیتا ایہہ سوال — پیش نبی داؤد دے بہت محبت نال
آکھن لگے آ کے پیش رسول خدا — حشر نمونہ اسانوں دنیا تے دکھلا
تاں جو اکھیں ڈیکھیے محشر دا احوال — روز قیامت اس طرح ہوسی ہر یکنال
تاں حضرت داؤد نے کیتا ایہہ فرمان — بھلکے تساں دکھاوساں محشر دا میدان
بھلکے ہے دن عید دا خلقت ہوسی عام — محشر دا احوال میں ظاہر کراں تمام
ہویا دوجا روز جاں سنڑوں تمامی حال — ہیسی شخص رئیس ہک صاحب دولت مال
پاس اسدے ہک گاں سی خوبی حد نکا — پہلوں اسدا ذکر ہیں تینوں لواں سنا
خوب سجا کے اوسنوں لائے ہار سنگار — دیندا چھوڑ میدان وچہ ہو ہمیشہ کار
جنگل دے وچہ پھر دیاں کٹے روز تمام — مالک دے گھر آوندی ہو جاندی جد شام
سی ہک عورت پارسا عابد بزرگوار — بھی ہک بیٹا اوسدا آہا نیکوکار
دونویں جنگل وچہ اوہ رہندے سن اکجا — کرن عبادت رب دی مسجد ہک بنا
کھاون دی کوئی چیز نہ پاس انہاں دے مول — وچہ عبادت رب دی رہن سدا مشغول
جاری کیتا رب نے چشمہ مسجد پاس — پانی اوسدا پیوندے ہوندے جدوں پیاس
بھی ہک درخت انار دا کیتا رب غفار — ہر دن اوپر اوسدے لگدے دو انار
اونہانوں اوہ کھائیکے روز کرن گذران — ستر برساں انہاں نوں ایویں گذری آن
ہک دن بیٹے ماں نوں کہیا نال پیار — رنگا رنگ وکاندیاں چیزاں وچہ بازار
حکم کرو تاں شہر نوں جاواں ہیں الحال — کوئی چیز لیائیکے کھاواں خوشیاں نال
مائی اگے فرمائیا سن اے برخوردار — نت رب سانوں بخشدا تازے دو انار
اسے اوپر رہو توں شاکر ہر ہر سول — لالچ ہوری چیز دا چنگا ناہیں مول
ایہہ گل کر کے ویکھیا جدوں اناراں ول — غائب کیتا رب نے قدرت تھیں اوہ پھل
بیٹے نوں فرماوندی مائی قدر بلند — ناشکری تھیں ہو گئی روزی ساڈی بند
جبکہ اسے اوپر توں رہندا شکر گذار — غائب کردا رب نا ہرگز اوہ انار
القصہ ہک رات دن ڈیکھے رہے اوہ حال — اچن چیتی رب نے بھیج دتی اوہ گاں

پاس اُنہاں دے آکے بولی قدرت نال
بیشک مینوں کھا لئو کرکے ذبح شتاب
ایہہ گل سن کے آکھیا مائی بیٹے نوں
چاہندی ہے اسانوں دے گناہ وچ بوڑ
دوجی واری آ کے کہن لگی اوہ پھیر
پھیر بھی اُنہاں خوف تھیں چکدی اوہ گل
کیتی اُنہاں ذبح پھیر آخر ہو لاچار
مالک دے گھر چھڈ دیں اوہ مول نہ آئی گاں
رہندی سی اُس شہر وچ عورت اک لال
مالک نوں اُس جا کے کیتی خبر شتاب
مالک نے سبھ اوس تھیں لیکے پتہ نشان
کوہ کھادی ہے مجھ دی شخص فلانے گاں
سن حضرت داؤد نے اوس تھیں سبھ اذکار
پکڑ سپاہی اوس نوں لیا رہے پیش حضور
پچھیا حضرت اُنہاں تھیں کیوں کیتی ایہہ کار
یا حضرت اس گاں نے سانوں کیتا تنگ
کھاؤ مینوں ذبح کر بہت خوشی دیاں
چپک رہے سیں اوس نوں دونویں کیتی وار
ترے دن بھکھیاں اسانوں ہیسن گئے وہا
کہیا مالک گاں نے سن کر ایہہ بیان
حضرت نے فرمایا ایہہ کوئی عجب نکا
بھانویں گلاں کرن تھیں بھی حیوان لاچار
قصہ کوتاہ اوس نوں بہت رہے سمجھا
کہندا اپنی گاں دا لواں ضرور قصاص
حضرت نے فرمایا نہ کر توں تکرار

اوہ پر تساڈے مجھ نوں کیتا رب حلال
کیوں دن راتیں بھکھ تھیں رہندے ہو بیتاب
پھر گئے بیٹا ایس نوں ذبح نہ کرنا توں
ایہہ گل کر کے اُنہاں نے گاں چھڈی اوہ ٹور
کھاؤ بیشک مجھ نوں مول نہ کرو دیر
تیجے دن پھر آکے لیٹ رہی اُس تھاں
گوشت اُسدا اُنہاں نے کھادا عورت آ
ڈھونڈن کارن آدمی بھیجے نے ہر تھاں
دیکھ گئی اوہ اُنہاں نوں سبھے ہالے نال
کھادا تیری گاں نوں کر کے اُنہاں کباب
پیش نبی داؤد دے دعوے کیتا آن
کر کے تحقیقات ایہہ ہیر اکر دتیاں
اوسے وقت اوس شخص نوں سدیا وچ دربار
نالے اُسدی ماں نوں منتوں اہل شعور
ناں پھر بیٹا ماں اوہ ہوئے سے عرض گذار
ترے دن سانوں آ کے کہندی رہی نسنگ
اوہ پر تساڈے مجھ نوں کیتا رب حلال
ایپر رہی نہ مول اوہ کٹھی ہو لاچار
فاقے کیتا تنگ جاں گئے آہیں اوہ کھا
جھوٹھی ہے ایہہ بات سبھ [illegible]
بول سکن حیوان بھی [illegible] نال خدا
ہووے ربا حکم جے بول کرن گفتار
ایپر اوس مجھول نے بات نہ منی کا
دونویں [illegible]
[illegible]

کہندا دہ سو اشرفی مینوں نا منظور
پھر حضرت داؤد نے کہیا وچی وار
چھڑا اینری گاں دا صبحی ہوت منگا
ایپر پھر بھی اوسنے کیتا نہ انبال
آحضرت داؤد نوں ربّ دا کہے سلام
یا حضرت فرمائیا تینوں ربّ جلال
آکھ اُنہانوں عید تے جمع ہوسن جد کل
اسے طور داؤد نے کر دتا فرمان
ہویا دوجا روز جاں آ گئے لوک تمام
منبر اوپر کھلو کے پیغمبر داؤد
خوش آوازے نبی دے ماریا ایسا جوش
تاں اوسو یلے آ گئے حضرت جبرائیل
سدّو اوس امیر نوں جیہدی ہیسی گاں
جس لڑکے دے اوپر ایہہ دعوے کری شریر
نوکر کر کے لے گیا اس ہندی نوں نال
رستے اندر مار کے اوسنوں اس بدین
پچھو اوہدے تے بکریاں ہور اسباب مزید
شہر مصر پھر جائکے ویچیا اسنے مال
ہن ہک گاں دے واسطے جھگڑا کری شریر
ساری دولت اُنہاندی ہیگی اسدے پاس
جاں ایہہ جبرائیل نے دسیا سبھ مذکور
پچھیا اوس تھیں حال ایہہ کیتا اوس انکار
اینویں کسے تہانوں دسی جھوٹھ کلام
ناہیں دولت اوسدی آندی یا سرکار
تاں اُس ویلے حشر دا ہویا حال عیان

گاں اپنی دا انہاں تھیں لواں قصاص ضرور
جیکر کریں معاف توں نال سلوک پیار
اشرفیاں تھیں تسانوں دیساں ایں بھرا
اتنے وچ جبرئیل نوں بھیجیا رب جلال
بعد سلاموں اوسنے کیتی ایہہ کلام
چاہندے لوک جو دیکھنا محشر دا احوال
حال قیامت اُنہاں تے اُسدم جاسی کھل
جیوں نکرا سے باب وچ پچھے ہویا بیان
میلہ دیکھن واسطے اندر عید مقام
لگے پڑھن زبور نوں لوک ہوئے خوشنود
سُنکر پاک کلام نوں لوک ہو گئے بیہوش
پیغمبر نوں آکھدا کہیا ربّ جلیل
محشر والا حال سبھ ہوسی اج عیان
اوس لڑکے دا باپ سا بڑا امیر کبیر
طرف ولائیت شام دی ویچن کارن مال
مال اسباب جو اُسدا لیا تمامی چھین
سارا اوسنوں مار کے لیا ایس پلید
بہتا نفع اوٹھائیکے ہو گیا مالا مال
باپ اوسدے دے مال تھیں بنیاں ایہہ امیر
پچھو اوس تھیں بات ایہہ ہو کے بیوسواس
تاں پھر حضرت اوسنوں سدیا پیش حضور
ناہیں کیتا قتل اوہ نا ایہہ کیتی کار
ہرگز اوسدا باپ میں نہیں کیتا قتل تمام
عادی ڈھڈھ قدیم تھیں ہاں میں دینا دار
حکم خدا تھیں اُسدی ہو گئی بند زبان

ٹھاکی آئی مونہہ نوں بول نہ سکے مول
ہتھ تے پیر گواہیاں دین لگے اتے قول

ہتھ کہن جو اساں اوہ کیتا مار حلال
پیر کہن جو چل کے گیا اساڈے نال

اسے حالت اوسدے بولے سبھہ اعضا
بے شک ساڈے نال اس کیتی ایہہ خطا

مال اسباب جو اوسدا آندا اس تمام
شہر مصر جا ویچیا اوسنوں کر قتل تمام

سن سن باتاں لوک سبھہ بہت ہوئے حیران
ایہو حالت ہووسی اندر حشر میدان

ہتھ تے پیر گواہیاں دیسن رب دے کول
جہراں لگن مونہاں تے مول نہ سکن بول

کما قال اللہ تعالیٰ - اَلْیَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰی اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَیْدِیْهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوْا یَكْسِبُوْنَ ط

ترجمہ - جیسے فرمایا اللہ تعالیٰ نے آج ہم مہر کردینگے اُن کے منہ پر اور بولیں گے ہم سے اُن کے ہاتھ اور بتاوینگے پاؤں اُن کے جو کچھ وے کماتے تھے دنیا میں

قصہ کوتاہ اوسدے گذرے جدوں گواہ
بولن جو گا رہیا نہ ہویا روسیاہ

بہوں شرمندہ خلق وچہ ہویا خجل خوار
اوس لڑکے نوں سدکے کہیا نبی غفار

باجھ گناہوں ماریا اسنے تیرا باپ
ساری دولت اوسدی لٹ لیا آپ

لے ہن بدلہ اسنتھیں کر اسنوں قتل تمام
ہے کی دولت تساندی اسدا مال تمام

ایہہ گل سنکر اوسنے کیتا قتل شتاب
قبضے اندر کر لیا جو اوسدا اسباب

مال خزانہ اوسدا لیا تمام سنبھال
بولے شکر خدائیدا جس دتا سبھہ مال

ویکھ عدل داؤد دا ڈر گئے لوک تمام
پھر کوئی مارے خوف دے کرے نہ ایسا کام

چھپ کے بھی کوئی کرے نہ ہندا کم ذلیل
مت حضرت داؤد نوں دسے جبرائیل

ہویا ایسا نبی دا سایہ وچہ جہان
اوکنے اعلےٰ کوئی نہ ہوندا بے فرمان

ذکر انگشتری و وفات حضرت داؤد علیہ السلام

سنوں حقیقت دوستو دل کھتیں ہو خوشنود
جس دن وڈیری عمر دا آہے پاتی داؤد

لے آیا صندوق اک حضرت جبرائیل
پاس نبی داؤد دے بھیجیا رب خلیل

کہندا اسدو اپنے سب فرزند عزیز
پچھو اس صندوق وچہ ہیگی کیہڑی چیز

جیہڑا بیٹا آکھدا دیوے ایہہ بتلا
ہوگ خلافت اوسنوں تیرے بعد عطا

سن کے حضرت داؤد دے پندرہ کل فرزند
سبھناں نوں سد وانکے کہندا قدر بلند

دسّو اس صندوق دے اندر ہے گا کی
جو دسّے اوہ ہوسی میرے بعد نبی

نالے اوسنوں بادشاہ کرسی ربّ غفور
سُن کر سوچیں پے گئے سارے اہل شعور

ایسپر ہرگز کسے نہ دِتا مول جواب
آخر پھر سلیمان نے کہیا اُٹھ شتاب

سبھ بھائیاں تھیں نکّڑا سی حضرت سلیمان
اندر قصص الانبیا لکھیا ہویں بیان

خدمت اندر باپ دی ہویا عرضگذار
حکم کرو تاں صاحبا دسّے تابعدار

حکم دِتا داؤد نے کہو فرزند عزیز
ہیگی اس صندوق وچ کیہڑی کیہڑی چیز

تاں حضرت سلیمان نے کہیا چیزاں تیرے
چابک خط انگشتری ایہہ کجھ اسوچ ہے

کھول ڈٹھا صندوق جاں نکلے تِنے تھوک
ہوئے تعجب ویکھ کے جیہڑے حاضر لوک

تاں حضرت سلیمان نوں کہیا جبرائیل
ایہہ تِن تینوں معجزے بخشے ربّ جلیل

جنتی ایہہ انگشتری بھیجی ربّ رحمان
رکھسی اوسدے ہتھ وچ جو کوئی انسان

بیشک سارے جگ دا ہوجاسی اوہ شاہ
وحش طیور بھی اوسدے تابع کرے الاہ

دیو پریاں انسان بھی ہوون تابعدار
نالے اوسدی داؤ بھی ہوسی فرماندار

دوجا اوپر انگشتری کرسی جدوں نگاہ
کل دنیا دے حال تھیں ہو جاسی آگاہ

بھلا برا مخلوق دا معلوم کرسی سب
اس انگوٹھی وچ ایہہ حکمت پائی رب

چابک دی تعریف پھر دسّی جبرائیل
دوزخ تھیں ایہہ بھیجیا چابک ربّ جلیل

ہوسی جیہدے ہتھ وچ چابک ایہہ نِچھان
کوئی نہ پھر گزرا اوستھیں ہوسی ہیفرمان

جیکر اوسدے حکم تھیں باغی ہووے کا
آپے چابک اوسنوں کرسی مار فنا

مارن والے شخص دی اوسنوں لوڑ نہ کا
آپے لگسی دوڑ کے جسنوں لگنا ہو

اس تھیں بعد اس خط نوں جبرائیل نکال
پیش نبی داؤد دے کیتا ایہہ سوال

پتراں کولوں پچھ کے تینوں دیہو جواب
کی کجھ ہے اس خط وچ لکھیا ربّ وہاب

فرزنداں ول ویکھ کے کیتا نبی خطاب
اس خط دا مضمون جو دسو کھول شتاب

چپ رہے فرزند سب کسے نہ دسیا مول
بولیا پھر سلیمان جو سن توں یا مقبول

پنج مسئلے اس خط وچ لکھے ربّ رحمان
شرم محبت عقل بھی طاقت تے ایمان

ایہہ پنج گوہر ربّ نے عالی قیمت دار
بخشش کیتے انسان نوں خالق بخشنہار

پنجے دشمن انہاندے اوہ بھی دیاں سُنا
اوّل دشمن شرم دا کرنا جان سوال
خاص محبّت رب دی دوجا گوہر جان
دونویں جمع نہ ہون ایہہ ہرگز کسے اصول
تریجا دشمن عقل دا غصّہ سمجھ ضرور
چوتھا دشمن خوف ہے طاقت کا ان بجھ
پنجواں گوہر قیمتی ہیگا نور ایمان
جو کوئی نال خدا دے شرک کری جہول
شرک ایمان نہ ہک جا ہرگز کرن آرام
ہر اک گنہگار نوں بخشے انت خدا
سنوں حقیقت جدوں ایہہ مسلے پنج بیان
پچھیا پھر ایہہ پنج جو گوہر ہین تمام
کہیا پھر سلیمان نے حب اتے ایمان
سر وچ رہندا عقل ہے ایہو اسدی جا
ہڈیاں وچہ ہر بشر دی ہووے طاقت زور
جاں حضرت سلیمان ایہہ کیتی حل سوال
اوسیوقت انگشتری دتی اوہ پہنا
دونویں چیزاں اُسنوں بخش نبی داؤد
اپنی ہتھیں تخت تے دتا جاد بہا
بیٹھا اوپر تخت دے جاں حضرت سلیمان
جاں پھر گوشے بیٹھیاں گذرے برس پنجاہ
ویکھ نبی داؤد نے پچھیا ایہہ فرما
کہیا ملک الموت نے ہیں ہاں عزرائیل
تاں پھر حضرت آکھیا ٹھہر ذرہ توں یار
کہیا عزرائیل نے سنتوں یا مقبول

جے اوہ آون انہاندی مُول نہ رہندی جا
جیکر کرے سوال کو شرم نہ رہندا نال
دنیا دی حب اوسدی دشمن خاص پچھان
ہک محبّت کرے جو دوجی رہے نہ مُول
جس دم غصّہ آوندا عقل ہووے سب دور
ڈر جاوے جو کسے تھیں زور نہ رہندا کجھ
دشمن اسدا شرک ہے سمجھو نال دھیان
اوسدے کول ایمان نہ ہرگز رہندا اصل
جان اتے انہیں جیوں رہن نہ اک مقام
مشرک نوں بن دوزخوں ہور نہ کوئی جا
پیش نبی داؤد دے کر دتے سلیمان
ہر گوہر دا بدن وچہ ہیگا کون مقام
دوہاں دا وچہ دل دے ہیگا ہک مکان
اکھیں وچہ انسان دے رہندا شرم حیا
ایہو پنج مقام ہیں جگہ نہ کوئی ہور
سُن حضرت داؤد نوں ہوئی خوشی کمال
نالے جا ہک مسجد وچہ دتا اوہ پکڑا
نزت خلیفہ اپنا کیتا ہو خوشنود
آپ کنارہ پکڑ کے گوشے بیٹھا جا
ہک سو ورہہ داؤد دی آہی عمر پچھان
آیا ملک الموت پھر ہک دن نالی جاہ
کون کوئی توں کس طرح آیوں ہیں ایتھا
جان تساڈی لین نوں بھیجیا رب جلیل
دو رکعات نماز ہیں جلدی لواں گذار
اتنا ٹھہرن واسطے مینوں حکم نہ مول

ایہہ گل آکھ داؤد دی قبض کیتی اوس جان
انا للہ آکھیا فاتحہ خیر الاں
اگے ہن سلیمان دا آکھ سناواں حال

کفن دفن سب باپ دا کیتا شاہ سلیمان
وچ بہشتاں پہنچیا روح مبارک جا
جیونکر رب نے اوسنوں بخشیا جاہ جلال

قصہ حضرت سلیمان علیہ السلام

بیٹا نبی داؤد دا سی حضرت سلیمان
بنج دیہاں داؤد دے ہین حرم تمام
پہلوں اوریا نال سی اُسدا ہویا ویاہ
اوریا دا سب ذکر ہیں اگے با تفصیل
جسنوں اوسدے پڑہن دا شوق ہووے لبسیا
لطشا نال نکاح جاں کیتا نبی داؤد
جاں حضرت سلیمان نوں تخت بہایا باپ
وَوَارِثَ سُلَیمَانُ دَاؤدَ کہیا رب رحمان
ورثہ ڈھیا نبوتوں ہویا خاص نبی
کل خلقت سلیمان دی ہوئی تابعدار
ہر بولی تھیں اوسنوں واقف کیتا رب
ہر نعمت موجود سی رہندی وچہ حضور
تابع اوسدے حکم دی کیتی رب ہوا
جس قسم دی بات کو کردا وچہ جہان
جس جاگہ سلیمان دا ذکر کرے جے کا
جے کجھ مال زمین وچہ ہووے نیڑے دور
دیواں تائیں بھیج کے لوے کڈھا اوہ مال
جتھے موتی ہووندے وچہ خشکی دریا
تخت سلیمان جدوں سی اوڈدا وچہ ہوا
سبھی طرفے آدمی فوجاں رہن کھلو

بی بی لطشا ایہناں دی ہیسی ماں پچھان
پچھوں کیتی عقد ایہہ جدا لطشا نام
ہویا جدوں شہید اوہ کیتی نبی نکاح
یوسف دی گلزار وچہ لکھیا کر تکمیل
ویکھے قَصَصُ الحُسنَین یوسف دی گلزار
اوس وچوں سلیمان ایہہ جمیاں پاک وجود
وچہ عبادت جائیکے گوشے بیٹھا آپ
وارث نبی داؤد دا ہوگیا سلیمان
نالے ہویا بادشاہ ملیا ملک سبھی
آدم جن پرند بھی ہوگئے لشکر یار
جو کوئی بولے جانور معلم کردے سب
کوئی چیز جہان دی کدی نہ ہووے دور
جتھوں کردے امر اوہ لیندی تخت اٹھا
ترت ہوا سلیمان نوں خبر پہنچاوے آن
اوسے ویلے آئیکے دیندی واؤ سنا
اوہ بھی آ سلیمان نوں دیوے دس ضرور
اپنے بیت المال وچہ جمع کرے فی الحال
اوہ بھی دسے آن اوہ لیندے ترت کڈھا
سبھ پرندے اوستے سایہ کردے آ
کھبے پریاں ہوندیاں سجے ہوندے دیو

ہور پرندے جانور ہوون کئی ھزار | گرد بگرد دے تخت دے چلن حلقہ مار
جیونکر وچہ قرآن دے کہیا خالق رب | جن انسان پرندھی لشکر اوسدے سب

وَحُشِرَ لِسُلَیْمٰنَ جُنُوْدُہٗ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ وَالطَّیْرِ فَھُمْ یُوْزَعُوْنَ

ترجمہ اور اکٹھے کیئے گئے واسطے سلیمان کے لشکر جنوں سے اور انسانوں سے اور جانوروں سے پس وہ مثل ہیشل کھڑے کیئے جاتے ہیں

لکھیا وچہ تفسیر دے راوی کرے بیان | تخت سلیمان اتنا چوڑا آہے سی ہیال
جان اوہ اوسدے حکم تھیں چلدا وچہ ہوا | لشکر نوجاں اوتھے جاندیاں سبھ تھاں
اتنا تیز ہوا وچہ چلدا سی اوہ جان | ہک مہینہ پندھ سی شاموں یمن جہان
اوسنوں وچہ ہوا دے اتنی لگدی دیر | اوہ دن وچہ جا کے واپس آوے پھیر
بھی حضرت سلیمان نوں ہور ملی ہک چیز | مولے دے انعام تھیں سنتوں یار عزیز
تانبے دا رب بخشیا چشمہ ہک روان | بھانڈے برتن اوتھیں بندے بہت آسان
اوس چشمے تھیں نکلدا پانی تانبا ہو | پھر گالن دی اوسنوں حاجت رہے نہ کو
جس بھانڈے دی انہانوں پوے ضرورت کا | سچے دے وچہ ڈھال کے جلدی لین بنا
اتنی وڈی دیگ اوہ ہک ہک کرن تیار | جس وچہ کھانا فوج دا پک وے یکبار
ہکو دیگ پکائیکے جدوں اتارن چا | سارا لشکر اوتھیں رجکے لیندا کھا
تابع کیتے رب نے دیو اتے شیطان | کرن تمامی کم اوہ خدمت سبھ اٹھان
جناں نوں بھی رب نے کیتا وچہ فرمان | ڈردے اوہ سلیمان تھیں دکھ نہ کسے پچھان
سنے کدی سلیمان جے اس گل دا مذکور | جن فلانا کسے نوں دیندا دکھ ضرور
دیواں تابیں آکھ کے لیندا اوہ پکڑا | اوسے ویلے اوسنوں قید کریندا چا
یا دریا وچہ اوسنوں سٹے مار زنجیر | یا پھر جکڑ زمین وچہ اوسنوں کرے اسیر
ہن تک بعضے دیو ہیں اوسدے بندیوان | جیہڑے اپنے وقت وچہ قید کیتے سلیمان
خبر قرآن کریم وچہ پیش نبی سلیمان | کم عمارت لوہیاں کردے سن شیطان
اندر قصص الانبیا لکھیا ایہہ مذکور | اتنا بڑا مکان ہک نبی کیتا معمور
چھتی کوہاں وچہ اوہ چوڑا لماں جان | سوہنا باجھ حساب تھیں کی کراں بیان
سونے چاندی کنوں اوہ ہویا سبھ تعمیر | نال زمرد جڑے سن بھی یاقوت کثیر

ست سو اوسو چہ ہور سی کیتا محل بنا
تن سو حرماں واسطے کیتا محل تیار
اتنی قوت نبی نوں کیتی ربّ عطا
ست سو اوس کنیزکاں تن سو حرم کمال
ہک جاگہہ دربار دی اندر اوس مکان
باراں کوہاں تیک سی لمّی چوڑی اوہ
سب ہاتھی دے دند تھیں بنیاں اوہ تمام
ہور زمّرد خالصوں نالے مروارید
رُکھ عجائب قسم دے چاندی تھیں بنوا
نال رُکھاں دے لٹکدے سو تہیں سب ڈال
لعل اتے یاقوت تھیں خوشے جیوں انگور
اوپر ہر ہر شاخ دے طوطے مور بنا
عنبر تے کستوریوں پیٹ کیتے بھرپور
تخت وچھایا اپنا اندر اوس دربار
اوپر اُنہاں کرسیاں بہن وزیر تمام
سجے کھبے تخت دے دتے شیر کھلار
نالے دو یاقوت تھیں کیتے کھڑے ستون
کرن روایت دیو جو ہیسن خدمتگار
شیر کبوتر ہور جو طوطے مور چکور
تخت مرصّع ہور جو بڑے بڑے اسباب
جدوں سلیماں تخت دے قدم ٹکاوے آ
پنکھی کھنبھ کھلار کے سر تے جان کھلو
اوہ دو شیر نیاوٹی پیش نبی سلیمان
جوڑا ہور کبوتراں جو سی ہویا تیار
نبی سلیماں تخت تے بیٹھ پڑھن توارت

جنہاں وچہ کنیزکاں بہندیاں جُدا جُدا
ہک ہک بی بی جنہاں وچہ رہندی نیکو کار
وچہ خلاصے ذکر جیوں آیا دیاں سُنا
کرے جماع ہر رات نوں جاکر سبھناں نال
کیتی نبی تیار سی وکھری عالی شان
اوسو چہ جاگہہ تخت دی ہور بنی تن کوہ
لعل فیروزے قیمتی اوسو چہ جڑے تمام
سونے اِٹّاں گرد سب لایاں قابلدید
چاروں طرف مکان دے دتی بنی لوا
پتھر سبز زمرّدوں لٹکن ڈالاں نال
پتھراں وچوں چمک دے دسّن بادستور
لولو تے مرجان تھیں دتے سبہ بہا
بولن حکمت نال جاں خوشبو جاوے دور
سجے کھبے چاندیوں کرسی دھری ہزار
پچھلے پاسے کھلوندے پریاں دیو غلام
خاص زمرّد کنوں اوہ دونویں ہوئے تیار
عجب کبوتر اُنہاں تے بیٹھے دو موزون
طلسم تھیں ہر چیز ایہہ کیتی اُنہاں تیار
بولن چلن اُنہاندا سب طلسم دے زور
دیواں دی سب مدد ایہہ لکھیا وچہ کتاب
تھر تھر کنبے تخت بھی جاندا ہیبت کھا
عنبر تے کستوریوں دُور وںجے خوشبو
سیس جھکا کے کھڑے اوہ ہر دم وچہ فرمان
اوپر ستوناں لاوندے بازی وار و وار
پڑھدے کدی زبور بھی سُندی مخلوقات

سب دی بولی سمجھ دے سن حضرت سلیمان
دنیا دی مخلوق جو سب تے حکم چلان

اندر اوس مکان دے عابد رہندے جو
وچہ عبادت رب دی شاغل رہندے اسو

بدلاں تائیں حکم جاں کرے نبی سلیمان
پانی اوہ برسائیکے سب دیگاں بھر جان

لنگر خانے وچہ جو ہوندا خرچ طعام
ہووے نہیں حساب اوہ کی میں کراں کلام

جیہڑا ہکسے روز دا کریئے نمک حساب
ہوندا خرچ ہزار من لکھیا وچہ کتاب

مرغ جو اندر فوج دے کردے روز کباب
وقت ذبح جو انہاں تھیں اترن کھنبھ خراب

صرف انہاں دے پراں دا بندا ست سو بھار
اگے گوشت ماس دا کرلو آپ شمار

اتنی وافر ہوندیاں ہر نعمت موجود
آپ نہ ہرگز اوسنتھیں کھاندا پاک وجود

اپنے کارن نت ہک کرے زنبیل تیار
اوسنوں ہتھ وچہ پکڑ کے ویچے وچ بازار

جتنی قیمت اوسدی کوئی دیندا چا
اوسنتھیں دانے جاندے مل خریدے آ

اپنی ہتھیں پیس کے روٹی کرے تیار
جاوے ویلے شام دے کعبے طرف سدھار

اوتھے روزیدار جو ہوون ہور غریب
نال انہاں دے رل کے کھاندا نیک نصیب

کدی اکلیاں اوس نہ روٹی کھادی مول
ایویں کرے ہمیش اوہ اللہ دا مقبول

جسدم کھانا کھائیکے فارغ ہوندا سا
نال فقیراں رل کے کردا ایہہ دعا

یا رب میرے اوپر جو تدھ کیتے احسان
شکر انہاں دا مجھ تھیں ہوندا نہیں بیان

درویشاں دے وچہ میں ہاں درویش کنگال
بادشاہاں وچہ بادشاہ شکر تیرا ہر حال

نبیاں وچہ ہک نبی ہاں تیری طرفوں میں
بے حد میرے حال تے فضل کمائے تیں

ہووے کدی زبان جے میرا ہر ہک وال
تاں بھی ادا نہ ہووندا تیرا شکر کمال

عاجز او گنہار ہاں بندہ پر تقصیر
توں ہاں بخشیں مالکا تیرا رحم کثیر

ایہو نبی سلیمان دا رہیا سدا ورتو
لوکاں دیوے نعمتاں آپ پکا دے جو

ضیافت کردن نبی سلیمان علیہ السلام برائے ہمہ مخلوقات

کرے روایت وہب جو حضرت دا اصحاب
رحمت رب دی انہاں تے ہووے باجھ حساب

جد دن سلیمان ہو گیا سارے جگ دا شاہ
ہک دن اوسنے عرض ایہہ کیتی وچہ درگاہ

یا رب وچہ جہان دے جتنی مخلوقات
جل تھل کوہستان وچہ جتنی موجودات

صاحب روح ہر چیز جو پیدا کیتی تیں
حکم ہویا ہیں سبھ دا رازق جل جلال
کل خلقت نوں پالنا ہے ایہہ میرا کم
خلقت میری بہت ہے باجھ حساب شمار
عرض کیتی سلیمان نے یارب پاک خدا
بندوں بھی تدھ بہت کجھ نعمت کیتی دان
ہویا حکم جناب تھیں دعوت وچ پکا
یا رب جتنا کراں ہیں سبھ تیار طعام
ایہہ بھی وچہ درگاہ دے ہوئی دعا قبول
تاں حضرت سلیمان نے دیواں نوں فرما
ست کوہاں میدان اوہ سی دریا کنار
اندر اوس میدان دے جمع ہوئے اسباب
ست لکھ دیگاں دیواں نے کیتیاں ترت تیار
نالے وڈے لگن جو وانگ تالاباں جان

ہک دن کل مخلوق دی کراں ضیافت میں
روزی ہر ہک چیز نوں دیواں میں ہر حال
توں ہک عاجز بشر ہیں مار نہ اتنا دم
تیں تھیں کھانا سبھدا ہوسی نہیں تیار
بے شک تیری خلق دا حد حساب نکا
ہے ایہہ میری آرزو جیوں تیرا فرمان
تاں اوسدم سلیمان نے کیتی ایہہ دعا
باسی ہووے مول نہ تازہ رہے مدام
تازہ رہسی چیز سب کجھ نہ وگڑے مول
بڑا وسیع میدان ہک صاف کرایا جا
جھاڑ و دیگر دیواں نے کیتا صاف ہموار
کھاون پیون واسطے باجھ شمار حساب
چوڑی ہک ہک دیگ سی ستر گزاں شمار
جیونکر خبر خدائے نے دتی وچہ قرآن

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ ۵ پ ۲۲ س السّبا

جو چاہے سلیمان اوہ کردے دیو تیار
لگن تالاباں وانگ سن دیگاں اڈیاں جان
وچہ جامع تاریخ دے راوی کرے بیان
چوڑی ہر ہک دیگ اوہ آہی گزاں ہزار
گائیں ذبح کرایاں بادیہ ۲۲ جان ہزار
اندر اٹھ مہینیاں جمع ہویا سامان
وانگ پہاڑاں نعمتاں نظری آون کل
ہویا یک تیار جاں گوناگون طعام
کھڑا کرایا اپنا تخت جو وچہ ہوا

دیگاں لگن تے مورتاں ہور قلعے ہتھیار
چایاں مول نہ جاندیاں رہندیاں اکس مکان
دو ہزار تے ست سو آہی دیگ جہان
لگن تالاباں وانگ سن جوڑے باجھ شمار
باقی چیزاں ہور جو ناہیں انت شمار
رنگا رنگ طعام تھیں بھریا سبھ میدان
کھانے ہر ہک قسم دے دیواں کیتے رل
حکم سنایا واؤ نوں سدی خلق تمام
تاں جو ویکھے اوسنوں ساری خلقت آ

مچھلی ہک دریا تھیں پہلے ظاہر ہو
لگی مینوں بھکھ ہے یا محبوب خدا
حضرت نے فرمایا کر توں ذرا آرام
مچھی کہندی مجھ نوں لگی بھکھ کمال
تاں پھر حضرت اوسنوں دتا حکم سنا
جتنا اوس میدان وچ سی موجود طعام
بھونگا ہک نہ چھوڑیا اجے نہ رجی مول
ڈٹھا جاں سلیمان نے صاف پیا میدان
کھانا ساری خلق دا رکھیا اساں پکا
اتنا تیرے پیٹ وچ ہویا غرق طعام
مچھی کہیا اجے بیں لقمہ ہک لیا
اتنے لقمے ہور دو جیکر دیویں آن
نت مینوں رب دیوندا ایڈے لقمے ترے
جیکر ایسے طور تدھ کرنا سی سیراب
ایہہ گل سن سلیمان نے کہیا تائب ہو
میرا سارے جگ دا توہاں رزق رساں
میرے کولوں ہو گیا یا رب ایہہ قصور
کرن روایت جس دن سی دعوت سلیمان
جس مچھی دے کنڈ تے طبق زمین دے سب
طبق زمین دے رب نے رکھے اوپر ہوا
بعض روایت اس طرح لکھیا ہے مذکور
اکثر دا ایہہ قول ہے وچہ قصص الانبیا
کھادا سب طعام اوس ہکسے لقمے نال
اصلی مطلب ایہو ملی گیا جو ظاہر ہو
جیکر رب نہ ہوندا سب دا پالنہار

پیش نبی سلیمان دے کردی عرض کھلو
سب تھیں اول مجھ نوں کھانا لئو کھوا
آون دے میدان وچہ جو مخلوق تمام
کرنا اتنی دیر تک مینوں صبر محال
جتنی تینوں طلب ہے اول لے توں کھا
ہکو لقمہ اوسنے کیتا اوہ تمام
آکھے مینوں ہور کجھ بخشو یا مقبول
نال تعجب اوسنوں کہندا ہو حیران
ہکی لقمے نال تدھ سارا چھڈیا کھا
اجے نہ تینوں بھکھ تھیں آیا کجھ آرام
ہکسے لقمے نال توں ہو حیران گیا
تاں میرے ہک روز دی ہو گئی گذران
روزی دینی اوس بن کسنوں طاقت ہے
کیوں پھر لوک سدائیکے کیتے مفت خراب
تیرے باجھوں مالکا ہور نہ رازق کو
دوجا کرے کلام جو سو احمق نادان
بخش معافی مجھ نوں تیرا نام غفور
اوس دن بھکھا رہیا سی ہر کوئی وچہ جہان
اوس مچھی نوں اوس دن بھیجا ہیسی رب
مچھی آ سلیمان دا کھانا گئی نگل کر
کئی مچھیاں دریا تھیں بھیجیاں رب غفور
آیا سی ہک جانور نکل کنڈوں دریا
معلوم ہوئی خلق نوں قدرت رب جلال
اللہ باجھوں کسی نوں نہیں رجاندا کو
کون بنائے نھیر دی دم دم لیندا سار

ذکر شاہ موراں شاہ مندو و حضرت سلیمان علیہ السلام

وچہ جلالت ہور ایہہ ڈٹھا عجب بیان
اُڈیا ہک دن واؤ تے تخت نبی سلیمان

کرسیاں اوپر ساہمنے ہک ہزار وزیر
خدمت وچہ سلیمان دے بیٹھے باتدبیر

وڈا دیو وزیر جو آصف اُسدا نام
اوہ بھی بیٹھا ساہمنے ہور امیر تمام

گرد بگرد دے تخت دے پریاں دیو غلام
نال ادب دے کھڑے سن بنھ کے ہتھ تمام

سر دے اوپر پرندیاں سایہ کیتا آ
ہک آواز فرشتیاں سُنیا نبی خدا

پڑھ تسبیحاں ربدی پاکی کرن بیان
یارب تدھ سلیمان نوں دتا ایسا شان

دنیا وچہ نہ کسے دا ایسا جاہ جلال
جیسا تدھ سلیمان نوں دتا رحمت نال

حکم ہویا درگاہ تھیں ملکو سُنو بیان
لائق اِسے شان دے سی حضرت سلیمان

شاہی ہفت اقلیم دی اوسنوں ہوئی نصیب
نالے ملی پیغمبری بنیاں خاص حبیب

اتنی عزت ہوندیاں کبر نہ کردا مول
تاہیں اوسنوں اپنا کیتا میں مقبول

جیکر ذرہ فخر اوہ کردا کبر غرور
اوڈا تخت زمین تے سٹ کریندے چور

کھسے جاندے اوستھیں کل حکومت راج
ایہہ پر بندہ اساندا ہے اوہ نیک مزاج

سُن حضرت سلیمان نے آندا شکر بجا
سجدے اندر جا پئے کردا حمد ثنا

اوڈا اوڈا تخت جاں آیا اوس مکان
رہندے کیڑے کیڑیاں اندر جس میدان

آدم جنس نہ اوسجا نظری آوے کو
کیڑیاں دا ایہہ ملک ہے ایویں معلم ہو

ہک کیڑی سی بادشاہ رعیت سن سب ہور
شاہ مندو اُس نام سا بعض کہن شاہ مور

اندر تھاں کیڑیاں ہیسی اوہ سردار
منن اوسدا حکم سب رہندے تابعدار

اوس کیڑی نے دیکھیا جاں حضرت سلیمان
رعیت اپنی سد کے کیتا ایہہ فرمان

جیونکر وچہ قرآن دے دتی خبر خدا
آیت سورت نمل دی تینوں دیاں سنا

حَتّٰى إِذَا أَتَوْا عَلٰى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ـ سورہ نمل

یعنے تاں جس وقت جو فوج سنی سلیمان
کیڑیاں دے میدان تے چلکر پہنچے آن

ہک کیڑی نے آکھیا کیڑیاں سبھ بلا
آپو اپنے گھراں وچہ داخل ہو جا

مت لشکر سلیمان دا جاوے تساں لتاڑ
کیڑی دی سن بات ایہہ ہسن پیا سلیمان
پکڑ شتابی اوسنوں تلی اوپر ٹکا
کیوں تدھ اپنی فوج نوں کیتا ایہہ فرما
کیا میرا تدھ دیکھیا ایسا جور جفا
کہیا اوس شاہ مور نے سنتوں یا مقبول
ایہہ میں اسواسطے کہیا اونہاں بُلا
ہریک شاہ دیواسطے ہے ایہہ فرض ضرور
اپنی رعیت فوج دا جسنوں نہیں خیال
جو کوئی رعیت اپنی راضی رکھے شاہ
ایہہ گل سن شاہ مور تھیں کہن لگا سلیمان
جیوں توں اج سنبھالیا لشکر اپنے نوں
غرض کیتی شاہ مور نے ایویں کراں مدام
جے ہوون غمناک اوہ میں بھی ہوواں نال
اسے کارن رب نے کیتا مینوں شاہ
جے مر جاوے اونہاں دا گھر تھیں باہر کا
اِنّا اپنی فوج دا مینوں فکر دھیان
دس کھاں اے شاہ مور توں مینوں ایہہ احوال
کہیا اوس نقیب ہیں میرے چہل ہزار
پھر پچھیا شاہ مور تھیں پیغمبر سلیمان
کہن لگے شاہ مور اوہ سن میرے سرتاج
کیوں جو تیرا تخت ہے اوڈدا وچ ہوا
دشمن ول آسان توں پہنچیں رنج شتاب
جیکر ایسی مجھ نوں بنے دہم آ کو
جو کوئی چنگے کم تے جاندا دکھ اٹھا
بے خبری وچ آ ٹیکے اندر اوس اجاڑ
نالے دل وچ اپنے بہت ہویا حیران
پچھیا اوس شاہ مور تھیں مینوں سچ بتا
وڑ جائو وچ گھر اندرے آوندا ہے سلیمان
ڈر کے جسد ے خوف تھیں ایہہ گل اکھی جا
ہرگز تیرا ظلم ہیں کوئی نہ ڈٹھا ہول
متاں اچانک مران اوہ پیراں تلے آ
خطرے والی جگہ تھیں لشکر رکھے دور
ہوندا اوپر اوسدے ربدا قہر وبال
راضی رہندا اوستے خالق پاک الٰہ
دس کھاں اے شاہ مور توں مینوں سچ بیان
ایویں شفقت اونہاں تے کردی ہیں نت توں
نال اونہاندی خوشی دے میری خوشی مدام
ہے غمخواری اونہاندی فرض مینجے ہر حال
دکھ سکھ ویلے اونہاندے ہوواں میں ہمراہ
چک اوسنوں گھر اوسدے دیواں میں پہونچا
تاں پھر اوس شاہ مور تھیں پچھیا شاہ سلیمان
کتنی ہر دم فوج ہے رہندی تیرے نال
ہر ہر نال نقیب دے اتنے ہور شمار
تیرے میرے راج تھیں اچا کسدا شان
تیرے نالوں مجھ دا ہے گا چنگا راج
جیکر تینوں جنگ دا پیش حکم خدا
اسدا بیش خدا اید ے تھوڑا ملے ثواب
بیر پیادہ چل کے جاواں اوکھی ہو
اجر زیادہ اوسنوں کردا رب عطا

دوجا تیرا تخت ہے واؤ دا محتاج
توں محتاج ہیں تخت دا ایہہ کی تیرا راج

تینوں تخت اُٹھاوندا اوس اوٹھاوے واہ
ایہہ کتنی تکلیف ہے کرو خیال ذرا

کہیا پھر سلیمان نے سُن اوسدی تقریر
کِس نے تینوں بات ایہہ دسی پُر تاثیر

عرض کیتی شاہ مور نے توہاں نہیں دانا
سانوں بھی کجھ ربّ نے کیتا عقل عطا

جیکر ہووے حکم تاں پچھاں چند سوال
حضرت کہیا پچھ توں بہت خوشی دنال

تاں پھر اوس شاہ مور نے کہیا مقابل ہو
تساں جو لگے رب دے کیتی ایہہ آرزو

قال رب اغفرلی وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی انک انت الوهاب

یعنے بخشش منگ کے کیتی ایہہ دعا
یا رب ایسی سلطنت مینوں کریں عطا

جیہڑی لائق کسے دے میں تھیں بعد نہ ہو
میرے ورگا دوسرا شاہ نہ ہووے کو

کیڑی کہیا تساں جو کیتا ایہہ سوال
اسدے وچوں حسد دی آوے بو کمال

پیغمبراں دے واسطے ایہہ گل نہیں روا
کیوں جو سارے مُلک دا مالک آپ خدا

جسنوں چاہے کرے اوہ وچہ زمین دے شاہ
جسنوں چاہے نہ کرے کی اوسنوں پرواہ

نہیں سی لائق تُسانوں ایہہ گل یا مقبول
میرے جیہا بادشاہ کوئی نہ ہووے مول

سن حضرت اسبات تھیں ہوئے کجھ خفا
عرض کیتی شاہ مور نے کاوڑ کرو نہ کا

دسّو مینوں ہور ہک مسئلہ تسیں شتاب
مُندری جیہڑی تسانوں بخشی رب وہاب

کی اُسدے وچہ بھید ہے دسّو کر اظہار
کس کارن اوہ تسانوں بخشی ربّ غفار

حضرت کہیا مجھ نوں معلم نہ ایہہ حال
جیکر ہیں توں جاندی دس شتابی نال

تاں پھر اوس شاہ مور نے کیتا حال بیان
ایہہ مندری اسواسطے تینوں ہوئی دان

تاں جو معلم تدھ نوں ہووے دُنیا گل
ادنے تے ناچیز ہے اک تھیوے دال

کیوں جو اسے وچہ ہے ساری حکمت جان
اسدی خوبی نال توں بنیا شاہ جہان

ہک تھیوے دینال تدھ لیا جہان نوا
معلم ہویا مول ایہہ دُنیا چیز نہ کا

اوسنتھیں پچھے دوسرا کیتا اوس سوال
کیوں ایتری دا تابع کیتی ربّ جلال

حضرت کہیا دس توں مینوں خبر نہ مول
کہیا پھر شاہ مور نے سنتوں یا مقبول

یہو اشارا اسوچہ رکھیا پاک خدا
معلم کریں تیں وچہ دُنیا مثل ہوا

ایہہ گل سُن سلیمان پھر رونے باجھ شمار
بیشک کہیا سچ توں اے کیڑی سردار

تہ بھی واری پھیر اوس کیتی ایہہ کلام
سُنکر کہیا نبی نے ایہہ بھی تو ہاں تبا
کہیا پھر شاہ مور نے معنی ایہہ سلیمان
اس حیاتی اوپر نا ہرگز کریں وساہ
کہیا نبی سلیمان نے ہیں توں بڑی دانا
ایہہ گل سُنکے نبی دی عرض کیتی شاہ مور
ملی نبوّت تدھ نوں نالے ہویوں شاہ
ظُلم نہ کرنا کسے تے کرنا عدل مدام
ہر ظالم دے ظلم تھیں دے مظلوماں داد
دیکھاں اک ضعیف ہاں کیڑی ہیں مسکین
پھر بھی رعیت اپنی شاد رکھاں ہر حال
جے کوئی میری فوج وچ ہو جاوے بیمار
سُنے پیا سلیمان ایہہ اسدی قال مقال
آخر اوتھوں کوچ جاں کرن لگے سلیمان
کھانا کھا کر جاوناں یا حضرت مقبول
نال اساڈے فوج ہے کئی کروڑ ہزار
کیڑی کہیا سب دا رازق ہیگا رب
رب دا دتا بہت کجھ گھر میرے موجود
بیٹھ گیا سلیمان جاں کھانا لیا منگا
حضرت اوسنوں ویکھ کے کہیا تعجب ہو
عرض کیتی شاہ مور نے شروع کرو کھان سب
کھاون لگ پئے اوسنوں جتنے لوگ تمام
سارا لشکر رج گئے اوسنوں بیٹھا چھوڑ
واہ واہ تیریاں قدرتاں واہ توں پالنہار
اوس دن کھانا جگ دا گئی بچی ہک کھا

کیا معنی سلیمان دے جو ہے تیرا نام
کیا کجھ معنے اسدے مینوں خبر نکا
دُنیا فانی وچہ ہے جھٹ پل دی گذران
نیڑے ویلا موت دا آخر سب فناہ
نیک نصیحت ہور بھی مینوں کجھ سُنا
تینوں رب نے بادشاہ کیتا صاحب زور
سارے جگ تے حُکم ہے تیرا عالیجاہ
ملک رعیت اپنی رکھنی رکھ تمام
شاد رکھیں جے خلق نوں رب رکھسی تدھ شاد
میرے جیہا ضعیف کوہ ہور نہ وچہ زمین
لواں آہناں دی خبر میں ہر دن کر تفتیش نال
پچھاں جچر تیک نا آوے نہیں قرار
سُن سُن سب نصیحتاں بہت ہویا خوشحال
عرض کیتی شاہ مور نے اجے ہور روان [؟]
حضرت کہیا کجھ نہ کرو تردّد بول
اُتنا کھانا تساں نہیں مشکل ہوگ تیار
اتنے ہوون ہور جے کھا کر جاون سب
حاضر کراں لیا ٹکیا مٹھو ہو خوشنود
کڑی دی ہک ٹنگ سی اگے رکھی آ
ایہہ ٹنگ میری فوج نوں کیونکر اوڑی [؟]
اسے ہکی ٹنگ دا وچہ برکت پائی رب
ودھ رہی اوہ ٹنگ بھی قدرت رب علّام
نبی سلیماں دیکھ کے بولے حمد کرو
بہتے نوں جا گھٹ کریں تھوڑے نوں بسیار
لت مکڑی دی ران تھیں وتی فوج رجا

حکمت قدرت تدھ دی آوے نہ ہتھ وات
عقل فکر دی پہنچ نہ ہیں توں عالی ذات

آخر رخصت ہو سبھے اوتھوں ہوئے روان
وچ ہوا دے اُڈ پیا تخت نبی سلیمان

اگوں ہن بلقیس دا دیواں ذکر سُنا
جیوں کر ھُدھُد آندیاں خبراں شہر سبا

قصہ ہُدہُد و بلقیس شاہزادی

کرن روایت ہک دن تخت نبی سُلیمان
اوڈدا وچ ہوا دے جاندا کسے مکان

دیو پری سب آدمی حاضر وچ حضور
سایہ کیتا پنکھیاں سر تے بادستور

سب پنکھی سلیمان دے ہیسن تابعدار
جو کجھ ویکھن کسے جا آکر دے اظہار

ڈٹھا طرف پکھیراں جدوں نبی مقبول
ہُدہُد اندر اُنہاں دے نظر نہ آیا مول

کہیا حضرت مجھ نوں ہُدہُد نظر نہ آ
یا اوہ ساتھیں کسے جا غائب ہو گیا

کیتا حکم عقاب نوں اوسنوں ڈھونڈ شتاب
لے آوے کوئی خبر اوہ نہیں تاں کراں عذاب

آندا ڈھونڈ عقاب نے جلدی ہُدہُد نوں
حضرت پچھیا ہُدہُدا کتھے رہیوں توں

کہندا ہک خوشخبر میں آندی یا مقبول
جیہڑی اگے تساں نوں معلم نہیں سی مول

حضرت کہیا خبر اوہ مینوں جلد سُنا
کہندا میں لج گیا ساں اندر شہر سبا

بیٹھا سی ہک باغ وچ اوتھے ہُدہُد ہور
مینوں اوسنے ویکھ کے پچھیا ایہ فی الفور

آیوں کیہڑے شہر تھیں تو اج ایس مکان
میں پھر حالت اپنی کیتی سبھ بیان

نالے حالت تساں دی کیتی سبھ اظہار
خدمت وچ سلیمان دی رہندا ہاں ہر بار

پچھیا میں پھر اوستھیں دس توں اپنی بات
کہندا اسے شہر وچ رہندا ہیں دن رات

کہیا میں شہر دا مینوں نام سُنا
کہندا نام اس نگر دا ہے گا شہر سبا

پچھیا میں اس شہر دا کون کوئی ہے شاہ
کہندا ہک بلقیس ہے عورت عالی جاہ

اوسدے ہتھ اس ملک دا تخت حکومت راج
ساری گرد نواح وچ ہے اوہ صاحب تاج

تابع اوس سردار ہیں باراں جان ہزار
تابع ہر سردار دے ہک ہک لکھ سوار

چل تینوں بلقیس میں لے آواں دکھلا
کیا کجھ عزت اوسنوں کیتی ربّ عطا

میں پھر کہیا اوسنوں مت ہو جاوے دیر
اگے مینوں نکلیاں ہو گئی بہت اویر

متکے پچھے کسے نوں پائی ہو درکار
پھرن ڈھونڈھیندے مجھ نوں لشکر دے اسوار

پانی تاڑن واسطے بیٹھوں شاہ سلیمان
اندر اپنی فوج دے رکھیا ہویا جان
ایہو میرا کم ہے لشکر وچہ سدا
نیڑے دوروں تاڑ کے پانی دسنا آ
ایسی اوسنوں نظر سی بخشی تیز خدا
اندر جس زمین دے پانی ہوندا سا
دوروں اوسنوں تاڑ کے دیندا دس ضرور
وچہ فلانی زمین دے پانی ہے بھرپور
تاں پھر حضرت دیواں نوں بھیجدیوں اسجا
چاہ تالاب کھٹائیکے پانی لین منگا
ہدہد کہندا اجدوں اوس ہنوں کیتا تنگ
تاں میں اونہوں چل کے آیا اوسدے سنگ
ڈٹھا جا بلقیس دا تخت عظیم الشان
خوبی اوسدے تخت دی کی میں کراں بیان
ترتیہہ گز اوسدا عرض سا ترتیہہ گز اوسدا طول
جڑیا نال جواہراں سنتوں یا مقبول
چارے پاوے اوسدے سرخ یاقوتوں بجھ
ہور زبرجد لعل نقیں جڑے زمرد سجھ
اوپر اوسے تخت دے بیٹھی اوہ بلقیس
اندر حسن جمال دے بہت لطیف نفیس
نالے ہیگی بکر اوہ صورت چند مثال
شادی اجے نہ اوسدی ہوئے کسے دینال
اسیر دین ایمان دی اوسنوں خبر نمول
سورج تائیں پوجدی قوم اوسدی مجہول
جاں ایہہ ہدہد نبی نوں دسیا کھول بیان
کہندا اوسدے عوض کجھ بخشو بیٹھوں دان
ایسی خلعت مجھ نوں کر یو کوئی عطا
جو میری اولاد وچہ باقی رہے سدا
حضرت کہیا خط ہیں کردا ہاں مرقوم
ہنے تیرا ایہہ کوڑ سچ ہو جاسی معلوم
ہدہد کہندا یا نبی سچا ایہہ مذکور
کیا طاقت جو جھوٹھ میں آکھاں پیش حضور
تاں پھر حضرت اوسنوں تاج کیتا یک دان
جا تیری اولاد وچہ رہسی سدا نشان
ہن تک ہدہد اوپر ہے کلغی اوہ بقا
جو حضرت سلیمان نقیں اوسنوں ہوئی عطا
لکھیا پھر بلقیس ول خط نبی سلیمان
لکھیا اوسدے وچہ سا ایہہ مضمون بیان

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم ○ ان لا تعلوا علیّ واتونی مسلمین ۔

بسم اللہ نقیں بعد ایہہ لکھاں باتاں دو
اوّل میرے سامنے تسیں نہ آکڑے ہو
دوجا اندر خط دے ایہہ لکھیا فرمان
آجا میرے پاس توں ہو کے مسلمان
ایہہ سب کجھ مضمون سی تھوڑا حسب پسند
مہر لگا کے اپنی خط نوں کیتا بند
ہدہد تائیں حکم پھر کیتا نبی حسن ادا
لے جا میرا خط ایہہ اندر شہر سبا
شاہزادی بلقیس نوں جا کے دئیں شتاب
دیکھاں اوہ اس خط دا دیو کیا جواب

ہُدہُد لے کے خط نوں آیا شہر سبا — سُتی سی بلقیس اوہ مونہہ تے پلو پا

چھاتی اوپر اوسدے رکھ دتا فرمان — جاگی تاں اُس دیکھیا بہت ہوئی حیران

سدّا امیر وزیر سب کہے تعجب ہو — میری طرفے خط ایہہ سٹ گیا ہے کو

ڈٹھا جاں ہیں بھول کے لکھدا ہے سلیمان — میرے نال مقابلہ تُساں نہ کرنا آن

نالے لکھیا اوسنے خط وچہ ایہہ فرمان — آ ہو میرے پاس سب ہو کے مُسلمان

دسّو ہُن اس خط دا دیئے کیا جواب — تاں اوہ اگوں بول کے لگے کہن شتاب

اسیں بہادر بڑے ہاں صاحب زور مزید — جیکر دیسو حکم تاں کرساں جنگ شدید

نہیں تاں جیونکر تساں دی اپنی مرضی ہو — ساڈوں جیونکر آکھسو عذر نہ کرساں کو

کہن لگی بلقیس جو لکھیا ہے سلیمان — آؤ میرے دین تے ہوؤ مسلمان

جے ہن اسدے حکم بلقیس اسیں کراں انکار — شک نہیں جے اسانوں کرنے ذلیل خوار

بادشاہاں دے نال نہ لائق جنگ فساد — دھا پوندے جس مُلک تے کر دیندے برباد

بڑے بڑے سردار جو رکھن بڑی دلیل — ہتھ آون جے اُنہاں نوں کر دیندے مار ذلیل

ایویں جیکر اساں ول پیا سلیمان دھا — عزت عظمت اساں دی دیسی سبھ اوڈا

ہے اوہ بڑا اسنیوندا شاہنشاہ جہان — اُسدے نال مقابلہ نہیں اساڈا شان

نالے ہے اوہ آکھدا ہاں میں نبی خدا — پہلاں اوسنوں بھیجئے ہدیہ کوئی بنا

نبیاں نوں اسلام دا ہوندا شوق کمال — راضی اوہ نہ ہووندے ہرگز ہدیئے نال

جے اوہ سچا نبی ہے ہدیئے لئے نہ مول — نہیں تاں راضی ہو کے ہدیہ کرے قبول

پہلاں اُسدی کراں میں ایہہ آزمائش سب — پچھوں آپے دیکھئے جیہڑی کرسی رب

کہیا وزیراں ٹھیک ہے ایہو صلاح سرکار — جیوں کر مرضی آپ دی ساڈا کی انکار

تاں پھر اُس بلقیس نے تحفے کر تجویز — طرف نبی سلیمان دے بھیجی ایہہ ایہہ چیز

ست اِٹاں سونے دیاں ست چاندی دیاں جان — ست پردے زربفت دے کیتی ترت روان

رواں ہوئے جد ایلچی چیزاں ایہہ اوتھا — پہلوں جا سلیمان نوں دتی خبر ہوا

ایہہ چیزاں بلقیس نے بھیجیاں طرف حضور — لیکے اوسدا ایلچی آوندے ہیں گے دور

جدوں ہوا تحقیق خبر ایہہ سنی نبی سلیمان — سد کے اپنے نوکراں کیتا ایہہ فرمان

جو شاہی دربار دی اگلی ہے دیوار — جتھوں ہر کوئی لنگھ کے آوندا ہے دربار

اوتھوں اُٹھاں ست ست آنوں تسیں ہٹا
آہی چاندی سونیوں اوہ دیوار تمام
موجب حکم ملازماں تُرت کیتی تعمیل
ڈٹھی اوہ دیوار جاں اوہناں وکیلاں آ
آکھن لگے اس جا کی ساڈا مقدور
جیویں بلے اوس جگہ تے نظر پیو نے جا
ویکھ اُنہاں نوں دلے وچہ فکر پیا ایہہ ہور
جنہیاں اس مکان تھیں اُٹاں ہویاں دور
شاید ساڈے واسطے ہویا ایہہ فریب
آخر سوچاں سوچدے حاضر ہوے جا
تحفے نظراں کھول کے رکھیاں پیش حضور
حکم سنایا اُنہاں نوں میں نہیں چاہیندا مال

بھی پردے زربفت دے لیا وُست اوٹھا
سی شاہی دربار اوہ عالی شان مقام
اچراں نوں بلقیس دے پوہنچے آن وکیل
خالص سونے چاندیوں ہوئی کل بنا
ہے ایہہ سونے چاندیوں کل جاگہ معمور
جنھوں اُٹاں نبی نے لیاں سن پٹوا
ہٹکے ساتوں بادشاہ پکڑے کرکے چور
اوتھیاں ساڈے کول ہیں بنیئے چور ضرور
جیکر ہوئی بات ایہہ مُول نہ رہسی زیب
وچہ خدمت سلیمان دی آندا ادب بجا
ویکھ نبی سلیمان نے کیتے نا منظور
چونکہ خبر فرشتہ آن وچہ دتی رب جلال

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ۝

یعنی جاں بلقیس دا ایلچی پوہنچا آ
کیہا تسیں مینوں مال دی کردے ہو امداد
جاہو اپنے تحفیوں آپ رہو خوشحال
لے آوانگے اُنہاں ول لشکر اپنے ڈہو
ذلت دے کے اُنہاں نوں شہروں دیاں نکال
واپس ہو گئے ایلچی سُن کے ایہہ فرمان
جیونکر اُنہاں نبی دا ڈٹھا شوکت شان
سونا ردیا اوسدا قدر نہ رکھے خاک
ڈٹھا جا سلیمان دا جدوں اساں دربار
کتنے کوہاں وچہ اوہ عالیشان مقام
چوداں اُٹاں لگ گئیاں اینہیں بنا سو تمامت

پاس نبی سلیمان دے کہیا نبی خدا
بہتر مینوں تساں تھیں رب کیتا آباد
پرت اُنہاں نوں جا کہو اوہ نہیں لیندا مال
جنہاں نال نہ اُنہاں تھیں کوئی مقابل ہو
ہوسن بہت خوار اوہ سخت بعزتی نال
جا اگے بلقیس دے کیتا سبھ بیان
سبھ اگے بلقیس دے کیتا حال بیان
اتنی دولت اوسنوں بخشی خالق پاک
عقل فکر سب اساں تھیں نٹھے ہو بیزار
لعلاں تے یاقوت تھیں ہویا جڑت تمام
ایسیاں اونھے رلدیاں ڈٹھیاں واہیات

لعلاں دی بھی اوسنوں ہرگز نہ پرواہ
موڑ دتی ہر چیز اوس دل تھیں جان حقیر
سنیا جاں بلقیس نے ایہہ سارا مذکور
ہُن آزمائش واسطے بھیجاں چار سوال
بیشک اُسدے نال بھریا آواں ایمان
ایہہ گل کر بلقیس نے کیتی ایہہ تجویز
مرداں والا سبھہ نوں ہک لباس پہنا
ایلچیاں نوں سدکے کیتا نال تیار
کہنا جا سلیمان نوں ایہہ جو ہین غلام
دُوجا باجھوں چھیک دے موتی ہک منگوا
ایس موتی نوں چھیک اوہ کرے دو سلو یار
تیجا گھوڑیاں کندتے ہورنا کند پچھان
کیتا حکم جو انہاں تھیں کنداں کری جدا
چوتھا شیشہ سکھنا نال کیتا ارسال
جو پانی نہ زمیں تھیں نکلیا ہووے مول
قاصداں نوں سمجھا ئیکے چارے ایہہ سوال
جاں قاصد بلقیس دے پہنچے وچہ حضور
حکم دتا سلیمان نے سُنکر ذکر تمام
حاضر ہوئے آن اوہ جدوں نبی دے پاس
نوکر اپنے سدکے کیتا حکم نبی
لگے ہتھ دھوان جان نوکر نفر کھلو
کسے انہاں تھیں دھوتیاں تلیاں تنھاں جان
جنہاں دہوتیاں انگلیاں اوہ ہیں سبھہ غلام
عادت عورت مرد دی ایہو جان ہمیش
ڈٹھا جاں سلیمان نے موتی پیش منگا

ایسیاں چیزاں طرف اوہ کردا کدوں نگاہ
باجھوں مُسلم ہون دے نہیں کوئی تدبیر
کہندی جے اوہ نبی ہے معجزہ کرے ظہور
کردیوے جے حل اوہ ہیگا نبی کمال
چھوڑاں مذہب اپنا ہوواں مسلمان
رکھسو لونڈا اسدکے نالے ہور کنیز
ہکو جہی تمام دی دتی شکل بنا
حکم سنایا اُنہاں نوں کرنی ایہہ نروار
انہاں وچوں لونڈیاں کردے جدا تمام
ڈبی دے وچہ پائیکے دتا بند کرا
باجھ کسے ہتھیار دے تاں آوے اعتبار
رلیاں ملیاں بھیجیاں طرف نبی سلیمان
جو ہوون ناکند اوہ دیوے جدا بتا
بھر دیوے سلیمان ایہہ ایسے پانی نال
نہ آسمانوں برس کے ہویا ہوگ نزول
طرف نبی سلیمان دے بھیجے جلدی نال
کیتے پیش سوال اوہ چارے دستور
کروا ساڈے پیش اوہ لونڈیاں اتے غلام
پہنے ہیسن سبھہ نے ہکو جیہے لباس
ہتھ دھواؤ انہاندے جتنے ہین سبھی
سر انگشتاں کسے نے لئے انہاں تھیں دھو
ویکھ حوالہ نبی نے سارے لئے پچھان
تلیاں دھوون والیاں لونڈیاں ہین تمام
ہو گیا حل سوال ایہہ موتی ہویا پیش
اوسدے وچہ سوراخ دا نام نشان نکا

ہک کپڑے باریک نوں کیتا حکم شتاب
اوسے ویلے اوسنے دتا چھیک نکال
پھر اوہ گھوڑیاں کنڈ تے ہور نا کنڈ منگا
دانہ پیٹھا اُنہاں دے اگے رکھیا آن
بعضے کیتا دیر بعضیں دانے طرف خیال
جلدی کیتی جنہاں نے اوہ ہیں کنڈ پچھان
پھر اوہ شیشہ قاصداں اگے رکھیا آ
سن حضرت سلیمان نے ترت کیتا فرمان
دوڑے گھوڑے خوب جاں چھٹیا پسینہ آ
حل کردے نبی نے چارے جدوں سوال
دسیا آ بلقیس نوں سارا اُنہاں بیان
سبھے شرطاں اوسنے کیتیاں خوب ادا
سن حالت بلقیس نے دیر نہ کیتی مول
کرساں دین قبول میں چل اسدے دربار
ہک سو عجب کنیزکاں نالے بہت سپاہ
ہے سی ہک وزیر جو وڈا قابل کار
رخصت ویلے اوسنوں بہت کیتی تاکید
ایہہ گل آکھ وزیر نوں ہوئی جلد روان
آمد ہے بلقیس دی کہیا آن ہوا
پنیاں تے بلقیس دے ہینگے بہتے وال
بیٹی ہے اوہ پری دی پریاں عقل قلیل
ایہہ گل کرکے دیاں نوں خوف پیا وچہ دل
سن حضرت سلیمان نے دیواں دی تقریر
رستے وچہ بلقیس دے ہک تالاب بنا
مچھیاں تے مرغابیاں اُسو چہ دِتیاں چھوڑ

کر اسدے وچہ چھیاب توں برکت رب پاک
کسے نہ جاتا کھوج ایہہ حکمت ہوئی کمال
اگے پچھے نبی نے دتیاں سبھ نہا
بعضیاں دانہ اُنہاں تھیں جلدی لگیاں کھان
حضرت کہیا ہو گیا ایہہ بھی حل سوال
جنہاں کیتی دیر ہے اوہ نا کنڈ عیان
باجھ زمین آسمان دے آبول دبو پھیرا
گھوڑیاں نوں میدان وچہ خوب طرح دوڑان
شیشہ اوس پسینوں دتا ترت بھرا
خلعت دیکے ایلچی ٹور دتے فی الحال
ہے وڈا ذی شان اوہ پیغمبر سلیمان
عزت برکت معجزے کیتے رب عطا
کہندی بیشک نبی ہے اوہ ربدا مقبول
ایہہ گل آکھ زبان تھیں ہوئی ترت تیار
خوب لباس پہنائیکے نال لئی ہمراہ
تخت حوالے اوسدے کیتا قیمتدار
کریں حفاظت تخت دی کوشش نال مزید
ترت ہوائے نبی نوں خبر پہنچائی آن
نالے دیواں نبی نوں ایہہ گل آکھی آ
نالے اوہ کم عقل ہے دوا دیں [illegible]
پنیاں تے جو وال ہیں ایہہ بھی اوہ [illegible]
جے ایہہ ہویا جھوٹھ تاں [illegible] سال
اس آزمائش واسطے کیتی ایہہ تدبیر
دِتا اُس تالاب نوں پانی نال بھرا
بدستی اوپر اسدے شیشے دتی [illegible]

اگے اپنے تخت دے کیتا ایہہ سبھ کام ۔ آوےگی بلقیس جاں اوپر اس مقام

جیکر ہے کم عقل اوہ مول نہ سمجھے پل ۔ دھوکھے دے وچہ آئیکے پانی سمجھے گل

اسنوں جھاگن واسطے تہ بند لئی اوٹھا ۔ پنیاں والے بال بھی نظری جاسن آ

اسے کارن نبی نے کیتی ایہہ تجویز ۔ معلم سب ہو جاوسی اوسدی عقل تمیز

پھیر وزیراں واسطے کیتا ایہہ فرمان ۔ جیونکر خبر خدائے نے دتی وچہ قرآن

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ٥ الخ

یعنی اے دربار یو کہیا نبی سلیمان ۔ ہے کوئی اندر تساندے ایسا مرد جوان

جیہڑا اوس بلقیس دا لیاوے تخت اوٹھا ۔ پہلے اسدے آون تھیں حاضر کرے لیا

کہیا ہکی دیو نے جناں وچوں بول ۔ ہیں آ حاضر کرانگا تخت تساڈے کول

اتنی جلدی کراں ہیں یا حضرت مقبول ۔ اٹھن دیاں نہ تسانوں اس مقاموں مول

ہنے تساڈے بیٹھیاں لیاواں تخت اٹھا ۔ ہاں ہیں بڑا امانتی کراں زیاں نہ کا

لفظ امانت اوسنے کیتا تدوں بیان ۔ لگے سن اوس تخت تے گوہر عالی شان

استھیں پچھے بولیا دوجا ہور وزیر ۔ آصف جسدا نام ہے لکھیا وچہ تفسیر

اعظم اسم خدا یدا ہیسی اسنوں یاد ۔ برکت اعظم اسم دی ہر کم دا استاد

کہندا اوہ سلیمان نوں ہیں اوہ تخت اٹھا ۔ اکھ جھمکن تھیں پیشتر حاضر کراں لیا

ایہہ گل کرکے اوسنے اعظم اسم پکار ۔ حاضر کیتا تخت اوہ اندر اک پلکار

حکم دتا سلیمان نے اوسے وقت شتاب ۔ بدل دیہو اس تخت دا جو اُتلا اسباب

دیکھاں اپنے تخت نوں لئی بلقیس پچھان ۔ یا اوہ نہیں پچھان دی ہے احمق نادان

سنکے حکم ملازماں اوسے دم فی الفور ۔ پٹ جڑاؤ مال سب جڑیا ہوری طور

روپ وٹاوے تخت دا دتا سبھ وٹا ۔ اجے انہوں بلقیس بھی حاضر ہوئی آ

ڈٹھا اپنا تخت جاں مڑ مڑ کرے نظیر ۔ آکھن لگا اوسنوں آصف مرد وزیر

ایہو جیہا تخت ہے تیرا بھی بلقیس ۔ کہندی گویا ایہو ہے میرا تخت نفیس

اگے ہی ایہ اساں نے معلم کر لیا حال ۔ ہے حضرت سلیمان تے رب دا فضل کمال

حکم کرے جس چیز نوں حاضر ہووے آن ۔ تاہیں آئے اسیں بھی ہو کے مسلمان

لیا جدوں بلقیس نے اپنا تخت پچھان ۔ معلم ہویا نبی نوں نہیں ایسی نادان

لے گئے پھر بلقیس نوں اندر شیش محل　　　جسوچہ اوہ تالاب دی متھ رکھی سی گل
ڈٹھا جاں بلقیس نے اوہ شیشے دا ول　　　پانی اوسنوں جاننگے گئی عقل تھیں بھل
تہ بند اپنا اوتانوں چائیس جلدی نال　　　پنیاں تھیں سلیمان نوں نظر پئے اوہ وال
دیکھ شتابی نبی نے کیتا ایہہ فرمان　　　پانی ناہیں مول ایہہ ہیگا کچ عیان
شیشے دا ایہہ فرش ہے اندر صحن تمام　　　زینت کارن جڑے ہیں شیشے اس مقام
سن بلقیس اسبات تھیں بہت ہوئی پشیمان　　　آخر ایہہ گل آکھ کے ہوئی مسلمان

رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَیْمَانَ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝

یارب کیتا ظلم میں اوپر اپنی جان　　　کر کر پوجا دیہوں دی میں ہوئی نادان
ساری عمراں شرک تھیں نفع نہ پایا مول　　　اولٹا گھاٹا عقل دا بنیوں ہویا حصول
آندا ہن ایمان میں ساتھ نبی سلیمان　　　نال خداوند پاک دے جو ہے رب جہان
قصہ کوتاہ جدوں اوہ مسلم ہوئی صفا　　　نال اُسے سلیمان نے لیا نکاح پڑھا
اگے اوتھیں نبی دا ست سو حرم پچھان　　　نالے تن سو بی بیاں وچہ تفسیر بیان
ہویا اس سمیت ہن ہکی اوپر ہزار　　　سبھناں تے بلقیس نوں کردتا سردار
ہیسن جو بلقیس نوں پنیاں اوپر وال　　　پریاں والا اثر ایہہ چلیا آیا نال
شکم پری تھیں اسنوں پیدا کیتا رب　　　تاہیں انہاں وال سن پنیاں اوتے سب
کیتی نبی تیار پھر نورہ ہک دوا　　　والاں اوپر لائیکے دتے سب اوڈا
کیتا ہور تیار ہک بڑا عجیب مکان　　　اوسدے وچہ بلقیس نوں آرکھیا سلیمان

رفتن بلقیس برائے سیر جزائر ہمراہ حضرت سلیمان علیہ السلام

لکھیا وچہ کتاب دے ڈٹھا ایہہ بیان　　　ہک دن اوس بلقیس نے کہیا نبی نوں جان
سیر کرن نت تخت دا جاؤ اوپر ہوا　　　مینوں بھی ہک روز تاں لیجاؤ ہمراہ
وچہ فلانیاں ٹاپواں قدرت رب جلال　　　میں بھی ہک دن جائیکے دیکھ ہوواں خوشحال
تاں پھر حکم ہوا نوں کیتا نبی خدا　　　اندر اُنہاں جزیریاں لے چل تخت اوڈا
ست دریاواں وچہ ہک عجب جزیرہ سا　　　لے گئی تخت اوڈائیکے اوتھے ترت ہوا
ڈٹھا جاں بلقیس نے سبزہ آب رواں　　　بہت ہوئی مسرور اوہ باہر حد بیاں

بھی دریائی گھوڑیاں لائی عجب بہار
اُنہانوں بھی ویکھ کے بہت ہوئی مسرور
حکم سُنایا دیاں نوں پیغمبر نے بول
سُنکر اگوں دیاں نے کہیا یا مقبول
وڈا بہادر دیو ہے اک سُمندوں نام
ڈونگھے وہ سمندراں رہندا اوہ ہمیش
جیکر ہووے حکم تاں آکھاں اُسنوں جا
ایہہ گل سُنکے نکل سی باہر اوہ شتاب
جیکر اوسنوں حکم ایہہ کیتا تساں حضور
سُنکر حضرت اُنہانوں حکم دتا فی الفور
تاں پھر رلمل دیاں نے اوپر سمندر جا
نکل سمندوں آپ تھیں نہ کر خوف خطر
بہتی واری اُنہاں نے کیتی جدوں پکار
تاں پھر اگے اوسدے کیتا اُنہاں بیان
ایہہ گل سُنکے اوسنوں آئی بہت پسند
مشکاں باہیں بنھ کے حاضر کیتا آ
دیکھ نبی نوں ڈر گیا کہندا دیہو امان
تاں پھر حضرت اوسنوں کیتا ایہہ منشور
جا توں اوس جزیریوں گھوڑے پکڑ لیا
عرض کیتی اوس دیو نے ہے ایہہ مشکل کار
حضرت کہیا کس طرح ہووے پھر تجویز
کہندا اوہ جس چشمیوں پانی پیون آ
اپنے دیو وزیر کجھ بھیجو میرے نال
خالی ہووے جدوں اوہ بھریئے نال شراب
حضرت نوں تجویز ایہہ آئی بہت پسند

نال پراندے اُڈ کے جاون پار اوروار
ڈٹھا گھوڑیاں تخت جاں اُڈ گئے اوہ دُور
پکڑ لیاؤ اُنہانوں جلدی میرے کول
ساڈے کولوں سب اوہ پکڑے جان نمول
باغی ہو کے آپ تھیں چھپیا رہے مدام
جد تک زندہ تسیں ہو نکلے نہ بدکیش
دُنیا تھیں سلیمان نوں کیتا فوت خدا
تاں پھر اوسنوں پکڑ کے لیائیے پیش جناب
اوہ دریائی گھوڑیاں لیاوے پکڑ ضرور
جیوں پکڑیوے پکڑ کے لے آوُ ہر طور
نال بلند آواز دے کیتی ایہوندا
فوت ہویا سلیمان اوہ جس دا تینوں ڈر
سُنکے اوہ سمندروں نکلیا چھالاں مار
چل ہن تخت سمہالئے فوت ہویا سلیمان
نیڑے ہویا جدوں اوہ ڈالی اُنہاں کمند
نال غضب دے نبی نے ڈٹھا نظر اُٹھا
تابع رہساں تساں دے کرو کوئی فرمان
جیکر جان بچاونی تینوں ہے منظور
جیہڑے کھنہاں نال ہیں اوڈدے وچ ہوا
با جھوں کسے فریب دے پکڑن اوہ دشوار
جو کجھ تینوں لوڑ ہے منگ اساتھیں چیز
مینوں اوہ معلوم ہے ہوراں خبر نکا
اوس چشمے تھیں جائیکے پانی دیاں نکال
پیکے ہوون مست جاں پکڑئیے اسیں شتاب
بھیجے اوسدے نال پھر دیو بہادر چند

کرایہو تجویز پھر سبھناں جلدی نال　　چالی گھوڑے پکڑ کے رہے آندے فی الحال
ویلے عصر نماز دے حاضر ہوئے آن　　عجب لطافت اُنہاں نوں بخشی رب رحمان
ویکھن لگے اُنہاندی خوبی نبی خدا　　تاں جو وقت نماز دا لگا ہون قضا
اوسے ویلے وحی نوں بھیجیا پاک جناب　　طرفوں خالق پاک دی آندی ایہہ عتاب
حُبّ دنیا وچہ ہوگیوں ایسا توں مشغول　　ویلا وقت نماز دا یاد نہ رہ گیا مُول
سُنکر جھڑک خدائیدی رونے باجھ شمار　　سر سجدے وچہ ڈال کے کیتی استغفار
نبیاں جدوں نماز کھنیں جھڑک ملے اسطور　　کیا پھر حالت اساندی سمجھو کر کے غور
کمیتی کاجیں رُجھ کے کراں نماز قضا　　ایسے مومن سُست نوں کیوں نہ ملے سزا
دُنیا مگر نماز نوں جو کوئی دے بھُلا　　اندر دوزخ ویل دے اوسنوں ملسی جا
اوس ویلے پھر جاوسن پیتے تمامی آ　　کیوں اوہ کیتے معاملے عیب قصور خطا
جنہاں مگر نماز نوں ضایع کیتا سا　　لج اوس کاروبار نے نفع نہ دتا کا
لوہا لون کو ٹیندیاں عمراں گئی وِہا　　کدی نہ دل دے خوف قصاص کیتا یاد خدا
چھوڑ پئے اِیہا غفلتاں سستی دلوں گوا　　ہر کم تائیں چھوڑ کے کریں نماز ادا
کرن روایت جدوں پھر پیغمبر سُلیمان　　کیتا تائب ہو کے طرف نماز دھیان
سورج ڈب دا رب نے دتا کجھ ٹھہرا　　کرلئی تاں سلیمان نے عصر نماز ادا
گھوڑیاں دے پر کٹ کے دتے سبھ اُتار　　پیدا ہوئے نہ پھیر اوہ ہرگز دوجی وار
گھوڑے تازی اُنہاندی نسلوں ہین تمام　　اندر قصص الانبیا جیونکر ہے ارقام
اوس سمندوں دیو نوں رکھیا اپنے کول　　جس اوہ گھوڑے پکڑ کے آندے ہیسن ٹول

فتح کردن حضرت سلیمان علیہ السلام شہر صیدون را

ہک دن اوسے دیو نوں کہیا نبی خدا　　توں جو وچہ جزیریاں رہیوں ہر ہر جا
کسے جزیرے وچہ توں ڈِٹھے عجائب کو　　آکھ سناویں اسانوں جیہڑا ڈٹھی ہو
کہندا ہیں ہک شہر ہے ڈٹھا پور بول　　وچہ جزیرے مغربی سینوں اُسدی گل
بہت بڑا اوہ شہر ہے صیدوں اُسدا نام　　پتھر دی دیوار ہے اُسدے گرد تمام
سو گز اُچی زمیں تیں ہیگی اوہ دیوار　　باراں اُسوچہ برج ہیں وڈے باجھ شمار

اوپر ہر ہک برج دے ہک ہک طبل چھان
نالے اوپر سبھ دے ہک ہک وڈا نشان

ڈٹھا وچہ اوس شہر دے وڈا ہک میدان
اندر اوس میدان دے عالی شان مکان

سنگ مرمر تھیں سبھ اوہ ہویا مکان تیار
اوپر اوس مکان دے اوچا ہک مینار

اوپر اوس مینار دے شیر کھلوتے دو
نالے ہک عقاب بھی بیٹھا آدم رو

پتھر دے اوہ شیر سن دہشتناک کمال
سونے کنون عقاب اوہ بنے طلسم نال

نالے گردے اونہاندے کئی جناور ہور
بیٹھے حلقہ مار کے سوہنے مور چکور

اندر اوس مکان دے دھریا تخت زرین
بیٹھی اوپر اوسدے عورت ہک حسین

چار ہزار لونڈیاں صاحب حسن جمال
بیٹھیاں گردے اوسدے بڑی لیاقت نال

ہک لونڈی تھیں تد ملن پچھیا موقعہ پا
ایہہ ہے عورت کون جو بیٹھی تخت سجا

نالے ایہہ جو شیر ہیں دونویں ہور عقاب
اوپر منارے کاسنوں رکھے دس شتاب

کیوں ایہہ برجاں اوپر ہیں رکھے طبل نشان
مطلب کیا جناوراں ہینوں دس بیان

لونڈی کہیا ایہہ جو عورت تخت نشین
ہے ایہہ بیٹی شاہ دی صورت مند حسین

عنکبود اوس شاہ دا ہیگا اصلی نام
رب سداوے خلق تھیں پوجن لوک تمام

بیٹھے ہیں ایہہ جانور جیہڑے شیراں کول
شاہ دی پوجا وقت ایہہ سارے پیندے بول

اوہ آوازہ اونہاں دا جاندا دور دراز
پوجا کارن آوندی خلقت سن آواز

دوجا ایہہ جو شیر ہیں سمجھیں نال قیاس
دو بندے جد جھگڑدے آون شاہ دی پاس

گھل دیوے شاہ دوہاں نوں انہاں شیراں کول
شیراں نوں اوہ دسدے کل حقیقت کھول

جھوٹھا ہووے شخص جو پاڑن اوسنوں شیر
سچا جان بچائیکے واپس آوے پھیر

اس خوفوں نہ کسے تے ظلم کریندا کو
کل رعیت شاہ دی وسدی راضی ہو

باقی برجاں اوپر جو رکھے طبل چھان
نالے جو انہاں تے کھلے بلند نشان

جنگ کرن نوں جے کدی آوے کوئی غنیم
آپے وجدے طبل ایہہ پاون ڈنڈ عظیم

اوچا غوغا اونہاں دا سندے لوک تمام
اوڈن کھڑے نشان وچہ دیکھے خلقت عام

خبر ہووے شاہ نوں آیا کوئی غنیم
ایہہ بھی لے کے فوج نوں کردا جنگ عظیم

اوس لونڈی نے مجھ نوں دسیا ایہہ چال
کہیوس ایہہ سامان سب بنیا جادو نال

ایہہ حالت اوس شہر دی ہے خود ڈٹھی جا
ایسا عمدہ شہر ہیں ہور نہ ڈٹھا کا

جاں ایہہ قصہ دیو نے کیتا سب بیان
دیو پریاں انسان بھی ہو کے ون سب تیار
سب لشکر نے نبی دا آندا حکم بجا
تخت جدوں اُس شہر دے نیڑے پہتا آن
دشمن کوئی آ گیا جان لیا اوس شاہ
اوپر زمیں اوتاریا تخت نبی سُلیمان
دیواں نوں فرمایا دھاوا کرو شتاب
دیو تلواراں کھچکے نکلے وچ میدان
آخر دیواں ہاریا جت گئے کفّار
آخر اوہ بھی ہار کے چھوڑ گیاں میدان
لڑو تسیں بھی رل کے دیواں پریاں نال
اُٹھے سارے جمع ہو سنکے ایہہ فرمان
سبھناں کیتا رل کے حملہ ہکسے وار
دیکھ شجاعت فوج دی اُٹھیا شاہ صیدون
لشکر تیرا اساں اج کر دِتا پامال
تاں پھر حضرت واؤ نوں دِتا حکم سنا
اکھیں دے وچ واؤ نے دِتی مٹی ڈال
چھوڑ دِتا اک شیر نوں نبی خدا دے پھیر
بعضے کہندے ڈڈے نے اکھیں لیاں کھا
لشکر پھر سُلیمان دا کردا مارو مار
لُٹ کے سارا شہر اوہ کیتا بار ویران
اوہ لڑکی تے اُسدیاں لونڈیاں چار ہزار

سُنکر حضرت فوج نوں کیتا ترت فرمان
ہیں اج شہر صیدون وچ جا ماراں کفار
بیٹھے اوپر تخت دے اوڈی گھن ہوا
وجن لگے طبل اوہ اوڈے اوہ نشان
جنگ کرن نوں نکلیا لیکے بہت سپاہ
لایا ڈیرا اپنا اندر ہک میدان
فوج تمام کفار دی کریو مار خراب
کفاراں دی فوج وچ جا پایا گھمسان
پریاں وچ میدان دے آئیاں دوجی وار
آدمیاں نوں نبی نے پھر کیتا فرمان
فوج تمام کفار دی مار کرو بے حال
آئے وچ میدان دے دیو پریاں انسان نال
آخر سارے ہر گئے جت گئے کفار
بول موہوں سلیمان نوں کہندا اوہ ملعون
کس شیخی تے آئیوں لڑن اساڈے نال
انھیاں کر ملعون نوں خاک اکھیں وچ پا
ڈگا آنہاں ہو کے حکم خدا دے نال
اوس کافر دی لاش نوں کھا گیا اوہ شیر
واللہ اعلم جاندا اصلی بہت خدا
دوزخ داخل جا ہوئی ساری فوج کفار
رہ گئی بیٹی شاہ دی صورت ہند جوان
آندیاں اوہ قتول نبی نے کر کے تخت سوار

نکاح کردن حضرت سلیمان علیہ السلام بدختر شاہ صیدون و احوال گم شدن انگشتری

واپس ہو صیدون تھیں جدوں نبی سلیمان
بیٹی شاہ صیدون دی آندی سی جو نال
ہو جا مسلماں توں لے آ دلوں ایمان
جیکر میرا باپ بھی مینوں دیہو ملا
حضرت کہیا اساں اوہ مار کیتا قتلام
آکھن لگی جو ہیں اوہ ملے دیہو ملا
ڈٹھس جاں سر باپ دا ڈگ پئی غش کھا
پھر اُس تائیں دیکھ کے رونی زار و زار
ایہہ اسنوں باپ دا غم نہ وسریا مول
تاں پھر حضرت اپنا عقد کیتا اوس نال
ایہہ بھی بیٹی پری دی آہی بہت حسین
آکھن لگا اوسنوں صورت بن انسان
معلم ہوندا باپ دا تینوں درد کمال
آکھن لگی کون اوہ دیوے بت بنا
دیکھاں تیرے باپ دی سگوں ہے تصویر
دسیں نہ سلیماں نوں رکھیں اپنے کول
لے کے مورت باپ دی رکھی اوس چھپا
چالی دن تصویر اوہ پوجی اوس نکال
مندری سی سلیمان دی حکمت والی جو
نالے اوس تھیں ہور ہک ہوئی وڈی خطا
ہک دن اضحی عید سی راوی کرے بیان
مکڑی ہک منگائیکے بینوں دیہو شتاب
حضرت کہیا اوسوچہ گوشت ہوگ نمول
آکھن لگی نہیں میں مکڑی کراں ضرور
لڑیا اوسدا باپ سی جدوں سلیماں نال

آون لگے گھر انہوں راوی کرے بیان
راہ وچہ اوسنوں نبی نے کہیا ایہہ مقال
آکھن لگی تدوں میں ہوساں مسلمان
اوسنوں ملے باجھ میں ایہہ گل کراں نکا
کویں ملاواں تدھ نوں ہے ایہہ مشکل کام
تاں پھر نبی دکھا لیا اوسدا سر منگوا
ساعت پچھوں اوسدی آئی ہوش بجا
نبی سلیماں اوسنوں کیتا بہت پیار
آخر مسلم ہوئیکے کیتس دین قبول
دیہاں راتیں اوسنوں بہت رکھن خوشحال
ہکدن ملیا اوسنوں آ شیطان لعین
اے شہزادی سدا توں ہندی ہیں حیران
بت بنا رکھ اوسدا سدا رہیں خوشحال
تاں پھر کڈھ شیطان نے دتا بت بھڑا
اسدی پوجا کریں توں نا ہوسیں دلگیر
نس گیا شیطان پھر گیا پلیتی گھول
نال محبت پوجدی اندر خانے جا
اوسدی شامت نبی تے آیا سخت وبال
اسے کم دی شامتوں گم گئی اوہ ہو
اوہ بھی تینوں کھول کے دیواں ذکر سنا
کہن لگی سلیمان نوں بی بی اوہا پچھیان
کرساں اسنوں ذبح میں حاصل ہوگ ثواب
اوٹھ قربانی کریں توں بہت ہووے مقبول
اوسوچہ اسدی غرض ہک خاص آہی مستور
مکڑی اکھیاں اوسدیاں کھادیاں تدوں نکال

ہے سی ایہو تد کنا اوسنوں غصہ جان
آخر اپنے آپ نھیں مکڑی اوس منگا
کینے عورت نبی دی دونویں ایہہ گناہ
بھانویں معلم نبی نوں نہیں سی ایہہ احوال
عورت جسدی گھر یچہ کرے گناہ قصور
نیک زناں گھر جنہاندے سدا رہن خوشحال
مندی عورت نیک دے گھر وچہ اویں جان
چنگیاں دے لکھ فائدے بریاں سئے نقصان
چنگیاں دے لڑ لگن تھیں چھولی پوندے پھل
بریاں رناں کردیاں دو جگ وچہ خوار
چھوڑ بند برا ذکر ایہہ آکھ نبی دا حال

کدڑہنا چاہندی دلے داہیسی اوہ ارمان
نال عداوت اوسنوں کھٹس غصہ کھا
کتنے دن رب نبی نوں تختوں دتا لاہ
تاں بھی اوسدی شامتوں پایا سخت زوال
خاوند اوپر اوسدا پوسے وبال ضرور
جسدی عورت بری ہوا وسنوں لکھ جنجال
جیونکر دوزخ اوسنوں ملیا اس جہان
سچ بند بر فقیر نوں دسیا کسے اکھان
بریاں دا سنگ کیتیاں اگلے پوندے ڈھل
رب کرے نہ کسے نوں ملے کوبتی نار
جیوں عورت دی شامتوں پایا انہاں وبال

احوال گم شدن انگشتری و صخرہ دیو

اگے بھی ایہہ ذکر ہیں لکھیا نظم بنا
مندری جو سلیمان دی آہی حکمت دار
آہا اوستے رب دا اعظم اسم کریم
حاجت وقت ضرور اوہ اوسدا کرے اداب
سی ہک خادم اوہنا ندی نام امینہ جان
صخرہ نام ہک دیو سی جادوگر شیطان
مندری خدمتگار تھیں لیگیا دھوکے نال
ایہو سلیمان سہنے جاتا نال الیقین
واپس آئے حاجتوں جاں حضرت سلیمان
خادم کہیا مندری لیگیا نبی غفار
پھیر کہے اوہ مندری مالک آسدا ہیں
کہے امینہ تدھ نوں ہیں نہ جاناں مول

یوسف دی گلزار وچہ پھیر کراں ہن جا
جسدی برکت نال سی ہر شئے تابعدار
نبی سلیمان اوسدی بہت کرے تعظیم
ہتھوں لاہ کے مندری کردا سی پیشاب
ہکدن مندری اوسنوں سونپ گیا سلیمان
پاس امینہ آیا بن صورت سلیمان
تخت اوپر سلیمان دے جا بیٹھا فی الحال
ہوئے سلامی اٹھ کے کل دربار نشین
خادم کولوں اپنی مندری منگی آن
سن حضرت سلیمان نے کہیا وچہ وار
کسنوں پھیرے باجھ اوہ دے چھڈی ہے ہیں
خبر نہیں توں کون ہیں آیا بن رسول

نا توں اوہ سلیمان ہیں نا اوہ تیری چھاپ
سُنکر حضرت بات ایہہ بہت ہویا حیران
کیا ویکھے جو تخت تے بیٹھا دیو شیطان
بولیا نبی خدا ایدا ایں ہاں ابن داؤد
ایہہ گل سُنکے نبی تھیں لگے کہن وزیر
جھلاّ جھلاّ آکھ کے جھڑک ہٹایا دُور
زاری کرے جناب وچ کڈھ دلے دی سوز
فاقے کولوں جدوں پھر بہت ہویا بیحال
ہر کوئی جھڑک ہٹاوندا کوئی نہ پاوے خیر
جیہڑا آوے رب دی غیرت کسے سبب
بھاویں سب جگ اوسدا ہووے واقفکار
محنت بہتے شہر تھیں ڈھونڈی نبی خدا
آیا پھر دریائے تے آخر ہو دلگیر
دیکھ اُنہاں نوں نبی نے کہیا ہو لاچار
ایہہ گل سُنکے نبی نوں کہندے مچھی یار
حضرت کہیا تساں دی خدمت کراں مدام
تاں پھر نوکر اُنہاں نے رکھیا نبی اللہ
بے پرواہی رب تھیں ڈریئے رہیئے مدام
تھوڑی گل تھیں دیوندا وخت جیہا ٹال
والی سبھ زمین دا ہر شے تابعدار
سارا دن وچ کم دے رہے نبی سلیمان
کجھ کھاوے کجھ اُنہاں تھیں دیندا نام خدا
پچھے صخرہ ملک تھیں کردا حکم رواں
ہک دوجے نوں آکھدے ایہہ نہیں سلیمان
اوڑک ہک سلیمان دا آہا دیو وزیر

دِتی سی جس مچھ نوں لیگیا سائیں آپ
اوڑک اپنے تخت ول گیا نبی سلیمان
مُندری اوسدے ہتھ وچ حضرت لئی پچھان
مُندری میری ٹھگ کے آندی اس مردود
مارو اسنوں کون ہے جھلاّ ایہہ بے پیر
بیت مقدس طرف پھر آیا نبی غفور
سجدے اندر اوسجگہ نبی رہیا تن روز
اسرائیلیاں پاس اُس کیتا وچ سوال
اینویں جاپے سبھ دا نال نبی دے ویر
دوست بھی ہو جاوندے دوتی دشمن سب
غیرت رب دی کسے نوں ہن نہ دیندی ہا
جیونکر امر حضور دا بنے سبب نہ کا
جھٹے مچھیاں پکڑ دے آہے ماہی گیر
رکھ لوو مینوں اپنا کر کے خدمتگار
نوکر رکھ کے تدھ نوں لاوانگے کس کار
جو کجھ مینوں آکھسو سبھ کرسیاں کام
دو مچھیاں ہر روز دی ٹھہر گئی تنخواہ
سُکھیں وسدیاں پلک وچ کردا بے آرام
زور نہ ہرگز کسے دا چلدا اوسدے نال
دو مچھیاں رتے آئیکے رہیا خدمتگار
دو مچھیاں نت ملدیاں اُنہاں تے گذران
سوا مہینہ گیا سی اس کم وچ وہا
خلقت اُسدی طبع تھیں ہوئی بدگمان
اینویں ہر ہک دلے وچ کردا فکر دھیان
آصف اوسدا نام سا سی صاحب تدبیر

ہک دن پچھیا اوسنے وچ ہمینہ پاس
بول ہمینہ آکھیا کدھ دے دا سوز
خبر نہیں اوہ تخت تے آپ ہوون یا ناں
آصف چالی سدلئے عالم نیک صفات
ڈولیا تخت تے دیوا وہ ہویا بے آرام
جادو سبھے بھل گئے تختاں دتی ہار
رب اسباباں والڑے جوڑیا آن سبب
کول جنہاں دے نبی سا رہیا خدمتگار
اگے بھی لے آوندی کھانا او ہا مدام
اُسدن اوسنوں آیا نظر نبی دا شان
سبز جہی ہک موہیں وچ ڈالی کیکر ناں نگ
ہنجرے وچ نیند دے سن حضرت سلیمان
نال محبت باپ نوں دیندی نرج صلاح
بابل کہیا ایہہ جے میرا خدمتگار
کہندی اوہ اس باجھ ہیں شادی کراں نمول
اوڑک منیا باپ نے بیٹی دا فرمان
اچراں توڑی خواب تھیں نبی ہویا بیدار
یا حضرت ایہہ مجھ دی بیٹی کر قبول
دوں مچھیاں تے تساندا ہاں میں نفر غلام
ماچھی کہیا تُساں تھیں پھر نہ لیساں مول
تاں پھر اوسنوں عقد وچ آندا نبی غفار
دونویں رب دی یاد وچ خوب ہوئے مشغول
جسدم پھریں آوندا قادر رب جلال
اوہ مندری جد دیونے سٹی وچ دریا
کیتا رب نے اوسنوں مچھیاں دا سردار

کہتے ساڈا بادشاہ دس اساں نوں راس
گھر وچ آیاں نبی نوں ہو گئے چالی روز
اسیں نکھیڑ اکراں نگے آصف کہیا تاں
آپ جو نبی تے تخت تے پڑھن لگے تورات
اِدھر اُدھر ہو ٹیکے نبی ملیا بد انجام
وچ دریا انگشتری سٹ گیا جانڈی وار
آکھ پڑیا تخت مڑ بہے سلیمان جھب
کھانا لیکر اوسدی دھی آئی رہوار
صاحب حسن حسین سی اوہ لڑکی گلفام
کدھی اوتے نیند وچ سُتے سن سلیمان
اوہ حضرت سلیمان نوں جھلدا پکھے دا نگ
ماچھن لڑکی ویکھ کے بہت ہوئی حیران
اس مسافر نال توں میرا کریں نکاح
بیٹی دیواں اسنوں کی ہاسی سینسار
ایہو بہتر مجھ نوں جیکر اوسے قبول
لے آیا اُس ذخت نوں پاس نبی سلیمان
تاں اوہ ماچھی ادب تھیں ہویا عرض گذار
ایہہ گل سُن کے آکھدا رب دا خاص رسول
کتھوں دیساں مہر میں نالے خرچ تمام
نالے دیساں خرچ میں بیٹی کرو قبول
حکم الٰہی بول دا کردا استغفار
آکھ پڑیا تخت مڑ بیٹھا کریں رسول
کی اسباب بناوندا اپنی حکمت نال
مچھی اوسنوں قدرتوں نگل گئی ہک آ
سبھ دریائی جانور ہوئے تابعدار

ماچھیاں اُس دریا وچہ کدن پایا جال ۔ اوہ مچھلی بھی آ گئی قدرت رب دی نال
اوہا مچھی نبی نوں مل گئی نال نصیب ۔ آہی جسدے پیٹ وچہ اوہا مُہر عجیب
چیریا اوسدا پیٹ جاں گھر آکے فی الحال ۔ نکل پئی اوہ مندری قدرت رب دی نال
روشن اوسدے نور تھیں ہویا کل مکان ۔ بی بی جان ویکھ کے بہت ہوئی حیران
اوسدے اگے نبی پھر دسیا سارا حال ۔ بی بی شکر خدا ئیدا کردی ہو خوشحال
لیکر مندری ہتھ وچہ پائی نبی غفور ۔ دیو پریاں تے تخت بھی آئے وچہ حضور
سر دے اوپر پنکھیاں سایہ کیتا آن ۔ سن بی بی پھر تخت تے بیٹھ گیا سلیمان
واؤ تخت اُٹھایا حکمے نال غفار ۔ آئے جگہ قدیم تے جتھے سی دربار
حاضر ہوئے آئکے سبھ وزیر اُمرائ ۔ نذراں تحفے سبھ نے اگے رکھے آن
آیا اپنے محل وچہ پھیر نبی سلیمان ۔ بیٹی شاہ صیدون دی آہی جس مکان
جسدے پاروں نبی تے آیا سبھ زوال ۔ دُور ہویا اقبال سا جسدی شامت نال
بُت بنا کے باپ دا پوجے اوہ مجہول ۔ اسے کارن نبی تے سختی ہوئی نزول
پکڑ شتابی نبی نے کیتی اوہ قتلام ۔ نالے اوسدیاں لونڈیاں چار ہزار تمام
ٹکڑے ٹکڑے سبھ دے کر کے نبی خدا ۔ سن ملکہ اوہ لونڈیاں دتیاں سبھ جلا
نالے اوسدا باپ جو آہا شاہ صیدون ۔ سحر کتاباں بہت اوہ رکھدا سا ملعون
فتح کیتا اوس شہر نوں جدوں نبی سلیمان ۔ لٹ کتاباں آندیاں صخرہ دیو پچھان
آہا اندر اُنہاندے جادو علم کمال ۔ تاہیں صخرہ تخت تے بیٹھا جادو نال
چالی دن کل ملک تے کیتا اوسنے راج ۔ اوستھیں پچھے نبی نوں ملیا تخت تے تاج
سحر کتاباں ڈھونڈ کے اوہ بھی نبی شتاب ۔ ٹکڑے کر کے اُنہاں نوں کیتا پار خراب
ہاکو ٹکڑا اُنہاں تھیں ہو پہنچا ہندوستان ۔ ہُن تک اوستھیں لوک سبھ جادوگری کمان
اُستھیں پچھے دیواں نوں حکم دتا سرکار ۔ ڈھونڈو صخرہ دیو نوں کتھے اوہ مکار
دیواں اگوں آکھیا خوف نڈا کھا ۔ چھپ گیا مردود اوہ وچہ سمندر جا
حضرت کہیا اوسنوں آنوں پکڑ حضور ۔ جو ہیں سمندروں دیو نوں آندا پکڑ حضور
تاں پھر دیواں جائیکے کیتی اوہا پکار ۔ نوت ہویا سلیمان ہن نکل شتابی یار
ایہہ گل سُن کے نکلیا صخرہ جلدی نال ۔ تاں پھر دیواں پکڑ کے لے آندا فی الحال

چالی دن تک نبی نے دِتی سخت سزا — رکھیا اندر قید دے اوہ مردُود خدا
اُس تھیں پچھے اوسنوں سخت شکنجہ ڈال — وچ سُمندر جائیکے سٹیا کرکے حال
ہُن تک اوسے قید وچ ہوندا رہیا ہلاک — رہسی اسے حال وچ روز قیامت تاک

حکایت ہیزم فروش و حضرت سلیمان علیہ السلام

اُسنتھیں پچھے ہور ہک یاد بیان مذکور — پکڑن اتہیں فائدہ جو ہیں اہل شعور
تخت نبی سلیمان دا اوڈدا وچ ہوا — ہک جنگل میدان تھیں ہک دن گذریا جا
بڈھا ہک سلیمان نوں نظر پیا او سجا — وچ ضعیفی حال تے قوت زور نہ کا
بڈھے چُن چُن لکڑیاں آن لگایا ڈھیر — رہیا تھاک کے دیکھدا حضرت کتنی دیر
کیتا اوسنے بنھ کے گڈا ہک تیار — نبی سلیمان آکھدا اوسنوں جلد پکار
اے بڈھے ہن تدھ دی طاقت ہوئی بعید — پھر بھی ایسی سخت توں محنت کریں شدید
تیری محنت کرن دا ویلا گیا وہا — باقی تیرے جیون دی رہی امید نہ کا
ناواں اپنا بڈھیا مینوں جلد بتا — تاں پھر بڈھے آکھیا پیش حبیب خدا
نام سلیمان مجھ داسُن اے نبی الاہ — محنت دی اس حال وچ نہیں مینوں کوئی چاہ
ہکو کیں نہیں آدمی بہت میرا پروار — تاہیں خاطر انہاں دی ہوندا پھراں خوار
ہک عورت ہے دُوسری چھوٹے چھوٹے بال — کراں گذارا اسیں سب اس محنت دے نال
حضرت سُنکے بات ایہہ بہت ہویا حیران — میرا او سدا دوہاں دا نام ہکو سلیمان
ہیں حاکم کل ملک دا ایہہ عاجز کنگال — اوپر اُس دے نبی نوں آیا ترس کمال
اوسے ویلے اپنا سر تھیں تاج اُتار — لاہ موتی اک اوستھیں دتا نال پیار
جا توں اسنوں ویچکے کرلیں گذران — اوتھوں تخت اوڈائیکے ہویا پھیر روان
بڈھے نوں جاں مل گیا موتی قیمتدار — بالن اوتھوں چھوڑکے گھر نوں ہویا تیار
ویکھے مِٹھ اکھوڑ کے موتی اندر راہ — اوتوں اوہ ہک چیل نوں نظر پیا ناگاہ
گوشت اپنا جان کے کیتا اپنا جس — بڈھے کولوں ترت اوہ موتی لیگئی کھس
ہتھ بلند ارہ گیا بڈھا اوہ حیران — بالن اپنا چان نوں ہویا پھیر روان
بالن اوسدا کسے نے نگروں لیا اُٹھا — کیتا دیکھے جا اوسجگہ لکڑی پئی نہ کا

اچراں نوں دن لہہ گیا ہوئی رات قریب
فجری بالن چُنن نوں ہویا پھیر تیار
اوسدن بھی اُس جگہہ تھیں قدرت ربّ غفار
او ہا بڈھا اوس جا آیا پھیر نگاہ
کل دتا ہیں تدھ نوں موتی قیمت دار
پھیر بھی اوسے کم وچہ توں ہوویں مشغول
دتا ہینوں جدوں اوہ موتی تساں حضور
راہ وچہ جاندیاں دیکھیا موتی ہیں اکوار
پھیر ہیں اوتھوں پرت کے آیا بالن چون
اچراں نوں دن لہہ گیا آئی رات سیاہ
بُھکھا تسّا رہیا ہیں جنگل وچہ غریب
چن رکھیاں ایہہ لکڑیاں ایہہ صاحب اقبال
جدوں حقیقت نبی نوں سب ہوئی اظہار
حکم دتا لے بڈھیا گھر نوں جلد سدھار
ایہہ بھی اگے وانگ توں چھوڑیں متاں کھڑا
مٹھی دے وچہ کر لیا بڈھے نے اوہ لال
گھر اپنے جد پرتیا بہت ہو کے مسرور
پانی آہا چھوٹڑا اہتی آہی گاب
تلکیا پیر غریب دا ڈگا منہ دے بھار
پانی وچہ ضعیف تھیں ڈگ پیا اوہ لال
مارے ہتھ بے اوڑ کے لعل نہ لبھا مول
پچھوں کسے اٹھا لیا اوہ بالن دا بھار
بالن بھی جد اوسنوں مول نہ لدّھا کو
آ کھے دن بھی لہہ گیا ہوئی رات قریب
ہن خالی گھر جاوناں ہرگز ناہیں ٹھیک

اندر اوس اجاڑ دے راتیں رہیا غریب
جوڑ اکٹھیاں لکڑیاں بنھ رکھیا اک بھار
نبی سلیماں گذریا اوپر تخت سوار
پھیر بڈھے نوں سدّ کے کہندا نبی الٰہ
تاں جو بڈھا کرے ناں ایسی مشکل کار
بڈھا اگوں آکھدا ہو کے سخت ملول
ہیں لے کے گھر اپنے چلیا ہو مسرور
جیوں ڈٹھا اک چیل نے لے گئی جھٹی مار
بالن لدھا مول نہ خبر لے گیا کون
رہنا پیا اجاڑ وچہ مینوں خواہ مخواہ
پھیر جسویلے صبح دا ویلا ہویا قریب
ونج کھڑا واں لکڑیاں کل دے ہتھیں بال
ہور دتا اک تاج تھیں موتی جلد اوتار
وچہ رکھا ہوا اینوں کر یو موج بہار
نال حفاظت ایسنوں گھر اپنے لے جا
لکڑیاں دے ول پھیر نہ کیتا ذرّہ خیال
رستے وچہ دریاب ہک لنگھنا پیا ضرور
بڈھا داخل ہو کے جھاکن لگا آب
موتی والی مٹھ اوہ کھل گئی یکبار
ڈھونڈن لگا اوڑ کے اُسنوں جلدی نال
پھیر بالن ول ٹر پیا ہو کے سخت ملول
چُندیاں چُندیاں اوسدی مٹی ہوئی خوار
کرے دلیلاں دلے وچہ بہت آزردہ ہو
بھکھے دوجے روز دے میرے بال غریب
رہے اسے بار وچہ فجرے ہوندیاں تیک

پھر چن چن کے لکڑیاں جا بساں گھر ساں بھار
پھر اُٹھ کے لکڑیاں کردا جمع ضعیف
بڈھا دوروں ویکھیا کردا بھار تیار
اے بڈھے میں کل جو تینوں دتا لال
تاں اوس بڈھے نبی نوں دسیا سارا حال
حیرت دے وچہ آگیا سُن کے نبی غفار
پگڑی دے وچہ بنہ لیا اوہ موتی دی شان
رستے اندر اوسنوں ملیا ہک اسوار
بڈھا عاجز کوک دا کھلا رہیا وچہ بار
حضرت اک اسوار نے کھس لیا اوہ لال
کہیا نبی سلیمان نے سُنکر اُسدی گل
ایہو محنت تدھ نوں لکھی وچہ تقدیر
بخشش خدا دے کسے دا مول نہ چلے زور
بڈھے نے جد سُنی ایہہ حضرت دی گفتار
جویں گذارا کسے دا لکھیا لکھن ہار
دیکھو کھاں سلیمان نے اُس بڈھے دے نال
پھر بھی اُسنوں لکڑیاں آہیاں وچہ نصیب
اوہ لٹی اپنی پگ بھی دے بیٹھا تاوان
کی کھٹیا بن قسمتوں لیکے سچے لال
جد تک ہو دن ختم نہ گردش دے ایام
جاں پھر رب دی طرف تھیں کٹ گئے جنجال
کجھ مدت تھیں بعد پھر تخت نبی سلیمان
اندر جس میدان دے بڈھا اوہ کنگال
اوہ بڈھا جد نبی نوں نظر نہ آیا کول
ہک بڈھا اس جگہ تے ملیا سی ہکوار

قصہ کوتاہ پھیر بھی رہیا وچہ اوس بار
پھیر تخت سلیمان دا لے آیا تشریف
اپنے پاس بلائیکے کہیا نال پیار
کہیا اوسنوں ویچکے کھاویں موجاں نال
پانی اندر جس طرح ڈگ پیا اوہ لال
پھر ہک موتی اوسنوں دتا تربجی وار
بالن اوتھے چھوڑ کے گھر ول ہویا روان
لس گیا اوہ لاہ کے بڈھے دی دستار
پاس سلیمان آ کے کردا زاری پوکار
نالے میری پگ بھی لے گیا موتی نال
قسمت تیری اپنی بیٹھا تلیاں مل
رب دے دتے باجھ نہ بن دا کوئی امیر
اوسدا حکم مجال کی موڑ سکے کوئی ہور
لگا بالن چگن پھر جویں قدیمی کار
رہندا اوسے حال وچہ ترلا کرے ہزار
کیسا اپنی طرف تھیں کیتا ترس کمال
لعلاں پچھے تن دن بھکھا رہیا غریب
ترلا کیتا نفعدا اولٹ ہویا نقصان
آخر اوہ لنگوٹ تے اوہا رام دیال
باجھ نصیباں کسے نوں کون دیوے آرام
اوہا بڈھا رزق تھیں ہو گیا مالامال
اوڈا وچہ ہوا دے آیا اوس مکان
چن واہیسی لکڑیاں بڑی مشقت نال
نفراں تائیں آکھدا اللہ دا مقبول
چن چن بالن لکڑیاں جمع کریندا بھار

دتے سن کی میں اوسنوں ہوتی رتن عجیب
ہن اوہ بڈھا ایس جا نظر نہ آوسے یار
جاؤ کھاں وچہ شہر دے معلم کرو احوال
ہے سی بڑا غریب اوہ عاجز ناتوان
سُنکر نوکر حکم ایہہ دوڑ گئے فی الحال
آج حضرت سلیمان نے تینوں کیتا یاد
بڈھا کہندا جائے کے میرا کہو سلام
بھیجو میری طرف کوئی گھوڑا یا مقبول
جا حضرت نوں نوکراں کیتا حال بیان
او ہا بڈھا ایس جا ہوندا نت خوار
ہن اوہ باجھ سواریوں ہول نہ سکدا چل
کیونکر اوستے فضل ایہہ کیتا ربّ غفور
اوسیو بیلے بھیجیا گھوڑا ہتھ غلام
حاضر ہویا آ کے تے بڈھا حضرت پاس
پچھیا حال ضعیف تھیں تد حضرت سلیمان
کہن لگا اوہ لعل جو کیتے تُساں عطا
نورو وچہ جناب میں کردا نت سوال
ہکدن بالن چگن نوں آیا میں اس جا
چڑھیا میں اُس رکھ تے بڑی مشقت نال
شاید اوتھا لعل ہے میں جاتا وچہ دل
خوش ہو کے میں لعل اوہ ویچیا وچ بازار
اوسے دن تھیں ہو گیا میں آسودہ حال
ایہہ گل کر کے گیا بڈھا گھر نوں پھیر
جے رب آوے دین تے اوسنوں دیر نگاہ
جیکر اوسنوں دیونا ہووے نا منظور

ایپر ضایع ہو گئے نا ہے اوس نصیب
زندہ ہے یا مر گیا جانے ربّ غفار
جیکر ہووے جیوندا ڈھونڈ لیاؤ نال
معلم کریئے اوستھیں ہن کیونکر گذران
بڈھے تائیں ڈھونڈ کے جا دسیا احوال
چل اساڈے نال توں ہویا ایہہ ارشاد
نال لے بعد سلام تھیں دینا ایہہ پیغام
نہیں تاں باجھ سواریوں میں نہیں آوندا ہل
سُنکر حضرت بات ایہہ بہت ہوئے حیران
انھوں بہار اُٹھائے کے جاوتے بازار
بڑا تعجب آوندا سُنکے اوسدی گل
ہن میں اُسنوں سد کے پچھاں حال ضرور
بڈھے نوں اُس چاڑھ کے آندا نال آرام
پہنیا ہے سی اوسنے سوہنا عجب لباس
دس بڈھیا ہن کس طرح تیری ہی گذران
میرے کولوں لعل اوہ تینوں گئے کھڑا
ربّا دے پھر لعل اوہ رحمت اپنی نال
اہلنا ہکی درخت تے مینوں نظر پیا
پھولیا جاں اوہ اہلنا وچوں لبھا لال
جیہڑا میں تھیں کھس کے نس گئی سی ال
ملی قیمت اوسدی ٹھہراں ستر ہزار
گھر میرے ہن ہول نہ میوندا دولت مال
تخت گیا گھر اپنے مول نہ لگی دیر
کھڑیاں چیزاں مُدتی دیندا پھیر لبھا
ملن موتی مفت جے تاں بھی ہوون دور

اسو چہ حکمت رب دی جیکر سمجھے کو — باجھوں دتے رب دے کوئی نہ سکھا ہو
منگ پذیرا رب تھیں تکیہ غیر ہٹا — مولا باجھوں ہور نہ سکدا کوئی رجا

بیان بیت المقدس و وفات حضرت سلیمان علیہ السلام

کتنے برساں سلطنت کیتی سلیمان — اوپر ہر یک چیز دے کیتی وچہ جہان
کئی مکان عمارتاں قلعے کوٹ حصار — وچہ حیاتی اپنی بہتے کیتے اُنہاں تیار
بڑے بڑے کم اُنہاں دے کردے دیو تمام — جنّ پری تے بھوت بھی تابعدار غلام
بیت مقدس شام وچہ جو ہے عالیشان — اوہ بھی سی بنوا گیا جنّاں تھیں سلیمان
پہلے اوہ داؤد نے کیتی جان بنا — پھر حضرت سلیمان نے دتی بہت ودھا
دیواں نوں سلیمان نے دس دتی ایہہ کار — کندھاں سنگ سفید تھیں اُسدیاں کرو تیار
دیواں ہو جب حکم دے شروع کیتا ایہہ کم — کندھاں سونے نگیاں سنگ مرمر دے تھم
چالی گزاں بلند اوہ کیتے تھم تیار — رکھے چاروں طرف تھیں خوش دروازے چار
وکھو وکھرے سبھ دے رکھے سوہنے نام — پہلا باب داؤد دا دسّاں کھول تمام
دوجا طوبیٰ باب سی تیجا رحمت جان — چوتھا باب محمدؐ ہے آخر نبی زمان
تاک لگے ابنوس دے ہر دروازے نوں — چھت بنائی ساجدی سوہنی خوش موزوں
وچہ قندیلاں ٹنگیاں چاندی تھیں بنوا — گندھک سرخ منگا کے دتی وچہ ملا
اسے گندھک سرخ تھیں بندا ہے کیمیا — ایہہ حضرت سلیمان نوں کیتی رب عطا
رکھے ہر قندیل وچہ لعل جو شب چراغ — آپے کردے روشنی سُنتوں نیک دماغ
تن کوہاں تک اُنہاں دا چانن جاوے دور — ایسا روشن اُنہانوں کیتا رب غفور
حاجت ناہیں تیل دی ہوندی ہرگز مول — ایہہ سب ذکر خلاصیوں کیتا ہیں منقول
قصہ کوتاہ جسطرح ہویا شاہ سلیمان — ایسا شاہ نہ ہور کو ہویا وچہ جہان
آخر اوہ بھی چھوڑ کے دنیا دار فنا — کر گئے کوچ جہان تھیں چلے بستر چا
ہک دن شیش محل وچہ حضرت ہو دلشاد — عاصے اوپر ٹھلو کے کرے خداؤں یاد
آ گیا ملک الموت بھی ہو کے ترت تیار — پچھیا حضرت کس طرح آیا ہیں توں یار
کہندا ہیں ہن آپ دی قبض کریساں جان — تاں پھر اوسنوں آکھیا پیغمبر سلیمان

مہلت پانی پین دی مینوں کرو عطا
اتنا ٹھیرن واسطے مینوں نہیں فرمان
پتہ نہ لگا کسے نوں پائی نبی وفات
ہر کوئی جانے کھڑا ہے زندہ اجے رسول
جاں پھر عاصا نبی دا گھُگا ہو گیا آ
ٹُٹا اوہ کمزور ہو ڈگی لاش زمین
اتنی مُدّت لاش ایہہ کھڑی رہی بیجان
دعوے علم الغیب دا کر دے سن جنّات
ڈگی جس دم لاش اوہ عاصا ٹٹن نال
جھوٹھا دعوے اُنہاں دا ہویا ات سبب
دُوجا اس وچہ ایہہ سی حکمت پاک خدا
مسجد بیت مقدس دی شروع آہی تعمیر
تھوڑا بہتا اجے سی باقی رہندا کم
جبکہ خبر وفات دی ہو جاندی مشہور
آہے قسم جنّات تھیں جو مزدور تمام
اسے حکمت واسطے عالم غیب خدا
اس تھیں ایہہ بھی ہو گیا معلم حال تمام
جاں پھر مسجد ہو گئی پورے طور تیار
رخصت ہو گئے جن بھی کر افسوس کمال
اتھوں تک سلیمان دا ختم ہویا مذکور

کہیا ملک الموت نے ایہہ نہیں حکم خدا
ایہہ گل جلدی آکھ کے قبض کیتی اوس جان
رہی کھلوتی لاش اوہ آہی جویں حیات
برس دناں تک کسے نوں خبر نہ ہوئی مول
ہیٹھوں اوسدے مڈھ نوں کیڑے لیتا کھا
تاں سبھ لوگاں بات ایہہ سمجھی نال یقین
ہویا فوت چروکناں پیغمبر سُلیمان
اونہاں نوں بھی مُول نہ معلم ہوئی وفات
جناں نوں بھی تدوں ایہہ معلم ہویا حال
علم الغیب نہ کسے نوں باجھوں سچے رب
جد حضرت سلیمان دی ہوئی جان ہوا
پوری اجے تیار نہ ہوئی با تدبیر
پر اوہ بھی سمجھائے کے حضرت دتّا دم
مسجد ایویں چھوڑ کے نس جاندے مزدور
جے اوہ جاندے نس تاں کون کریندا کام
فوت ہونا سلیمان دا رکھیا بھید چھپا
علم الغیب نہ کسے نوں باجھوں ربّ علام
ڈگی لاش زمین تے حال ہویا اظہار
غائب ہویا تخت بھی اوڈ ہوا دے نال
اگوں ہن لقمان دا حال کراں مسطور

ذکر حضرت لقمان حکیم بن باعور

ہن قصہ لقمان دا سنیوں کر کے غور
جدوں نبی داؤد نوں حکم خدا دے نال
پایا حکمت علم ساتاں لقمان حکیم

اندر قصص الانبیا لکھیا ہے اس طور
ملیا شان پیغمبری گذر گئے ترن سال
جیونکر وچہ قرآن دے کہیا رب رحیم

اٰتَیْنَا لُقْمَانَ الْحِکْمَۃَ کہیا پاک خدا
حکمت ہی لقمان نوں کیتی اساں عطا

حکمت علم جو اُہنانوں بخشیا رب ودود
پائے اوستھیں فائدے بہت نبی داؤد

آہے حبشی قوم تھیں اوہ لقمان حکیم
رنگ سیاہ سی اہنانوں بخشیا ربّ رحیم

اسرائیلی قوم دے آہے اوہ غلام
خدمت کردے انہاں دی دن تے رات مدام

اوس آقا دا دوسرا ہور اک نوکر سا
مالک دی اوہ چیز ہک چوری بیٹھا کھا

اوپر دوہاں نوکراں کیتا اوس گمان
مالک تائیں آکھیا تاں حضرت لقمان

جیکر ساڈے اوپر ہے شبہ تسانوں کا
تے انواؤ اساں نوں پانی گرم پلا

نکلے اوسدے پیٹ تھیں جس کھادی اوہ چیز
سُن کر مالک ایہو پھر ترت کیتی تجویز

تے انوائی دوہاں نوں تتے پانی نال
دوجے دے اوہ پیٹ تھیں نکل پئی فی الحال

مالک حکمت دیکھ کے بہت ہویا دل شاد
راضی ہو لقمان نوں کیتا اوس آزاد

پہلی حکمت اُنہاں دی ایہو ہے مشہور
وچہ جامع تاریخ دے لکھیا ایہہ مذکور

مالک نے آزاد جاں کر دتا لقمان
اوستھیں تے پچھے حکمتاں ہویاں سب عیان

وقت قیلولے ہکدن سُتے نال خدا
اوس حضرت لقماں نوں کہیا فرشتے آ

یا حضرت رب تسانوں کیتا حکم متین
آسیں خلیفہ کرانگے تینوں اوپر زمین

سُن حضرت لقمان نے ترت کیتا انکار
میں تھیں ہول نہ ہوسی ایسی مشکل کار

کیوں جو حق ناحق دا وچہ خلافت ڈر
جے ہووے ناحق دا خطرہ روز حشر

جیکر ہووے حق تاں لوگ نہ چھوڑن ہول
امر خلافت مجھ نوں ہرگز نہیں قبول

سُن کر ملک خدائیدا آیا وچہ جناب
پھیر حکم لقمان نوں کیتا رب وہاب

حکمت تے پیغمبری دونویں تیرے وس
جو تینوں منظور ہے جلد اسانوں دس

حکمت دا لقمان نے کیتا تدوں سوال
کیتا رب نے اوسنوں حکمت وچہ کمال

راتیں سُتیاں اُنہاں نوں حکمت ہو گئی یاد
ہوئے سارے جگ وچہ حکمت دے استاد

نصیحت کردن حضرت لقمان برائے فرزند خود

نصیحت اوّل

اندر قصص الانبیا راوی کرے بیان
سبھ تھیں چھوٹا اُنہاں دا سی ہک پُت جوان

ہک دن اوس نے باپ نوں آکھیا نال پیار
جاندا ہیں ہاں سفر نوں کارن کار و بار

جیونکر مرضی تساں دی کرو مینوں فرمان
تاں اپنے فرزند نوں کہیا ایہہ لقمان

اللہ حافظ ہوسیا اے میرے فرزند
رکھیں دل وچ یاد توں متیں میریاں چند

سبھ تھیں اوّل مت ایہہ دتی اوس مقبول
بیٹا نال خدائے دے شرک نہ کرنا مول

شرک کرن تھیں آدمی ہوندا بے ایمان
جیونکر خبر خدائے نے دتی وچ قرآن

وَاِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهٖ وَهُوَ يَعِظُهٗ يٰبُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ ؕ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيْمٌ

یعنی اپنے پت نوں کہیا ایہہ لقمان
نال کمال نصیحتاں کردا وعظ بیان

اے بیٹے نہ کریں توں شرک خدا دے نال
ہے ایہہ شرک کماوناں وڈا ظلم کمال

ہور جگہ قرآن وچ کہیا پاک خدا
بخشے جاون عیب سب شرک نہ بخشیا جا

شرک جہی کوئی ہور نہ ہرگز مندی کار
جہڑے شرک کماوندے تنہاں خدا دی مار

نصیحت دوم

اس تھیں پچھے آکھیا قائم کریں نماز
ایہہ بھی بھاری مت ہے ہر مومن دا ساز

باجھ نمازوں آدمی مومن بنے نہ کو
جہڑا پڑھے نماز ناں کافر ہوندا سو

کرنا ترک نماز دا شرک برابر جان
جیونکر خالق پاک نے کہیا وچ قرآن

اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُوْنُوْا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ؕ

یعنی کرو نماز نوں قائم چنگی سول
تاں جو وچوں مشرکاں ہووناہیں مول

مشرک شرک کماوندے کرن نمازوں عار
تاہیں مشرک انہاں نوں کہیا رب غفار

جو کوئی کرے نماز ناں پنجے وقت ادا
بھانویں شرک نہ کرے اوہ مومن کہیا جا

اسے طور حدیث وچ حضرت دا فرمان
جہڑا پڑھے نماز ناں اوہ نہیں مسلمان

مومن کافر وچ ہے فرق نماز عیان
پڑھے تاں مسلمان ہے نہیں تاں کافر جان

بلکہ جو کوئی جان کے چھوڑے ہک نماز
اوس دا بھی ایمان ہے جاندا کر پرواز

دوجی تریجی چھوڑیاں پکا کافر ہو
بن توبہ پھر اوس دا ہور علاج نہ کو

یارو ہر کم چھوڑ کے پڑھیا کرو نماز
تاں پھر رحمت تساں تے ہووے بے انداز

نصیحت سوم

تیجی دتی مت ایہ بیٹے نوں لقمان — کیتا کرو چہ خلق دے امر معروف بیان
یعنی جد تک رہے گا زندہ تیرا دم — جو کوئی ملے سبھ نوں دسیں چنگے کم
مندا کم نہ کسے نوں ہرگز دسیں مول — نہیں تاں قہر خدا دیدا تیتھے ہوگ نزول
ہر مومن نوں فرض ہے یعنی ایہہ بھی مت — نیکی دسے خلق نوں بری نہ دسے گت
جتنا ہووے کسے نوں علم شرع دا جان — اوتنا اندر خلق دے کردا رہے بیان
بھانویں ہکے مسلیوں ہووے واقفکار — تاں بھی اوہا خلق وچہ کر دیوے اظہار
جیکر کجھ نہیں جاندا ہے بے علم غریب — تاں بھی آکھے نیک کم ہوندا بہت عجیب
آکھے اوسدے لگ کے کرے جو چنگے کار — اجر برابر دوہاں نوں دیوے رب غفار
حضرت کہیا جو کوئی دسے کار صواب — کرنیوالے نال اوس پورا ملے ثواب
آکھ کراوے کسے تھیں جو کوئی کار تباہ — ہو جتنا دوہاں نوں ہوندا عیب گناہ
دسنا چاہیئے خلق نوں چنگا کم ضرور — برے گناہ دے کم تھیں رہو ہمیشہ دور

نصیحت چہارم

چوتھی ایہہ لقمان نے دتی ہے سی پند — منع کریں برائیوں اے میرے فرزند
یعنی جتھے تدھ نوں ملے کوئی بدکار — اوسنوں اوسدے فعل تھیں منع کریں للکار
جیکر آیا بازاوہ دوہاں ثواب حصول — نہیں تاں تیرا اجر نا ضایع ہووے مول
ایہہ بھی بھاری مت ہی موجب حکم خدا — واجب سبھناں مومناں رکھن یاد سدا
کیتی وچہ حدیث دے حضرت نے تاکید — جد کوئی منکر شرع دا دیکھو تسیں پلید
مار سکو تاں مار کے روکو ہتھاں نال — نہیں تاں نال زبان دسے منع کرنے الحال
جیکر نال زبان بھی روک نہ سکو مول — دل تھیں اوسدے نال پھیرو بیر رکھو سول
غیر شرع بدکار دا مول نہ کرو پیار — نہیں تاں اوسدے نال دے ہوسو تسیں شمار
جتنی طاقت کسے نوں بخشی رب جلال — منع کرے بدکاریوں اپنی طاقت نال
جیکر قوت بازواں دیوے مار ہٹا — نہیں تاں کرے زبان تھیں اوسنوں منع صفا

ڈردا ہے جو آکھنوں مت پئے جاوے گل ۔ یا اوہ اوسدے آکھیاں منّی ناہیں گل
تاں پھر اوسنوں دلوں اوہ جانے دشمن دین ۔ تاہیں ہوسی آپ اوہ مومن نال یقین
جیکر ایہہ بھی کرے نا اوس ایمان ضعیف ۔ کامل مومن اوسنوں کہے نہ شرع شریف
جس طاقت دے ہوندیاں کوئی مسلمان ۔ روکے نہ بدکار نوں ہے اوہ بےفرمان
طاقت ایہو پئی پر نوں بخشی رب لطیف ۔ روکے چل داموذیاں کرکر کے تصنیف

نصیحت پنجم

پنجویں ایہہ فرزند نوں دتی مت کمال ۔ جو کجھ پہنچے تدھ نوں صبر کریں ہر حال
یعنی دکھ تکلیف جو تینوں پہوچے آ ۔ لئیں سرے تے جھل اوہ کر کے شکر خدا
بے صبری دا کریں نہ ہرگز مول خیال ۔ آپے مولا صبر تھیں سختی دیندا ٹال
بھی کہیا لقمان نے بیٹے نوں اس دم ۔ بیشک کرنا صبر ایہہ ہے ہمت دا کم
ہمت باجھوں کسے تھیں صبر نہ ہوندا مول ۔ سچی ایہہ گل پت نوں آکھی اوس مقبول
بن مقبولاں رب دیاں کرنا صبر محال ۔ جو کوئی صبر کماوندا ہوندا مالا مال
وچہ تکلیف پیغمبراں کیتے صبر عظیم ۔ موسیٰ عیسیٰ زکریا یحییٰ ابراہیم
یا یوسف یعقوب نے کیتا صبر کمال ۔ یوسف دی گلزار وچہ دیکھ انہاں دا حال
کیا کجھ درجے انہاں نوں بخشے رب علام ۔ بدلے صبر کمان دے مطلب ملے تمام
درجے جیکر صبر دے کرن لگاں مسطور ۔ ذکر جو ہے لقمان دا رہ جاسی پھر دور
کارن سبھناں مومناں کافی ایہو دعا ۔ سنے مصنف سبھ نوں دیوے صبر خدا

نصیحت ششم

چھیویں مت لقمان نے دتی ایہہ معقول ۔ لوکاں نوں بے رخی تھیں ہرگز ملیں نہ مول
یعنی جو کوئی آدمی ملے تینوں ہر حال ۔ بھانویں ہووے بادشاہ بھاویں ہو کنگال
نال غرور نہ کسے ول ہرگز کریں نگاہ ۔ دیکھیں ناہیں کسے نوں ہو کے بے پرواہ
خوش خلقی تھیں سب نوں ملیں ہمیش نسنگ ۔ لوکاں تائیں دیکھ کے مول نہ ہوویں تنگ
عجب نصیحت مومناں ایہہ بھی ہے در کار ۔ ہر مومن نوں ویکھ کے کرنا خلق پیار

مفلس خواہ امیر ہووے نال اکے علے کل — سبھ نوں چنگا آپ تھیں جانن سر دا پھل
دشمن نوں بھی ویکھ کے متھے وٹ نہ پا — متاں ہدایت خلق تھیں اوسنوں کرے خدا
پاک نبی جد اپنا کیتا خلق عیان — کافر ڈھہ قدم دے ہوئے مسلمان
ایہو طریقہ سب نوں پکڑن بڑا ضرور — رکھے تے بے خلق تھیں ہر کوئی نسدا دور

نصیحت ہفتم

ستویں مت فرزند نوں دتی ایہہ سنبھال — چلیں نہ او پر زمین دے متکبراں دی چال
شیخی کبر کر بندیاں رب نہ کرے پسند — ایہہ بھی ہر یک واسطے وڈی ضروری پند
فخر تکبر جنہاں نے کیتا وچ سنسار — اسے جگ تے انہاں دا ہویا حال خوار
اوّل کبر جہان تے کیتا سی شیطان — لائق لعنت سدا اوہ ہویا بے ایمان
پھر فرعون پلید نوں شامت چایا آ — سنے تمامی لشکراں کیتا غرق خدا
کیتا پھر قارون نے کبر اتے ہنکار — کھڑا کھڑوتا زمین وچ دتا ربّ نگھار
کس دا کس دا کھول کے حال کراں اظہار — جو کوئی اُچا آ گیا ڈگا منہ دے بھار
کس کس آکڑ خان دی آکڑ گئی نہ بھج — توں مولی کس باغ دی جھم پیہ ہیں اج
ویکھیں اپنے آپ نوں جو توں کر کے غور — پھیر نہ ہرگز غفلا پکڑیں اب طور
دوں بولاں دے راہ تھیں باہر آیا جد — کس شیخی تے کرے گا فخر تکبر سد
ایہو نقطہ یاد جے رکھیں نال یقین — وانگ پیادہ فقیر دے رہیں سدا مسکین

نصیحت ہشتم

اٹھویں دتی مت ایہہ بہت محبت نال — بیٹا اپنی ٹور وچ پھڑیں میانی چال
بہت ترکھا ٹرن تھیں تھک سیں ہو کمزور — اپڑن دیسی مول نہ بہتی مستی ٹور
دوہاں وچ نقصان ہے کریں نہ ایسی کار — جے چاہیں آسودگی رکھ اوسط رفتار
کافی ایہو مثال ہے ہر کم اندر یار — اس تھیں باہر چلے جو ہوندا انت خوار
دیکھو وچ حدیث دے کہیا شاہ امم — سب کماں تھیں جان توں بہتر اوسط کم

خَیرُ الاُمُورِ اَوسَطُہَا

او سط دا ہر کم وچہ کرے خیال نہ جو — بیشنگ اوسدا کم اوہ کدی نہ پورا ہو
کھانا پینا پہننا ہور جو خرچ تمام — ہر کم وچہ اسبابت دا رکھے فکر مدام
تھوڑا کھاوے قوت تھیں بھکھہ نہ اوس نوں مول — قدروں باہر کھادیاں ہووے شتابی سول
جو کوئی اپنے قدر تھیں خرچ کرے بسیار — لچ اوچکا اوسنوں آکھے کل سنسار
نالے تھوڑا دناں وچہ اوڈدا ننگ ناموس — قدروں تھوڑا خرچیاں لوک کہن کنجوس
جیکر اپنے قدر تھیں گھٹ ودھ کرے نموُل — سوبھا ہووے جگ دی راضی رب رسول
نالے سوکھی اپنی رہے سدا گذران — کتنے اسوچہ فائدے کتنے اوہ نقصان
وچہ قران کریم دے کہیا ربّ جلال — بندے رب دے اوہ جو چلن میانی چال
کردے جبدم خرچ اوہ نا اسراف کمان — ناہوں تنگی کرن اوہ وچلے رستے جان
بس پذیرا ایہو ہے سبھ تھیں نیک طریق — چلیئے چال میان جے رب دیوے توفیق

نصیحت نہم

نوواں ایہہ فرزند نوں کہیا اوس ممتاز — بولن ویلے اپنا نرم کریں آواز
نال کسے دے مول نہ اچی کریں کلام — اوچا بول پسند نہ کردے لوک تمام
کھوتے دا آواز ہے کتنا بہت بلند — ایہہ اوسنوں مول نہ کردا کوئی پسند
کوہجا ہر آواز تھیں ہے آوازہ خر — ہنگیے ایہن جیت جان کتنے جاندے ڈر
اوچا بولن منع ہے اندر شرع رسول — جنہوں سن کے لوگ بھی ہوون تنگ ملول
بولے ہکدن لوگ کجھ پاس رسول کریم — نال آواز بلند دے سنتوں یار فہیم
اوسے ویلے رب دا آندا حکم وحی — کرو بلند آواز نا اوپر آواز نبی
یعنے جتنا بول دے ہین رسول خدا — اوستھیں ودھ آواز نا اوچا کریو کا
سنکر حکم خدائے دا سبھ اصحاب کبار — پاس نبی دے پھیر نا کرن اوچی گفتار
ایہو حکم تمام نوں جو کوئی مومن ہور — پاس بزرگاں بیٹھ کے کرن نہ اچا شور
آپس وچہ بھی کرن نال ایسی بات بلند — جیہڑی دوجے شخص نوں ہووے ناپسند
کر کے خاص نہ عورتاں کرن اچیہی گل — جو نامحرم شخص نوں کر دیوے بے کل
جیہڑا اچا بولیاں پوندا تنہاں خلل — تویں نہ خوش آواز بھی پہنچے غیراں دل

گاون ہسن ہور جو سراں نکالن رل
اکثر ناں ایسیاں ڈٹھیاں ہیں اج کل
ویکھن جتھے مرد کجھ ڈنڈے ڈوٹے ول
جے کوئی روکے اوہنانوں اُلٹ پیندیاں گل
بھڑن لڑن وچہ تکڑیاں فاضل جویں اجل
ہٹّنے اندر بیٹھیاں کرن لکھاں ول چھل
اوچا نیواں بولناں رہ جاندا اک ول
ہک وچاریاں ناڑکاں پھرن نکاحوں چل
اوپر توکل بیٹھیاں جیونکر بابے ٹل
خاوند دی کجھ لوڑ نا وقت گیا اوہ ڈھل
دِتّا ربّ دا سر تے ہین وچاریاں جھل
آکھن سانوں لوڑناں زیور رنگ محل
اسے گل وچہ سینکڑے پاوچہ لیندیاں چھل
نگھی ناڑی لائیکے مُڈھوں پھیرن ہل
چھوڑ پئیرا ذکر ایہہ ٹل اِنہاں تھیں ٹل

سبھے ایہہ نامحرماں سیتے پاون سل
وَل بولن دا جنہانوں مول نہ آوے ول
اوچا اوچا بول کے تا دیون تھر تھل
گیاں کھیچاں مار کے اوسنوں کردیاں پل
باجھوں فحش نسا دے مول نہ گذرے پل
ڈیں ڈرن پر چھپا و بون رآہیں چیرن جھل
برقے اندرا وندیاں کئی موکلے مل
باجھ وباہوں ہوگئے سارے مطلب حل
ورد ایہو دن رات دا پکی پکائی گل
اوڑک ہک دن جاونا خاک مٹی وچہ گل
مارے اپنے شر دے کٹن اوکھ سوکھل
نال مصلّے دوستی لکھی روز ازل
بچہ حوالے اُنہاں تھیں جنہاں لہائی کھل
کجھ پرواہ نہیں جداں تک رہی سنا گل
مت کوئی آکھے تدھ نوں چل اگیرے ہل

ذکر باقی نصیحات

ایہہ نوں تھیں پُت نوں دتیاں جو لقمان
جاں ایہہ متّاں دے رہیا کیتا ایہہ فرمان
کہنا ہے کجھ ہور بھی تینوں ہیں سمجھا
قصہ کوتاہ جدوں پھیر ہویا اوہ تیار
نال محبّت پُت نوں کہن لگا لقمان
ویکھیں گا ہک رُکھ توں اندر اوس زمین
یاد رکھیں اوس رُکھ دے ہیٹھ نہ بیٹھیں جا
ہن ہی ادبیا۔ ہیٹھ ہک بڈھا مرد ضعیف

ذکر اِنہاں دا رب نے آندا وچہ قرآن
مل کے جاویں مجھ نوں جسم لگوا جان
تاں جو اندر سفر دے دُکھ نہ ویکھیں کا
آملیا پھر باپ نوں بیٹا فرزند دا
راہ وچہ تینوں جاندیاں آسی ہک میدان
ہوسی اوسدے پاس بھی ہک چشمہ شیرین
رکھے اُس آفات تھیں تینوں پاک خدا
مینوں دل تے جان تھیں اوسدا نام شریف

دوجی تینوں بات میں دساں ایہ سمجھا
اوتھوں دے جو آدمی ہین میرے آشنا
عورت ہے اوسجگہ ہک صاحب حسن جمال
اوس عورت دے نال توں کریں نمول ویاہ
تر بجی ایہ بھی بات ہے سن توں برخوردا
نام فلانا اوسدا مدت گئی وہا
جاکے اوستھیں اپنا قرضہ کریں وصول
ایہ سب باتاں میریاں رکھیں یاد ضرور
سُنکر سبھ نصیحتاں ہویا ترت روان
ڈٹھا اوس درخت ہک سوہنا سایہ دار
نالے چشمہ عجب ہک جاری اوسدے پاس
کہندا دل وچہ پی لواں پانی دا ہک جام
ترت وصیت باپ دی آئی اوسنوں یاد
بڈھا اوسنوں ویکھ کے کردا ایہ فرمان
کرلے میرے کول توں سائے ہیٹھ آرام
بشتاک بابا وڈکیا سچ تیرا فرمان
لڑکے دی ایہ بات سُن بولیا مرد خدا
سنی جدوں ایہ بات پھر لڑکے نیک نہاد
کہیا سی ایہ باپ نے مینوں ٹردی وار
تاں پھر اوس ضعیف دا من لیا فرمان
پانی پی کے چشمیوں سُتا اوسے جا
ڈنگن لگا اوسنوں بڈھا سی بیدار
کٹ لیا سر سپ دا رکھیا اپنے کول
لڑکا اوس ضعیف تھیں سُنکر ساری بات
پچھوں اوس ضعیف نے کہیا پھر بلا

جدوں فلانے لوک وچہ داخل ہوئیں جا
تینوں گھر لے جائیکے خدمت کرن ادا
تینوں کہسن عقد توں کر اس عورت دے نال
اللہ تینوں اوستھیں رکھے وچہ پناہ
وچہ فلانے پنڈ دے رہندا اک تجار
آتنا میں تھیں نقد اوہ لیگیا قرض اٹھا
یاد رکھیں پر اسجگہ رات نہ رہنا ہو مل
جا ہن بیٹا تدھ دا حافظ رب غفور
جس دم پوہتا جائیکے اندر اوس میدان
بیٹھا اوسدے ہیٹھ ہک بڈھا بزرگوار
ہیسی بن لقمان نوں ڈاڈھی سخت پیاس
پھیر ہیٹھاں اوس رکھ دے کرسان بیٹھ آرام
لگا اوتھوں ٹرن جاں لڑکا نیک نہاد
اندر ایسی دھپ دے کدھر لگوں جان
لڑکا اُسول پرت کے کردا ایہہ کلام
منع اسانوں باپ دی بہت ایس مکان
رب دی قسم نہ لڑکیا دھپ ایسی وچہ جا
آئی اوسنوں باپ دی ترت وصیت یاد
من لئیں جو کہے اوہ بڈھا بزرگ وار
ترت سلامی ہوئیکے بیٹھا اوس مکان
سپ اک اوسے رکھ تھیں تلے لتھا آ
لے کے عاصا سپ نوں اوسنے چھڈیا مار
لڑکا جس دم جاگیا دسی حالت کھول
رخصت لے کے چلیا اوتھوں نیک صفات
کتھے جاسیں لڑکیا مینوں سچ بتا

جا سناں میں اُس پنڈ نوں لڑکے کہیا حال
بیشک چلو نسیں بھی لڑکا کہے جواب
جس ویلے اُس پنڈ وچہ دونویں پہنچے جا
پچھیا لوکاں اُنہاں تھیں سارا پتہ نشان
دسیا لڑکے اُنہاں نوں اپنا کھول بیان
سُنکے لوکاں اوسدا کیتا ادب کمال
اچھی خاطر دوہاں دی کیتی سی اوس قوم
لڑکے نوں اک روز اوہ کہندے نرمی نال
نالے اوسدے پاس ہے دولت مال کثیر
تیری خاطر رل کے کیتی اساں صلاح
لڑکے کہیا باپ نے کیتی سی ایہہ پند
نہیں تاں وچہ پردیس دے پاوینگا تکلیف
منیں اوسدی بات توں نا موڑیں فرمان
جو کجھ اوسنے آکھیا سو میں کراں قبول
بڈھڑے نوں اُس جائیکے دتا حال سُنا
لڑکے نوں اوس شخص بھی دتی ایہو صلاح
تاں اُس لڑکے عقد پھر کیتا عورت نال
اس عورت دے نال جو عقد کریندا آ
نو خاوند اس تدھ تھیں اگے دتے مار
تینوں بھی ایہہ مارسی جھوٹھ نہ جانی مول
بڈھے نوں اُس آئیکے دسی ساری گل
بڈھے کہیا مول ایہہ فکر نہ کرتوں کا
راتیں تیرے کول جاں آوے وقت جماع
دساں گا اوسوقت میں تینوں ہک تجویز
القصّہ اُس راتنوں ایویں کیتی کار

تاں پھر بڈھے آکھیا مینوں لے چل نال
تاں پھر بڈھا ٹر پیا اوسدے نال شتاب
جتھے اوسدے باپ دے آہے یار آشنا
کون تسیں کس شہر تھیں آئے اس مکان
آیا میں اس شہر تھیں باپ میرا لقمان
گھر لے آئے دوہاں نوں بہت محبت نال
کر کر ترلے اُنہاں نوں رکھیا کتنے یوم
عورت ہے اک ایتھے صاحب حسن جمال
چنگی ذات صفات تھیں عورت وڈی امیر
آکھیں تاں اوس نال چا تیرا کراں نکاح
کسے امر دا سفر وچہ نا ہوویں پابند
ہاں البتہ تدھ نوں جو گل کہے ضعیف
ایہہ بھی گل میں اوسنوں کرساں ونج بیان
اوسدے امروں باجھ میں ایہہ گل کراں ہنول
اس کم اندر تساں دی ہے کس طرح رضا
بیشک اسدے نال توں کر لے حق نکاح
پچھوں ہکے شخص نے آ دسیا ایہہ حال
پہلی راتیں اوسنوں وینیدی ایہہ کھلیا
کیوں کیتی تدھ نار ایہہ ہے وڈی بدکار
سُن بیٹا لقمان دا ہویا بہت ملول
مینوں اس نکاح دا مندا جاپے پل
ہیں تینوں اس بات دی حکمت دیاں بتا
جلدی مینوں آن کے دیویں توں اطلاع
انشاء اللہ بچیگی تیری جان عزیز
خلوت کارن جدوں اوہ عورت ہوئی تیار

لے رخصت ہک پلک دی آیا بزرگ ول
بڈھے اوسنوں آکھیا لے آتوں فی الحال
آندا آتشدان اوس آتش نال بھرا
سر اوسدا اوس شخص نے رکھ لیا سی پاس
کہندا آتش دان ایہہ جا توں ہُن یار
عورت کپڑے آپنے لاہے جدُوں تمام
میرے پاس لیاونا پھر ایہہ آتشدان
ترت انگیٹھا لے گیا عورت اپنی پاس
جاں اوس کپڑے اپنے دتے سبھ اوتار
سُٹ کے عورت حکم ایہہ کیتا اسے طور
بڈھے آتشدان جاں ڈٹھا نال دھیان
سٹ کے اس جوان نوں دتے پھیر دکھا
اگلے خاوند مر گئے اسے شامت نال
بیشک اوسدے نال ہُن صحبت کرتوں جا
آیا عورت طرف پھر لڑکا نیک صفات
صحیح سلامت فجر نوں اُٹھیا بن لقمان
آخر اوتھوں کوچ دا کیتا پھر سامان
کہیا بن لقمان نے اس بڈھے نوں جا
اوتھے ہیں ہک شخص نوں ملنا ہے ضرُول
کیونکر مرضی تساں دی دسو اپنا حال
اوڑک اوتھوں ٹر پئے دونویں سنگی رل
ہیں ملاں پُت لقمان دا کہیا اوس جوان
قرضہ میرے باپ دا جو کجھ دینا تیں
کہیا اوس نجار نے سُن کر اُسدی بات
پھاکے اٹھ سو برنوں کراں حساب کتاب

کہندا اوسنوں آکھیکے دس مینوں اوہ گل
ہک انگیٹھا اگ دا بھر کے آتش نال
تپچھے جیہڑا سپ اوہ بابے ماریا سا
سٹیا آتشدان وچہ اوہ سر بے وسواس
عورت نوں جا آکھنا کپڑے سب اُتار
سٹ کے اوپر اگ دے اپنا خاص اندام
حسب الحکم بزرگ دے کیتا بن لقمان
کہندا جلد اُتار توں اپنا کُل لباس
سیاک ننگی ہُن اپنا کہیا اوس پکار
پھیر انگیٹھا لے گیا بڈھے ول فی الفور
نظری آئے سپ دو اندر آتشدان
اس عورت دے پیٹ تھیں نکلی ایہہ بلا
تیری واری رب نے آفت دتی ٹال
انشاء اللہ تدھ نوں دُکھ نہ پہنچے کا
صحبت جورو نال اُس کیتی ساری رات
بندے اوسنوں ویکھ کے بہت ہوئے حیران
اگوں اوس مقروض دا ہیں تھیں سنو بیان
یا بزرگ اک لوک ہے اوپر لب دریا
قرضہ اوستھیں باپ دا کرنا وچ وصُول
بزرگ کہیا اسیں بھی چلساں تیرے نال
وچ ملے اس شخص نوں دسی ساری گل
کیتا مینوں باپ نے تیری طرف روان
دیہہ ہن مینوں جلد توں لین آیا ہاں میں
رہو اساڈے کول توں اج اجو کی رات
سبھے پار اں تساں دے جو کجھ بنے حساب

لڑکے کہیا بات ایہہ سانوں نہیں قبول
بڈھے کہیا لڑکیا نہ کر کوئی ہول
لڑکے اوس بزرگ دامن لیا فرمان
وچہ اصل تجار اوہ ہے سی بڑا مکار
ہے سی اوس تجار دا اک بلند مکان
نیڑے اوس مکان دے چلدا سی دریا
دائم اوس مکان تے قدرت ربدی نال
تلویں منزل وچہ جو سوندا اوتھے جا
اُتلی منزل سوندے اُسدے اہل عیال
جسدے نال تجار دی ہوگ عداوت کا
روہڑ جاندا اوہ کانگ وچہ راتیں ہولا چاک
ایہو فریب تجار نے سوچیا اُنہاں نال
لیجاوے گی دوہاں نوں راتیں کانگ رڑھا
جیکر پھر لقمان نے منگی کوئی چیز
رکھیا اوسنے دوہاں نوں کرکے ایہو قیاس
رات پئی تاں دوہاں نوں کھانا خوب کھوا
سوں گیا پُت لقمان دا بڈھا سی بیدار
جلدی اوس جوان نوں بڈھے لیا جگا
جنھے اوس تجار دے سُتے سن فرزند
پُتر اوسدے اُنہاں نے جلدی نال اوٹھا
آپ اُنہاں دی جگہ تے سُتے دونویں یار
نجر سے اُٹھ تجار نے کیتا جدوں دھیان
تادیں منزل اوسدے پُت ہوئے مردار
دیکھ تماشہ دلے وچہ کہندا اد
پُتراں دیبول دیکھ کے کردا حال پوکار

کہیا ہے سی باپ نے رات نہ رہنا مول
اودجانے اج رات نوں رہیے اسدے کول
رہ پئے اُس کول اوہ بڈھا اتے جوان
سُن ہن تینوں اُسدا حال کراں اظہار
آہا وہ دو منزلا تلے اوتے جان
کدھی اوپر فریب دے کیتا اوس بنا
ادھی راتیں آوندی کانگ انہاں سیال
راتیں وقت لیجاوندی اوسنوں کانگ رڑھا
اوتھے ونج نہ سکدا پانی ہک زوال
تلویں منزل اوسنوں دیندا ونج سنوا
کئی ناواقف اوسنے ایویں چھوڑے مار
تلویں منزل اُنہاں نوں منجیاں دتیاں ڈال
قرضہ دینا پڑے نا مگروں ہے بلا
کہساں میں تھیں لیگیا تیرا پُت عزیز
رہ پئے اُسدے پاس اوہ کرکے ربدی آس
تلویں منزل سون دی دتی جگہ بنا
ادھی راتیں کانگ دا آ چڑھیا گھمکار
اُتلی منزل دوڑ کے دونویں پہنچے جا
پوہتے اوس مکان تے دونویں ذرہ بار
تلویں منزل اُنہاں نوں ڈتا آن سنوا
حکمتیاں نوں حکمتی ملن دلا کے مار
اُتلی منزل دونویں اوہ سُتے امن امان
پانی وچہ انہاندیاں لاشاں پھرن خوار
سلے بینوں آن کے ایہہ پُوترے اُستاد
ہائے ہیں نال مسافراں کیوں کیتی ایہہ کار

کہیا تد دل مسافراں سنکر اسدی گل — تینوں اپنی نیت دا ملیا ہے ایہہ پھل
ایہو نتیجہ بدی دا سبھ نوں ملے ہمیش — برا کرے جو کسے دا آوندا اپنے پیش
اسے طور قرآن وچہ کیتا حکم خدا — سگوں آیت لکھ کے تینوں دیاں سنا

وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ

یعنی مکر نہ گھیر دا ہور کسے نوں جا — جس کیتا اوہ مکر ہے اوسنوں گھیرے آ
سچ کلام خدائیدی سچ اوسدا فرمان — جو کوئی مکر کماوندا کردا اپنے کان
جیوں کر اوس تجار نے ویکھ لیا آزما — کیتی نال مسافراں گھر نوں لگی آ
قصہ کوتاہ جدوں اوس ڈٹھا ایہہ کمام — گن دتا سب اونہانوں جتنا قرض تمام
کرکے قرض وصول اوہ بڈھا تے جوان — دونویں اپنے وطن نوں ہوئے پھیر روان
نالے بن لقمان اوہ عورت لے لئی نال — عقد کیتا اوس شہر وچہ ہیسی جسدے نال
نالے اوسدے پاس جو ہیسی دولت مال — اوہ بھی عورت لے لیا سب کجھ اپنے نال
جاں بیٹا لقمان دا پہونتا وطن قریب — آکھن لگا اوسنوں بڈھا یار حبیب
اتنی مدت سفر ہیں کٹیا تیرے نال — معلم تینوں ہو گیا میرا سبھ احوال
ہن میں پچھاں تدھ تھیں اے بیٹے لقمان — کیونکر میرے اوپر ہے تیرا وہم گمان
جانے میں نوں برا توں یا کجھ نیکوکار — جیونکر تیرے عقل وچہ آوے کر اظہار
بولیا پت لقمان دا ہیں توں نیک صفات — کیتی میری مدد تدھ اندر تکلیفات
نساں دیوائی مجھ نوں عورت تے سبھ مال — سدا سلامت تسانوں رکھے رب جلال
ایہہ گل سنکے آکھیا بزرگ نیک خصال — میرا بھی اس مال تھیں حصہ کجھ نکال
سنکر لڑکے آکھیا بے شک لیہو ونڈا — ادھی دولت تسانوں دیواں خوشی رضا
بڈھے کہیا ونڈ دے مینوں پھیر شتاب — لڑکے کہیا ونڈ لو آپے تسیں جناب
تاں پھر بڈھے مال اوہ خود کیتا تقسیم — چوتھی دولت اک طرف رکھی اوس فہیم
تھوڑی اوستھیں ونڈ کے رکھی عورت کول — استھیں پچھے آکھیا اس لڑکے نوں بول
جیہڑا حصہ دوہاں تھیں ہے تینوں منظور — کر لے اپنی طرف توں ہو کے خوش مسرور
تاں پھر اوس نے لے لیا حصہ اک اوٹھا — عورت اوسدی کول جو بابے رکھیا سا
دوجا اوس ضعیف نوں دتا سارا مال — رخصت ہو کے گھر انوں اٹھ ٹریا فی الحال

جدوں اگے بیرے آئیاں پچھوں کرے بیان
مگر لے چلیا آوندا اوہ بڈھا انسان

تاں پھر بڈھا اوسنوں مگروں کہے بلا
شاید مینوں مال تدھ ڈر کے دتا چا

لڑکے کہیا تسانوں ایہ کی گیا خیال
دتا ہیں ایہ تساں نوں اپنی مرضی نال

بڑے رفیق شفیق ہو میرے تسیں جناب
پن تساڈے قدم دا عورت مال اسباب

کیتیاں میریاں مشکلاں سب تساں آسان
کتنی واری مجھ دی تساں بچائی جان

سُنکر اُسدی بات ایہہ کہیا مرد کمال
ہیں راضی ہاں تدھ تے لیجا اپنے نال

مینوں دولت مال دی نہیں ضرورت کا
ہیں نہیں خاکی آدمی ہاں میں ملک خدا

مدد تیری نوں بھیجیا مینوں ربّ علام
ایہو ہمیشہ ربّ نے مینوں سونپیا کام

جاں کوئی ربّ دے دوستاں مشکل ہووے کم
نُصرت اُنہاں دی مدد نوں جاواں میں یکدم

ایہو مینوں ربّ دا ہے مڈھوں ارشاد
چنگیاں لوکاں واسطے جا کرنی امداد

لگا ہاں ہن جان میں تھیں رخصت پا
فضل الٰہوں تدھ نوں دتا گھر پہنچا

جاہن اپنے باپ نوں مل توں خیری نال
ایہ گل کہہ کے ہو گیا غائب اوہ فی الحال

لڑکا لے کے ٹرپیا عورت مال تمام
صحیح سلامت باپ نوں کیتا آن سلام

ساری حالت سفر دی کیتی بیٹھ عیان
کیتا نقل خلاصیوں میں ایہہ سب بیان

وچہ تاریخاں انہاں دے ہین کئی مذکور
مثنت نمونہ ذکر ایہہ کیتا ہیں مسطور

اگے نبی عزیر دا دساں تینوں حال
ایہہ بھی تھوڑا ذکر ہے ناہیں طول طوال

ذکر حضرت عزیر علیہ السلام

اندر قصص الانبیا لکھیا ایہہ بیان
بخت نصر اک بادشاہ سی کافر شیطان

مشرق مغرب تیک سا اوسدا حکم روان
اوپر اسرائیلیاں غالب ہویا آن

بیت مقدس شہر تے حملہ کیتوس آ
کل مکان عمارتاں کیتیاں ڈھا فنا

دتس اسرائیلیاں سخت عذاب شریر
کجھ مارے کجھ لے گیا کر کے نال اسیر

تاں اوس وقت عزیر نوں کیتا نبی خدا
شان نبوت اُنہاں نوں ہویا تدوں عطا

دے حکم خدائیدا خلقت وچہ تمام
لوکاں نوں سکھلاوندا دین اتے اسلام

پھر دے پھردے جدوں اوہ آئے اوس مکان
بیت المقدس شہر نوں آ ڈٹھا ویران

آکھن لگے ویکھ کے ہویا ایہہ برباد — کیونکر پھر اس شہر نوں رب کرسی آباد
قدرت رب دی اُنہاں نے ڈھونڈی ات سبب — مویاں نوں پھر کس طرح زندہ کرسی رب
اجڑیاں نوں جے پھیر اوہ دیوے کدیں وسا — مویاں نوں بھی ٹھیک پھر زندہ کرے خدا
اوسے ویلے بھیجیا رب نے عزرائیل — کیتا فوت عزیر نوں ملک الموت وکیل
گدھا سی اک اُنہاں دا جتے سن اسوار — اوہ بھی اوسے جگہ تے رب نے دتا مار
نالے پاس عزیر دے ہیسی کجھ طعام — اوہ بھی اوتھے رہ گیا ویکھ خدا دے کام
سو برساں دے بعد پھر کیتا رب حیات — جویں قرآن مجید وچہ آئی ایہ آیات

فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهٗ

زندہ ہو کر ویکھیا جدوں عزیر نبی — وسدا ڈٹھا شہر اوہ جیونکر وسداسی
تاں اسوقت عزیر تھیں پچھیا رب علام — کتنی مدت رہیوں توں اندر اس مقام
کہیا اک ادھ روز میں رہیا ہاں اسجا — حکم ہویا سو برس ہے تینوں گیا وہا
کھانے اپنے طرف توں کرکھاں ذرہ دہیان — ہرگز مول نہ وگڑیا رہیا امن امان
باقی گدھا اپنا دیکھو نال تمنبیسنر — ہڈیاں باجھوں اوسدی رہی نکائی جنیہ
اینی ہک ادھ روز جے اتھے رہندوں توں — گدھا تیرا اس طرح ہوندا کویں زبوں
ایہہ ہک قدرت اپنی دتی اساں دیکھا — گدھا تیرا ویکھ ہن دیئے اسیں جوا
او پر ہڈیاں اوسدیاں کیونکر چاڑاں ماس — ایہہ سب قدرت اساں دی سمجھیں نال قیاس
زندہ کیتا رب نے اوسنوں قدرت نال — اکھیں آپ عزیر نے ڈٹھا سارا حال
نالے سارا شہر اوہ ڈٹھا پھر آباد — بخت نصر مردود جہ کیتا سا برباد
قدرت ویکھ خدائیدی کہے عزیر الا — جاتا میں ہر چیز تے قادر پاک خدا
مر گیا اوہ مردود سا بخت نصر شیطان — بیت مقدس شہر نوں جس کیتا ویران
اوسدی جاگہ آگیا حاکم کوئی ہور — سب اولاد یعقوب دی دتی اوسنے چھوڑ
سُنتے جو مظلوم سن بہیر پئے اوہ جاگ — بیت مقدس شہر نوں رب لگائے بھاگ
سو برساں تھیں بعد جاں زندہ ہویا عزیر — اکثر بندے ویکھ کے جانن اوسنوں غیر
بعضی آکھن اوہ ہے مول نہ کریو شک — ہنی آکھن ہووسی تدوں اسانوں یک
سی توراۃ عزیر نوں نوک زبانوں یاد — جے ایہہ کدی سنا دیوے لے آواں اعتقاد

نالے ہن توریت ہے ساڈے پاس نہ کا ۔ بخت نصر سب لٹ کے گیا پلید گوا
جیکر اوسنوں یاد ہے اوہ توریت کتاب ۔ کاتباں تھیں لکھوا کے دیوے اساں شتاب
تاں پھر نبی عزیر نے دتی یاد سنا ۔ نالے کاتب سد کے دتی ترت لکھا
ہو گئی پک یقین جاں لوکاں نوں ایہہ بات ۔ سو برساں تھیں بعد ایہہ ہویا پھیر حیات
ہولی ہولی آن پھر لگے کرن گمان ۔ رب دا پت عزیر نوں لگے سبھ بنان
آکھن ایس کون ہے دنیا وچہ دلیر ۔ مرنوں پچھے سو برس زندہ ہووے پھیر
ایہہ نا ہرگز نبی ہے نا ایہہ کوئی غیر ۔ ہے ایہہ بیٹا رب دا چھوٹا رب عزیر
اسے گل نے سبھ نے کیتا پک یقین ۔ پوجن لگ پئے اوسنوں ہو گئے بیدین
ایہو عادت مشرکاں اجکل وچہ جہان ۔ جیکر کسے بزرگ دی کوئی کرامت پان
نال خدا دے اوسدا پورا جانن شان ۔ نا جانن جو اس طرح ہوسان بے ایمان
بھج بھج اگے اوسدے کردے فرج سجود ۔ قبراں تائیں پوجکے ہو جاون مردود
جو کوئی سجدہ کسے نوں کردا باجھ خدا ۔ اوسدے مشرک ہون وچہ ہرگز شک نکا
لعنت رب دی اوستے ہووے سدا نزول ۔ جیونکر وچہ حدیث دے کہیا پاک رسول

لَعَنَ اللّٰهُ الْيَهُوْدَ وَالنَّصَارٰى اِتَّخَذُوْا قُبُوْرَ اَنْبِيَاۗءِهِمْ مَسَاجِدَ

اوپر یہود نصاریاں لعنت کرے خدا ۔ قبراں جنہاں پیغمبراں سجداں لیاں بنا
یعنی اپنے نبی دی پوجن قبر یہود ۔ تاہیں لعنت اونہاں نوں کیتی رب ودود
اسے طور نصاریاں کیتا کم تباہ ۔ تربت اپنے نبی دی پکڑی سجدہ گاہ
دوہاں قبراں پوج کے کیتا کم زبون ۔ دونویں فرقے رب نے کر دتے ملعون
نبیاں دی جد قبر نوں سجدہ روا نہ آ ۔ ہور کسے نوں کدوں فیر سجدہ کرنا روا
باجھ خداوند کسے نوں سجدہ کرے جو کو ۔ لائق لعنت رب دی بیشک جانو او
جتنے قسماں شرک ہے سبھو جان حرام ۔ کیتا سارا ذکر ہیں وچہ زینت الکلام
بس کر پیرا چھوڑ توں اتھے ایہہ مضمون ۔ جنہاں قبراں پوجیاں سو ہو گئے ملعون

قصہ حضرت زکریا و یحییٰ علیہما السلام

سی اولاد داؤد تھیں زکریا مقبول ۔ کیتا رب نے اونہاں نوں اپنا خاص رسول

رہندی آہی اُنہانوں بیٹے کارن چاہ
وچہ بڑھاپے بخشی توں میرے رب مجید
تاں پھر بیٹا اوسنوں دتا رب علام
یحییٰ رکھیا نام اُس موجب حکم خدا
چار برس اوہ گھروں نا باہر نکلیا مول
رہندا گوشے بیٹھ کے ربدی طرف خیال
ہر دم حضرت زکریا کردا وعظ کلام
ہکدن موجب قاعدے مجلس وچہ عیان
یحییٰ نے بھی چھپ کے سنیاں سبہ احوال
طرف پہاڑاں روندے چلے گئے فی الفور
رہی ڈھونڈہیندی ماؤں بھی ست دہاڑیاں تک یہ
ہک دن دسی کسے نے ایہ خوشخبر پسند
راتیں رہندا جائیکے وچہ فلانی غار
جاکر اگے غار دے بیٹھی روز تمام
کیتس ماں نوں ویکھ کے نسّں طرف خیال
تاں رو بیٹا کر کوئی میرے نال کلام
یحییٰ کہندا رون تھیں کرنی چپ محال
ہنجو دہنجوں چلدیاں اُسدی دہشت نال
بہت محبت مائوں نے کیتی ہو رنجور
مسجد اندر اُنہاں نے کیتا آن مقام
وچہ عبادت ربدی آن ہوئے مصروف
زکریا داہن حال کجھ مجلس وچہ سُنا
سنلوں حقیقت اسطرح راوی کرے بیان
حضرت وعظ سناوندے کوئی نہ سنداہول
مارن لگے اُنہانوں رلمل سبہ مُردار

وقت ضعیفی عرض ایہ کیتی پیش الاہ
مینوں اپنی مہر تھیں اک فرزند رشید
حکم ہویا توں الیندا یحییٰ رکھیں نام
پرورش کرے پیار تھیں ہر دم صبح مسا
دل وچہ رب دے خوف تھیں ہندا اسدا ملول
کدی نا باہر جائیکے کھیڈیا لڑکیاں نال
بہہ کے اندر خلق دے جویں رسولاں کام
دوزخ اتے بہشت دا کیتا وعظ بیان
آیا اندر دلے دے ایسا جوش کمال
ست دیہاڑے اُنہانوں گذرے اسیطور
ایپر کوئی اوسنوں پتہ نہ لگا ٹھیک
وچہ پہاڑاں روندا پھرے تیرا فرزند
تاں پھر مائی اوسنوں ڈہونڈن ہوئی تیار
یحییٰ روندا آگیا جدم ہوئی شام
تاں پھر کہیا مائوں نے رو کے جذب نال
روندا ہیں کس واسطے دس احوال تمام
جدم میرا جاوندا دوزخ طرف خیال
خبرے کیہتے آوسی مرنوں پچھے حال
ہم حنر آندا نال اوس یحییٰ کر مجبور
تدوں اُنہاندی عمر سی برساں ست تمام
بس پذیرا اسجگہ ایہ گل رکھ موقوف
کیونکر اندر خلق دے شور ہویا برپا
زکریا تھیں خلق سب ہوگئی بے فرمان
منکر حکم خدائیدے ہوگئے سبہ جہول
اوتھوں جان بچائیکے نٹھا نبی غفار

جا کر اک درخت تھیں منگی اُنہاں پناہ
آ جا میرے پیٹ وچہ میں تیرا غمخوار
داخل ہویا زکریا بیٹھا نال آرام
ڈھونڈ رہے ہر طرف تھیں پتہ نہ لگا کو
دسیا آ شیطان نے سارا پتہ نشان
آرہ جلد منگا وندے سُنکر اوہ شریر
جد حضرت دے سرے وچہ آرہ لگا جا
اوسے ویلے رب نے بھیجیا جبرائیل
جیکر توں اُف کرینگا اے میرے مقبول
رکھن ہارا خالق دا ہے اوہ پاک الاہ
منگ پناہ ہن اُسے تھیں تینوں لئے بچا
سُنکے جھڑک نہ پھیر اُس کیتی چون چرا
وچے اوس درخت دے ہویا نبی شہید

بول کہیا اُس رُکھ نے قدرت نال الاہ
اتنا کہہ کے رُکھ اوہ پاٹ گیا یکبار
پچھوں خلقت ڈھونڈ دی آئی اوس مقام
کہندے کتھے گیا اوہ جس نے غائب ہو
داخل اس درخت وچہ ہویا اک انسان
سُٹیا اوس درخت نوں سر پیر اتک چیر
درد ہویا تاں اُف ہک کیتی نبی جدا
آکھن لگا نبی نوں کہیا رب جلیل
صابر نبیاں وچہ نہ داخل ہوسیں مُول
کس گلوں تدھ رکھ تھیں منگی آن پناہ
نہیں تاں کر کے صبر پھر ایہ تکلیف اُٹھا
منی دل تے جان تھیں رب دی جویں رضا
درجہ خاص شہادتوں بخشیا رب مجید۔

شہادت حضرت یحییٰ علیہ السلام

جس دم حضرت زکریا گیا شہادت پا
کتنے روزاں باپ تھیں پچھے اوہ مقبول
دتی رب پیغمبری اوسے رتے نائیں پھیر
اندر اسرائیلیاں سی اک عورت کا
پہلا خاوند اوسدا فوت گیا سی ہو
آ ہی پہلے خصم تھیں گھر اوسدے بک دھی
خاوند اجے جوان سی اوسدا صاحب زور
ملکہ اوسنوں آکھدی نہ کر ہور خیال
کرلے اوسدے نال توں اپنا عقد نکاح
سُنکر اوسدی بات نوں کیتا اوس قبول

یحییٰ بیٹا اُنہاں دا مسجد اندر سا
رہیا اندر مسجدے بندگی وچہ مشغول
دسے حکم خدا ایہدا ہر دم رہندا تمیز
ملکہ اُسدا نام سی راوی لکھ گیا
دوجی واری پھیر اوس خاوند کیتا کر
جس ویلے پھر آپ اوہ بڈھی ہو گئی
کرنی چاہی اوسنے عورت کوئی ہور
بیٹی میری عجب ہے صاحب حسن جمال
نہ کر عورت غیر دی ہرگز مول صلاح
سدتا م برادری جمع کیتی مجہول

یحییٰ نوں بلوائیکے لوکاں دسیا حال
حضرت کہیا شرع وچہ ایہہ گل نہیں صحی
ایہہ بیٹی اوہ باپ ہے بھاویں ہی بچھ لگ
یحییٰ کولوں سنی جاں ملکہ نے ایہہ بات
یحییٰ تیرے عقد نوں جائز کہے نہ مول
حاکم سی اوس شہر دا اوہ مردود پلید
پکڑ لیاؤ جائیکے یحییٰ نوں فی الحال
پکڑ سپاہیاں نبی نوں حاضر کیتا آ
اوسے ویلے رب نے بھیجیا جبرائیل
جے توں آکھیں شہر نوں پل وچہ کراں خراب
حضرت یحییٰ آکھیا سن کے ایہہ تقریر
جیکر اسدے ہتھ تھیں لکھی موت خدا
کہیا جبرائیل نے لکھی اینویں موت
تاں پھر یحییٰ آکھیا میری کیا مجال
ترت اگے تقدیر دے دتا سیس نوا
سیس مبارک نبی دا جاں ہوگیا جدا
ڈھٹا جدوں زمین تے ہویا نبی شہید
یارب تیرے نبی تھیں کیا ہوئی تقصیر
حکم ہویا درگاہ تھیں ماریا باجھ گناہ
جیکر کسے قصور تھیں ہوندا ایہہ مقتول
قصہ کوتاہ ہوگیا یحییٰ جدوں شہید
بیٹی دا اُس خصم نوں دتا عقد پڑھا
کوٹھے اوپر چڑھی اوہ عورت کسے کم
اوسے وقت اوڈائیکے لیگئی اوسنوں نال
ڈگن سیتی اوسنوں پاڑ کھادا اک شیر

کرو نکاح اس جنے دا اسدی بیٹی نال
بھانویں دوجے خصم تھیں ہے ایہہ اسدی دھی
روا نکاح نہ انہاں دا معلم سارے جگ
غصے ہو کے خصم نوں کہن لگی بدذات
اسے ویلے اوسنوں مار کرو مقتول
سدّ سپاہی آپنے کردا حکم شدید
ماراں اسے وقت میں اُسنوں کر بیچال
جاں اوہ کافر نبی ول آیا تیغ اوٹھا
یحییٰ نوں آ آکھدا کہیا رب جلیل
کیونکر مرضی تدھ دی مینوں دس شتاب
کیونکر میری موت ہے لکھی وچہ تقدیر
تاں مینوں منظور ہے جیونکر رب رضا
اس کافر دے ہتھ تھیں ہونا ہی تدھ نوں
نال قضا خدائیدے میں راضی ہر حال
تاں پھر کافر اوٹھ کے دتی تیغ چلا
پھر بھی ایہو آکھدا نہیں ایہہ عقد روا
کردے عرض سوال ایہہ اگے ربّ مجید
کس گناہوں اسنوں ویہہ ملی تقدیر
تاہیں بہت فضیلتاں ملیاں وچہ درگاہ
کیونکر ساڈے پاس ایہہ بہت ہوندا مقبول
پچھوں اوہ جو کافرہ آہی رن پلید
اوسے ویلے اوسنوں دتی رب سزا
سخت ہوا اک ربّ نے بھیجدتی یک دم
جاکے وچہ اوجاڑ دے سٹی کر بیچال
گئی جہنم گھوک دی مول نہ لگی دیر

اینویں اوسدے خصم تے ہویا غضب خدا — سنے تمامی قوم دے ڈِنا ربّ اوڈا
چڑھ کے فارس ملک تھیں آیا یک غنیم — کیتے قتل تمام اوس کر کے جنگ عظیم
جدتک سبھ پلیت ناں ہو چکے مقتول — لہو یحییٰ دی لاش دا بند نہ ہویا مول
ستر ہزار یہود دا کل رہیا جاں گند — ناں یحییٰ دی لاش تھیں خون ہویاسی بند
جو کوئی ربّ دے دوستاں دیوے دکھ ایذا — بے شک بدلے انہاں تھیں لیندا آپ خدا
ایہ کچھ یحییٰ نبی دا ڈٹھا میں مذکور — آگے ہن جرجیس دا حال کراں مسطور

قصہ حضرت جرجیس علیہ السلام

وچہ خلاصے انبیا لکھیا ایہہ بیان — سی حضرت جرجیس بھی پیغمبر ذی شان
یک فلسطین شہر ہے اندر ملکے شام — ایہ حضرت جرجیس سا رہیندا اوس مقام
نالے بت پرست یک رہندا اوتھے شاہ — دادیانہ اوس نام سا کافر روسیاہ
نال نبی جرجیس دے کردا ظلم کمال — جیونکر وچہ تفسیر دے لکھیا ہے احوال
ڈہ سے واری انہاں نوں ماریا اوس پلید — ڈہ سے واری پھیر اوہ زندہ ہویا شہید
سارا قصہ کھول کے تینوں دیاں سنا — جس تھیں اوس پلید نے کیتا ایڈ جفا
سونے دا یک بت سی کیتا اوس تیار — پوجا کردا اوسدی اوہ کافر بدکار
نالے اوسدے شہر وچہ جیہڑے لوگ تمام — سبھنوں پوجا بت دی دسدا اوہ حرام
جو کوئی اوسدے بت نوں سجدہ کرنے جا — آتش اندر اوسنوں دیندا ساڑ جلا
ایہو طریقہ اوسدا کرے ہمیشہ پاپ — بت پوجا دے خلق تھیں نالے پوجے آپ
بھیجیا ربّ جرجیس نوں اپنا نبی بنا — جاتوں اوس پلید نوں میرا حکم سنا
تاں حضرت جرجیس نے سن کے حکم خدا — اوس کافر نوں دین دی دعوت کیتی آ
نالے اندر خلق دے کردا وعظ کلام — چھوڑو بت پرستیاں لے آؤ اسلام
کرو عبادت ربّ دی جو ہے پاک خدا — جسنے اپنی قدرتوں کیتی ارض سما
خالق ساری خلق دا ہے اوہ سرجنہار — نالے ربّ العالمیں سبھ دا پالنہار
اوسے دی ہے ذات نوں لائق سدا سجود — منوں وحدت اوسدی جانوں اوہ معبود
سنی نصیحت جدوں ایہہ اُس کافر بدکار — نال نبی جرجیس دے کرن لگا تکرار

کہندا جیکر رب ہے تیرا حی قیوم
روٹی کارن پھریں توں عاجز تے محتاج
کہیا نبی جرجیس نے فانی ہے ایہ مال
مینوں دولت دائمی دیسی پاک خدا
رہے ہمیشہ نال اوہ کدی نہ ہوسی دور
کہیا اوس پلیت نے کیا اوہ ایسی چیز
جنت نعمت اساں نوں کرسی رب عطا
دائم عیشاں عشرتاں نعمت خوشی نصیب
توں بھی جیکر رب تے لے آویں ایمان
جاں ایہ باتاں نبی تھیں سنیاں اوس شریر
سولی تے اس شخص نوں چاڑھ کر ہیجال
لوہے دے اوزار پھر ڈاڈھے تیز منگا
سنکر جلدی کافراں کیتا ایہو حال
ہر انش وچوں بول کے ہڈیاں کہن سنا
الا اللہ دا سب نوں کینیں پیا آواز
ہوئی قدرت رب دی مول نہ لگی دیر
امن سلامت اٹھ کے کہندا پھر جرجیس
بولو کلمہ لا الٰہ الا اللہ تمام
دوجی واری پھیر اوس کافر غصہ کھا
اوپر زمیں اوتانیاں پچھنبر نوں ڈال
تتی بلدی دوسری سر وچہ دتی مار
کل وجودوں نبی دی رخصت ہوئی جان
اسے وقت فرشتے بھیجے رب جلال
زندہ ہوئے پھیر اوہ قدرت نال خدا
پھیر بھی انہاں رب دی منی ناں توحید

تینوں کیوں پھر دولتوں رکھیا اوس محروم
مینوں اپنے رب نے دتا کتنا راج
دولت دنیا کسے دے مول نہ جاسی نال
جس دے فانی ہون دا خطرہ مول نہ کا
ایسی نعمت اسانوں دیسی رب غفور
تاں حضرت جرجیس نے کہیا نال تمیز
رنج مصیبت دکھ نہ جس وچہ ہوسی کا
کدی زوال نہ انہانوں دیسی رب مجیب
تینوں بھی وچہ جنتاں دیسی رب مکان
سد سپاہی اپنے کہن لگا بے پیر
مرجاوے تاں لاش پھر چڑٹو تھپراں نال
ہڈیاں اسدیاں کڈھ کے اگ وچہ دیہو جلا
آتش دے وچہ ڈالیاں ہڈیاں سبہ نکال
چھوڑو لوکو کفر نوں منوں ہک خدا
ایپر پھر بھی کفر تھیں مول نہ آئے باز
اوہ نبی اس اگ تھیں زندہ ہویا پھیر
منوں وحدت رب دی چھوڑو کفر جرجیس
کردا ہاں میں تسانوں حق دعوت اسلام
چھ مینخاں منگوائیکے وتیاں سخت تپاء
سینے اندر مینخ ہک ٹھوکی غصے نال
منھیں پیریں ٹھوکیاں باقی مینخاں چار
جکڑی لاش زمین تے چھوڑ گئے شیطان
لاش نبی جرجیس تھیں مینخاں گئے نکال
کفاراں نوں آکھدا کلمہ کہو صفا
کرن لگے پھر غضب ایہ رلمل سبہ پلید

وڈی ساری دیگ اک چلیے اوپر چڑھا
دتی تلے اوسدے آتش سخت جلا
چوہلے وچوں رب نے چشمہ اک نکال
وانگ فوہارے پہونچیا چشمہ اوپر جا
اہن سلامت دیگ وچہ بیٹھا اوہ مقبول
قدرت رب دی ویکھ کے سب ہوئے حیران
لنگھے تینوں سخت میں دتے دکھ کثیر
کہیا نبی جرجیس نے سنتوں اے شیطان
پانی اوپر زمین نوں دتا جس ٹکا
ہردم میرے نال ہے اوہو مددگار
ایہ گل سن کے ڈر گیا دل وچہ اوہ پلید
جبکہ خلقت ہور بھی رل گئی اسدے سنگ
ایہ گل دل وچہ سوچ کے اوس پلید مکار
اوپر زمیں لٹائیکے بندھ بنانے ڈال
چالی جنیاں پھیر اک پتھر آندا چا
راتیں آن فرشتیاں حکم خدا دے نال
کھانا پانی نبی نوں خوب کھوا پلوا
وچہ مصیبت رہ گئے تیں اجے ست سال
اتنی مدت بعد پھر ہوسیں شہید
پھیرے اٹھیا نبی پھر کرکے ربدی آس
پچھیا اوس لعین نے توں ہاں ہیں جرجیس
ہاں اوہا جرجیس میں شک نہ اسوچہ کو
تینوں اوس مصیبتوں کیتا کس خلاص
پھیر کہیا اس نے کہے اپنے نفر شریر
دو ٹکڑے کر نبی نوں چیر آرے نال

گندھک تیل رلائیکے اس وچہ دتا پا
پکڑ نبی جرجیس نوں اس وچہ دتا پا
سرد کیتا اس دیگ نوں قدرت اپنی نال
پیغمبر نوں دیگ وچہ سیک نہ لگا کا
ہرگز ڈنگا وال بھی اسدا ہویا نہ مول
آکھن لگا نبی نوں اوہ شاہ بے ایمان
پھر بھی تینوں مول نہ ہوندی کجھ تاثیر
ٹھگاں باجھ کھلاریا جنے ایہ آسمان
تیرے کولوں مجھ نوں سکدا نہیں بچا
مینوں اوسدے حکم بن کوئی نہ سکدا مار
مت کے ساری خلق نوں ایہ کرلوے مرید
شاہی میری کھس کے مینوں کرسی تنگ
پھیر نبی دے واسطے کیتی قید تیار
کر چومنجا نبی نوں ڈنا دکھ کمال
اوپر نبی دے پیٹ دے دتا اوہ ٹکا
چکیا پتھر پیٹ تھیں منجاں سنے نکال
ربدی طرفوں حکم ایہہ دتا پھیر سنا
شاکر رہنا دکھ وچہ صبر کریں ہر حال
درجہ خاص شہادتی دیسی رب مجید
صحیح سلامت آگیا اس شاہ کافر پاس
کہیا حضرت اوسنوں نال زبان سلیس
پھر اوہ کافر آکھدا بہت تعجب ہو
حضرت کہیا رب نے رحم کمایا خاص
آرہ لے کے اسنوں جلدی سٹو چیر
شیراں اگے پھیر اوہ ٹکڑے دتے ڈال

شیراں ہرگز نبی دا مول نہ کھادا ماس
راتیں زندہ انہاں نوں کیتا پھیر خدا
کیسے کیسے نبی تے کردے ظلم کفار
بہت مونہ پر پر فقیر تھیں سچ اکھاں اتھین
جدوں فرشتے نبی نوں کھانا رہی کھوا
کل دیہاڑا عید دا جمع ہوسن کفار
رب دی طرفے سب نوں دعوت کرنی جا
مجبے حضرت اٹھ کے آئے امن امان
دیکھ نبی نوں کافراں کہیا ہو بیکل
پھر توں اوتھوں کس طرح آیوں زندہ ہو
اسے حالت عدم تھیں کردا اوہ وجود
پاس تساڈے بھیجیا جیہوں رب جوا
سنکر اگوں کافراں کڈھیا ایہہ آواز
جادو دی کوئی کھیڈ ہے تیرے پاس کمال
انہاں کرکے اسانوں ہوویں آپ فرار
استھیں تچھے پھیر اوہ کافر شاہ بدکار
آکھن لگا اُنہاں نوں اپنے پاس بلا
بہتی دولت تسانوں دیساں ہیں انعام
ساڈے اگے کم ایہہ مشکل ہوؤں نہ کا
کافر کہندا مجھ نوں کھول سناؤ حال
کہیا جادوگراں نے گاں ہک دیہو منگا
تاں پھر کافر انہاں نوں گاں دتی منگوا
او سے ویلے ہو گئی دو ٹکڑے اوہ گاں
اُنہاں بیلاں نال پھر واہیا اُنہاں ہل
اوسے ویلے نسر کے ہوئی پک تیار

ہتھوں ادب کمائیکے بیٹھ رہے سب پاس
آن فرشتے حکم تھیں کھانا گئے کھوا
رب جوائے جنہوں کیہڑا سکے مار
رب جنہاں دی بکلیں جنگل کیوں ٹھوڈین
کہندے یا مقبول ایہہ کیتا حکم خدا
تاں بھی اوتھے جاوناں موجب امر غفار
اتنی آکھ فرشتے واپس گئے سدھا
لگے آ کفار نوں رب دا حکم سنان
شیراں اگے چیر کے سٹیا تینوں کل
حضرت کہیا رب نوں مشکل ایہہ نہ کو
انہویں اوہ موجود تھیں کر دیندا نابود
منوں وحدت اُسدی کلمہ کہو صفا
معلم ہوندا اسانوں ہیں توں جادو زہ
کر دیندا ہیں کور توں سانوں جادو نال
سمجھ نہ آوے کسے نوں کیا کیتی اس کار
جمع کیتے ہر ملک دے جادوگر مکار
مار واس جرجیس نوں جادو کوئی چلا
ایہہ گل سنکے آکھدے جادوساز تمام
فکر نہ رکھو اسنوں دیواں ہنے اوڈا
مارو گے جرجیس نوں کیہڑی حکمت نال
ساری حکمت تسانوں اکھیں دیئے دکھا
منتر پڑھ کے گاؤ دے کن وچ دہن چلا
ٹکڑیاں دے پھر بیل دو بنگئے اوسے تھاں
گڈی کنک شتاب پھر جمی اوسے پل
وڈھی گاہی پیہیا آٹا خوب سنوار

روٹی اوسے کنک دی کھاری ترت پکا — کافر دا اسبات تھیں دتا دل جما

کہندا جادوگراں نوں کافر ہو مسرور — ٹھیک اساں تھیں جرجیس نوں لیسو مار ضرور

دتا جادوگراں پھر پانی کر کے دم — پڑھ بسم اللہ نبی نے پیتا ہو بے غم

پچھیا جادوگراں نے دسو ہن احوال — کیا کجھ نظری آئیا اسدے پیون نال

حضرت کہیا پیاس تھیں ہیساں میں لاچار — دتا تیہنوں تاں ایہہ پانی ٹھنڈا ٹھار

ہویا میں آرام ستہ ٹھنڈا پانی پی — بھلا کرے رب تساندا ٹھنڈا رکھی جی

کہیا جادوگراں نے ہیں توں وڈی بلا — جہڑا پانی تدھ ایہہ پی کے لیا پچا

جیکر کوئی ہور ایہہ پیندا وچ جہان — ہن تک اسدا پتہ نہ ملدا کسے نشان

علم تمامی سحر دا تیہنوں جاپے یاد — ہیں توں جادوگری وچہ ساڈا بھی استاد

تیرے نال برابری ساتھیں مول نہ ہو — تیرے اوپر اساندا جادو ٹرے نہ کو

کافر نوں بھی ساحراں دتا ترت جواب — اٹھے کم نہ آوندی ساڈی سحر کتاب

اس گل وچہ جرجیس دی شہرت ہوگئی ہور — ہر کوئی کہے فقیر ایہہ ہے کا صاحب زور

معجزہ حضرت جرجیس علیہ السلام

ہک عورت آنبی نوں ہکدن کرے سوال — یا حضرت ہیں عاجزہ ہاں بڈھی کنگال

تر کہ میرے گھرے وچہ آہی ہکو گاں — دودھ اسدا ہیں ویچکے ٹکڑے کھاندی ساں

اوہ بھی حضرت مرگئی میں ہوئی آتنگ — فاقے اندر ہوگئے ہینوں کتنے ڈنگ

کر دعا اس واسطے یا محبوب خدا — گاں میری اوہ فضل تھیں دیوے رب جوا

سن پیغمبر رب دا کہندا عورت نوں — لیجا اپنے نال ایہہ عاصا میرا توں

اوس گائیں دے ہڈ جو چھوٹے بڑے تمام — جمع کریں توں انہاں نوں جا کے اک مقام

ماریں اوپر انہاں دے عاصا ایہہ اوٹھا — نالے آکھیں اٹھ توں حکم جرجیس نال خدا

اوٹھ کھلوسی ترت اوہ زندہ ہو فی الفور — تاں اوس عورت جائکے کیتا اسے طور

اوسے ویلے رب نے زندہ کیتی گاں — دھم گیا ایہہ معجزہ اندر ہر ہر تھاں

سی اس کافر شاہ دا خاصہ ہک وزیر — خبر سنی جاں اوسنے ہوگئی تاثیر

اوسے ویلے ترت اوہ لیا آیا ایمان — چار ہزاراں ہور بھی ہوئے مسلمان

خبر سنی جد انہاندی اُس مکار پلید — سبھناں نوں سد وائیکے کیتا پکڑ شہید

معجزہ دیگر

دادیانہ دے لشکروں آیا ہک سردار — بھارا منکر نبی دا سخت پلید مکار
ہک دن اوہ جبر جبیں نوں کہندا پاس بُلا — جے توں سچا نبی ہیں معجزہ کوئی دکھا
نبی کہیا کس طرح دا معجزہ کراں عیاں — تاں پھر اگوں آکھدا اوہ کافر شیطان
جس کرسی دے اوپر میں بیٹھا ہاں فی الحال — چارے پاوے اوسدے بن درخت کمال
ہوون سارے مختلف اکو قسم نہ ہون — وکھو وکھرے سبھ تے میوے لگ کھلون
جس ویلے میں اُنہاں دے میوے لیساں کھا — جاناں گا پھر تدھ نوں سچا نبی خدا
اوپر تیرے رب دے لے آواں ایمان — نالے مناں تدھ نوں ہوساں مسلمان
سُن کر اُسدی بات ایہہ کہیا نبی غفور — رب میرے دی قدرتوں ایہہ گل کجھ نہ دور
اوسے ویلے نبی نے کیتی پھیر دعا — چارے پاوے اوسدے کیتے سبز خدا
وکھو وکھرے رکھ اوہ چارے ہوئے تیار — کرسی ساری ربنے کر دتی گلزار
ایپر پھر بھی اوسنے نہ آندا اسلام — میوہ دانہ کھائیکے کیتا سبھ حرام
اُستھیں تے پچھے ظلم ایہہ کیتا شاہ مکار — تابنے دی ہک اوسنے کیتی گاں تیار
وڈا سارا اوسدا پیٹ عظیم بنا — گندھک نالے تیل تھیں دتا سب بھرا
وچہ اوسدے جبر جبیں نوں نال ظلم دے ڈال — سٹیا اندر چخہ دے ڈاڈھی آتش بال
قدرت رب دی اوسدن ایسی ہوئی آ — سخت اندھیری ربنے دتی ترت چلا
چاروں طرف جہان وچہ پے گئی کالی رات — ڈگ ڈگ اوپر راہاندے مرن لگے کمذات
بجلی اتوں کڑک کے کردی مار و مار — آگھبرائے لوک سب دیکھا انہیر غبار
کتنے دن اس قسم دا گیا انہیرا ہو — اندر دن تے رات دے فرق نہ جاپے کو
حضرت میکائیل نے حکم ربے تھیں آ — کڈھ کے گاں اُس چخہ تھیں ہیٹھ دتی ٹکا
پاٹا پیٹ اس گاں دا ہیٹھ ڈگن دے نال — امن سلامت نبی نوں دتا رب نکال
ہویا دور جہان تھیں جدوں انہیر غبار — پھر جا اندر کافراں کہیا نبی پکار
کلمہ آکھو کافرو منوں سچا دین — اوہ وحدت رب دی آنوں پک یقین

ویکھ نبی جرجیس نوں ہوئے سب حیران ۔ اجے پھر بھی کسے نے نہ آندا ایمان

معجزہ دیگر

آ حضرت جرجیس نوں اک دن کہن کفار ۔ موئے ساڈی قوم تھیں بندے باجھ شمار
جے توں گورستان تھیں دیویں اوہ جوا ۔ تاں پھر تینوں جانئے سچا نبی خدا
کہیا نبی جرجیس نے جے اوہ ہون حیات ۔ رب میرے دی قدرتوں ہے ایہ ادنیٰ بات
جس نے کن فرمائکے کیتا سبھ جہان ۔ مویاں پھیر جواوناں اوسنوں ہے آسان
ایہ گل کہہ کر انہاں نوں اوس مقبول خدا ۔ جاکے گورستان وچہ کیتی عرض دعا
ہوگئی عرض قبول اوہ حکم خدا دے نال ۔ مردے گورستان تھیں اٹھ بیٹھے فی الحال
نال دعا جرجیس دے اس دن رب غفار ۔ زندہ کیتے آدمی بارہ [12] جان ہزار
قبراں وچوں اٹھ کے بیٹھ رہے اوہ سبھ ۔ ایسی قدرت اپنی ظاہر کیتی رب
انہاں تھیں اک شخص دا نوفل آہا نام ۔ پچھی اوستھیں بات ایہہ نبی علیہ السلام
کتنی مدت تدھ نوں مویاں گئی وہا ۔ آہیں کسدے دین تے سچو سچ بتا
کہندا بت پرست ہیں ہیساں یا سرکار ۔ مویاں مینوں ہوگئے برساں چار ہزار
اس مدت تھیں پکڑیا وچہ عذاباں میں ۔ ہن تک ملی نجات نہ کی کجھ دساں تیں
ہر دن نازل ہووندا میں تھیں نواں عذاب ۔ بتاں نوں میں پوجیا تاہیں ہویا خراب
کنیں سنیا کافراں اسدا ایہ آواز ۔ پھر بھی بت پرستیوں مول نہ آئے باز
کرن روایت پھیر اوہ جتنے آئے سبھ ۔ آپو اپنی قبر وچہ داخل کیتے رب

ایضاً

کرن روایت ہور اک بڈھی عورت کو ۔ پاس نبی جرجیس دے آئی سائل ہو
چک لیائی نال اوہ لڑکا اک بیمار ۔ ڈورا گونگا لنگڑا انھی انہاں لاچار
کہندی اسدے واسطے حضرت کرو دعا ۔ بخشے ہر بیماریوں اوسنوں رب شفا
اکھیں اوپر اوسدے لائی حضرت لب ۔ فوراً اکھیں اوسدیاں روشن کیتیاں رب
کناں وچہ پھر طفل نوں پھوکی نبی دعا ۔ سنن لگا ہر بات نوں کیتا فضل خدا
باقی دو بیماریاں رہیاں اسنوں جان ۔ عورت تائیں نبی نے کیتا ایہ فرمان

لے آہن ایمان تنوں اوپر خدا دے حبیب
سُنکے عورت حُکم ایہہ ہوئی مُسلمان
اوسے ویلے نبی نوں موذی نے پکڑا
وچہ اکلی کوٹھڑی اوسنوں وتا ڈک
کھانا پینا نبی دا کیتا بند تمام
قدرت رب کریم دی ایسی ہوئی آ
اوس کوٹھے وچہ تھم ہک آہا خشک کمال
لگا اوپر اوسدے میوہ قسم ہزار
اندر باہر اوسدی آ کھلی خوشبو
اوس عورت نوں جدُں ایہہ معلم ہویا حال
دادیانہ ملعون نے سنی جدُں ایہہ گل
کوٹھا اوسدا آ ویکھے دتوس سبھ پٹا
پکڑ نبی جرجیس نوں غصے نال لعین
سخت شکنجہ لوہے دا دتا سر نوں چاڑ
خاک ہوئی اوہ لاش جاں سٹی وچہ دریا
اے دریا اس خاک نوں رکھیں امن امان
کافراں نے بھی غیب تھیں سُنیا ایہو آواز
امن سلامت ایسنوں باہر دیویں نکال
سُن دریا نے رب دا آندا حکم بجا
جد دریاؤں نکلیا زندہ ہو جرجیس
رلمل سارے نبی نوں کہن لگے مجہول
نبی کہیا میں کراں نا ایسا کم بدزیب
اندر سارے شہر دے کرہ دتا مشہور
سُنکے شاہ ملعون بھی ہویا خوشی کمال
کہندا میرے پاس ہن چل کر و آرام

ایہہ بھی دو بیماریاں دور کریسی ربّ
سنیاں شاہ ملعون نے سارا ایہہ بیان
اُس عورت دے گھرے وچہ وتا قید کرا
باہروں جندرے مار کے کیتا ڈاڈھا پک
مت کوئی دیوے ایسنوں پانی ہور طعام
جس کوٹھے وچہ قید سا ہویا نبی خدا
ہویا سبز درخت اوہ قدرت ربی نال
کوٹھا سارا رب نے کیتا باغ بہار
اُرلے پرلے لوگ سب گئے تعجب ہو
لگے ناؤں اوسدا ہویا یقین کمال
غصے ہو کے آوندا نال شتابی چل
سُکا سب درخت اوہ جیونکر اگے سا
ہتھیں پیریں ماریاں میخاں اوپر زمین
پائی نبی وفات جاں لاش دتی اوساڑ
نعیبوں اوس دریا نوں آ گئی ترت ندا
مت کے اسنوں گلکے کر دیویں نقصان
اسے دریا اس خاک نوں ہتکے کریں گداز
ضائع کریں نہ ایس تھیں ہرگز ہک دوال
زندہ ہو خاکستروں ہویا نبی خدا
دیکھ تعجب ہو گئے کل کفار خسیس
توں بھی پوجا بُتاں دی کر لئے دلوں قبول
تاں پھر اُلٹا کافراں کیتا ہور فریب
بُت پوجا جرجیس نے کر لئی اج منظور
گھر اپنے جرجیس نوں لے آندا اُس نال
پچھلے عیب قصور جو کرو معاف تمام

گھر اسد دے آ نبی نے پڑھی نماز عشا
ایسی خوش آواز تھیں پڑھی نبی تورات
ایہہ راجے نا خبر ایہہ پائی شاہ مجہول
پھر اوہ بڈھی عاجزہ عورت مسلمان
جس دے لڑکے واسطے کیتی نبی دعا
باقی اوسنوں رہندیاں ہیسن مرضاں دو
یا نبی اللہ تساں جو کیتا سی اقرار
دو مرضاں رب اسد دیاں اگے کیتیاں دور
گنگا ہے ایہہ کجھ نہیں مول نہ کردا گل
کرو دعا اس واسطے یا مقبول خدا
تاں پھر حضرت طفل نوں کیتا ایہہ فرمان
اوسے ویلے بولیا گنگا کر لبیک
پڑھیوس کلمہ نبی دا ہویا مسلمان
باقی اوسنوں رہ گیا اکو خلل قصور
اوہ بھی رب دے حکم تھیں دیکھو ہوندا اول
بتاں نوں وچ آکھ توں بتخانے وچ جا
کھلیا ہے جہ جلیس نے بیٹھوں لعمان بلان
بتخانے تھیں بت اس آندے سب بلا
ویکھو کیا کجھ رب نے تیاں دتا نشان
پتھر دے بت ٹور کے جہڑے لین چلا
ایہو پذیر فقیر نوں دل وچ آس کمال
سنو حقیقت بت جاں حاضر ہوئے سب
جاں اس بیگم بتاں دا ڈٹھا حال خراب
نالے اپنے شاہ نوں کہندی پاس صبا
جیکر اسد دے دین تھیں کرسی توں انکار

پڑھن لگا توریت پھر اوہ مقبول خدا
عورت اسدی ہو گئی مومن اوسے رات
عورت میری کر لیا سچا دین قبول
آ ملی جبرجلیس نوں میتھیں سنو بیان
اکھیں سنتے کن اوسنوں بخشے پاک خدا
آ حضرت جبرجلیس نوں کہندی حاضر ہو
صحی سلامت ہو دسی ایہہ لڑکا بیمار
ڈوواں کارن ہن پھیر میں آئی پیش حضور
نالے ہے ایہہ لنگڑا مول نہ سکدا چل
ایہہ بھی مرضاں اسدیاں دیوے رب گنوا
بول خدا دے حکم تھیں کھول شتاب زبان
نال ادب دے نبی نوں کہو سلام علیک
نال دعا جبرجلیس دے بخشی رب زبان
ہے سی لنگا طفل اوہ ٹرنے تھیں معذور
حضرت کہیا لڑکیا اٹھ شتابی چل
حاضر ہو چل کے پاس رسول خدا
ایہہ گل سنکے لنگڑا ہویا اٹھ روان
سارے اگے نبی دے آکے سیس جھکا
بتاں نے بھی جنہاں دا من لیا فرمان
لنگیاں نوں پھر رب تھیں کیوں لوڑن ہرا
میں لنگے نوں مصطفے آپ لاسی نال
توڑ نبی جبرجلیس نے دھرتی تے سبا
لوکاں تائیں آکھدی کلمہ پڑھو شتاب
اوہ نبی جبرجلیس دے جا ایمان لیا
بتاں وانگوں کرے گا تیرا حال خدا

کہیا شاہ ملعون نے بیگم اپنی نوں
سانوں ستر برس تھیں معجزے رہیا وکھا
بیگم کہندی ازل تھیں جیہڑے ہین پلید
وچ نصیباں جنہاں نوں دوزخ لکھیا ربّا
بھاویں طرف انہاں دی آون کئی رسول
میرے اوپر رب دا ہویا فضل کمال
ایہہ گل سنکے جوش وچ آیا سخت پلید
اوستھیں پچھے نبی نوں کرن لگا آتنگ
یا رب کتنے برس میں جھلیا دکھ کمال
ہن میں عاجز ہو کے منگاں ایہہ دعا
نازل کر کفار تے اپنا قہر عذاب
ہوئے مسلماں جو دلوں ایمان لیا
اوسے ویلے نبی دی ہوئی دعا قبول
بجلی وانگوں کڑک کے دھائی یکبار
کیتی ہے جبرئیل نے شاید بری دعا
ایہہ گل کر کے کافراں واہی تیغ اوٹھا
جویں شہادت مرتبہ چاہیا اوس مقبول
بخشی خالق پاک نے خاص شہیدی موت
اوتری جو قہر دی آتش سخت کمال
سنے مکاناں انہاں دی پٹی بیخ خدا
نبیاں دے حق جنہاں نے کیتا برا خیال
کیا کیا ظلم کفار نے کیتے ہو مغرور
تہسے واری سب دی رب اڈائی دھوڑ
باقی ترہیہ ہزار جو آہے مسلمان
جنہاں رب رسول دے آندے حکم بجا

اکو معجزہ دیکھ کے منیاں اسنوں تل
ایسے ہن تک اسانوں دل تے پیا نکا
کیونکر سمجھے رب دی منّن اوہ توحید
جنّت طرف نہ اوہ جاون کسے سبب
وچھن لکھاں معجزے اک نہ منّن مول
ہوئی مسلمان میں کسے معجزے نال
سولی دیکے اوسنوں کیتا ترت شہید
حضرت نے پھر رب تھیں لئی شہادت منگ
موجب تیرے حکم دے صبر کیتا ہر حال
موت شہادت بخش توں مینوں پاک خدا
اپنے بضیراں سب کر دے مار خراب
امن سلامت انہاں نوں فضلوں لئی بچا
غضبوں آتش قہر دی گھتی ربّ نے ول
ڈھٹی جد دم کافراں کہن لگے مکار
تاہیں ساڈے اوپر ایہہ بھیجیا قہر خدا
پکڑ نبی جبرئیل دا کیتا سیس جدا
اوسے طور خدائے نے کیتی عرض قبول
جے لکھ برساں جیویئے اوڑک ہونا فوت
ساری فوج کفار دی سڑ موئی اس نال
اک پل اندر قہر تھیں دتے سب اوڈا
اوڑک اکدن اونہاں ندا اینویں ہوندا حال
پکڑ لیا جاں رب نے پل وچہ کیتے چور
کر کے ظلم بچاونے کوڑ دے لوکا کوڑ
بچ گئے اوس عذاب تھیں سارا امن امان
کیوں نہ رکھے انہاں نوں قہروں ربّ بچا

حال نبی جرجیس دا ختم ہویا سچا | اگے کجھ شمعون دا دیوان ذکر سُنا

ذکر حضرت شمعون علیہ السلام

وچہ خلاصے اس طرح لکھیا ہے مضمون
برا زور آور آدمی سی حضرت شمعون

کوئی نہ ہو برابری کرے اُنہاں دینال
سر دے والاں وانگ سن بدن اوپر بھی وال

روم اندر ہک شہر سا نام عمودیہ جان
سی اوتھوں دا بادشاہ فوطہ بے ایمان

اوسدا ہک مکان سی اوپر لب دریا
کدی کدی اوہ اوسوچہ جشن کریندا آ

حضرت شمعون چار ماہ اندر ہر ہک سال
جنگ کرے اوہ شہر وچہ جا کفاراں نال

ہیسی بت پرست اوہ کافر فوطہ شاہ
نالے رعیت اوسدی سب آہی گمراہ

سٹھ ہزاراں فوج سی رکھدا اوہ ملعون
اک اکیلا اُنہاں تھیں جا لڑدا شمعون

ہک ہزار جواں نوں مار آوے ہر سال
باقی لشکر پھیٹ کے سٹ آوے بیحال

چار مہینے آئیکے گھر وچہ اوہ مشغول
وچہ عبادت ربدی رہندا سا مشغول

چار مہینے خلق وچہ کردا وعظ سُنگ
آوے اگلا سال جاں پھیر کرے ونج جنگ

چار مہینے لڑدیاں دیندا پھیر گذار
پورا دہ سے آدمی پھر آوے اوہ مار

ہویا ڈاڈھا جنگ جاں اوہ کافر ملعون
کہندا جیوں اسانوں نہیں دیندا شمعون

ہووے تاں ایہہ ماریئے کوئی فریب بنا
نہیں تاں میری فوج ایہہ دیسی سب بھگا

بی بی جو شمعون دی آہی نیکوکار
اوسدی طرفے بھیجیا ایہہ پیغام مکار

جا پے نہ شمعون دی رغبت تیرے نال
تاہیں غیراں طرف اوہ رکھدا بہت خیال

جے توں ماریں اوسنوں کر کوئی تجویز
کرساں تینوں عقد ہیں رکھساں بہت عزیز

نالے میرے کول ہی تخت حکومت تاج
ساری عمراں آئیکے پئی کریں راج

جاں عورت شمعون دی سنیا ایہہ پیغام
کھل پئی اوسدی بات تے عورت زنا زادا خام

لگی کہن وکیل نوں ہے ایہہ بات قبول
ایہہ ہیں شمعون نوں کوہیں کراں مقتول

تاں پھر اوس وکیل نے رستہ ہک نکال
دتا اسنوں سویں جاں نہیں اہسد نال

خبر کریں پھر اسانوں پکڑ لیجا واں آ
بدّھا ہویا شاہ دے کول دیاں پہنچا

آپے اگوں اوسدی جیوں ہوسی منشا
مارے ضبادیں اوسنوں تینوں لئے چھڈا

تاں اوس بی بی رکھیا رسہ کول چھپا
نیندر دے وچہ اوہنانوں بدھا اوس شتاب
بی بی کو نوں تجھدا بدھا مینوں کیں
خفا نہ ہونا مجھ تے بدھا ہے میں تاں
زور آزماون واسطے کیتا میں ایہہ ڈھب
حضرت کہیا رب دا میتھے فضل کمال
بی بی طاقت دیکھ کے گئی تعجب ہو
حضرت کہیا جان توں دل اپنے وچہ خوب
گذر گیا اوہ برس جاں چڑھیا دوجا سال
پھر بھی ہک ہزار نوں کر آیا قتلام
بی بی نوں آ آکھدا قاصد ہک مجہول
نا تدھ اوسنوں بنھ کے گھلیا ساڈے پاس
بی بی کہیا اوسنوں پا پاسی میں جال
سن کے ساری خبر ایہہ دسی ونج شریر
جسو بلے شمعون نوں نیندر کرسی زور
سن عورت شمعون دی کیتا ایہو کم
اوٹھیا جاں شمعون پھر ڈٹھا اوس احوال
بی بی کہندی آپ میں پایا ایہہ بھی تاں
اوٹھیا جاں شمعون پھر ہتھ پیراں ہلا
پہونچی شاہ ملعون نوں ایہہ بھی خبر تمام
اس گل تھیں مردود اوہ بہت ہویا دلگیر
لوہے دے زنجیر بھی سٹے اوس توڑا
بی بی نے پھر شاہ نوں آکھ گھلی ایہہ بات
میری طرف نہ بھیجنی ہرگز کوئی چیز
ہک دن گھر شمعون جاں آیا کر کے جنگ

گھر اپنے شمعون جاں راتیں ستا آ
فجر ہوئی تاں جاگیا اوہ مقبول جناب
بی بی اگوں آکھدی ایہہ کم کیتا میں
دیکھاں رساں تساں تھیں ٹٹدا ہی یا ناں
دیکھاں کتنی تسانوں قوت بخشی رب
ایہہ گل کر کے توڑیا رسہ جلدی نال
دنیا اندر تساں دا ثانی ہور نہ کو
امر بناں میں کسے تھیں نہ ہوساں مغلوب
لڑیا جا شمعون پھر کفاراں دے نال
مگروں اوس ملعون نے بھیجیا پھر پیغام
ہن تک تدھ شمعون نوں قتل نہ کیتا ہول
جا کے ساڈی فوج دا کر آیا پھر ناس
ایہہ پر رسا توڑ کے نکل گیا فی الحال
پھر اوس شاہ ملعون نے بھیجیا ہک زنجیر
جکڑیں اس دے نال توں پھر نہ سکے توڑ
ستے نوں زنجیر اس پا دتا ہک دم
کہندا مینوں جکڑیا کس زنجیراں نال
دیکھاں ایہہ ہن تساں تھیں ٹٹدا ہی یا ناں
ٹٹ پیا زنجیر اوہ اکو حرکت کھا
ٹٹ گیا زنجیر اوہ کوئی نہ بنیا کام
کہندا ہن شمعون دی کیا کریئے تدبیر
اس تھیں پختہ ہور کی بھیجاں میں اس دا
چپ رہو ہن تساں دی کوئی نہ چلدی گھات
آپے میں شمعون دی کرساں ہن تجویز
بی بی آکے پھولیاں باتاں رنگو رنگ

اپنی قوت زور دا کیتا حال بیان
سن سن باتاں آکھدی بی بی اگوں بول
لوہے دے زنجیر بھی ڈھٹے ہیں ازما
ایسی بھی کوئی چیز ہے جو نہ سکو تروڑ
بی بی کہیا تساں تھیں پچھدی ہاں ہیں تاں
حضرت نے پھر اوسنوں کہیا نال تمیز
بدن میرے دے وال یا سر میرے وکٹ
اوسدے اوپر چلسی میرا زور نہ کا
رات ہوئی تاں اوسنے ایویں کیتی کار
نیند روچ شمعون دے کٹے سر دے وال
فجرے حضرت نیند تھیں جد ہوئے بیدار
پھر بھی عورت بول کے دتا اوہا جواب
اسدے اوپر اسا ندا مول نہ چلے زور
اگے جے ہیں تسانوں بدھا کتنی وار
ہن کیوں آکھو مجھ نوں آپے لئو تروڑ
حضرت کہیا جے کدی ہن ہیں لاواں زور
آخر دل وچہ سمجھیا عورت جاں ہر سول
جلدی شاہ ملعون نوں بھیجیا اوس پیغام
بھیجیا اس ملعون نے شتر سوار ہزار
جا کے اوسدے دیونے ہتھ تے پیر وڈھا
باقی اوسدی لوتھ جو ہووے گول مگول
سن فرمان پلیت دا آئے اوہ فی الفور
کٹ دتے دو ہتھ بھی نالے دونویں پیر
اوٹھ دے اوپر لدکے آندی لوتھ اوتھا
کافر جو اوس شہر وچہ رہندے سن ملعون
جیونکہ قتل کفار نوں کیتا وچہ میدان
بے شک صاحب بہت ہے زور تساڈے کول
اوہ بھی تساں توڑ کے دتے سبہ اوڈا
حضرت کہیا دُدھ نوں تجھنے دی کی لوڑ
چیز زور آور تساں تھیں ہے کوئی یا ناں
ٹٹ نہ سکدی ہاں تھیں ہے اک ایسی چیز
جیکوئی بینوں انہاں تھیں بنھے رسی وٹ
بی بی سن کے بات ایہہ لئی دلے وچہ پا
جسو یلے گھر آئیکے ستا نبی غفار
رسی وٹ کے نبی نوں بنھ دتا اس نال
عورت کولوں پچھدے کس کیتی ایہ کار
حضرت کہیا کھول توں اسدے بند شتاب
عورت اگوں آکھدی آپے لئو تروڑ
آپے لئیں تروڑ کے نکل گئے یکبار
تاں ہیں بیشک تسانوں جاناں صاحب زور
ہل جاون یک لخت سبہ بدن میرے دے جوڑ
ہن ایہہ وقت بو پا گیا نکل نہ سکے مول
پکڑ لے جا شمعوں نوں ہو گیا کم تمام
اسواراں نوں آکھیا اوس پلید مکار
نک تے کن زبان بھی اکھیں دیو کڈھا
اوٹھ دے اوپر لدکے آؤ میرے کول
جیونکر اوسنے کہیا سی کیتا اوسے طور
وڈھیا نک تے کن بھی پورا کیتا دیر
گئے شاہ ملعون دے حاضر کیتی آ
ڈٹھی اونہاں آئیکے لوتھ جدوں شمعون

آپو آپ تمام اوہ بول اوٹھے یکبار
کوئی آکھے مجھ دا ماریا ایس بھرا
کوئی بھتیجا آکھدا کوئی کہے داماد
سُن سُن باتاں سبھ تھیں کہندا اوہ بدکار
مارو بالکل ایسنوں دیکے کوئی عذاب
بالاخانے ہیٹھ جو وگدا ہے دریا
ایہیں بند نہ ایسدے ہرگز کھولو مُول
سُنکے جلدی کافراں سخت عذاب
اُسے وقت خدائے نے بھیجیا جبرائیل
جا حضرت شمعون دی لے توں جلدی سار
کیتے جدا کفار نے جو اوسدے اعضاء
نالے اُسدی لاش تھیں کھول شتابی بند
سُن فرمان جناب تھیں حضرت جبرائیل
وڈھے ہیسن ظالماں جو سارے اعضاء
رسّی دے اوہ بند بھی دتے سب نکال
کہیا پھر شمعون نوں جبرائیل پوکار
جاکے اوس ملعون دے کوٹ حصار اوڈھا
خلقت ظالم شہر وچہ ہیں کافر چنڈال
سُن حضرت شمعون نے کرکے یاد خدا
پٹ تمام زمین اوہ حکم خدا دے نال
غرق کیتے رب تھیں سارے بے ایمان
نا اوہ رہیا شہر اوہ نہ کافر ملعون
اُستھیں بچھے گیا پھر گھر اپنے مقبول
آندا حکم جناب تھیں جبرائیل وکیل
نال سکھاوٹ کافراں کیتا اس قصور
اگے شاہ ملعون دے کردے زار پوکار
کوئی اپنے باپ دا دعوے کردا آ
اسیطور تمام اوہ کرن لگے فریاد
اجے نہ اسدے بدن تھیں نکّی جان ہنجار
بالاخانے اوپر پھر لیکے چڑھ ہو شتاب
اپروں اسدی لاش نوں اسوچہ دیہو دگا
بدّھا ہویا ندی وچہ سٹو ہندے سُول
وچہ دریا دے مارکے سٹیا ونج شتاب
حکم سُنایا اوسنوں خالق پاک جلیل
وچہ دریا دے اُسنوں سٹ گئے کفار
کن اکھیّں ہتھ پیر بھی سب درست بنا
زندہ ہوکے ندی تھیں نکلے قدر بلند
فوراً آکے حکم دی کر دتی تعمیل
آپو اپنی جگہ اوہ دتے سبھ لگا
زندہ ہویا پھیر اوہ قدرت رب دی نال
قوت تینوں رب نے بخشی ہے بسیار
کھود تمام زمین تھیں سٹو وچہ دریا
سنے مکاناں سبھ نی دیہو بیخ نکال
سنے کفاراں شہر اوہ دتا سب اوڈا
اولٹی کرکے ندی وچہ ڈال دتی فی الحال
باقی رہیا نہ اُنہاں دا ہرگز نام نشان
سبھ دی بیخ اوکھاڑیکے شکر کیتا شمعون
بی بی تائیں جا سیکے کرن لگا مقتول
قتل نہ کریوا ایسنوں کہیا رب جلیل
ناقص عقلوں عورتاں ہوندیاں باجھ شعور

آکھے لگن غیر دے. جویں سکھاوے کو
اس بھی آکھے اُنہاں دے کیتی ہے خطا
تیں بھی اسدے قتل دا قصد نکر یوں
ایتھوں تک ایہہ ذکر ہے وچہ قصص الانبیا
بعض کتابیں آوندا ہوری طرح بیان
لکھیا اندر انہاں دے ایس طرح مضمون
کرکے نبی خدا ہُندا انہاں نہ لکھیا مول
زاہد عابد پارسا بندہ نیکو کار
بخشیا رب نے اُنہانوں قوت زور کمال
نال کفاراں جائکے کردا جنگ جہاد
آخر عورت انہاں دی مل گئی نال کفار
زندہ کرکے اوسنوں دوجی وار خدا
وچہ عبادت رب دی رہیا ماہ ہزار
مجمل ایہہ تاریخ دا لکھیا میں احوال
جو جو دوست رب دے اگے گذرے ہو
موسیٰ تے شمعون تک جو جو نبی کمال
نال اُنہاں دے کافراں کیتے کیڈ ستم
سبھناں نوں رب فضل تھیں رکھیا امن امان
کیا کجھ کیتی دشمناں حضرت عیسیٰ نال
باپ بناں رب اوسنوں آندا وچہ جہان
پھیر ہزاراں معجزے اوسنوں بخشے رب
سولی اوپر چاہڑ کے لگے دین ایذا
ذکر تمامی انہاں دا ہیگا طول طویل
بھیجی اوپر اُنہاں دے رب کتاب انجیل
جیوں کر رب نے انہاں نوں دتا شان کمال

اپنے اندر انہاں نوں نہیں عقل دی پہ
سو بھی اپنے فضل تھیں دتی بخش خدا
اللہ بخشنہار ہے توبہ کرے قبول
جویں پیدا ہن فقیر بھی دتا طول سُنا
جویں تفسیر مرادیہ ہور وغیرہ جان
سی اک ولی خدا ہُندا ایہہ حضرت شمعون
اندر اسرائیلیاں سی ایہہ اک مقبول
وطن مبارک انہاں دا آہا عرب دیار
اندر سارے ملک دے سی وڈا ہمتال
دیہاں روزہ راتنوں کرے خدا نوں یاد
بنھ مروایا اُنہانوں کرکے مکر مکار
ھضرار ہنیا عمر بھر کیتی ہور عطا
دشمن اُسدے رب نے کیتے ہار خوار
اگوں معلم رب نوں کیونکہ اصلی حال
نال اُنہاں دے کافراں ظلم نہ چھوڑیا کو
پڑھ کے ایس کتاب تھیں ویکھ انہاندے حال
کیونکہ اُنہاں صبر تھیں اُچا لیا نہ دم
کافر دشمن اُنہاں دے کیتے مار ویران
کس کس دا میں کھول کے آکھ سناواں حال
یوسف دی گلزار وچہ لکھیا جیہڑا حال
قوم یہوداں ویکھ کے دشمن ہو گئی سب
رب نے اپنے فضل تھیں اوسنوں لیا بچا
ہووے اس کتاب وچہ نا اُسدی تفصیل
اندر وڈیاں رسالاں پایا شان جلیل
ایویں چاہیئے انہاں نا خوب اعقل حال

سجے ہن با تفصیل ہیں لگاں کرن بیان
ہو جاوے گی حجم وچہ ایہہ گلزار کلان

جبکہ تھوڑا ذکر ہیں لکھاں کر منقول
پڑھنے والے آکسن سمجھ نہ کیتس مُول

آیا اسے واسطے مینوں ایہہ خیال
لکھنا چاہیئے انہاں دا وکھرا کل احوال

جبکہ مینوں زندگی بخشی ربّ غفار
وکھری اک بنا وساں عیسیٰ دی گلزار

ذکر رسولاں اسیجا کیتا ختم پذیر
اگے کہف اصحاب دا حال کراں تحریر

قصّہ اصحابِ کہف

قصہ کہف اصحاب دا آیا وچہ قرآن
کامل قدرت اپنی کیتی ربّ بیان

اس قصے وچہ مختلف ہیں کئی اقوال
کتنی قسم روائتاں اسوچہ طول طوال

ایسے تھوڑا ذکر میں تینوں دیاں سُنا
اصلی مطلب جستھیں ہووے خوب ادا

دقیانوس اک بادشاہ آہا وڈا شریر
اندر مُلکے روم دے رہندا اوہ بے پیر

فوج رعیّت اوسدی آہی بے شمار
کافر کردا خلق نوں زوری اوہ مکار

لوکاں تھیں پوجاوندا اپنا بُت بنا
آکھے پوجو مجھ نوں میں ہاں تساں خُدا

لڑیا اوسے نال آ شاہ کوئی اک ہور
اُسنوں اس مردود نے ماریا کر کے زور

باقی بیٹے اوسدے آہے چھ بھرا
انہاں نوں اس پکڑ کے نوکر لیا بنا

رکھے اپنے پاس اوہ دقیانوس شریر
بعضے آکھن انہاں نوں کیتا خاص وزیر

جاں کجھ مدت رہے اوہ ڈٹھا سارا حال
جیونکر اوس مردود دا آہا چلن چال

شرک سکھاوے سب نوں ظلموں اوہ شیطان
زور دہگانے خلق نوں کرنا بے ایمان

جس جگہ کوئی سنے اوہ مومن اہل توحید
زوری اُسنوں پکڑ کے کافر کرے پلید

رب سداوے آپ نوں اوہ کافر مردود
لوکاں تائیں آکھدا مینوں کرو سجود

بُت بنا کے اپنا رکھیا اوس مکار
پوجا اوسدی سب نوں دسدا اوہ بدکار

جو کوئی اوسدے پوجنوں کردا سا انکار
مارے اوس غریب نوں ظلموں کر سنگسار

رہندے سن اوس کول جو اوہ چھ نوکر جان
قائل اوہ توحید دے ہیسن مسلمان

انہاں وچوں اک دا معلم ہویوس حال
رکھدا ہے ایمان ایہہ رب دی وحدت نال

پکڑ شتابی اوسنوں دقیانوس پلید
سولی او پر ٹنگ کے لگا کرن شہید

پنج واری اوس ٹنگیا سولی اوپر چڑھا
سولی تے بھی اوسنے رکھی ایہو زبان
آخر دقیانوس نوں ہویا جدوں یقین
کیتا قید پلیدنے اوسنوں کر مجبور
باقی اوسدے ہور جو آہے پنج بھرا
کر مصلاحت آپ وچہ سارے نیک صفات
کریئے عبادت ربدی جاکے کسے مقام
رستے اندر رب نوں عرضاں کرن تمام
کرن روایت جدوں اوہ ٹرپئے رہنوں سور
ویکھ ایالی اُنہاں تھیں چھپیا حال بیان
کہیا انہاں ایال نوں چلے طرف خدا
سُنکر بات ایال اوہ بہت ہویا خوشحال
ابضے کہن ایال اوہ آہے دو تن چار
کُتا یک ایال دا راکھا ہے سی جان
کُتے تائیں ویکھ کے کیتا انہاں خیال
اسیں ٹرے ہاں نس کے چوری جان بچا
چکن لگے اوسنوں پتھر وٹے مار
زخمو زخمی ہوگیا ماراں چوٹاں کھا
آخر اوسنوں رب نے دتی صاف زبان
جس خدا دے تُسیں ہو بندے تابعدار
جسدی بندگی واسطے چلے تُسیں تمام
مینوں پتھر مار کے تُسیں نہ سٹو دور
بھونکا ناہیں مول میں کدی تساڈے نال
سُنکر باتاں اُنہاں نوں آیا ترس کمال
نال محبت اوسنوں وارو وار اُٹھا

پنجے واری اوسنوں رب نے لیا بچا
اللہ واحد نال ہیں رکھے آندا ایمان
مرداناہیں مول ایہہ بندہ صاحب دین
دین نہ چھڈیا اوسنے قید کیتی منظور
رل مل انہاں اوسنوں قیدوں لیا چھڑا
ڈردے دقیانوس تھیں نٹھے راتو رات
ایہہ مردود نہ اسانوں دیندا الیں رام
ثابت رکھیں مالکا ساڈا دین اسلام
راہ وچہ ملیا انہاں نوں اِک ایالی ہور
دسو یارو تُسیں ہُن کیتول ہوئے روان
جس نے اپنی قدرتوں کیتی ارض سما
بکریاں نوں چھوڑ کے اوہ بھی رلیا نال
واللہ اعلم رب نوں معلم اصل شمار
اوہ بھی ایڑ چھوڑ کے ہویا نال روان
جیکر اسے طور ایہہ آیا ساڈے نال
ہتکے اُچا بھونک کے دیوے ایہہ پکڑا
ایہہ مڑیا مول نہ اوہ کُتا ہوشیار
پھر بھی ہرگز انہاں تھیں ہویا نہ جدا
آکھن لگا بول کے مارو نہیں جوان
میں بھی اوسدے رب دا ہاں اک بردا دا
میں بھی اوسے رب دی رکھاں طلب مدام
لے چلو مسکین نوں اپنے نال ضرور
جتھے رہسو تساں دا بنساں میں رکھوال
کُتے تائیں چک کے لیگئے اپنے نال
آئے اِک پہاڑ تے اوہ مقبول خدا

اجیہاں تائیں رات بھی ہوئی ختم تمام
آکھن لگے بیٹھ کے کر بیٹے ہن آرام

تاں جو اوس پہاڑ وچہ نظر پئی اک غار
وڑ بیٹھے اوس غار وچہ اوہ سب نیکوکار

بھج بھج ساری رات اوہ تھک ہوئے بے حال
نالے دقیانوس دا آہا خوف کمال

لیٹ رہے اوس غار وچہ کر کے یاد خدا
یا رب اپنے فضل تھیں سانوں لئیں بچا

سُتیاں سُتیاں انہاں نوں اندر اوسے حال
گذر گئے وچہ غار دے تن سو تے ۹ سال

جیونکر وچہ قرآن دے دتی خبر خدا
اندر سورۃ کہف دے دیکھو آئیت آ

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ط

یعنی اپنی غار وچہ رہے اوہ تن سو سال
ہور زیادہ نو برس کہیا رب جلال

کُتا بھی اوہ اُنہاں دا رہیا انہاں دے کول
ہن ایں دقیانوس دی حالت دساں کھول

جاں ایہہ دقیانوس نوں معلم ہویا حال
نس گئے ہیں رات نوں اوہ صاحب اقبال

جا چھپے اوس غار وچہ دسیا کسے شریر
سُنکر اوس پلید نے ایہہ کیتی تدبیر

اوسے ویلے اپنے نوکر کجھ بھجا
اوپر منہ اوس غار دے دتی کندھ پوا

بند کرائی غار اوہ غصے ہو مجہول
تاں جو باہر پھیر اوہ نکل نہ سکن مول

جنہاں اوسدے حکم تھیں بند کیتی اوہ غار
وچہ تنہاں دے انہاں دے آہے اک دو یار

چوری چوری اُنہاں نے تختی اک بنا
کُل حقیقت لکھ کے دتی وچہ جڑا

وچہ فلانے سن دے وقت فلانے شاہ
آ چھپے اس غار وچہ بندے سنت الٰہ

سُنکہ ظالم بادشاہ غار کرائی بند
اوسدے حکموں نوکراں آ پائی ایہہ کند

ایہہ کیفیت اُنہاں نے لکھی مخفی طور
رکھ دتی اوس کندھ وچہ اوہ تختی فی الفور

پا کے کندھ شتاب اوہ نوکر گئے سدھا
مویا دقیانوس پھر کیتا رب فنا

اوس تھیں پچھے ہور بھی ہوئے کتنے شاہ
کئی زمانے اوستوں مویاں گئے وہا

پھر ہویا اک بادشاہ عادل نیکوکار
عیسٰی دی انجیل دا سا اوہ تابعدار

نام مبارک اوسدا سی عبد الرحمٰن
کُل رعیت اوسنے کیتی مسلمان

بُت تمامی بھن کے اوسنے کیتے چور
ہو یا رب دے فضل تھیں کفر تمامی دور

اندر اوسدے عہد دے خالق پاک غفار
کامل قدرت اپنی کرن لگا اظہار

سُتے سن جد غار وچہ اوہ ربّ دے مقبول
کندھ پوائی اوستے سی کافر مجہول

نیڑے اسدے آجڑی سدا چراون مال
ویکھ نشان اُس غار دا دتی کندھ گرا
ایہہ گل دل وچ سوچ کے ڈھائی کندھ ایال
اندروں تاں اس غار نوں دتا جھاتی پا
ویکھو رب حکیم دی حکمت عجب کمال
ڈر گیا جدوں ایال اوہ خوف ویکھیا
تن سو برساں بعد اوہ ہوئے پھر بیدار
ڈردے دقیانوس تھیں کرن نہ اُچی بات
ہک دوجے تھیں آپ پھر پچھن لگے پھیر
آکھن لگے ہک دن کیتا اساں آرام
ایسا سوکھا اُنہاں نوں رکھیا ربّ جلال
اگے وانگوں چمکدے چہرے نور و نور
ہک دوجے نوں آکھدے ہوئے جدا جدا

ہک دن اک ایال نوں آیا دلوں خیال
اجڑ ڈکن واسطے خوب بنے گی جا
تکھ ہویا تاں دیکھ کے ڈر گیا دہشت نال
مت کوئی آفت نکل کے ہنبوں جاوے کھا
کھول دتا منہ غار دا کیسی حکمت نال
پچھوں کہف اصحاب نوں دتا رب جگا
ایپر اجے نہ وسریا دل تھیں خوف کفار
مت سانوں آئے کے پکڑ لوے بدذات
اٹھے ستیاں اسانہوں ہوئی کتنی دیر
یا کجھ تھوڑا دن تھیں ربّ نوں علم تمام
ساعت وانگوں غار وچ گذری تن سو سال
میلی ہوئی پوشاک نال قدرت رب غفار
جویں قرآن مجید وچ کہیا رب غفار

فَابْعَثُوا أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَا أَزْكَىٰ طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

یعنی دے کے رقم ہن گھلو کوئی جوان
لگے بین طعام جاں کرے خیال تمیز
جس زمانے لکے اوہ مقبول غفار
اوس زمانے لوگ جو آہے سب مجہول
او ہاہن بھی انہاں نوں رہیا دلوں خیال
تاہیں کہیا دیکھ کے لینا پاک طعام
نالے چاہیئے اوسنوں جاوے نرمی نال
ہولی بولے شہر وچ کرکے نرم زبان
یملیخا اک انہاں وچ مرد اکابر سا
کھانا لینے واسطے آیا اوہ بازار

جیہڑا جا کے شہر تھیں کھانا دیوے آن
لے آوے اوہ دیکھ کے بہت پاکیزہ چیز
ڈر کے دقیانوس تھیں جا چھپے وچ غار
ہرگز پاک پلید دا کرن لحاظ نہ مول
کیا جانن جو ستیاں ہو گئے تن سو سال
مت لے کوئی پلید جا دیوے چیز حرام
نہ جتلاوے کسے نوں گل تساڈا احوال
پکڑ لوے مت اوسنوں ظالم شاہ چپل
بھیجیا اوسنوں انہاں نے ایہ باتاں سمجھا
ڈٹھا آکے شہر جاں اوہ مقبول غفار

دسّن سارے اوپرے ہوری طرح مکان
اگےّ سن اوس شہر وچہ رہندے کل کفار
دیکھ تعجب ہو گیا نویں نویں سامان
ہیسی اگلے وقت دا کول اسدے دینار
دتا جدوں دوکان تے اوسنے اوہ دینار
رلمل سارے اوستھیں پچھن لگے آ
شائد اگلے وقت دا لبھا تینوں مال
سُنکر اگوں آکھدا اوہ مقبول خدا
ہیکا میرا اپنا گھر دا ایہہ دینار
جو جو اوسنے اپنے دسّے پتے نشان
آکھن تیری بات دا آوے نا اعتبار
جیکہ ساڈے شہر دا ہوندوں توں وسنیک
یا کوئی تیرا ہوندا ایتھے واقف کار
سُن سُن باتاں اوہ بھی ہوندا دل حیران
ہیسی دقیانوس دا اوسنوں خوف کمال
جیوں جیوں ہولی بولدا پوسے اونہانوں شک
جمع ہوئے سب آدمی سُنکے اُچا شور
جدوں کچہری گیا اوہ پھر ہویا حیران
نا اوہ ظالم بادشاہ نہ اُمرا شریر
اگے عادل شاہ دے حاضر ہویا جا
سُنکے کچہری بادشاہ کہے تعجب ہو
کہیا اوس مقبول نے میں بھی ہاں حیران
بُت پوجاوے خلق تھیں اوہ کافر بدکار
ڈر کے اوسدے ظلم تھیں چھ ست اسیں جوان
وچہ فلانی غار دے چھپے ونج تمام

نظر نہ آیا اوسنوں اگلا کوئی نشان
ہُن سب ایویں جاپدے مومن نیکوکار
آخر اک دوکان تے آیا ہو حیران
جیتے دقیانوس دی آہی ضرب شمار
لوک تمامی دیکھ کے لگے کرن وچار
کتھوں لبھی ہُسرا ایہہ تینوں سچ بتا
اس سکےّ نوں گذریاں ہو گئی ترین سو سال
مینوں ہرگز کسے دا مال نہ لدھا کا
گھر میرا اس شہر وچہ اوس محلے یار
سُنکر اگوں لوگ اوہ ہوئے سب حیران
معلم ناہیں اسانوں کوئی تیرا گھر بار
کسے نہ کسے مکان دا پتہ لگاندوں ٹھیک
نا توں واقف کسے دا نا کوئی تیرا یار
سچ مچ ساڈے وقت دا ناہیں کوئی نشان
ڈردا اوچی بات نہ کرے کسے دینال
لدھا اوسنوں مال ہے سانوں ہو گیا پک
لے گئے تھانے پکڑ کے اوسنوں زور و زور
اوتھے دقیانوس دا ناسی نام نشان
بیٹھے مومن نیک سب شاہ امیر وزیر
کل حقیقت اپنی دتی بول سُنا
سانوں تیری بات دا پتہ نہ لگدا کو
کل ایتھے سی بادشاہ دقیانوس شیطان
مار دھگانے ظلم تھیں کافر کرے ہکار
کر منصوبہ رات نوں ہوئے نس روان
اگو رات اوس غار وچہ کیتا اساں آرام

فجر ہوئی تاں جھکھ تھیں ہوئے اسیں لاچار
ڈھٹا آکے شہر جاں ہویا ہیں حیران
نا اوہ دقیانوس ہے ظالم شاہ شریر
جاں ایہہ حالت اپنی کیتی اوس اظہار
ہیسی عادل بادشاہ منصف نیکوکار
جنہاں نوں تاریخ دا آہا علم کمال
دستو کھاں کجھ تسانوں ہے ایہہ معلم حال
تاں پھر رلمل شاہ نوں کہن لگے علمائے
وچہ کتاباں اوسدا آیا ایہہ مذکور
سنجھے سن کجھ آدمی اوستھیں مسلمان
سنیاں دقیانوس نے جدوں انہاندا حال
وچہ تاریخاں اساں خود ڈٹھا ایہہ بیان
ایہہ گل سنکے بادشاہ ہویا ترت تیار
یملیخا نوں ادب تھیں آندا اپنے نال
نیڑے آئی غار جاں کہے یملیخا بول
دستاں اگوں جائیکے سارا ذکر بیان
جیکر ایویں تسیں سب گئے انہاندے پاس
جانن گے اوہ اسانوں آیا پھڑن سرکار
ایہہ گل کہکے شاہ نوں آیا اوہ مقبول
مرگیا دقیانوس اوہ ظالم اہل جہان
سانوں بھی اس غار وچہ ہوگئے تنے سال
دور ہوئے سب غیرتی دشمن بے ایمان
کرن زیارت تساندی آیا ہے سرکار نال
سنیاں کہف صحاب نے جاں ایہہ ذکر تمام
سن خوشخبری آکھدے اوہ مقبول خدا

گھلیا مینوں سلیاں کھانا لین بازار
نا اوہ دسن آدمی نا اوہ محل مکان
ایہہ کوئی قدرت اپنی کیتی رب قدیر
رل امیر وزیر سبھ لگے کرن وچار
سدّے اوسنے اپنے اہل علم ہوشیار
پچھن لگا اُنہانوں اپنے پاس بہال
ہویا دقیانوس اوہ اندر کیہڑے سال
تن سو برساں اوسنوں ہویاں گئے دہاں
ہیسی دقیانوس اوہ بڑا پلید ضرور
وچ فلانی غار وچہ کیتا انہاں مکان
بند کرائیس غار نوں جاکے جلدی نال
زندہ ہویا انہاں تھیں شاید ایہہ جوان
سنے وزیراں غار تے آیا ہو اسوار
بھج بھج کرن زیارتاں مومن ہو خوشحال
جاون دیہو مجھ نوں پہلوں اُنہاں کول
ڈر جاون مت دیکھ کے تیرا شوکت شان
ڈر کے دقیانوس دا پوے تہاں وسواس
جد کولوں نس کے آ چھپے وچہ غار
یاراں نوں آ آکھدا خوف نہ کریو ہول
تن سو برساں اسنوں ہویاں گئے دہاں
ہن میں شہروں جائیکے معلم کیتا حال
کیتا رب ہن بادشاہ مومن مسلمان
نالے مومن ہور بھی آئے کرن جمال
کردے شکر خدا بُدا جس دتا آرام
دُنیا دی ہن اسانوں غرض نہ رہ گئی کا

دُور ہوئی اوہ بھکھ بھی رہی پیاس نہ مُول
ایہہ گل کہہ کے پھیر اوہ سُتّے اوسے جا
ڈھونڈھ رہیا منہ غار دا باہروں آ کے شاہ
آخر ہک مسیت اُس پائی اوس مقام
اندر ہور روایتے راوی کرے بیان
اندر جا کے انہاں نوں ملیا نال پیار
راضی ہوئے دیکھ کے اُسنوں کہف اصحاب
دیہن دعائیں شاہ نوں اوہ ربدے مقبول
اللہ باجھوں کسے دا نا ہوویں محتاج
ایہہ کجھ باتاں آکھ کے دِتّا وداع سلام
قبض ہوئے رُوح اُنہاں دے اوسے وقت شتاب
اوسے ویلے شاہ نے سدّا اوستا کار
سبھناں تائیں ریشمی سوہنے کفن پہنا
راتیں پھر اوس شاہ نوں آئے اندر خواب
اوہا ساڈے کپڑے سانوں دیہہ پہنا
فجر ہوئی تاں شاہ نے آندا حکم بجا
نالے ریشم کفن اوہ دِتّے سب اوتار
لکڑی دے صندوق پھر شاہ نے ہور بنا
کُتّا بھی اوہ اُنہاں دا رہیا اُنہاں دے کول
نیکاں دے سنگ رلکے ہویا نیکوکار
جیکر نیکوکاراں نوں بُریاں مجلس ہو
بیٹا حضرت نوح دا رلیا نال کفار
بیشک نال کمینیاں عزت ہووے کوچ
قصّہ کہف اصحاب دا ایتھے ہویا تمام
اسے کارن اُنہاں دا ذکر نہ کیتا میں

جو سی مطلب اساں دا ہویا سبھ حصول
بند ہویا منہ غار دا قدرت نال خلا
اُس پر اوسنوں مُول نہ لدھّا اوسدا راہ
کرن عبادت جائیکے اوتھے اہل اسلام
وڈا پاسی اوس غار وچہ اوہ شاہ مسلمان
جیونکر وچھڑے کسے نوں ملن پیار بیار
شکر سے مومن بادشاہ کیتا ربّ وہاب
شالا دنیا دین دی کمی ہووے مُول
نال ایمان سلامتی چر جگ مانے راج
آپو اپنی جگہ تے سُتّے پھیر تمام
ڈٹھی عادل بادشاہ قدرت پاک جناب
سونے دے صندوق ست کیتے ترت تیار
وچہ صندوقاں پائیکے دِتّے دفن کرا
کہن صندوقاں زریں تھیں سانوں کڈھ شتاب
ریشم تے زر سیم دی سانوں لوڑ نہ کا
سونے دے صندوق اوہ دِتّے سب ہٹا
اگلے کپڑے اُنہاں نوں پائے دوجی وار
اوہناں دے وچہ پائیکے دِتّے پھیر دفنا
نام اُسدا قطمیر سا ویکھ کتاباں کھول
بیشک مجلس نیک دی اوہ دیندی تار
اوہ بھی وانگوں اُنہاں دے پکڑی مندی خو
شان شرافت اپنا کر مویا اوہ خوار
نال شریفاں رل کے بنن کمینے اوچ
وچہ کتاباں انہاں دے کئی وجہ ہیں نام
حاشئے اندر دیکھ توں شوق ہووے جے ہیں

ایک کا نام مکسلمینا اور دوسرے کا یملیخا بھی آیا ہے آلیخا بھی تملیخا بھی تیسرے کا مرطوکش بی مرطوش بھی چوتھے کا نوالس بھی اور نیونس بھی۔ پانچویں کا ساینوس بھی سارینونس بھی اور سارینونس بھی چھٹے کا اطینوس بھی ذونواس بھی اشنبطیطونس کا اور ساتویں کا آشنفوطط نونس بھی آیا ہے۔

نام اتے تعداد دا آیا فرق ضرور
پوری گنتی انہاں دی جانے رب غفور

ہک گنتا ست آدمی ہے مشہوری عام
واللہ اعلم رب نوں معلوم حال تمام

مذہب وچہ بھی انہاں دے آیا ہے تکرار
بعضے کہن انجیل دے آہے تابعدار

بن مریم دے وقت اوہ ہوئے مرد جُدا
بعضے آکھن اوستھیں اوّل گئے سدھا

ایپر اکثر قول تھیں ایہہ گل معلم ہو
دین انہاں دا رب بن ہور نہ جانے کو

آکھ پڑا انہاں نوں رحمت لکھ کروڑ
سچ محبت رب دی جنہاں نہائی توڑ

قصہ اصحاب الاخدود

ہن اصحاب اخدود دا دساں حال تفصیل
جیونکر رب نے انہاں نوں کیتا مار ذلیل

اندر شام ولایتے سی ہک کافر شاہ
بعضے آکھن یمن وچہ آہا اوہ گمراہ

رہندا سی اُس کول ہک جادوساز مکار
اندر جادوگری دے سی وڈا ہشیار

جو کوئی مشکل شاہ نوں آوندی سی درپیش
ہر کم اندر اوسدی کردا مدد ہمیش

ڈاہڈا ہویا جدوں اوہ جادوگر شیطان
جا تِس میں ہن مرن دے نیڑے پہتا آن

آکھن لگا شاہ نوں ہک دن اوہ شریر
پہنچی ہے ہن آئکے میری عمر اخیر

جیکر بھیجوں دیہو ہک لڑکا کوئی دانا
اوسنوں اپنا علم میں جاواں سبھ سکھا

تاں جو میرے بعد اوہ آوے تیرے کم
ہر مشکل وچہ تدھ نوں رکھسی اوہ بےغم

تاں پھر شاہ نے ڈھونڈ کے لڑکا ہک دانا
جادو سکھن واسطے اوسنوں سونپیا جا

نت فجرے اوہ جاوندا لڑکا اوسدے ول
شام ہوئے تاں پھیر اوہ گھر نوں آوے چل

جادوگر دل آوندا سارا روز لنگھا
منتر جنتر اوستھیں آوے سکھ پکا

ہووے جاوے روز اوہ لڑکا جیہڑے راہ
رہندا سی اوس راہ وچہ ہک راہب ذی جاہ

آہا بندہ رب دا راہب نیک خصال
کیتی لڑکے ہکدن مجلس اوسدے نال

راہب دی اس بیٹھ کے سنی جدوں تقریر
ہوگئی رب دے فضل تھیں لڑکے نوں تاثیر

اوستھیں پچھے جدوں پھر اوتھوں لنگھ آ
پہلاں اوتھوں بیٹھ کے جاندا ساحر دا

جیکر بہتی دیر اوہ راہ وچہ جاوے لا
مارن پوندا اوسنوں ساحر غصہ کھا

نالے جاکے شاہ نوں خبر پہنچاوے پھیر
پتر کا میری طرف ایہہ آوندا کرکے دیر

شاہ دے راہ وچہ کھیڈ دا رہندا لڑکیاں نال
قصہ کوتاہ شاہ بھی رہیا اُسنوں مار
آوندا جاندا بھی نت راہب کول ضرور
وحدانیت رب دی راہب کرے بیان
ہک دن گھر دل جاوندا لڑکا لے تعلیم
ڈر کے اوستھیں لوک سب ہوئے کھڑے ملول
لڑکے اگے رب دے کیتی عرض دعا
اوس لڑکے دی عرض ایہہ رب کیتی منظور
بعضے آکھن مر گیا اُسدی نال دعا
بعضے آکھن طفل نے پڑھ کے اسم خدا
سُست ہویا سپ اوستھیں برکت رب علام
آہوئی مشہور ایہہ لڑکے دی کرامات
لڑکے تائیں آکھدا راہب اوہ سدوا
ایپر بہت مصیبتاں چھا گئے ہر مقبول
نالے میرا بھید بھی کریں نہیں اظہار
لڑکے کہیا کسے نوں کرساں نہیں بیان
قصہ کوتاہ انت اوہ جاوے راہب پاس
پڑھی تمام انجیل اُس ہویا ولی خدا
اُٹھن کوڑھے ہور جو ہوون کل بیمار
سی اوس کافر شاہ دا انھاں ہک وزیر
کہندا میرے واسطے کر توں نیک دعا
لڑکے کہیا رب تے لے آ توں ایمان
تاں پھر اُسدے واسطے کیتی طفل دعا
آیا طرفے شاہ دے جاں پھر اوہا وزیر
کیونکر اکھیں تدھ نوں ملیاں ہیں بت

تاہیں جلدی آوندا کردا نہیں خیال
ایپر لڑکے مول نہ چھوڑی اپنی کار
نیک نصیحت اوسدی سندا با دستور
سُن سُن لڑکے اوستے لے آندا ایمان
رستے اندر دیکھیا اوسنے سپ عظیم
رستے وچوں کسے نوں لنگھن دیئے نہ مول
جے توں سچا رب ہیں آفت ایہہ ہٹا
اوسے ویلے ہو گیا اوہ سپ اوتھوں دور
بعضے آکھن طفل تھیں سپ گیا سستا
دھریا اوسدی کنڈ تے اپنا ہتھ ٹکا
امن سلامت گھر انوں لنگھے لوگ تمام
راہب نوں بھی کسے نے جا دسی ایہہ بات
تینوں دوست اپنا کرسی پاک خدا
وچہ ازمائش رب دی صبر نہ ہاریں مول
دسیں ناہیں کسے نوں راہب میرا یار
سر پر چشم قبول سیاں جو کرسو فرمان
سُنے نصیحت اوسدی سمجھے نال قیاس
کئی کراماتاں اُسدیاں ظاہر ہویاں آ
اُسدے ہتھ لگان تھیں جاون اسمہ آزار
سُنکے لڑکے کول اوہ آیا حال زہیر
جلدی اکھیں میریاں روشن کرے خدا
اوسے ویلے ترت اوہ ہویا مسلمان
اکھیں روشن اوسدیاں کیتیاں پاک خدا
دیکھ سوجا کھا اوسنوں لگا کہن شریر
کس طبیب حکیم تھیں السی ملی دوا

کہندا ایہنوں ہویا نا ملیا کوئی طبیب
باجھ دواؤں رب نے اکھیں دتیاں چا

کہندا میرے باجھ ہے کیہڑا تیرا رب
کہیا او سنے رب جو تیرا سر جنہار

سن کے اتنی بات نوں سڑ بل گیا پلید
کہندا آکھے لگ کے آندا تدھ ایمان

آخر اوس وزیر نے دسیا ہو لاچار
لڑکے نوں پھر سد کے کہندا اوہ ملعون

اسے کارن پالیا تینوں نال پیار
دھک دھک جادوگراں نوں گھلیا تینوں ہیں

سکھ سکھ جادو اساں تھیں ولی ہوویں مشہور
چھوڑ طریقہ اساں دا لگوں ہوری راہ

سد سپاہی اوسنوں آ لگا مروان
راہب کولوں دین میں کیتا دنج قبول

کہندا چھڈ او دین توں پکڑ اساڈی چال
راہب کہندا دین میں چھوڑاں ناہیں مول

تاں پھر جلدی شاہ نے آرہ تیز منگا
دو پھاٹاں کر اوسنوں سٹیا اوس پلید

اوس تھیں پچھے پھر اُس سدیا اوہ وزیر
پھر اُس لڑکے واسطے کہندا اوہ چنڈال

اوس کہیا منظور ہے جو توں کریں لعین
تاں پھر سد سپاہیاں کہندا اوہ مکار

ایسے کسے دھر بچ وچہ اوسنوں سٹو جا
پکڑ سپاہیاں اوسنوں آندا طرف پہاڑ

جاں اودھ کا دین نوں ہوئے سب تیار

فضلوں میرے رب نے کیتے نیک نصیب
ایہہ گل سن کے بادشاہ ہویا بہت خفا

جس نے اکھیں بخشیاں دس اسانوں چھب
میرا رب بھی اوہا ہے سبھدا پالنہار

کہندا تینوں کس نے دسی ایہہ توحید
مارن لگا اوسنوں اوہ کافر شیطان

لڑکے مینوں رب دا کیتا تابعدار
کہندے آکھے تدھ ایہہ پھڑیا راہ زبون

وڈا ہو کے اساں تھیں کر جاسیں انکار
جنھوں سب کراماتاں حاصل کیتیاں میں

ہن توں میرے دین تھیں ہو بیٹھوں مغرور
دس شتابی تدھ نوں کس کیتا گمراہ

آخر لڑکے تنگ ہو کیتا سچ بیان
تاں پھر راہب سدیا اُس کافر مجہول

نہیں تاں پکڑ چیر اوساں تینوں آری نال
آری نال چیرونا میں کرلواں قبول

راہب تائیں پکڑ کے دتا ترت چیرا
ہویا دوست رب دا نال ایمان شہید

اینویں آرہ رکھ کے اوہ بھی سٹیا چیر
جیکر دین نہ چھوڑسیں کرساں ایہو حال

ایہہ میں نہیں چھوڑنا ہرگز سچا دین
سٹ بلند پہاڑ تھیں اوسنوں آ کو مار

ہڈی پسلی اُس دی ثابت رہے نہ کا
اوتلے سرے پہاڑ دے لے گئے اوسنوں چاڑھ

لڑکا اگے رب دے کردا عرض پکار

یا رب اپنے فضل تھیں مینوں لئیں بچا
وچہ جناب حضرت دے ہوئی قبول دعا
ڈگ پہاڑوں خارجی موئے سب مردود
آیا شاہ دے کول اوہ لڑکا امن امان
کہندا اگے گئے اوہ میرے نوکر سب
مینوں میرے رب نے فضلوں لیا بچا
ہور سپاہی پھیر اُس کیتے شاہ تیار
لیجاؤ اس طفل نوں کشتی وچہ چڑھا
سُن کر حکم سپاہیاں مول نہ کیتی دیر
کشتی وچہ چڑھا کے آندا اوہ وچکار
پھر جا اپنے دین تھیں کیوں ڈبناں دریا
لڑکے کہیا رب تے مینوں خاص یقین
ایہہ گل کہہ کر طفل نے کیتی پھیر دعا
اولٹ اوہچھی ہوئی اوہ ڈب موئے مردود
سب سپاہی بوڑ کے آیا شاہ دے کول
سُن کے اوہ ملعون پھر کہندا ہو حیران
تاں پھر اگوں آکھدا لڑکا کافر نوں
دساں ہک تجویز میں تینوں اے مجہول
پڑھ بسم اللہ مکھ تھیں مینوں تیر چلا
جد تک اپنے رب دا سناں نہ تینتھیں نام
ایہہ گل سُن کر شاہ نے سولی ترت گڈا
لوک تمامی سد کے جمع کیتے سب پیر
پٹ پیٹری وچہ اوسنوں تیر لگا اوہ جا
وقت شہادت بولیا لڑکا نال زبان
دتا مینوں رب نے مطلب تے پہنچا

رد ہوون ایہہ لعنتی تیری جو ہیں جنا
کنبیا سخت پہاڑ اوہ ڈاڈھا لرزہ کھا
صحیح سلامت طفل نوں رکھیا رب ودود
ڈٹھا شاہ ملعون جاں بہت ہویا حیران
لڑکے کہیا سب اوہ مارو نجائے رب
کیتا دلوں قبول میں جدا دین صفا
آکھن لگا انہاں نوں اوہ کافر مکار
اوہ وچالے جا کے سٹو وچہ دریا
ندی کنارے اوسنوں پکڑ آندو نے گھیر
آکھن لگے اوسنوں رل مل سبھ مردار
آکھے لگ جا اساں دے جان نہ مول وچا
ناہیں ڈباں نیر وچہ ناہیں چھوڑاں دین
حکم الٰہوں اوہنا ندی کشتی ڈوبی آ
لڑکا امن امان اوہ رکھیا رب ودود
دسی اوسنوں آئیکے کل حقیقت کھول
مردا ناہیں مول ایہہ کی کریئے سامان
جیکر مینوں مارنا سر پر چاہیں توں
جس دے نال شتاب میں ہو جاواں مقتول
دیاں اپنی جان میں اوپر نام خدا
تد تک تیرے ہتھ تھیں نہ ہوواں قتلام
لڑکے تائیں پکڑ کے دیندا اوپر چڑھا
پڑھ بسم اللہ طفل نوں کھچ چلایوس تیر
کلمہ پاک الائیکے گیا شہادت پا
نام خدا دے اوپر میں جان کیتی قربان
ذبح ہویا مظلوم میں اوپر نام خدا

لڑکے کولوں سنی ایہ لوکاں جدوں کلام
اوسے ویلے خلق نے دِتا غلّ مچاے
اٰمَنَّا بِرَبِّ الْغُلَامِ لگے بول سنان
جتنے حاضر لوک سن اندر اوس میدان
سبھناں اوپر رب دے آندا خاص یقین
ڈِٹھا جیندم حال ایہہ اوس کافر مکار
کیتا حکم پلید نے اندر شہر تمام
ہوویاں جدوں تیار اوہ کھایاں ہر ہر جا
اوہ سنتیں تپھے لوک اوہ کیتے جمع تمام
ہر بندے نوں آکھیا اوہ وار و وار بلا
جو کوئی اُسدے حکم تھیں کردا سا انکار
سنے وزیراں آپ اوہ بیٹھا کرسیاں ڈاہ
پکڑ پکڑ کے مومناں سٹن وچہ پلید
اک عورت پھر ظالماں آندی پاس شریر
مڑ مڑ آکھن اوسنوں چھوڑ شتابی دین
عورت آکھے دین تھیں کراں نہ میں انکار
عورت نالے ڈرے کجھ نالے کرے دلیل
شائد مہلت ملن تھیں چھوڑے اوہ خیال
کہندا اپنی ماں نوں ثابت رکھ یقین
مار شتابی چھال توں ہرگز ہٹھ نہ ہار
کیتی جدوں کلام ایہہ اوس ایانے بال
چھال اوہ عورت اگ وچہ گئی سنے فرزند
چالی گزاں بلند اوہ گئی اَسّ لنبے مار
جلتی اوپر کرسیاں بیٹھی قوم شریر
اُٹھن دی نا کسے نوں فرصت ملی ہول

نالے بت شاہ ملعون تھیں سنیا ربدا نام
بے شک ہے اس طفل دا سچا پاک خدا
لڑکے دسے رب نال اسیں لے آئے ایمان
سارے اوہ یکبار گی ہو گئے مسلمان
آکھن بیشک ٹھیک ہے اس لڑکے دا دین
مڑ گئے میرے مذہب تھیں لوک سبھی یکبار
ہر ہر کوچے گلی وچہ کھایاں کھُٹو عام
سبھناں وچہ پلید نے اگ دتی بھڑکا
جنہاں چھڈ کے کفر نوں پکڑ لیا اسلام
چھڈ لڑکے دا دین توں ساڈی طرفے آ
آتش دے وچہ اوسنوں دیندا ڈال مکا
دیکھ تماشا ہووندے راضی سب گمراہ
کتنے مومن ہو گئے اسے طور شہید
بچہ اُسدے بال اک پیون دا لا اسیر
نہیں تاں اسے اگ وچہ سڑسیں نال یقین
اوہ آکھن پھر اگ وچہ چھال شتابی مار
شاہ کہیا کجھ اوسنوں مہلت دیو قلیل
ایہہ گل سنکے بولیا بچہ والا بال
اس آتش دے خوف تھیں چھوڑیں ناہیں دین
ہوسی رب دے فضل تھیں ایہہ آتش گلزار
پڑھ بسم اللہ اگ وچہ مار گئی اوہ چھال
حکم رب تھیں بھڑک کے آتش ہوئی بلند
سانسے سب خارجی آتش دے بھڑکا
سڑ بل کولے ہو گئے شاہ امیر وزیر
کیہے واری سب اوہ سڑ موئے جھوک

سب کھایاں دے اوپر جو آہی ٹھیکری پلید
سبھناں تائیں اچھل کے لگی اگ شدید

ہکسے حملے سبھ نوں آتش گئی جلا
تھہروں دشمن اپنے کیتے رب فنا

پل وچ ہوئے ہلاک اوہ سب اصحاب اخدود
طرف جہنم رب نے دھکے سب مردود

چراں جاگھا نوں وچ عرب دے گذریا ایہو حال
جنہاں کیتے ظلم اوہ موئے خواری نال

قصہ اصحاب فیل

اسٹھیں پچھے ہور اک دیوان دے کر سنا
جیوں اصحاب الفیل دی پٹی میخ خدا

سی ہک حاکم یمن دا ابرہہ اسدا نام
آہا وڈا پلید اوہ حاسد بد انجام

سرور عالم مصطفےٰ نبیاں دے سردار
جسدن وچ جہان دے ہوئے ہیں پیدا وار

باویہ ۲۲ دن تے ہک ماہ اسٹھیں اگے جان
ہویا رد جہاں تھیں اوہ ابرہہ شیطان

سن توں اوسدے مرن دا دساں تینوں حال
جیونکہ اوس نبی تے آیا قہر وبال

شہر مکے نوں لوک جاں مومن مسلمان
حج گذارن واسطے ہر ہک طرفوں جان

بہت مجمع مخلوق دا ویکھے جاں ہر سال
دل وچ اوس پلید نوں آیا حسد کمال

اپنے کول مکان اک کیتا اوس تیار
لائی اوپر اوسدے دولت بے شمار

دھریا اوس پلید نے کعبہ اوسدا نام
لوکاں تائیں سدکے کہندا بد انجام

مکے دے ول جاوندی حاجت رہی نہ کا
گھر اپنے وچ اساں ہن کعبہ لیا بنا

اتھے آکے تسیں بھی حج کرو ہر سال
جو کوئی مکے جاوسی کرساں مندا حال

اپنی طرفوں زور بہت لایا اس مجہول
ایپر آکھے اوسدے کوئی نہ لگا مول

مکے دے ول لوک جاں ہوئے پھر تیار
راہوں کتنے آدمی آندے پکڑ مکار

زوری اوس مکان وچ ڈھاک بہائی آن
وچ انہاں دے عرب دا سی ہک مسلمان

قوم قریشوں شخص اوہ آہا نیکو کار
رہیا اوس مکان وچ ہو کے خدمتگار

آہی دل وچ اوسنوں غیرت سخت کمال
تاہیں خادم ہوئیکے رہیا بہانے نال

ہک راتیں رب اوسنوں موقعہ دتا چا
ہگ موتر کے چگہ اوہ دتی سبہ ونجا

مال اسباب جو قیمتی آہا اوس مکان
لیکے راتو رات اوہ ہویا نس روان

فجری ابرہہ لعنتی ڈٹھا جاں ایہ حال
سڑ بل کوئلے ہوگیا آتش غصے نال

نالے اگے دلے وچہ رکھداسی ارمان
غصے ہو مردود اوہ حاسد بے ایمان
جمع کرائے ترت اوس ہاتھی ہک ہزار
ہویا یمن ولایتوں مکے طرف روان
بیت اللہ دے کول جاں آئی فوج کفار
وچ پہاڑاں جائیکے چھپ چھپ دیکھن حال
قصہ کوتاہ جدوں اوہ ہاتھی لگا ڈھون
کرن اگیرے اُنہانوں جیوں جیوں ہاتھی بان
جس ہاتھی دے اوپر سا چڑھدا خود مردود
لگا اوستے چڑھن جاں اوہ کافر بدکار
آخر ہوری فیل تے چڑھ کر اوہ مکار
خالی اوس محمود نوں آندا اپنے نال
سبھ تھیں اگے اوسنوں لایا کر سردار
کعبے دے نزدیک جاں آیا اوہ محمود
کر سجدہ تعظیم دا آندوس ادب بجا
سارے ہاتھی پرت کے ہوئے مگر روان
اپنی طرفوں کافراں کیتے جتن کروڑ
اوڑک ڈاڈھے سخت جاں آن ہوئے لاچار
آپس دے وچہ بیٹھ کے کہندے سب شریر
رات پئی تاں رب نے ابابیلاں ڈار
تن تن کنکر سبھ نے آندے نال اُٹھا
اندر دوہاں پنجیاں ہک ہک کنکر جان
وانگ بندوقاں گولیاں وسن کاڑو کاڑ
ڈگن اوپر زمین دے کافر ہو مردار
جس کافر دا لکھیا جس گولی تے نام

کیوں جاندے ہیں حج نوں مکے مسلمان
بیت اللہ نوں ڈھہن دا قصد کرے شیطان
نالے ہتی فوج بھی کیتی نال تیار
خانہ کعبہ جائیکے ڈھا کرے ویران
ڈر کے قوم قریش سب چھوڑ گئے گھربار
دیکھاں کی کجھ کرن ایہ بیت اللہ دے نال
کعبہ ڈھاہنے واسطے مول نہ اگاں ہون
تیوں تیوں ہاتھی لس کے پرے پرے جان
وچہ کتاباں اوسدا نام آیا محمود
ہون نہ دتوس اوسنوں اپنے اوپر سوار
کعبہ ڈھاہنے واسطے آیا ہو اسوار
سبھ فیلاں تھیں فیل اوہ سی وڈا ہنتال
سارے ہاتھی اوسدے ہوسن تابعدار
بیت اللہ نوں ویکھ کے ڈگا وچہ سجود
واپس ہویا پھر اوہ گردن ہیٹھ جھکا
کعبے دا ہک ککھ ناں رب کیتا نقصان
ایہ پر ہاتھی اہناں تھیں نٹھے زور و زور
باہر شہروں آئیکے لتھے ڈیرے مار
بھلکے کعبہ ڈھاہن دی کرساں کجھ تدبیر
بھیجے اوپر انہاندے پنکھی کئی ہزار
ہر پنکھی دی چنجھ وچہ ہک ہک کنکر سا
مسراں جیڈے روڑ اوہ لگے آن وسان
ہک گولی لگ کے سر نوں جاوے پاڑ
سارا لشکر اُنہاندا اُڈ گیا یکبار
اوہا گولی اوسنوں مار کرن قتلام

گھوڑے ہاتھی اوٹھ بھی سب ہوئے مقتول
ابرہہ نے جاں ڈیکھیا لشکر دا ایہہ حال
جا کے گھر وچہ اپنے لگا حال سُنان
کرداہیسی اجے اوہ گھر وچہ ایہو گل
لوکاں تائیں سد کے لگا اوہ دکھلان
تاں جو اوسے وقت اوہ پنچھی اوپروں آ
لگا وانگ بندوق دے ایسا اوہ سکروڑ
اوسے ویلے خارجی مویا ہو بیحال
اندر سورت فیل دے آیا ایہہ مذکور
جو کوئی اپنے اصل نوں سمجھے ناہیں مول
جسنے اپنے آپ نوں لیا پچھان ضرور
ناہیں وچہ حدیث دے آیا ایہہ فرمان
دساں تینوں کھول کے اسدی ہیں تفصیل

زندہ قوم کفار تھیں ہک نہ رہیا ہول
ڈر کے اپنے گھراں نوں نس گیا چنڈال
پنکھیاں میری فوج نوں کیتا مار ویران
اوسے جا گہہ رب نے پنکھی دتا گھل
ایہو جہیاں پنکھیاں کیتی فوج ویران
سر وچہ اوس مردود نوں دیندا اوڑ چلا
نکل گیا سر چیر کے کو بہ اوسدا توڑ
گیا جہنم اپنا لشکر لیکے نال
دشمن رب غیور دے گئے جہاں نوں دور
اینویں اوستے رب دا ہوندا قہر نزول
کردا ناہیں مول اوہ ایڈا اکبر غرور
جس پچھاتا نفس نوں رب نوں لیا پچھان
اجے ہیں عارف رب دا سمجھیں یار جمیل

بیان معرفت مطابق ایں حدیث شریف

مَنْ عَرَفَ نَفْسَہٗ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّہٗ

رب رحیم کریم دی شان بلند کمال
دتا تماکی جسم نوں ایڈا عالی شان
تاں بن تاں رے چمکدے کل برج اسمان
آدم تماکی مغز ہے ایہہ سب پوست جان
آدم دی ترکیب وچہ رب رکھے اسرار
کُنت کنزاً وچہ ہے ایہو بھیت عیان
جسنے اپنے آپ نوں لیا پچھان حبیب
جسنے رب نے پچھانیاں ہو یا گنگ زبان
یعنے راز خدا ایہدے جیسیں ہوئے ظہور

جسنے دتا روح نوں وچہ بدن دے ڈال
جس اگے ناچیز ہے عرش اتے اسمان
حوراں اتے فرشتے عجب بہشت مکان
سبھ جگ وانگ وجود دے آدم ہے وچہ جان
فہم عقل دے بحر تھیں بھیت کنارے پار
اوہ جانے اس رمز نوں جو صاحب عرفان
ہویا اپنے رب تھیں اوہ اسوقت قریب
کیوں جو اس پر کھل گئے سارے راز نہان
آدمیاں دی حرص تھیں ہو گیا اوہ دور

ماسوا خدائیدے ہو یا جدوں فنا
اندر ہر ہر چیز دسے رب دا نور
شاہ ہچھانی ہو گئے فانی اس قدر
ایہ ہے غیر خدائیدا پردہ وانگ دیوار
جدتک غیر خدائیدا ہوویں توں محتاج
جدتک غیر خدائیدی عظمت دل وچ ہے
نفس تیرا شیطان ٹھیں کردا ودھ فتور
نفس اتے شیطان دے سانوں پئے زنجیر
جو شے ساڈے حق وچ ہودے بُری بلا
اکھیں بند کراوندے ڈورے کردے کن
نظری سانوں آوندے سارے جگدے پاپ
گویا اپنے آپ نوں عیبوں دتی واڑ
چنگا اپنے نفس نوں جانے مشرک ہو
ایہ شرارت نفس دی جس ناہیں معلوم
حضرت پاک رسول نے کہیا ات سبب
بھی فرمایا کس طرح کبر کریندا اسو
خون جو گندا حیض دا اسدی رہی خوراک
دنیا تے جد آیا بھریا لوہو نال
کھا نہ سکے روٹیاں نہ کوئی منہ وچ دند
ایہہ انعام خدائیدے جو ہے جل جلال
سب نوں چنگا لگدا کردی سب پیار
ماں اپنی دی گود وچ نت پاوے آرام
چھاتی واے چشمیوں پاوے نت خوراک
بھکھ لگے تاں رووندا دوڑن کئی غلام
لیاون کئی کھڈاونے شیرینی اقسام

ہکو ذات خدائیدی اسنوں نظری آ
گویا ہویا سوختہ اوہ وانگوں کوہ طور
جیونکر اگے شمس دے تارے اتے قمر
ایہہ اُٹھے تاں رب دے کھل جاون اسرار
تینوں نظر کرنہ آوندا ربّ سچے دا راز
رب دے نال شریک توں کردا ہر ہر شے
حرصاں نال وکھاوندا تیرا عقل شعور
حق دل جان نہ دیوندے کردے بنھ اسیر
اسدے وچ پھساوندے ترت اسانوں جا
حق نہ نظری آوندا نیک نہ رہندا ظن
چنگا نظری آوندا سانوں اپنا آپ
ذرہ عیب جو غیر دا دسے وانگ پہاڑ
غیراں مندا جاندا عیبی ہوندا اسو
عیب نہ ادسدے ہوندے مُل کدی معدوم
جس پچھاتا نفس نوں اوس پچھاتا ربّ
دو بولاں دے راہ تھیں باہر آیا جو
پھر اوہ اپنے آپ نوں کیونکر جانے پاک
قوت ذرہ نہ بدن وچ عاجز تے بیحال
کرے محبت والدہ ایہہ میرا فرزند
الفت مائی باپ دی دلو وچ دتی ذوالجلال
مائی دے پستان وچ کیتا شیر تیار
جاری چشمے شیر دے ربدا ایہہ انعام
جھولے وچ پنگھوڑیاں ریشم دی پوشاک
گاون لوری دیوندے حاضر کران سلام
ہر دم پھرن دلاوندے کدیں کرے آرام

مائی دودھ پلاوندی رج رہے سوں جا
ٹھپ ٹھپ چپ کراوندی جھڑوں تے آ

وندے جیہے تاں منگدا میوے نعمت عام
لیاون کھنڈ ملائیاں شیرینہ ار طعام

دتے اللہ پاک نے ہر قسموں اشیا
کھاون پہنن واسطے کیتا فضل خدا

قلیہ گوشت روٹیاں زردے اتے پلا
مکھن دودھ شیرینیاں عجب لذیذ غذا

میوے تے مٹھیائیاں فرنی ہور کباب
سو سو قسموں نعمتاں آوے نہیں حساب

اے غافل ایہ نعمتاں دیوے رب غفور
کھا کھا نعمت اوسدی ہو بیٹھوں مغرور

رب دا دتا کھائیکے شکر نہ مول کمان
تیرے نالوں غافلا چنگے نی حیوان

کرے حفاظت رب ناں جو تیری ہکدم
سپ اٹھوٹیں آن کے کرن تینوں بیدم

جن آفاتاں زحمتاں آ لگن یک دم
پل وچہ تینوں مار کے بھیجن طرف عدم

جسنے دتیاں نعمتاں ہر دم کرے نہال
اوس مالک دے حکم دا کرے نہ مول خیال

جسنے دتیاں نعمتاں کردا فضل کمال
حکم عدولی اوسدی بے انصافی چال

لکھیا رومی معنوی اپنی وچہ کتاب
ہووے اوپر اوسدے رحمت باجھہ حساب

کاشکے ہرگز نزادے مادرم
تا نہ کردے کشتہ نفس کافرم

ہائے افسوس نہ جمدی مینوں میری ماں
اوپر اس جہان میں پیدا ہوندا ناں

کافر نفس نہ مجھ نوں کردا آن ہلاک
اس پلید بھلائیاں میں تھیں اللہ پاک

جسدا دشمن ہووندا ایسا سخت لعین
اوسنوں ہرگز لبھدا ناہیں راہ یقین

جیکر کریئے نیکیاں بدیاں دیئے ملا
ہوون جو برائیاں دیوے اوہ بھلا

خود بینی تے کبر تھیں بھریا اوہ ملعون
اپنا آپ پجاوندا رکھے بت درون

رکھیا اسنے اساں تھیں وحدت نور چھپا
راہزن ہو کے بیٹھدا اوپر راہ خدا

دل ساڈے وچہ پاوندا ہر دم ایہ غرور
رکھدا چنگے عمل تھیں ہر دم سانوں دور

پیدا کیتی رب نے جو کجھ مخلوقات
سب تھیں ودھ شرارتی نفس پلید صفات

اَنَا خَیرٌ شیطان نے دعوے کیتا سہی
اوہ دعوے رب دا بالکل جان صحی

میں چنگا ہاں غیر تھیں میرے جیہا نہ کو
اینویں اس پلید دا ہر دم دعوے ہو

اپنے وچہ پلیدیاں بھریا گندگی نال
ہرگز اس خبیث نوں آوے نہیں خیال

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُکُم کہیا اللہ پاک — سخت ہوئے دل تساڈے خوف کنوں بیباک
پتھراں نالوں ودھ کے سختی وچ دلاں — ہرگز خوف خدائیدا دلوچ آوے ناں
پاک کلام خدائیدی روشن جیوں خورشید — ایہ وانگوں خفاشں دے وچ تاریکی قید
چمگادڑاں نوں شمس دا مول نہ بھاوے نور — تاہیں وچ اندھیریاں چھپ چھپ بہندے دور
راتیں نکلن نار ہفیں خوشی کریندے خوب — ہوئی اساڈی عید ہے سورج ہویا غروب
وچ اندھیراں لنگھدے گنداں وچ گذران — ایہو حالت نفس دی سمجھ سچ پچھان
نور کلام خدائیدا ہور حدیث رسول — اس چمگادڑ نفس نوں بھاوے ناہیں مول
وچ تاریکی حرص دے پھاتا ایہہ شریر — ہر دم ساڈے بدن نوں کیتا اس اسیر
جو ہے قیدی اسدا لیندا اس نبیڑ — اوپر کاٹھی گھت کے بہندا گوڈا پیڑ
قدسی وچ حدیث دے اللہ دا فرمان — نفس تیرا اے آدمی ودھ کنوں شیطان
ساڈے نال شریک ایہہ بن بیٹھا مکار — دشمن اسنوں جان توں جیئں جانیں تیں یار
اپنا آپ پوجاوندا بن بیٹھا معبود — دشمن راہ خدائیدا ایہ پکا مردود
واقف جیہڑا ہو گیا اسدے مکروں خوب — اوس پچھاتا رہنوں پاوے اوہ مطلوب
اپنا برا نہ منگدا کوئی وچ جہان — باجھوں نفس شریر دے ایہہ وڈا نادان
جس گھر اندر وسدا اپنے اوس بنا — جس گھر موجاں مان دا اسنوں کرے فنا

حکایت

ڈٹھا مالی باغ دے مرد کوئی گستاخ — چڑھیا سی اک رکھ تے کپے اسدی شاخ
بیٹھا سی جس شاخ تے اوہا کٹدا سی — کہیا مالی باغ دے ایہہ توں کردا کی
کہیا شاخ درخت دی مینوں ہے درکار — مالی کہیا دیکھ سیں اسدا مزہ ہنجار
کٹ چکا جد شاخ نوں ڈگا گردن بھار — ٹٹا لک تے تڑف کے ہو گیا مردار
ایہو حالت نفس دی ہر دم ایہہ گستاخ — جس شاخے پر بیٹھدا کٹے اوہو شاخ
جس گھر اندر وسدا اوہ کرے ویران — پیر کوہاڑی اپنے مارے ایہہ نادان

در بیان علاج نفس امارہ

ہویا باجھ لگام جو نفس تیرا ہر تھو — ہے اس نام قرآن وچ امارہ بالسوء

جو ایہہ حکم چلاوندا سدے طرف بدی — اسدے نیک بنان نوں بھیجے رب نبی
اوسنوں ہے دیوانگی دوڑے ایہہ کمبخت — جیونکر مالیخولیا ہے بیماری سخت
باطل فکراں اسنوں کیتیا آن تباہ — اللہ دی درگاہ وچہ ہویا روسیاہ
دنیا والے فخر تے ہر دم رہے خیال — طالب شہرت رات دن رہندا ایہہ جنجال
علم پڑھے اوہ جنہاں وچہ حاصل ہووے شان — مینوں وڈا مولوی سدے کل جہان
ایسی منطق فلسفہ میرے اندر ہو — جسنوں جگ وچہ جاندا ہووے ہور نہ کو
ایسے شمس بازغے آون مینوں یاد — ہو جاواں ہمپلّہ میں اسدی ایہہ مراد
فاضل وڈا جگ وچہ سدّن مینوں لوک — بحث کراں جنہاں میں اسنوں دیواں روک

حکایت عارفؒ

امام غزالی لکھیا اپنی وچہ کتاب — سی ہک عارف رب دا عابد اہل ثواب
کرے خلاف اوہ نفس دا اندر ہر اک بات — سدھا کیتا زور تھیں نفس خبیث صفات
ہک دن اوسدے نفس نے ایہہ گل چاہی آ — کراں جہاد کفار تھیں مراں شہادت پا
ایہو خواہش نفس دی کرے تیاری جنگ — باجھ شہادت اوسدا نفس رہے دلتنگ
عارف کہیا نفس کیوں موت کرے منظور — اس گل اندر جاپدی حکمت کوئی ضرور
کیوں جو حضرت مصطفےٰ کہیا وچہ حدیث — وڈے وڈے مکر ایہہ کردا نفس خبیث
خواہش نیک جو اسدی اوہ بھی ہووے بد — آخر اوسدی آرزو کرنی چاہیئے رد
سچا پاک رسول ہے سچ انہاں فرمان — چاہے نفس جہاد کیوں جو سنگی شیطان
پچھیا اپنے نفس تھیں سچی گل بتا — توں کیوں خواہش جنگ دی کردا ہیں سدا
نفس کہیا توں بدی تھیں مینوں کردا بند — الٹ کریں جس چیز دا میں ہاں خواہشمند
میں مشہوری چاہوندا توں رہندا گمنام — کل میریاں خواہشاں ہویاں بند تمام
موت بھلی اس جیونوں ہویا ڈاڈھا تنگ — نیکی ظاہر جاپدی نال کفاراں جنگ
جاں میں اندر جنگ دے ہوساں ونج شہید — ہر کوئی پچھوں آکھسی آہا نیک مرید
تاہیں ہویا شہید اوہ روضہ کرن تیار — لوڑے پچھے موت دے پاواں میں اعتبار
عارف کہیا مول نہ جاواں طرف جہاد — مکر تیرا میں پالیا ہن میں رکھاں یاد

اِبّ مالیخولیا اندر نفس شریر
گھٹ نہیں فرعون تھیں ایہ نفس شریر
ایسدے مکّر تھیں اوہ ہی جو صاحب اخلاص
رکھے خوف خدا ئیدا ہر دم پیش نظر
ربّ علاج بتائیا دیکھو وچہ قرآن
سوچے اپنے نفس دی نیکی بدی تمام
کیتیاں جو اس نفس نے دلدیاں اکھیں بند
پتہ لگے جد آپنے آون عیب نظر
ہک پاسے شیطان ہے راغب بدیاں ول
روح تے دل دی سلطنت وچہ بدن انسان
غالب نفس شیطان جاں ہوون طرف بدی
غالب خوف خدائیدا جدوں انہاں تے آ
نیکی دے ول جان تھیں نفس کریندا کوڑ
جیکر روح تے دل نوں غالب خوف خدا
تاں پھر طرف فرشتے راغب ہووے دل
کھلن دل دیاں اکھیاں جس دا سارا راج
روح دے کولوں نفس نوں جد مایوسی ہو
کرے الہام فرشتہ راز رموزاں غیب
جد شرمندہ ہوندا نفس پلید صفات
اینیاں جد برائیاں اسنوں نظری آن
جدوں ملامت آپ نوں کردا ایہہ شروع
نا لوّامہ اوسدا وچہ شریعت نام
جاں امّارہ ہوندا اسدی مرض خبیث
لکھے فاضل حاذقاں اس مرض نوں آ
ضائع وقت ایہناں دا اسنوں وڈا خیال

مرض قدیمی نفس دی لگا وچہ تدبیر
چاہیے وڈے مرتبے ہر دم ایہہ بے پیر
کرے علاج جے ایسدے تکروں تھیو خلاص
اس فریبی نفس دا کدی وساہ نہ کر
وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ پڑھ تفسیر عیان
تاں جو اپنے حال دا واقف ہووے عام
اپنی صفت ثناء دا رہندا خواہشمند
تقویٰ اسدا نام ہے خوف خدا دا کر
دوجی طرف فرشتہ دسے نیک عمل
روح عاشق ہے نفس تے منے اوس فرمان
روح تے دل بھی اہناندی منن گل سبھی
کھلن دل دیاں اکھیاں دیکھے برا بھلا
تابع اسدا روح بھی تاں کم ہوندا چوڑ
منن نا گل نفس دی جو اوس خواہش آ
نفس نجات پاوندا خواہش اندر ڈہل
روح اتے ایہہ نفس بھی اسدے دے محتاج
دل چمکے جیوں آئینہ سورج وانگوں لو
دسن اندر روزنہ اس غیبی دے غیب
شیطانی اخلاق دی چھپدے سر برابت
تاں ایہہ کافر چا ہوندا ہودا اُن مسلمان
ہووے نفس شیطان تھیں نیکی ول رجوع
ہووے مسلمان ایہہ کردا وڈے کام
اسدے بہت علاج ہیں وچہ قرآن سدا
حدت خفت شہوتوں ہوندا ایہہ بیمار
ہستا بہت کمینگی مکر فریب کمال

دھوکھے بہتے جاند اشائق مال حرام
دل دی سختی بغض بھی نالے بخل غضب
شوق محبت مال دی حرص زیادہ نال
روح دے ایہہ اخلاق نے حلم عفاف وقار
ایہہ اخلاق وٹاوے نے حدت نال حلم
شہوت نال عفاف دے لعب حیادے نال
کرہوں چھوڑ کمینگی کامل ایہہ علاج
سختی چھڈکے نرمیوں حاصل کریں فلاح
چار طبع اخلاط جو وچہ بدن انسان
علم جو جاگہ خون دی بہت مناسب بھال
دوجا غضب مناسبت جسدی ہے صفرا
تیجی شہوت جان توں بلغم ایہہ مثال
باردہ مہنان ایس تھیں پیدا ہوون کل
چوتھا وہم خیال ہے جو جاگہہ سودا
چارے خلطاں معنوی لازم وچہ انسان
خشکی ہوندی بدن وچہ خون جے ہووے کم
جیوں کر باجھوں خون دے جیوے نا انسان
قوت خون ودھاوندا اندر ہر اعضا
غضبی شہوی وہم جو اندر ہر ہر حال
حد مناسب نال جے ہوون ایہہ اخلاط
طبعی حد نوں انہاں نداداد ھا گھٹا ہو
ہوت ہلاکت آوندی فسق فجور فساد
قوت علموں پاوندا ہے انسان کمال
طرف حقیقت شرع دے ایہو راہ نما
تعلم حقیقت حق دا مغز شریعت جان

سختی اوپر عاجزاں ظلم کرے بدنام
بہت اشتعل جو لواں ہیں مال بیگانہ دب
بے خوفی رب پاک تھیں عجب کمال
ہور حیا تے روشنی صدق صبر تکرار
خفت نال وقار ہے رحمت نال ظلم
لہو نہی تھیں چھوڑنی ہاسا فہم سمجھال
مکر فریب جو صدق تھیں بدلے صاحب تاج
بیقراری صبر تھیں بدلیں اہل صلاح
اینویں چار اخلاط نے وچہ سلوک عیان
جے کم ہووے اوسنوں آوے پیش محال
ایہ بھی تھوڑا چاہیئے ودھے کم نہ آ
اسدی بہت مناسبت نس پٹھی نال
وجع مفاصل نقرس پاوے آ کر خلل
وسواسی امراض سبھ ایتھیں ظاہر آ
علم زیادہ چاہیئے جیونکر خون عیان
اینویں علم نہ ہوان تھیں کوئی نہ بنا کم
اینویں باجھوں علم دے اوکھا ہے عرفان
قوت علم ودھاوندا اندر راہ خدا
اعتدال برابری قوت سیتی بھال
کوئی فساد نہ آوندا جے ناہیں افراط
مرضاں پیدا ہوندیاں سالک اٹک کھلو
اسدی ہک مثال ہے رکھیں دل وچہ یاد
اطمینان قلوب جو رحمت جل جلال
کل کمالاں واسطے علمی قوت آ
استھیں باہر جو گیا پاوے راہ شیطان

علم عقائد باطلہ رب تھیں دور کرے
بھی عالم بے عمل جو وچہ فساد مرے
واعظ کردے وعظ جو وڈے آسارن کوٹ
لوکاں دین نصیحتاں اپنے اندر کھوٹ
غضبی قوت اس طرح جد تک پیش نہ کم
نیک صفاتاں اُسو چہ غیرت ہمت شجم
کارن راہ خدائیدے کوشش نال دلیر
مارے منکر دین دے جیونکر غالب شیر
اسدے وچہ افراط جو حدوں ودھن نام
سرتابی تے خود سری مبائزنا ایہہ کام
ہور غرور تکبروں ہر دم رہنا دور
اس فسراطوں آ وندا اندر دینا فتور
ہے تفریط گھٹاونا حدوں ہر نام
سستی تے بے غیرتی نامردی ایہہ کام
ہونا تابع نفس دا ہر گل وچہ شتاب
اندر دینی امر دے سستی کم خراب
قوت شہوت وچہ ہے نیکی صفت عفاف
بچنا مندی نظر تھیں دل آئینہ صاف
ہور تحمل صبر بھی اللہ کنوں حیا
ہے افراط جو فسق وچہ پھاسن بری بلا
بےصبری تے حرص بھی اسدے برے صفات
ہے تفریط جو سرد ہو بالکل بے اثبات
بیدردی جو عشق تھیں درد وں خالی دل
ایہہ بھی برے صفات نے چھوڑیں نال کرڈھل
قوت وہم برابری خوشت الٰہی نال
پاک تعلق حق دا باطل چھیڈ خیال
بھی ہجو غیر تھیں ربدی اس کمال
غم قیامت رکھنا رحمت ذی جلال
ہے اسدا افراط جو اندر طول امل
ڈرنا فاقے فقر تھیں راغب نیب دل
خلق خدا تھیں رکھنی دل وچہ وڈی امید
کہنا جو میں رہانگا اس جگ تے جاوید
ہے اسدی تفریط جو چھڈن خوف خدا
طرف مآل نہ دیکھن غفلت کم سدا
دل اندر وسواس جو باطل غیر خیال
ضائع عمر گذارنی فسق فجور کمال
القصہ تعدیل جو وچہ تمام خصال
بہتر سالک واسطے اندر ہر ہر حال
اندر راہ شریعتے جد تک قدم ثبات
پیش نہ آوے اوسنوں ہرگز کوئی آفات
واجب فرض شریعتی ایہہ غذا پچھان
حاذق دی تجویز تھیں اندر راہ عرفان

نُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ط

حضرت پاک رسول نوں بھیجیا رب طبیب
جہت شفا دے آندیں نسخے عجب عجیب
پاک کلام خدائیدی کارن دلاں شفا
رحمت کارن مومناں بھیجی پاک خدا
جو کوئی عمل کماوندا پاوے تربت شفا
مرضاں جاون دل دیاں کردا فضل خدا

جو امارہ نفس نے جاون اسدے گھوٹ
ایپر پھر بھی جنہاں نوں ہووے نہیں شفا

ذکر نفی اثبات دا دیویں دارو گھوٹ
ظالم وچہ قرآن دے رکھیا نام خدا

وَمَا یَزِیْدُ الظّٰلِمِیْنَ اِلَّا خَسَارًا ط

بدبختاں تے ظالماں کیتا ایڈ غضب
وتا سرور مرسلاں طرف اساڈی ٹور
پھر بھی اپنے بھلے دا کرن نہ مول خیال
آخر گھاٹا پاوندے ایسے ظالم لوک
ظلم کمایا نفس تے جھلسی سدا عذاب

آیا ایہہ قرآن جو رحمت کیتی رب
استھیں اوپر کی ہووے رحمت بدی ہور
لاہا مول گوا بیٹھے جاون مندے حال
ہتھوں مفت گوا بیٹھے چلے حیاتی رک
ہتھوں چلے ونجا بیٹھے رحمت دے اسباب

بیان معالجہ چہار خلط

جیوں کر آوے خون وچہ ظاہر کوئی فساد
انسنتین تے پاپڑہ بھی بخیر عناب
اینویں علم بھی خون ہے جے ایہہ فاسد ہو
بُرے عقائد فلسفہ باطل ہور خیال
یا جد وادہا خون دا فصد کراں طبیب
ایہو فصد علوم دا دل تھیں اہاں نکال
نصد کڈھا کے پیوندے اتوں عرق گلاب
تاں پھر ہوندا فائدہ کہندے سب طبیب
جان دوا جو قلب دی ذکر صبح تے شام
قلبی ذکر تے تقویت ایہہ معجون عجیب
ذکر نفی اثبات دا عشقی حب کمال
بہت عبادت ظاہری نالے دلی حضور
خطرے تے وسواس جو دل تھیں دور ہٹا

پین مصفے خون دے شہد اتے فولاد
صاف کرن جو خون نوں جہیڑا ہویا خراب
کر تفہیم قرآن دی اسنوں صاف کرو
موجب پاک کلام دے دل تھیں دیو نکال
اینویں باطل علم جو کر توں دور حبیب
ہرگز رکھ نہ دوستی غیر اللہ دے نال
ٹھنڈے شربت صندلی شیریں شہد جلاب
ایہو طریقہ ایس جا سنتوں نیک نصیب
وقوف زمانی جان توں نسخہ با آرام
نالے رکھ مراقبہ جو فرمائے طبیب
ایہہ مجرب قاعدے ہر دم رکھ خیال
ہووے اسنتھیں نفسدی خودی تکبر دور
رکھ نہ کوئی آسرا باجھوں ذات خدا

بیان پرہیز برائے ایں مرض

بہتا کہنا چھوڑ توں گلاں واہیات　　بہتا کھانا پیونا سونا دن تے رات

کثرت صحبت غافلاں نال نہ کر تحقیق　　ملحد تے بیدین دے جانویں نہ نزدیک

بھی جو اپنے آپ نوں جانن وڈے دانا　　اصلی احمق اوہ نے نیڑے اُنہاں نہ جا

کچے صوفی ہور جو مارن وحدت دم　　گمراہی وچ غرق اوہ ہو رہے ہر دم

رات دنے جو ماردے اینویں جھوٹی لاف　　سینہ غیر اللہ تھیں اُنہاں نہ ہویا صاف

مجلس ایسے شخص دی تینوں کرے خراب　　جیہڑا اندر غفلتاں ہو رہیا غرقاب

جس دے اندر خوف نہ یاد نہ اللہ پاک　　صحبت ایسے شخص دی تینوں کرے ہلاک

دنیا وچ ذلیل بھی ہور کرے بدنام　　آخر ویلے موت دے جانویں گا ناکام

وچ حیاتی پھاسنا اندر محسوسات　　دنیا دے اسباب وچ یاد نہ راہ نجات

يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

اندر دل دے ڈالدے اوہ مندے وسواس　　ہور بیہودہ گوئیاں جو عادت خناس

ظاہر گلاں مٹھیاں باطن وچ خراب　　مومن سادہ لوح نوں ڈالن وچ عذاب

بیان غذائے ایں مرض

فرض نماز گذار لینے والدے نال حضور　　ظاہر باطن رب تھیں نا دل ہووے دور

رہے توجہ رب ول وچ نماز ہمیش　　بیچونی بیچونگی ربدے ہر دم پیش

ظاہر باطن اپنا اللہ ول مشغول　　اندر یاد خدا ایدی خلل نہ آوے مول

قوت غضبی وچ جے آوے کو نقصان　　کرا سدی تعدیل توں توبہ نال جوان

استغفار زبان تے ہر دم جاری رکھ　　کریں ملامت نفس نوں شربت توبہ چکھ

کریں تواضع حق دی نسخہ ایہہ عجیب　　ہور مناسب عاجزی جو کجھ [illegible]

جیکر کثرت غضب دا مادہ ہویا خراب　　کثرت تسبیحات دا اشغال [illegible] حساب

قوۃ لا قوۃ لبینا آیا وچ قرآن　　کریں ملامت آپ نوں نسخہ ایہہ آسان

صحبت نال اکابراں وڈی ایہہ دوا　　جاہل کولوں نسنا ایہہ پرہیز بھرا

ہمدردی انسان دی ہور تحمل جان　　ایہہ غذا مریض دی وچ حدیث بیان

قوت شہوی وچ جے آوے کو نقصان　　کرا سدی تعدیل توں شرم حیا تھیں جان

شرم خدا رسول تھیں ہور ملائک تھیں
اَلْحَیَاءُ مِنَ الْاِیْمَانُ جانی نال یقین

زائد شہوت جے ہووے تاں جھب کرے نکاح
بُری نظر تھیں بچیا تاں ہووے صلاح

کارن اس بیمار دے ہی وڈی پرہیز
ہرگز ویکھے مول نا صورت دل انگیز

طرفے سوہنیاں عورتاں مول نہ کرے خیال
نہیں تاں عشق مجاز تھیں ہوسی اس جنجال

یاد نہ رہن عبادتاں نا پھر یاد خدا
اس حالت وچہ لاوندا شیطاں اپنے دا

طرف نامحرم عورتاں ویکھن وڈا گناہ
خلوت اتھیں ودھ ہے جیہڑی کرے تباہ

بہ پرہیزی جو کرے دائم رہے بیمار
صحبت چھوڑیں فاسقاں جنہاں ایہہ آزار

غذا روزے رمضان دی بھی آداب سمہال
حفظ فروج محافظت ہردم وقتاں نال

پاک انفاس تے مستحب روزے نفلی جان
وضو بھی ہتھیار ہے وڈا جہت شیطان

وہمی مرض سودائی دی جسنوں غلبہ پا
یاد کرے اوہ موت نوں چھوڑے کم ریا

موہومہ تکلیف جو فانی دُنیا کان
کرے خیال جو مر گئے اگلے سب سلطان

کم نہ آئے اُنہاں نوں دولت دنیا مال
باجھوں نیک اعمال دے کی لیجانا نال

عزلت اس دوا ہے اکھیں اگے موت
کی کرنے ایہہ محل جاں آخر ہونا فوت

نفسی طبعی لذتوں رہنا اپر کنار
گرفتار ہی موہوم تھیں کر پرہیز ہنجار

اصلی عشق خدائیدا خاص جسنوں درد
دنیا والے دھندیوں فارغ ہے اوہ مرد

حکایت

ہک دن کیتی رب تھیں موسےٰ ایہہ دعا
اپنا بندہ خاص توں مینوں کوئی دکھا

حکم ہویا جو جا توں اوپر اوس پہاڑ
بندہ میرا خاص ہے بیٹھا وچہ اجاڑ

حضرت موسیٰ جاں گئے کر کے بہت تلاش
ڈٹھا اک فقیر اوتھے بیٹھا نیک معاش

ننگا بدن فقیر دا اوپر ساری گرد
ہر دم یاد خدائے نوں کردا سی اوہ مرد

حضرت موسےٰ اوسنوں کہیا جا سلام
کجھ جواب نہ دیوندا نا کوئی کرے کلام

موسےٰ نے فرمایا ایہہ عاشق دلگیر
جیکر عشق خدائیدا تینوں دامنگیر

تیرے کارن رب تھیں تاں بس کراں دعا
تاں دیدار خدائیدا تینوں تھیوے عطا

سُنکے نام خدائیدا کنبیا اُس وجود
ڈکا نعرہ مار کے ہو گیا نابود

حضرت ایہہ گل دیکھ کے ہو گئے حیران
کہندے یا رب ایہہ کیوں ہو گیا بیجان

تدوں جناب خدا تھیں آئی ایہہ ندا — جنوں کامل درد ہے کیتا اساں عطا
پھیر نہیں اوہ جیوندا سنکے ساڈا نام — دنیا دی کوئی اوسنوں یاد نہ رہے کلام
نا کوئی بھاون اوسنوں دنیا والے سنگ — اوپر شعلے شمع دے جلدا جیویں پتنگ
ایہہ ہے درد خدائیدا وصل کنوں پیغام — فانی کرنا آپ نوں ایہہ اسدا انجام

حکایت

حضرت ابویزید جو بسطامی سلطان — کامل صوفی پارسا عامل وچہ عرفان
اللہ کولوں منگدے آہے نت دعا — یارب ساریاں کریں توں اپنا وصل عطا
آئی ابایزید نوں غیبوں ایہہ ندا — توڑے خالص عمل توں کردا نت ادا
ایپر وصل نہ ہووندا تینوں مول نصیب — جدتک تحفہ لیاویں ناہیں پاس حبیب
یعنی لیا اوہ چیز جو ساڈے پاس نہ ہو — دیواں تاں اوہ چیز جو تیرے پاس نہ کو
سنکے اس الہام نوں رُنے زاروزار — پھر کیتی ایہہ عرض سی وچہ جناب غفار
سب شئے جاناں تدھ تھیں اے میرے ستار — سبھ خوبی ہے تدھ تھیں تیرا نہیں شمار
علم پڑھاں تدھ واسطے نیکی عمل کراں — شاغل وچہ عباداتاں تیرے کارن ہاں
صابر وچہ بلائیدے نعمت وچہ شکور — سبھ توفیقاں تدھ تھیں اے ستار غفور
نیکی دی توفیق سب تیری طرفوں ہے — میں نا جاناں تدھ تھیں باہر کیہڑی شے
سبھ نمازاں تیریاں روزے تے ارکان — حج زکواتاں تیریاں اے میرے رحمان
تیرا حکم جہاد ہے جان کراں قربان — تحفہ کیہڑا ہور میں لیاواں تیرے جان
حکم ہویا ایہہ عمل جو کیتے تدھ تمام — بدلہ پاسیں انہاں دا جنت وچہ انعام
بدلے انہاں روزیاں حوراں تے غلمان — بدلے حج زکواۃ دے جنت دے بستان
ایہہ جو تدھ عباداتاں گن گن دسیاں سبھ — انہاں وچوں اک بھی مول نہیں لبھ
لوکاں دیاں عباداتاں ساڈے پاس کروڑ — بھرے خزانے ایس جا ہرگز ناہیں تھوڑ
عامل پاسن فائدے سانوں کوئی نہ لوڑ — جو جو ستے کمائیا پاوے منصب وڈ
تاں پھر حضرت رو کے کیتا ایہہ سوال — یارب میں نہ جاندا کیہڑے اوہ اعمال
جیہڑے تحفہ گھن کے آواں وچہ جناب — پاواں نعمت وصل دی جنہاں نال اشتاب
ہویا حکم جناب تھیں اے بندے مقبول — تحفہ سوز گداز دا وچہ جناب قبول

خالص عمل نہ ہور کو در عشق دے تل ۔ جیہڑا ہتھ نہ آوندا سارے جگدے بل
خالص مول نہ ہوندے عشق بناں اعمال ۔ سالک پہوچن منزلیں عشق محبت نال
جو کوئی لیکے آوندا ایہہ تحفہ نایاب ۔ پاوے عزت مرتبہ ساڈی وچہ جناب
وچہ قرآن شریف دے اوپر پاک رسول ۔ کارن عشق خدائیدے آیت ہوئی نزول

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ ؕ

کارن حب خدائیدے جو اصحاب رسول ۔ جنگاں اندر جا ٹکے ہو جاون مقتول
اندر عشق خدائیدے جان کرن قربان ۔ دل تھیں کرن قبول جو اللہ دا فرمان
چھوڑن خویش قبیلڑے جہت رضا خدا ۔ اگے پاک رسول دے جاناں کرن فدا
جان گھمائی انہاں نے اندر عشق حبیب ۔ سارے جگ تھیں انہاں دے ہوئے نیک نصیب
سب مقبول خدائے نوں انہاندے اعمال ۔ رتبے پائے انہاں نے عشق الٰہی نال
یارب اپنے فضل تھیں حرمت پاک حبیب ۔ کریں پذیر فقیر نوں اپنا درد نصیب

خاتمہ کتاب و تاریخ و تتمہ مصنف و بیان تصانیف سابقہ

دم دم شکر خدائیدا واجب لکھ ہزار ۔ ہوئی جدے فضل تھیں ایہہ گلزار تیار
وَن وَن پوٹیاں بوٹیاں رنگ برنگے پھل ۔ مولیٰ لایا بھاگ تاں پوسی چنگا مل
چنگے چنگے باغ میں ڈٹھے وچہ جہان ۔ جے رب لاوے بھاگ ناں ہو جاون ویران
مالی کر کر کوششاں بوٹے لان سنوار ۔ مالک کرے پسند تاں بن وڈے گلزار
جب تک وچہ جناب دے ہودن نا مقبول ۔ بالن بنکے وکن اوہ کوئی نہ پچھے مول
نظر کرم دی جنہاں نوں بھالے پاک جناب ۔ ہر موسم وچہ ہین اوہ تازے سدا گلاب
میں بھی رب دے فضل دی کرکے آس ہنجار ۔ مومن بھایاں واسطے لایا ایہہ گلزار
قسم قسم دیاں بوٹیاں صاحب شان کمال ۔ دوروں دوروں ڈھونڈ کے آندیاں محنت نال
کتھے مدین یمن ہے کتھے مصر مقام ۔ کتھے عربستان ہے کتھے ہے اوہ شام
ملک ملک دے چونویں تحفہ جات لیا ۔ کرکے جمع تمام نوں دتا باغ بنا
جب بارش فضل دی گئی جب بوں ہو ۔ دھم جاسی اس باغ دی ملکاں تے خوشبو
بھج بھج آون سیر نوں چنگے لوگ تمام ۔ جد دیکھن تاں باغ ایہہ ہوسی سبز مدام

جیکر میرے رب نوں ہویا ایہہ منظور
ہر موسم وچ دیوسی تازہ پھل عجیب
بھالن اصلی مغز نوں جو ہین دانشمند
اس کارن ایہہ باغ ہیں لایا ناہیں مول
جد تک مقصد بات دا پاوے نا انسان
اس گلشن دے سیر دا مطلب ایہو اخیر
جیونکر جھاگ مصیبتاں پائی اینہاں مراد
صبروں شکروں انہاں نوں رب کیتا آباد
دیکھ ذرا معلوم کر ہر بوٹے دا حال
مارن کارن ویریاں کیا کیا لائے پھند
سب تکلیفاں سہے تے صبروں لیاں پھل
ہک ہک بوٹے کنوں رب دِتے باغ بنا
توں بھی جیکر اینہاں دی صبروں پکڑیں چال
کھا میوے اس باغ دے چن چن جھولی پا
سمجھن گے اسباب نوں صاحب ہوش کمال
جس بت دا گند نہیں ہووے بند دماغ
تھوم سنگھائیے اوسنوں یا چنبے دا پھل
جنگی مندی چیز دا فرق نہ جانن جو
جنہاں نوں رب فضل تھیں کیتا حق شناس
چھوڑ پذیرا ذکر ایہہ نہ کر لمی بات
آپے جیکر اوسنوں ہوئی ایہہ منظور
بے سمجھاں نوں لوے گا آپے اوہ سمجھا
رکھ اوسے دی آس توں تکیہ غیر ہٹا
نیر کسے دی آس نہ رکھن سگھڑ سجان
راتیں ہویاں لمیاں دکھ ڈٹھے اوتھے پاس

رونق اس گلزار دی کدی نہ ہوسی دور
چن چن میوے کھاوسن جیہڑے نیک نصیب
احمق اونیاں بنتراں کردے رہن پسند
اندر شوق نظاریاں رہن نرا مشغول
کیا جاپے انسان ہے یا مورکھ حیوان
ہر بوٹے نوں ویکھ کے کر حاصل تاثیر
اینویں توں بھی جھاگسیں تاں ہوسیں دلشاد
دشمن وقتی غیر تی سب ہوئے برباد
کیا کجھ کیتی دشمناں اینہاں بید وبنال
دم دم رب نے اینہاں دا کیتا قدر بلند
ویکھ خدا پھر اینہاں نوں کیا کیا لائے پھل
ویریاں دی یکبارگی پٹی بیخ خدا
تینوں بھی رب فضل تھیں کرسی مالا مال
کاواں طوطیاں وانگ نہ ٹھک ٹھک دیندیں گل
مورکھ تے بے سمجھ دا پہنچے ناہیں خیال
اس گندے دے سیر نوں کیا جنگل کیا باغ
ہوئے جیہے جان سی دوہاں اکسے تل
حق باطل پھر اینہاں نوں کیونکر معلوم ہو
اس وحدت دے باغ دی بجھ بجھ لبھن باس
سونپ کتاب خدا انوں جیہدی دا جو راز
کرسی ایس کتاب نوں لکاں نے مشہور
نال ہدایت اپنی لیسی عمل کرا
جنہاں تکیہ رب دا تنہاں فکر نہ کا
کیسا کسے بزرگ نے کہیا خوب اکھلن
بھٹھ اینہاں دا جیونا جنہاں بیگانی آس

رکھ پندیرا ربّ دی توں بھی آس مدام
طرح طرح دے تدھ نوں بخشے حسن انعام

صورت سیرت عقل بھی علم اتے ایمان
منھ ہتھ پیر پران سبھ اکھیں کن زبان

ہور ہزاراں نعمتاں باجھ حساب شمار
کھاون پیون واسطے دیندا لیل نہار

دیندا پہنن واسطے رنگا رنگ لباس
اوسدے فضل احسان نہ آون وچہ قیاس

پھر مداح پیغمبراں تینوں کیتا رب
فضلوں تینوں بخشیا شعر کرن دا ڈھب

کل تصنیفاں تیریاں کیتیاں اوس مقبول
کردا نامنظور جے کوئی نہ پچھدا مول

ویکھ احوال الآخرت چھپی کئی وار
کیتے ربّ اوسدے لکھ خریدن ہار

پھر زینت اسلام نوں کیا ذات ربّ شان
دونویں چھپے بارہا ورتے وچہ جہان

ولیؒ والا حال نچہ جو خوان نعمتا
اوہ بھی لوکاں ویکھ کے لوٹی دتی پا

پھر محمدی معجزے حضرت دے اعجاز
اوہ بھی وچہ جہان دے کیا بے انداز

پھر گلزار محمدؐی ہوئی جدوں تیار
چھپ چھپ کئی وار اوہ وکی کئی ہزار

چھاپن والا مر گیا تاں ہوئی اوہ بند
ایسے ہن بھی اوسدے لاکھاں خواہشمند

پھر حافظ دیوان دا ترجمہ جو منظوم
جتنا اوہ مشہور ہے خود تینوں معلوم

پھر ہن پچھلے سال جو یوسف دی گلزار
چالی جزاں بنائکے کیتی تدھ تیار

شیخ الٰہی بخش نے چھاپی وچہ لاہور
احسن قصہ اس جیہا کوئی نہ بنیا ہور

جتنے قصّے بنے ایہہ وچہ زبان پنجاب
سبھناں نالوں بنی ایہ وڈی بہت کتاب

نالے رب دے فضل تھیں ہوئی بہت پسند
جنہے ڈٹھا اوسنوں بہت ہویا خورسند

چاروں طرف پنجاب وچہ بہت ہوئی مشہور
ہر کوئی طالب اوسدا کیا نیڑے کیا دور

اوستھیں پچھے پھر ہن لکھی ایہہ گلزار
ایہہ بھی رب دے فضل تھیں پاسی قدر وقار

اگے جس قبولیاں اوہ تصنیفاں کل
ہن بھی ایس کتاب دا اوہا پاسی مُل

تیراں سو تے پنجوہ ہجری سنہ شمار
بہیرے وچہ پندیر ایہ لکھی جاں گلزار

یارب دتی سونپ میں تینوں ایہ کتاب
کریں قبول جناب تھیں تیرا نام وہاب

ذکر بزرگاں جنہاں دے کیتے ہیں مذکور
نال محباں انہاندے بخشیں کل قصور

تمت للہ

سن ماں باپ تے دوستاں ہور جو خویش تمام
کریں پندیر فقیر دا جنت وچہ مقام

تمام شد

تاریخ تصنیف کتاب ہٰذا طبعزاد محمد منظور علی خاں خلف الرشید مصنف صاحب

قبلہ کعبہ مجھ دے والد بزرگوار — کر چکے تصنیف جاں موسیٰ دی گلزار
مینوں پاس بلائیکے حکم ڈتا فی الفور — لکھ اسدی تاریخ توں کر کے ایا غور
ظاہر وچہ تاریخ اوہ ہکو معلم ہو — باطن اندر اوسدے مطلب نکلن دو
یعنی ہجری سن اوہ جاپے ظاہر حال — اوسے وچوں عیسوی نکلے عدداں نال

کر منظور ایہ حکم میں کیتا فکر خفیف
تیرہ سے تے پنجوی نکلیا سن تالیف

قطعہ تاریخ طبع از عالی نتائج مقبول دارین مولانا مولوی شیخ محمد حسین صاحب شاعر و طبیب احمد آبادی استاد مصنف

یہ نسخہ عجیبہ چھپا دلپذیر — کہ جس کی ہے ہر اک ادا دلپذیر
مفصل ہے اسمیں رسولوں کا حال — عجب شعر ہے خوشنما دلپذیر
ہیں اسکی محبت میں کیا کیا کنول — دلارا عجب دلربا دلپذیر
مصنف ہے اس کا بڑا باکمال — خوشا دلپذیر دلبا دلپذیر
بہار معانی ہے گلزار علم — فصاحت بلاغت ہے کیا دلپذیر
ہے حسن عمل موسوی دلپذیر — سن و سال ہجری خوشا دلپذیر

دگر سال طبع اس کو لکھو حسین
کہ گلزار موسیٰ بجا دلپذیر

ایضاً منہ

چھپ چکی گلزار موسیٰ دلپذیر — ہو گئے خوش دیکھ کر اہل ضمیر
سال اس کے طبع کا پوچھو اگر — ہے عجب گلزار موسےٰ دلپذیر

مندرجہ ذیل کتب کے علاوہ ہر قسم کی کتابیں شیخ الٰہی بخش محمد جلال الدین تاجران کتب لاہور سے طلب کریں

فیض الستار اردو فی شرح کتاب الآثار

یہ پاکیزہ کتاب حضرت امام محمدؒ کی بہترین تصنیف سے ہے جسکا عام فہم اردو ترجمہ معہ شرح اردو عامہ مسلمین کے مفاد کی خاطر جناب مولانا مولوی محمد عبد الرشید و عبد العزیز صاحب حکیم لاہوری سابق مشیر تعلیمات ریاست بہاولپور نے فرمایا اور بصرف زر کثیر طبع کرایا ہے جسمیں فاضل مصنف و شارح علام نے عورت مرد کی وضو و طہارت و جنابت کے بالتفصیل مسائل اور اسی طرح عورت مرد کی نماز اور ہر طرح کی زکواۃ اور وقت اور تمام احکام حج اور قربانی ایمان۔ شفاعت۔ تقدیر غرض ہر طرح کا نکاح اور اس کے مفصل احکام اور طلاق وعدت وغیرہ ہر طرح کی دیت قتل قصاص ایمان تہمت آزاد غلام زناہ کاری مرد وعورت کے مفصل احکام لواطت شبہ رہزنی چوری زناہ کاری۔ جھوٹی گواہی وغیرہ وغیرہ ہر طرح کی قسم اور کفارہ گناہ کی نذر تجارت اور بیع میں شراکت۔ دار الحرب میں تجارت وغیرہ قرض غیر منقول چیز اور شفعہ رہن اور تجارت۔ بحری و بری جانوروں کا کھانا۔ شکار سکر اور شراب پوشش ریشم وغیرہ جہاد فی سبیل اللہ دعوات اسلام مال غنیمت فضیلت صحابہ صدق وکذب اور غیبت برادری اور ناطہ داری سے سلوک مال اولاد ولیمہ زہد دعوت نرمی اور سختی پڑی ہوئی چیز کا پانا حلالہ وغیرہ وغیرہ غرضیکہ یہ کتاب دیکھنے سے تعلق رکھتی ہے۔ باینہمہ قیمت صرف دو روپے دو آنہ ؏

الکلام المبین فی معجزات سید المرسلین

حاوی جمیع معجزات حضرت خیر البشر صلعم مصنفہ مولانا حکیم محمد عبد العزیز و عبد الرشید لاہوری جو احادیث صحاح ستہ سے ثابت ہیں نہایت شرح وبسط سے اس میں درج کئے گئے ہیں۔ عاشقان حضرت رسول مقبول صلے اللہ علیہ والہ وسلم کے پاس اس کتاب کا موجود ہونا ضروریات سے ہے اور واعظین کے لئے از بس مفید ہے ہر ایک معجزہ کیساتھ حدیث کا حوالہ بقید صفحہ کتاب درج ہے باینہمہ قیمت صرف ۶/

صدیق اکبرؓ

یعنی سوانحعمری حضرت صدیق اکبرؓ خلیفہ اول حضرت شفیع المذنبین رحمۃ للعالمین احمد مجتبےٰ حضرت محمد مصطفےٰ صلعم مولفہ خواجہ محمد عباد اللہ صاحب اختر بی اے۔ جس میں ابتدا سے کر ولادت سے وفات تک کے تمام حالات زندگی مفصل درج ہیں اس کے علاوہ خلفائے راشدین وخلافت راشدہ کے متعلق عالمانہ بحث کی گئی ہے قیمت صرف ایک روپیہ آٹھ آنہ ؏

قصص القرآن معروف نور البیان

اس کتاب میں مصنف نے نہایت محنت سے قرآن مجید کے تمام قصے جات جو مختلف مقامات پر مرقوم ہیں ایک عجیب ترتیب سے ایکجا جمع کر دیئے گئے ہیں گویا ۲۹ قصے ایکجا ترتیب وار مرقوم ہیں۔ علاوہ ازیں ۴۲ مشہور و معروف معجزات النبی کتب احادیث سے انتخاب کر کے نہایت آسان پیرایہ میں کتاب کو ختم کیا ہے۔ بچوں کو نہایت مفید ہے حجم ۲۵۴ صفحہ قیمت صرف ۸/

تاریخ حبیب اللہ

یہ پاکیزہ کتاب حضور سرور کائنات مفخر موجودات علیہ الصلواۃ والسلام کے بالوضاحت اور بالتفصیل سوانح پاک پر مشتمل ہے اس میں حضور علیہ السلام کے نور مبارک اور ولادت باسعادت سے لے کر ایام طفولیت اور آغاز شباب وہجرت اور نبوت کے کل مفصل حالات وخوارق ومعجزات اور معراج شریف اور ہجرت سے وصال تک کے عجیب واقعات اور غزوات وفتوحات وترقی اسلام اور اخلاق وآداب ومعجزات و حلیہ مبارک وپیشینگوئیاں اور شفاعت کبرےٰ وغیرہ مضامین پر نہایت عرقریزی سے اور جانفشانی سے روشنی ڈالی گئی ہے غرضیکہ اردو زبان میں حضور علیہ السلام کی اس سے بڑھ کر کوئی مکمل سوانح عمری نہیں مل سکتی۔ قیمت صرف آٹھ آنہ ۸/

فتوح الغیب اردو

یہ کتاب حضرت غوث پاکؓ کی صوفیانہ تصانیف میں سے ہے جو پہلے عربی زبان میں تھی۔ اب اس کا مولانا مولوی محمد ابو الحسن صاحب نے عام فہم اردو میں ترجمہ کیا ہے اس میں تصوف کے وہ نکات بیان ہوئے ہیں کہ لطف آجاتا ہے۔ اس کتاب کا ہر ایک کے پاس ہونا لازمی ہے۔ لکھائی چھپائی دیدہ زیب ہے۔ ایک دفعہ منگوا کر آزمائش کریں۔ باینہمہ قیمت صرف ۸/

علاوہ ازیں ہر قسم کی کتابیں ہمسے و قرآن مجید بارعایت طلب کریں

قصص المحسنین جلد بلا معروف بہ گلزار یوسف علیہ السلام

تفسیر سورۂ یوسف مفصل بیان قصہ حضرت یوسف نہایت ہی دردانگیز ورقت آمیز پیرایہ میں مصنف نے بیان کیا ہے۔ جس کے پڑھنے سے سخت سے سخت دل کا آدمی بھی نرم اور رحمدل ہو جاتا ہے۔ یہ کتاب صوفیائے کرام کے لئے حرز جان وایمان ہے اور واعظین کی رونق مجالس کیلئے از بس مفید ہے لکھائی چھپائی نہایت خوشخط بادیر کاغذ بھی عمدہ اور ٹائٹل لگایا گیا ہے۔ باوجود ان خوبیوں کے قیمت صرف ۸/ ہے

وما محمد الا رسول

الحمد للہ والمنۃ کہ کتاب مستطاب جاری تذکرہ ہائے انبیائے کرام علیہم الصلوٰۃ والسلام المسمّٰی بہ

عجائب القصص

المعروف بہ

گلزار موسیٰ علیہ السلام

سنہ ۱۳۵۹ھ

(من تصانیف)
مولوی محمد نذیر صاحب رحمہ اللہ تعالیٰ

حسب فرمائش شیخ الٰہی بخش محمد جلال الدین تاجران کتب کشمیری بازار لاہور

مطبع دی [illegible] ایبٹ روڈ لاہور